כ' אלול תשל"ט, 12.9.79 מספר 2193 88 עמודים שנה 43 המחיר: 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

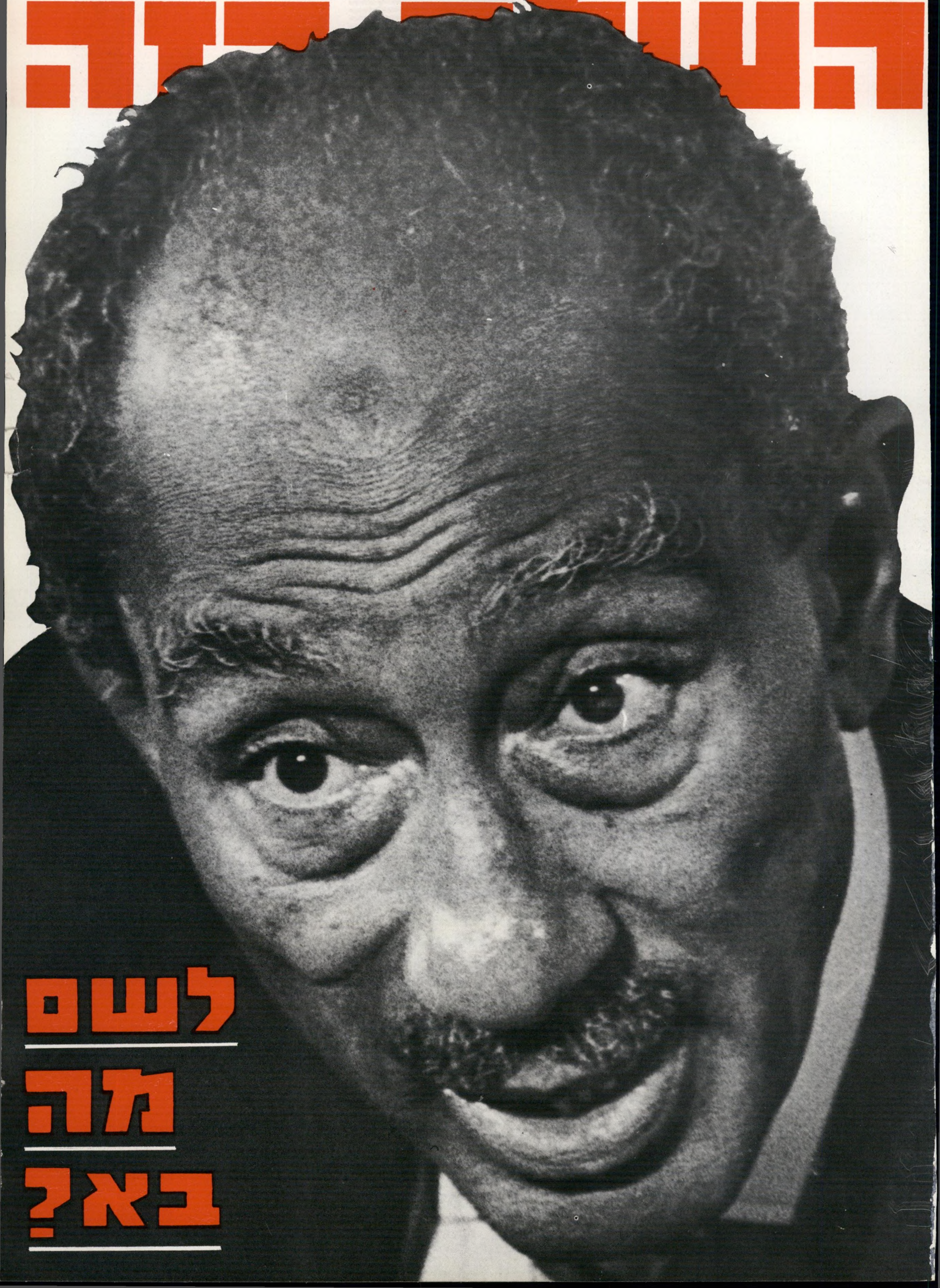

לשם מה בא?

מתנה יקרה
לא צריכה לעלות ביוקר

מה להביא הפעם?
אם אתם מחפשים משהו מיוחד, מתאים לכל ארוע ולכל כיס,
תנו במתנה ליקר של שטוק:
ליקר אמרטו – dell'Orso – ליקר השקדים הפופולרי, או
ליקר Orange-Stock – ליקר תפוזים שטעמו עדין ומעניין.
ליקרים של שטוק באריזת מתנה נאה ומרשימה,
המתנה היחידה ששמחים לפתוח שוב ושוב ושוב.

STOCK
ליקר אמרטו. ליקר אורנג'.

מכתבים

איש השנה תשל"ט

קוראים מציעים מועמדים לאיש־השנה.

בעגמומיות האפלה שבה אנו שרויים, כשנידמה כי הכל מתמוטט וקורס תחתיו, נמצא איש אחד שעדיין מאמין בשינוי לטובה — יובל נאמן, שאזר אומץ להקים מיפלגה חדשה, מיפלגת התחייה.

אילו היה לכם אומץ, הייתם בוחרים בו כאיש־השנה תשל"ט.

ברוריה מודן, תל־אביב

אילו אפשר היה לחזור ולבחור באותו אדם שנה אחרי שנה, הייתי מציע את איש־השנה שעברה, שר־הביטחון עזר וייצמן. לא מאהבת מרדכי, כמו משינאת המן. שהרי הוא היחידי בממשלתו של בגין, הנראה ונשמע כאדם שפוי.

משה הלוי, תל־אביב

יאסר עראפת — מנהיג „האירגון המתקרא פי־אל־או", בלשונו של ראש־ממשלתנו — הוא האיש שמטיל ועוד יטיל את צלו על החיים במדינת־ישראל.

איציק נוי, ירושלים

● גליון ראש־השנה, שבמרכזו הכתבה על איש־השנה תשל"ט, יופיע בשבוע הבא.

● ● ●

מחוץ לפרוטוקול

על דיווחיו של אורי אבנרי מן הכנסת ועל מיכתבי הקוראים שומרון ובן־יאיר בנושא זה („העולם הזה" 2190).

העיתונות היומית מעלימה רבות מן התגובות החשובות על הדיונים בכנסת ונוהגת בברירנות מגמתית שלילית. יש לנציגי של"י מה לומר, וברוב המיקרים הם מדברים מלב העם, הסובל והשותק — לעתים מחוסר ברירה, תוך תיסכול נורא. הדברים האלה חייבים להתפרסם, לפחות למען קוראי העולם הזה. רבים מבין הקוראים, ואולי רובם, מעדיפים את החלק המדיני־כלכלי של השבועון על פני החלק הבידורי. קוראים אלה תובעים אינפורמציה מן הכנסת.

עצות הקוראים שומרון ובן־יאיר, בגנות הדיווחים מן הכנסת, הן עצות מכשילות, העלולות להרחיק קוראים, תחת שיקרבו אותם.

צבי בן־דב, קרית־חיים

● ● ●

שאלה קטנה

„הממשלה חדלה לתפקד גם בתחום הביטחון" (שער „העולם הזה" 2191).

שער „העולם הזה" 2191
באמת מה?

אם הממשלה חדלה לתפקד גם בתחום חיוני זה — מה נשאר?

יוחאי בראל, חיפה

● ● ●

שנית מצדה לא תיפול...

מידע נוסף על הסרט „מצדה" („העולם הזה" 2191).

כתבתה של עדנה פיינרו „רגע לפני מצדה" היתה אינפורמטיבית מחד וקולעת מאידך.

מן הראוי היה להזכיר גם את המלחין המיועד לסרט — ג'רי גולדסמית, הזכור לנו לטוב מהסרט מישפט דיבה, שהוצג על מסך הטלוויזיה הישראלית. לפי מידע המצוי בידי, עשוי המלחין להקליט את המוסיקה לסרט מצדה, בעזרתה של התיזמורת הפילהרמונית הישראלית ובניצוחו, בתחילת השנה הבאה.

כמדומני שיהיה זה אירוע ראשון מסוגו בארץ, שמלחין הוליוודי דגול ורב־הישגים יקליט את המוסיקה שלו לסרט בעזרת כוחות וכישרונות מקומיים בילעדיים. יהיה זה בהחלט מעניין ומאלף להתחקות אחר אירוע זה בבוא העת, ויהיה זה נאה אם אתם תעשו זאת.

ד"ר שמואל שטרנברג, נס־ציונה

● ● ●

חסמבה והפלסטינים

יחסי־הגומלין שבין הפלסטינים לבין ישראל ומצריים נבחנו לפני יותר מ־20 שנה על־ידי הסופר יגאל מוסינזון, בסיפרו „הסמבה בקרבות־רחוב בעזה".

במהלך העלילה מגיעים נערי חבורת־סוד־מוחלט־בהחלט (חסמב"ה) לעיר עזה, שבשילטון המצרים, ופוגשים את לוחמי החופש הפלסטינים, הנאבקים במצרים. לוחמים אלה מתוארים על־ידי מוסינזון באור חיובי. אומר אחד המורדים: „נעורר מרד ונתפוס את השילטון. למצרים אין מה לעשות כאן!"

כמובן, שמטרת הלוחמים הפלסטינים היתה שונה ממטרתם היום. אמר אחד מהם: „אנחנו נתקומם נגד השילטון המצרי בעזה, נשתחרר מעולם של הכובשים ונתאחד עם מדינת־ישראל."

מעניין מה חושב על כך מוסינזון בימים אלה.

משה פינטו, רחובות

● ● ●

שתי פנים לבובה

איך שינתה הבובה המופיעה בטלוויזיה את פניה, תוך שבוע אחד בילבד?

לפני כחודש ימים (העולם הזה 2188) פירסמתם במדור „שידור" את הביקורת הבאה על תוכנית הטלוויזיה הבובה: „למי שלא ראה את הפרק הראשון מומלץ לעבור לירדן. מי שכן ראה את הפרק הראשון, יעשה זאת ללא המלצה."

כעבור שבוע בדיוק (העולם הזה 2189) פירסמתם באותו המדור את הביקורת הבאה על אותה הבובה: „פרק אחרון של אחת הסדרות הטובות ביותר ששודרו אי־פעם בטלוויזיה..."

באמת, תפסיקו לעשות צחוק מציבור הקוראים.

יצחק ארז, בית־שאן

● כנראה שעורך המדור „שידור" שינה את דעתו על הבובה, אחרי שצפה בה פעם נוספת.

● ● ●

חבורבזרותיו של נמר

נמר של נייר העביר תחת שבט ביקורתו את הספר „שקט נפשי", מאת אהוד בן־עזר („העולם הזה" 2190). הקורא מאיר חמו מבקר את הביקורת.

כתב דן עומר במדורו: „מדור זה לא היה מכביר מילים כה רבות על ספר זה, אילמלא... השימוש העקר והפושע, שהמחבר עושה בעסקי הפוליטיקה של שלום עכשיו ואפילו גוש אמונים, בעוד שגיבוריו אינם הולכים למילואים, לא לחמו במילחמות, נטולי חוויות־אמת של ארץ־ישראל..."

האם מי שלא לחמו במילחמות, כלשונו של עומר, אינם ראויים לעשות שימוש

(המשך בעמוד 6)

הורוס קופ

גאוותך הרבה מונעת ממך לבקש טובות או להסתבך בקנוניות. זכור כי השבוע מילת־הקסם היא טיפוח־קשרים. לכן, גם אם תתקשה להתגבר על גאוותך, למד לפחות להחזיק את פיך נעול. אם הם רוצים להיטיב עימך — תן להם לעשות זאת, ואל תידחה הצעות העשויות להיות מכריעות.

* * *

אפילו האימרה האמריקאית אומרת „עסקים לפני תענוג." לכן הגיע הזמן שתבין, שור, כי לא תוכל להמשיך עוד זמן רב במישחק הכפול. עליך להכריע, לכאן או לכאן: או שתבחר בעסקים, או בתענוגות. רק כדאי שתעשה זאת עוד בימים הקרובים; אחרת אתה עלול להיקלע למצב לא נעים. ירוק זה ציבעך.

* * *

שבוע לא־נורמלי! סוף־סוף הצלחת להשיג דבר אליו שאפת זמן כה רב. אך היזהר מברק־שווא שיסנוור את עיניך ויניח לך להאמין כי מעתה יתנהל הכל מעצמו, חד־וחלק. התחל, איפוא, כבר השבוע, בהתווית דרך חדשה לעצמך, ואל תיתפתה לזנוח מה שנראה בעיניך עבודה קשה.

רצונך העז והכנה לשמור בסוד את המתרחש בחייך ובחיי זולתך, בעיקר בתחום האישי, אינו צריך להביא לכך שתנתקי את עצמך לחלוטין מן המחשבות על העבר. היזהרי כמו־כן גם מנטייה מוגזמת להשמעת שקרים קטנים, אשר כידוע, סופם להתגלות. חיי את ההווה במלואו, מבלי להגות יותר מדי בעבר.

* * *

השבוע צפוייה לך פעילות קשה מן הרגיל, וגם בלתי־שיגרתית, ממש כמו בשבוע שעבר. יהיה עליך לאסוף את כל כוחותיך, הפיזיים והנפשיים, כדי לעמוד במשימות שיוטל עליך לבצען. אם תדע להתגבר על חולשות קטנות שלך — תצליח. נסה השבוע לאנוס עצמך לא לבזבז כסף.

* * *

פגישה שקיימת עם אדם רם־מעלה בראשית השבוע, תיגרום לך קורת־רוח והרגשה כי אתה באמת משהו. אולי יש בזה שמץ מן האמת, אך יהיה עליך להוכיח זאת. לכן אל תהסס, ובכל מקום בו תינתן לך האפשרות, הצג את דיעותיך ללא חשש, והסבר את עמדתך. הסובבים אותך יבינו זאת. בת בתולה: חידלי ממישחק הביישנות. אם תמשיכי כך, תיפקע סבלנותו והוא ייעלם. הנחיתי את המהלומה מאוחר יותר.

חודש זה אינו מתאים לפעילות רומנטית, בת־מאזניים. ואתה בן־מאזניים — אם הבוס צועק עליך או נוזף בך — אין זה אומר שהצדק איתו. לכן אל תסכים לעבור על־כך לסדר־היום. מאידך, תגובה כלשהי, בעיקר השבוע, תהווה עבורך קץ הקריירה המקיצועית שלך, דבר שאינך מעוניין בו. לכן חשוב היטב כיצד לפעול, ואל תהיה פזיז. החודש כדאי גם שתימנע ממגע ממושך עם בני־אדם.

* * *

המריבה הטיפשית בה הסתבכת, אינה מועילה לאף אחד, ומקלקלת את מצב־רוחך. נסי להקדיש זמן לטיפוח יופייך, ולעיסוק בתחביבייך, במקום לשאת על כתפייך את כל בעיות העולם הזה. לקראת סוף השבוע את עלולה לנתק קשר אישי חשוב, בעיקבות בדיחה מעשית שהושמעה באוזנייך, בנוכחות אלה שלדעתך יפרשו אותה בצורה מוטעית. אל תעשי זאת, כי בסופו־של־דבר, זה לא ישתלם. השבוע אל תצאי לקניות.

* * *

צרתך הגדולה שאתה רוצה המון, מוכן אפילו לסבול לשם כך, אך אינך יודע ללכת עד הסוף, מתי שצריך. השבוע תיפול בידך הזדמנות להתגבר על חולשתך זו; אם תחמיץ אותה הפעם, מי יודע מתי שוב יעלה בידך לעלות על דרך המלך. במישור חיי־האהבה, אתה נכנס החודש להילוך גבוה. טעם ונגוס ככל שתוכל, חיים רק פעם אחת. גם את, בת קשת, השבוע יהיה רומאנטי עבורך.

* * *

אומנם ממבט ראשון נראה השבוע כשיגרתי ומשעמם. אך הוא טומן בחובו את תחילתן של קבלת הכרעות חשובות, בעיקר בתחום האישי. מחלה קלה שתיפקוד אותך השבוע, בן גדי, תגרום לך לזעזוע קל, שיחלוף. העיקר הוא לעבוד, הרבה וטוב, ומבלי להתעייף. במישור העבודה או העסקים: אל תהסס להתחנף לבוס או לממונים עליך; כולם עושים זאת, והרי בסופו של דבר זה רק יועיל לך. שימרי על הופעתך, וליבשי לבן.

* * *

הרגע לו אתה מצפה חודשים כה ארוכים יגיע השבוע, ביום חמישי או ביום שני. הוא גם יהווה עבורך סימן לפתיחת תקופת־חיים חדשה. אין צורך למחוק את העבר, אך השתדלי לבנות עתיד טוב יותר. כוח השיכנוע שלך גובר. אתה אומנם מוצא את עצמך מבודד, אך יחד עם זאת מאושר ובעל כוח בלתי־רגיל. אפילו יריבים, עליהם תשפיע בנושא מסויים, יכבדוך ולאו־דווקא מאהדה.

* * *

השבוע עליך לשים קץ לבטלנות! כמה זמן תוכל עוד לשבת ולחלום בהקיץ, ומבלי לעשות אפילו את אותם דברים המוגשים לך על מגש־הכסף? זהו שבוע מצויין לתיכנון לטווח קצר ובינוני; בעוד שבועיים־שלושה תוכל לעבור למעשים, ובקצב נמרץ ובלתי־רגיל. הקפד על סילוק מיכשולים מן הדרך, ושלם חובות קטנים וטורדניים. אך היזהר, בן דגים: מתחרה מסוכן עלול לצוץ בשטח, אם לא תדע לשמור עליה. לכן הימנע ממסעות וטיולים.

איש השנה תשי״א
העולה החדש

איש השנה תשי״ב
מבקר הסוכנות שמוראק

איש השנה תשי״ג
יועץ מישפטי כהן

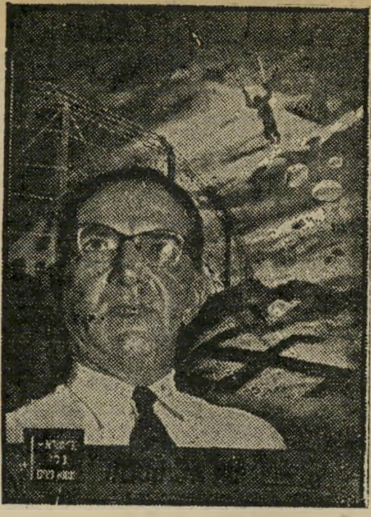

איש השנה תשי״ד
עסקן שואה קסטנר

קורא יקר,

הגיליון הבא של העולם הזה יהיה גיליון ערב ראש־השנה, המוקדש, מזה 29 שנים, לאיש־השנה — האיש שלדעת עורכי העולם הזה הטביע בשנה החולפת את חותמו על מאורעות השנה או שיקף אותם בדמותו.

מאז שנת תשי״א בחרו עורכי העולם הזה 28 אנשי־שנה. תמונותיהם, כפי שעוצבו והופיעו בשערי גיליונות איש־השנה, מתפרסמות בעמודים אלה. כדאי לסקור ביתר עיון דיוקנות אלה, המקפלים בתוכם את ההיסטוריה של מדינת ישראל מאז הקמתה.

רק איש השנה הראשון של העולם הזה היה אלמוני. היה זה עולה חדש ממרוקו, פועל בכביש סדום. אין אנו יודעים מה עלה בגורלו מאז. אם יש מישהו המזהה אותו, או יודע עליו פרטים, נשמח לשמוע על כך.

כל שאר אנשי־השנה הם דמויות מוכרות.

רק שניים מהם, עמוס חכם ויעל דיין, נבחרו בזכות אירועים הקשורים בחיי־הרוח של המדינה. שניים אחרים, ישראל קסטנר ואדולף אייכמן, מציינים את השלכות השואה על חיי המדינה, ואילו שניים נוספים, מבקר הסוכנות, הד״ר אמיל שמוראק, והמדען האמריקאי רוברט סובלן, מייצגים מאבקים מוסריים שהמדינה עמדה בהם.

שלושה אנשי־שנה (משה דיין, אלוף־מישנה אריק רגב והרמטכ״ל חיים בר־לב) נבחרו בגלל מאורעות הקשורים בביטחון ישראל. שניים (אסי דיין ועזר וייצמן) בזכות המאבק לשלום. שני אנשי־שנה, חיים כהן ושמואל תמיר, זכו בתואריהם בשל מאבקי חוק ומישפט, ואילו כל האחרים מייצגים ומשקפים את תהפוכות החיים הפוליטיים של ישראל.

רק שני אישים (דויד בן־גוריון ומשה דיין) זכו פעמיים בתואר איש השנה. למישפחת דיין יש הישג נכבד נוסף: שמות בניה מתנוססים על ארבעה מתוך 28 שערי אנשי־השנה.

שלושה אנשי־שנה (אייכמן, סובלן ואריק רגב) זכו בתואר זה אחרי שלא היו כבר בין החיים, ומתוך 25 הדמויות המוכרות, שהתפרסמו כאנשי־שנה, נותרו כיום בין החיים רק 15.

ארבע פעמים נבחרו זרים כאנשי־שנה, שלא היו אזרחי ישראל, אך השפיעו על חיי המדינה, באותן שנים, יותר מאשר אישים מקומיים. היו אלה נשיא מצריים, גמאל עבד־אל־נאצר, הצורר אדולף אייכמן, המדען המוסגר לארצות־הברית רוברט סובלן ושר־החוץ האמריקאי הנרי קיסינג׳ר.

מי יהיה איש השנה תשל״ט? באיזו קטיגוריה מאלה שנמנו לעיל הוא יכלל? האם יהיה איש צבא, פוליטיקאי, מדען או איש־רוח?

התשובות לשאלות אלו ואחרות כבר מתגלגלות מתחת למכבש הדפוס, המדפיס את הגיליון הבא של העולם הזה, הכולל כתבת ענק על איש השנה תשל״ט.

איש השנה תשי״ט
סופרת דיין

איש השנה תש״ך
רכז־שואה אייכמן

איש השנה תשכ״ה
מפלג־מפא״י בן־גוריון

איש השנה תשכ״ו
כלכלן ספיר

איש השנה תשכ״ז
שר־הביטחון דיין

איש השנה תשל״ב
גולדה המלכה

איש השנה תשל״ג
מקים־הליכוד שרון

איש השנה תשל״ד
מסדיר־ביניים קיסינג׳ר

איש השנה תשל״ה
ראש־ממשלה רבין

איש השנה תשט"ו
פרקליט תמיר

איש השנה תשט"ז
נשיא מצריים עבד־אל־נאצר

איש השנה תשי"ז
מצביא־סיני דיין

איש השנה תשי"ח
חתן־תנ"ך חכם

איש השנה תשכ"א
מודח לבון

איש השנה תשכ"ב
קורבן סובלן

איש השנה תשכ"ג
מתפטר בן־גוריון

איש השנה תשכ"ד
יורש אשכול

איש השנה תשכ"ח
לוחם־בפידאיון רגב

איש השנה תשכ"ט
מפקד מיבצר־ישראל בר־לב

איש השנה תש"ל
לוחם־שלום דיין

איש השנה תשל"א
מזכיר ההסתדרות בן־אהרון

איש השנה תשל"ו
מנהיג „גוש אמונים" לווינגר

איש השנה תשל"ז
ראש־ממשלה בגין

איש השנה תשל"ח
שר־הביטחון וייצמן

איש השנה תשל"ט
מי ?

תשבץ העולם הזה 2193

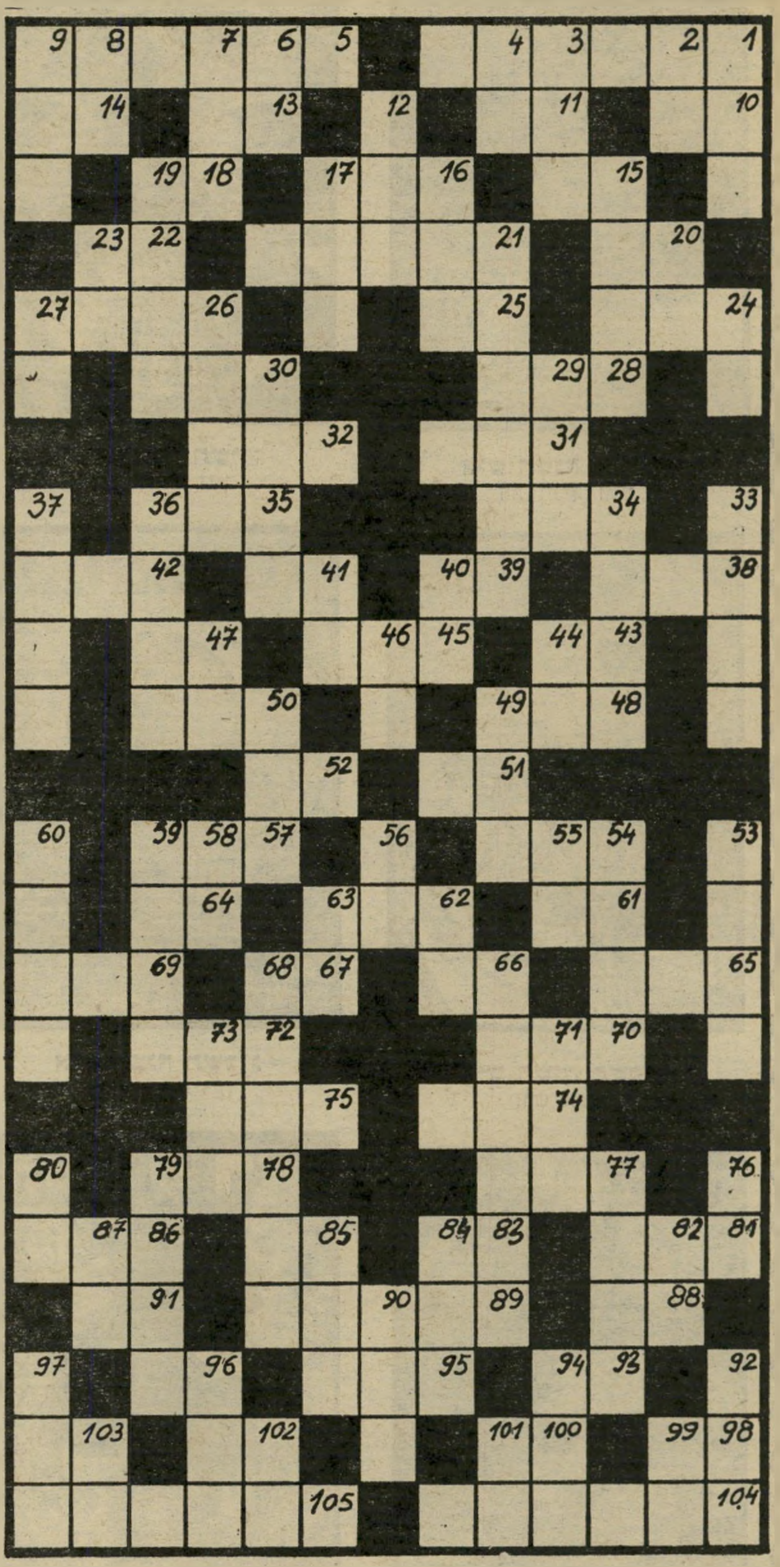

מאוזן:

1) תחנת־שידור בארץ; 5) עיר־חוף בארץ; 10) ממשש; 11) מאכל אבותינו במידבר; 13) פרי־בטן; 14) שייך ל־; 15) יחידה ברכס; 16) פעולה; 18) הגבוה בקלפים; 20) מילת־ברירה; 21) שצורתו עגולה; 22) מונח בתורת החשמל; 24) מלך העופות; 25) מזמר; 26) מין תריס; 28) פנייה טלפונית; 30) מטבע קטן; 31) אישון; 32) גוף ראשון רבים; 34) גוף ראשון יחיד; 35) מחל על זכותך!; 38) משמש להגשה; 39) חיה לילית; 41) אדון; 42) ארוכה; 43) קריאת־יגון; 45) חריץ; 47) מסולם־הצלילים; 48) הרי; 50) נשמה; 51) קידומת הולנדית; 52) גוף; 54) מישפט; 57) תגובת העץ; 61) רטוב במיקצת; 62) עב; 64) תבואה; 65) כר־מירעה; 66) שביב; 67) מצבת־זיכרון; 69) נציגות נבחרת; 70) משקה עשוי מדבש; 72) שטעמו מתוק; 74) שער!; 75) נוכח; 77) זאטוט; 78) יש שלושה כאלה; 81) יישוב בארץ; 83) מכינויי האלוהות; 85) כיוון ש־; 86) ירק־גינה; 88) חס־וחלילה (ר״ת); 89) קיבוץ בארץ; 91) מטבע יפאני; 93) חזר; 95) מחייתו־יער; 96) מילת־שאלה; 98) מילת־יחס שכיחה; 100) נישא; 102) כלי־קיבול גדול; 103) גוי; 104) פקודות מפורשות; 105) לא מאוחרת.

מאונך:

1) ספינת המידבר; 2) מעבד את הבצק; 3) משמש לסריגה; 4) מילת־חיוב; 6) בהשאלה: מרכז; 7) מילת־בקשה; 8) מציאות; 9) עובד בית־המרחץ; 12) עליכם לגעת!; 15) הריקוד הלאומי; 16) מריבה; 17) מן האמהות; 19) סערה; 20) נור; 21) ירק־גינה; 23) צאן־קודשים; 24) רדום; 26) חברות; 27) גוף שלישי רבות; 29) מתוצרת החלב; 30) משמש לאריגה; 33) צורה; 34) סליל־חוטים; 36) פגיע מאד; 37) זריז; 40) דגל; 41) ריקבון; 44) נרו יאיר (ר״ת, הפוך); 46) נוזל החיים; 47) אסקופה; 49) כסף רב; 50) פנוראמה; 53) חבל־ארץ בירדן; 54) אביונות; 55) בגיל זה — לחופה; 56) מבין; 58) מספיק!; 59) מן הצבעים; 60) אחות האב או האם; 62) אילן; 63) קינה; 66) יחידות צבאיות; 68) פרח ממישפחת הנוריתיים; 71) משמש לקציר; 73) מענית; 76) מן ההורים; 77) מוסקיטו; 79) קיבוץ בהרי־אפריים; 80) פרוסה; 82) נקי מאד; 84) עליך להעיד!; 85) מורסה; 87) שמא; 90) נדודים; 92) עשירית הרבבה; 94) יצר יש מאין; 96) ג׳וק; 97) אמיתה; 99) מילת תנאי; 101) מלכסיקון הבקר; 102) מופע, באנגלית; 103) מילת־יחס שכיחה.

מכתבים

(המשך מעמוד 3)
בעסקי הפוליטיקה של שלום עכשיו ואפילו גוש אמונים?

תפיסה פוליטית תמוהה זו, ראוי שתימחק מדפי הביקורת העניינית של הספרות.

מאיר חמו, תל־אביב

● ● ●

שיניים תותבות

דן בן־אמוץ נגד יורם ברונובסקי („העולם הזה" 2191).

בכתבה „ברונובסקי ודלקת כרום־הביקורת" פירסמתי מידע מוטעה ביחס לשרץ הזה, המסתתר מאחרי השם יוחנן רשת. צייַנתי שם את אפקט צחנת־שיניו הרקובות, ותוך עיון בספרו של מנחם בן, אשר

דן בן־אמוץ
השרץ הזה

למד איתו בכיתה אחת, מסתבר שלמר ברונובסקי אין שיניים רקובות. שיניו בסך הכל תותבות, והוא היה נוהג להפחיד בכך את מוריו, על־ידי הוצאתן מפיו בשעת השיעור. עם הקוראים הסליחה על אי־דיוק זה.

דן בן־אמוץ, יפו

● עורך המדור מציע לבן־אמוץ שייזהר — גם בעזרת שיניים תותבות אפשר לנשוך.

● ● ●

טובים השניים מן האחד

בדיחת המהלכת ברחובות, שבמרכזה עומד ראש העיר לשעבר שמואל רכטמן.

אחד מעסקני הליכוד עמד לבקר את הח"כ לשעבר שמואל רכטמן בכלאו. ברגע האחרון ביטל את הביקור. כשנשאל על־ידי חבריו מדוע, השיב: החלטתי להמתין, עד שאוכל לבקר גם את רכטמן וגם את — — — במכה אחת — חבל לנסוע פעמיים...

קורא, רחובות

● ● ●

מה בין אמנה לחוזה?

התבדל הוא בשם או במהות?

במהות.

חוזה נחתם לפי המישפט הלאומי, ואילו אמנה מוסדרת על־פי המישפט הבין־לאומי; לכן יש לומר: „אמנת־שלום" בין ישראל למצריים — זהו המונח לתיאור הסכמים בין־לאומיים. לעומת זאת „חוזה" — קשור לגבי שכירות, מכר לצורכי הקמת פרוייקטים וכו׳. לכן יש לומר „אמנת־שלום" בין ישראל ומצריים ולא „חוזה־שלום".

בן־ציון בר־גיל, גיבעתיים

● ● ●

על גבו של המיעוט

תחת שיתוף פעולה ועזרה הדדית, הפקעה ונישול.

קריאתו של מועמד מיפלגת העבודה לתפקיד ראש־הממשלה בעתיד, שימעון פרס, ליישב את הגליל, איננה מדברת, חלילה, על שיתוף־פעולה ועזרה־הדדית עם תושביו הערביים של הגליל.

נפשו חושקת, כרגיל, בהפקעה גמורה של זכות החזקה של תושבים אלה על הקרקע הבתולה של חבל ארץ זה. דעתו היא, בוודאי, כי ערביי הגליל אינם שותף ראוי במטרה נשגבה זו. מדוע? אולי ליאנוש בן־גל ודומיו הפיתרונים. זהו, בכל אופן, קו פעולה אופייני להנהגה הציונית המסורתית, על כל גווניה: לחתור להתפתחות יהודית בצורת חרישה על גבו של המיעוט הערבי בארץ.

יצחק סוכול, תל־אביב

● ● ●

סתם ג'ינס

„המירדף אחרי המיליונר האבוד" („העולם הזה" 2189).

הנני מלא פליאה, שהכתבת שלכם, יאירה יסמין, נאלצה לבלות ערב מלא שיעמום ו„תרגילי כיבוש לבבות" במלון דיפלומט ההומה מישראלים המחפשים מיליונרים, וחבל שביקור ה„סינגלס" של הקונגרס היהודי האמריקאי בתל־אביב נשא אופי דל כל כך.

לו טרחה יאירה יסמין ותחת להתלבש בבגדי אמה, אחרי דיאטה חריפה, היתה לובשת אפילו סתם ג'ינס ומופיעה ביום הראשון, ה־12 באוגוסט, במלון נוף בחיפה, משוכנע אני שכתבתה היתה לא פחות סנסציונית, אבל הרבה יותר מעניינת.

באותו ערב, משעה 8 נאספו במלון נוף בחיפה ישראלים רבים בלי כרטיסי־כניסה וללא יומרות לציד, ודנו עם חברי ה„סינגלס" של הקונגרס היהודי האמריקאי על בעיות פנימיות של ישראל, בעיות היהודים והערבים החיים ביחד, בעיות הפמיניזם בישראל ובעיות ה„סינגלס" בארץ.

הערב חולק לשניים: הרצאה קצרה והצבת עובדות, ולאחר מכן חלוקה לקבוצות דיון. יש לציין שלמרות שהתוכנית היתה אמורה להסתיים בשעה 11 בלילה, הרי שלאחר שעה זו עוד עמדו רבים בקבוצות קטנות וגדולות ודנו בכובד ראש בבעיות הנ"ל עד השעות הקטנות של הלילה.

היה זה ערב מעניין ופורה, אשר איפשר החלפת אינפורמציה ודעות על החיים הן בארץ והן בחו"ל, ולא מירדף אחרי מיליונרים, וחבל שבניגוד לכתבת תסקיר רצינית, הן על האמריקאים והן על הישראלים, קיבלנו כתבת־דיסקו על מירדפים בתל־אביב.

יחזקאל חרלף, סטודנט, חיפה

● ● ●

שנה טובה

לקראת תש"ם.

אנו מאחלים לכם ולכל הקוראים שנת שלום — שלום בין ישראל לפלסטין; שלום שיחסל, אחת ולתמיד, את התערבותן

הגסה של שתי מעצמות־העל — ארצות־הברית וברית־המועצות — בנעשה באיזור

(המשך בעמוד 8)

הצלחות
המעופפות

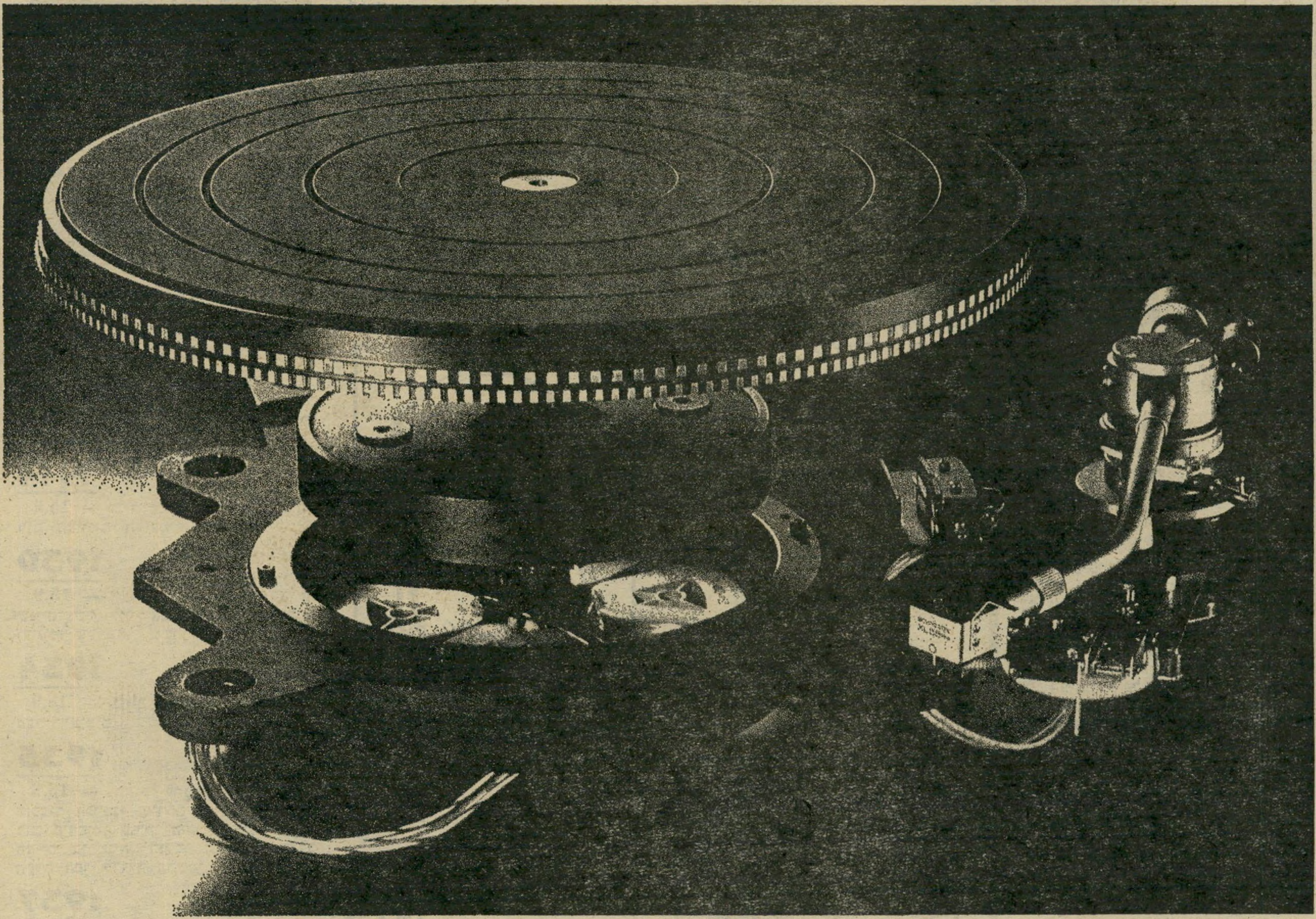

מסידרת הפטפונים SONY PS-T

את ״הצלחות המעופפות״ בסידרת הפטפונים SONY-PS-T ״מעיפים״ המנועים החדישים מדגם BSL (Brush-Less) המהוים פריצת דרך בדור החדש של הפטפונים.

הישג טכנולוגי זה של מעבדות SONY מעלה את הפטפונים מסידרה זו, למקום הראשון מבחינת אורך חיי המנוע, יציבות המהירות (ע״י בקרת Servo) ורמת הרעש הנמוכה מהמקובל.
לכל אלו מתווספים עיצוב מרהיב עיין והפעלה נוחה.

PS-T20

הנעה ישירה; מנוע מיוחד — ללא מברשות עם בקרה בשיטת Servo; מנגנון מיוחד לדיוק המהירות (סטרובוסקופ); ראש מגנטי ומחט יהלום.

PS-T30

הנעה ישירה; מנוע מיוחד — ללא מברשות עם בקרה בשיטת Servo; הפעלה ע״י לחצנים אלקטרוניים; מנגנון מיוחד לדיוק המהירות (דטרובוסקופ); זרוע משוכללת עם מנגנון המונע החלקה (anti-skating); ראש מגנטי עם מחט יהלום.

SONY

למבקשים את הטוב ביותר

פרסום מלניק | רפאל טיראן

השבוע במאה ה־20

מה אירע במאה ה־20׳ בשבוע שבין ה־12 בספטמבר עד ה־18 בספטמבר? במדור חדש זה יסקור „העולם הזה״ כמה מן המאורעות שאירעו ב־78 השנים הקודמות בשבוע שבו מופיע הגליון.

1901

14.9 — נשיא ארצות־הברית, וויליאם מק־קינלי, מת מפצעיו אחרי שנורה מידי מתנקש בשם ליאון צולגוס. במקומו הושבע סגנו, תיאודור רוזוולט.

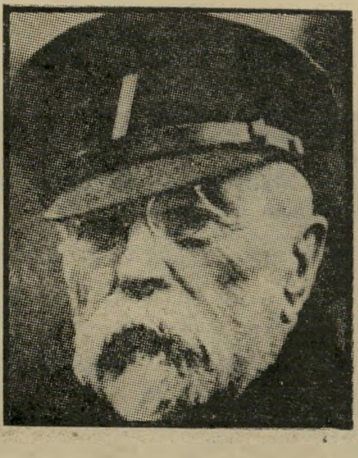

תומאס מסריק
15.9.1937

1908

17.9 — תאונת מטוס קטלנית, ראשונה בהיסטוריה. אחד נהרג ואחד נפצע קשה.

1914

15.9 — דויד וולפסון, נשיא ההסתדרות הציונית העולמית, נפטר בגיל 58.

1930

15.9 — הצגת בכורה של הלילה ה־שנים־עשר לוויליאם שייקספיר, על־פי תרגומו של שאול טשרניחובסקי, בהבימה.

1934

18.9 — ברית־המועצות התקבלה לחבר־הלאומים.

1935

15.9 — החוק להגנת הדם הגרמני והכבוד הגרמני, פורסם בנירנברג. בעקבות פירסומו סולקו היהודים מכל שטחי החיים בגרמניה, הוקמו הגיטאות, וצלב הקרס הפך לדגלה הרשמי של גרמניה.

1937

14.9 — אנטוני אידן מציע חלוקה משולשת של ארץ ישראל: מדינה יהודית, מדינה ערבית והמקומות הקדושים, תחת פיקוח חבר־הלאומים.
15.9 — תומס מסריק, נשיא צ׳כוסלובקיה לשעבר חסיד אומות־העולם, מת בגיל 87.

ברנדוט (עם גלאב פחה)
17.9.1948

1938

13.9 — נפתח קורס סמלים בעין־חרוד, בפיקודו של אורד ווינגייט.
14.9 — נפל איש השומר ורוכש הקרקעות, חיים שטורמן.

1939

17.9 — צבא רוסי פולש לפולין בטענה, כי בא להגן על מיעוטים רוסיים במדינה זו.
18.9 — וילנה נכבשת על־ידי הרוסים. אנשי ממשלת פולין נמלטים לרומניה.

1940

14.9 — ממשלת המנדט החליטה להרשות ליהודים להתגייס לחיל הרגלים ה־בריטי.
16.6 — אנשי לח״י שדדו 5000 לירות בבנק אפ״ק.

1943

12.9 — מי שהיה רודן איטליה, בניטו מוסוליני, נחטף על־ידי צנחנים גרמנים ממלון בחוף אגם ברצ׳יאנו, שם הוחזק במעצר. אחרי החטיפה הוא הקים ממשלה חדשה ומינה עצמו כנשיא.

ניקיטה חרושצ׳וב
13.9.1953

1944

14.9 — צנחנים ארץ־ישראלים צונחים בסלובקיה.
17.9 — צנחני כוחות־הברית צונחים בארנהם, הולנד, מאחרי קווי הגרמנים.

1948

14.9 — נחנך בית־המשפט העליון. הד״ר משה זמורה מונה כנשיאו.
17.9 — הרוזן השוודי, המתווך מטעם האו״ם בארץ־ישראל, פולקה ברנדוט, נרצח על־ידי אנשי לח״י. עמו נהרג הקולונל הצרפתי סרו, שהיה עוזרו האישי.
18.9 — הד״ר ראלף באנץ׳ מונה כ־מתווך מטעם האו״ם בארץ ישראל.

1949

13.9 — אדם חמוש בסטן חדר ליציע הכנסת וכיוון נשקו לעבר הנבחרים. הוא סולק על־ידי הסדרנים.
14.9 — ד״ר זיגפריד מוזס מונה כ־מבקר המדינה הראשון.

1951

14.9 — הצייר היהודי־פולני, ארתור שיק, נפטר בגיל 57.
18.9 — נחנך קו האוטובוס תל־אביב אילת.

1952

17.9 — לוין וקלמן כהנא, נציגי אגודת־ישראל ופועלי אגודת־ישראל בממשלה, מתפטרים על רקע חילוקי־דיעות בעניני גיוס בנות לצה״ל.
18.9 — דויד בן־גוריון מציע פגישה עם הגנרל נגיב.

1953

13.9 — ניקיטה חרושצ׳וב נבחר למזכיר הראשון של המיפלגה הקומוניסטית בברית־המועצות.

1957

13.9 — המטוס הראשון של אל־על, מדגם בריטניה, הגיע לארץ בטיסה ישירה מלונדון. אל־על היתה החברה המסחרית הראשונה שהפעילה מטוס זה.

1959

13.9 — סגן־יושב ראש הכנסת לשעבר וראש עיריית תל־אביב לשעבר, ישראל רוקח, נפטר בגיל 63.

1960

18.9 — משה דיין ביקר את קיסר אתיופיה, היילה סלאסי.

1961

17.9 — נפתח הפסטיבל הישראלי ה־ראשון באמפיתיאטרון הרומי בקיסריה, בהשתתפות פאבלו קזאלס.
18.9 — מזכיר האו״ם, דאג האמרשלד, נהרג בהתרסק מטוסו בג׳ונגל ברודזיה.

1967

16.9 — נפתח פסטיבל וודסטוק, שבו השתתפו למעלה מ־300 אלף איש.
18.9 — קאהיר הודיעה על הפסקת פעילותו של עבד אל־נאצר, על־פי הוראות רופאיו.

1969

14.9 — התאבד סגן נשיא מצריים לשעבר, המרשל עבד אל־חכים עמאר.
18.9 — השביתה הכללית בשטחים ה־מוחזקים, שנועדה להיות מחאה על הכיבוש הישראלי, נכשלה.

1970

16.9 — יאסר ערפאת מונה כמפקד הכללי של כל אירגוני המחבלים.

1975

12.9 — אש״ף הכריז על פתיחת מאבק נגד נשיא מצריים, אנוור אל־סאדאת, ב־מחאה על חתימת הסדר־הביניים עם ישראל.

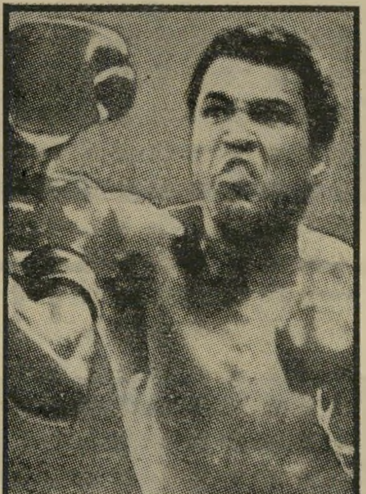

מוחמד עלי
16.9.1978

1977

12.9 — עמיחי („גידי״) פגלין, קצין המיבצעים של האצ״ל לשעבר, מונה כ־יועץ ראש־הממשלה למילחמה בטרור.
17.9 — משה דיין חוזר במפתיע ל־ישראל, אחרי שהות מיסתורית קצרה ב־פאריס.
מריה קאלאס, הזמרת בעלת שם עולמי, נפטרה בגיל 56.

1978

16.9 — מוחמד עלי מחזיר לעצמו את כתר אלוף־העולם באיגרוף, אחרי שניצח את ליאון ספינקס.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

רגו; שלום שבו יוכלו ישראלים ופלסטינים להתגורר בכל רחבי הארץ, היכן שיחפצו; שלום שבו הישראלים ילמדו ערבית והפלסטינים — עברית; שלום שיהפוך את שאלת הביטחון לשאלה אנכרוניסטית ואת החרבות לאתים.

מירי ובני אלמגור, ניו־יורק

• • •

דיוקנו של צ׳יצ׳
כמרי אנטואנט

איך מחלקת עיריית תל־אביב את מעט הכסף שבקופתה?

דבר השנוא עלי לא פחות מרמאות זוהי צביעות!

מצד אחד עיריית תל־אביב בוכה שאין לה תקציב להמשך השרותים בעיר ומצד שני היא מוצאת לנכון להוציא מאות אלפי לירות על פעילויות תרבותיות חדשות, כגון: דיסקוטקים, קונצרטים ואירועים אחרים בגנים.

נכון, זאת הדרך ללב הבוחר הבלתי מנוסה, אך אני למדתי שאם אין לחם, לא מחלקים עוגות. למי הנך חושב את עצמך, מר שלמה להט, למרי אנטואנט?

ה. רוף הלינגר, תל־אביב

• • •

אורות אדומים
ומוסדות צדקה

הקהל רצה בפשעים, שערוריות וסנטימנטים. העיתון סיפק זאת.

להלן ציטוט המדבר על עיתון מסויים. הציטוט מובא בהשמטות קלות, המתחייבות מתוכן הדברים.

„המו״לים בני זמנו התגאו בציביונם האישי של עיתוניהם. הוא העביר את עיתונו — בגוף וברוח — לרשות ההמונים. העיתון קיבל צורה של מודעת־קירקס בגופו, והצגת קירקס ברוחו. הוא נטל לעצמו גם את מטרת קיומו של קירקס: להמום, לשעשע, ולאסוף הכנסות... הקהל רצה בפשעים, שערוריות וסנטימנטים. הוא סיפק זאת. הוא הגיש לאנשים את אשר רצו, בתוספת הצדקה לטעם הרע שהתביישו בו. העיתון סיפר על רציחות, בגידות, אונס, שחיתות — בתוספת מוסר־השכל מתאים... הוא פירסם סיפורים על נערות שנכשלו, על גירושין בקרב החברה הגבוהה, על בתי־מיקלט לאסופים, רובעי אורות־אדומים, מוסדות־צדקה.

„העיתון ערך מסעי־צלב רבים ונועזים מאד, על בעיות שלא היו להם מתנגדים. העיתון הוקיע פוליטיקאים, שעה אחת לפני שחוסלו על־ידי בית־המישפט; התקיף בעלי רכוש וליגלג לעשירים ולמצליחים... הבליט את זוהר החברה הגבוהה ופירסם ידיעות עליה ברוח של אי רצון מעושה... העיתון היה רשאי לאנוס את האמת והטעם הטוב, אך אסור היה לו לאמץ את כוח המחשבה של הקורא. כותרותיו הרעשניות, תמונותיו הצעקניות ותוכנו הפשוט הממו את החושים וחדרו למוחו של האדם ללא כל צורך בתהליך־ביניים של אימוץ המחשבה; כמזון המוכנס דרך פי־הטבעת ואינו טעון עיכול.״

הקטע הנ״ל מזכיר ביקורת על „שבועון מסויים״, ולא הוא, למרות הדמיון המפתיע. ללמדך, אין חדש תחת השמש. הקטע לקוח מסיפרה של איין ראנד, כמעין המתגבר, עמוד 427 והלאה, אשר חובר, כמדומני, בראשית המאה הזו. דומה כי עורך העולם הזה שם כבר לרגליו קטע זה ואחרים בספר, ואת הראייה ניתן למצוא בכל גיליון של השבועון.

לסיכום ברצוני לציין כי העיתון המתואר בספר הינו בעל תפוצה עצומה, והסופרת אינה רואה בו תופעה שלילית.

הלוואי על העולם הזה תפוצתו וכוחו של העיתון שבספר.

ד. בייער, תל־אביב

פינג'ן

תענוג הקפה הטורקי החדש של עלית

קפה פינג'ן הוא משהו
מיוחד במינו...
הוא מיועד למי שבאמת
יודע מהו קפה טורקי!
תערובת פולי הקפה מורכבת
במיוחד לטעמך והיא
קלויה וטחונה בדיוק כפי שצריך
ובנוסף לכל אלה — האריזה
היפה והסגורה הרמטית
השומרת על טריות
וניחוח הקפה (אח, איזה ריח)
קנו פינג'ן
תענוג הקפה החדש של "עלית"
ותאמרו:

טוב לי עם קפה עלית

פרסום וימר יעקבסון

דוברי המערך מכינים אליבי

הוויכוח על מצבה של הכלכלה הישראלית הסתיים. הכל מסכימים שמצבה בכי־רע, מילבד כמה פקידים בכירים שירש הליכוד מן המערך. מלקקי פינכות נמרצים אלה מבקשים לגלות נאמנות לאדוניהם החדשים ומסנגרים על מעשי הממשלה יותר מכפי שעושים זאת שרי הממשלה עצמם.

הוויכוח מתנהל עתה על הסיבות למצבה העגום של הכלכלה הישראלית. בעניין זה נשמעות טענות דמגוגיות בשפע רב, אך שתיים מזדקרות מתוכן כיהלומי הכתר. מחד, טוען הליכוד: אמנם איננו נקיים מחטא, ובכל זאת שורש הרע בירושה שהותיר לנו המערך. הגדיל לעשות השר גידעון פת, שבמלוא הרצינות העז לטעון, שיש צורך בלא פחות משלוש קדנציות (של הליכוד) כדי לתקן את מה שעולל המערך. מאידך, טוען המערך: מדיניותו הכלכלית של הליכוד בשלושים החודשים האחרונים היא שהוליכה אותנו אל סף האבדון. אך התיקווה, מרגיעים אותנו, לא אבדה: רק תנו למערך לשוב לשילטון... וגד יעקובי יהיה שר־האוצר וינסה לבצע את תוכניתו הכלכלית, שאינה שונה כימעט בכלום מתוכניות הליכוד.

נוסף לכך ממשיכים לשמוע את הסיפורים על הצורך בצימצום השרותים הציבוריים, העלאת פיריון העבודה ומוסר העבודה, שיפור הניהול, גביית מס־אמת, חיסול ההון השחור, ומה לא.

הפיקחים שבין דוברי המערך מכינים כבר היום את האליבי שלהם, למיקרה שהמכשלה הכלכלית תימשך גם תחת שילטונם שלהם. ברור גם להם, כי האמת גרועה הרבה יותר, ולא יהיה די בסילוקו של ארליך, הקרח והממושקף, ובהחלפתו ביעקובי, הצעיר בעל רעמת השיער המטופחת.

כדי להגיע לחקר האמת כדאי לעמוד על בעיותיה העיקריות של הכלכלה הישראלית דהיום:

● האינפלציה, המתקרבת ל־100% בשנה ואינה מגלה שום סימני עצירה.

● הגרעון במאזן התשלומים, שיגיע השנה ל־4.5 מיליארדי דולרים.

● המשך הקיפאון בגידול התוצר הלאומי.

● חלוקת ההכנסה הלאומית, הפונה בכיוון של אי־שיוויון מעמיק.

בעיות אלה כולן קשורות וכרוכות אלה באלה. אף אחת מהן אינה „כלכלית טהורה" — לכולן סיבות ותוצאות מדיניות וחברתיות. לא תיתכן כלל טענה, כי מדיניות כלכלית כלשהי — מוצלחת, כזו של רבינוביץ ז"ל, וכושלת, כזו של ארליך יבל"א, או להיפך — היא שגרמה לבעיות הללו. האמת המרה היא, שבעיות אלה הן תוצר של מדיניות שהמערך והליכוד, ועימם גם המפד"ל, מעולם לא עירערו על עקרונותיה. בעיות מכריעות אלה לא נוצרו ביום אחד. הן תוצר של תהליך שנמשך כתריסר שנים, ושתחילתו במילחמת ששת־הימים.

■ ■ ■

מצבה הכלכלי של ישראל לפני מילחמת ששת־הימים לא היה מזהיר. היו לה בעיות המאפיינות בדרך־כלל משק קפיטליסטי מתפתח, על משבריו המחזוריים. המילחמה גררה את המשק הישראלי לעידן חדש, שבו המתרחש בכלכלה יצא כימעט לחלוטין מתחום שליטתם ופיקוחם של הממונים עליה, והגורם המכריע בהתוויית דרכו של המשק הוא פוליטי מובהק.

מדיניות החוץ של ישראל מאז מילחמת ששת־הימים — שהמערך, הליכוד והמפד"ל היו שותפים לה — חייבה גידול מתמיד בתקציב הביטחון. תקציב זה הוא עתה העובדה הכלכלית המכרעת בכל מה שקשור בכלכלה הישראלית.

● ב־1965 היווה תקציב הביטחון כ־10% מהתל"ג.

● ב־1970 היווה תקציב הביטחון כ־25% מהתל"ג.

● ב־1977 היווה תקציב הביטחון כ־40% מהתל"ג.

המיספרים הסופיים הנוגעים ל־1979 עדיין אינם ידועים, אך קרוב לוודאי שתקציב הביטחון ימשיך להוות כ־40% מהתל"ג.

■ ■ ■

תקציב הביטחון הוא תקציב אינפלציוני מובהק. אינפלציה נוצרת כאשר אין הקבלה בין היקף ההון הנמצא במחזור ובין כמות אמצעי־הייצור, הסחורות והשירותים שניתן לרכוש בהון זה. הממשלה מדפיסה כסף המצטבר בידי שכבות בציבור, כאשר „עודפי" כסף אלה אינם גורמים לעידוד הייצור אלא מעלים באופן „מלאכותי" את המחירים. כאשר 40% מהתל"ג (שהינו התוצר־הלאומי־הגולמי, כפי שהוא מתבטא בערכים כספיים) מופנים לביטחון, פירוש הדבר שכמות אדירה של כסף אינה מופנית ליצירת אמצעי־ייצור, סחורות או שירותים. חלק עצום מהון זה מצטבר בידי ספקים שונים (אחת הדוגמות המובהקות הם קבלני קו בר־לב) ומהווה גורם חשוב ביותר בדהירה האינפלציונית.

לכך אפשר להוסיף גם את תקציב ההתנחלויות, וגם לכך שותפים המערך, הליכוד והמפד"ל באותה מידה. עשרות מיליארדי לירות הושקעו בתריסר השנים האחרונות בבניית נווי־קיץ ובית שני לאלפי אנשים, כמו גם ביצירת תשתית בזבזנית למושבים כושלים וסובסידיות־ענק למשקים כושלים פחות. ומן הדוגמה של פיתחת־רפיח מסתבר שהביזבוז יהיה כפול, שכן יהיה צורך בעשרות מיליארדים נוספים לפיצויים סחטניים.

הוצאות בזבזניות אלה, שהצדקתן היחידה במדיניות הפוליטית — לא הכלכלית — של ממשלות ישראל, הן גם הגורם העיקרי לגידול החמור בגרעון במאזן התשלומים, שחלק מכריע ממנו הוא תוצאה של רכש ביטחוני אדיר־ממדים, ותשלום החובות העצומים והריבית עליהם.

■ ■ ■

הדרך לצאת ממירוץ החימוש, ולהקטין בהדרגה את תקציב הביטחון, היא להגיע לשלום כולל, שאחד מסעיפיו החשובים ידון בהגבלת כמויות הנשק וסוגי הנשק שיוכנסו לאיזור. ראוי להבהיר, כי הסכם שלום נפרד עם מצריים — משאת נפשם של הליכוד והמערך כאחד — לא יביא לשום פתרון. השלום הנפרד הזה יהיה נתון ללא הרף בסכנת התמוטטות ועדיין יהיה צורך בצבא גדול וחזק כלפי חזית המזרח והצפון. עדיין יהיה צורך להגן על הכיבושים, מול העולם כולו.

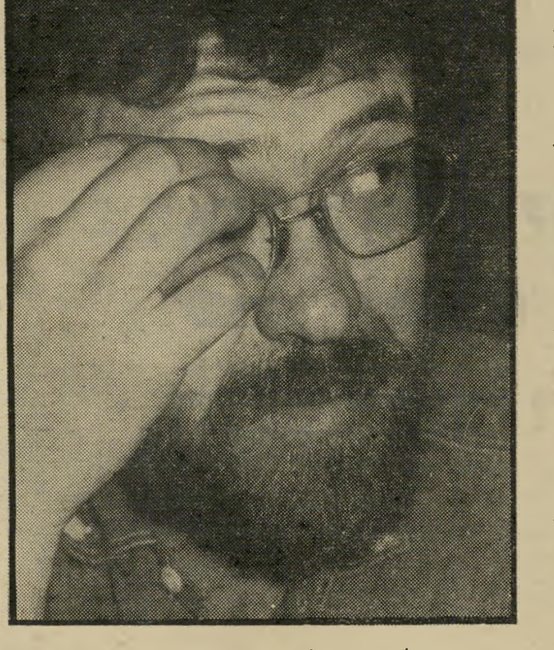

שלום כולל, שבמיסגרתו יזכו גם הפלסטינים במדינה משלהם, יפנה את כוח העבודה הערבי מהשטחים לבניית התשתית התעשייתית במדינה הפלסטינית, כמו גם לתעשיית בניין רבת־היקף, שתקלוט את הפליטים החוזרים למולדתם. וגם אם יהיו ערבים, אזרחי המדינה הפלסטינית, שיבחרו לעבוד בישראל, הרי שוב לא יהיו נתונים לשרירותם של תנאי כיבוש מפלים ודכאניים ושכר־ניצול מחפיר. ההון המושקע בתקציב הביטחון ישוחרר בהדרגה לשקעות בתעשיה, והיעדרו של כוח עבודה זול יהיה בחינת אילוץ חיובי לעבור לתעשיות מודרניות, ממוכנות וממוחשבות.

מציאות של שלום שוב לא תאפשר לטאטא מתחת לשטיח את הקיטוב החברתי המעמיק, ומול המערך והליכוד יקום כוח פוליטי שייצג את ציבור העובדים ואת השכבות הנחשלות. ואולי זה בדיוק מה שמפחיד כל־כך את הליכוד והמערך, ואת המעמדות החברתיים שהם מייצגים היום, ומשום כך הם מעדיפים הסדר נפרד ורופף עם מצריים על פני שלום כולל ויציב עם כל מדינות האיזור ועמיו.

שלמה פרנקל, תל־אביב

פורום העולם הזה

הנשים בפוליטיקה הישראלית

סימון וייל נבחרה כנשיאת הפרלמנט האירופי. עד כה כיהנה בממשלת צרפת. בראשית חודש מאי נבחרה מרגרט תאצ'ר לראשות ממשלת בריטניה. היא האשה הראשונה המשמשת בתפקיד זה באירופה המערבית. לפני חודשים אחדים נבחרו שלוש נשים לעמוד בראש שלושה כרכים בארצות־הברית, ביניהם לוס־אנג'לס. בממשלת צרפת מכהנות שלוש נשים. אחת מהן, שרת־הבריאות, וייל, הוזכרה אף כמועמדת לתפקיד ראש ממשלת צרפת — עובדה המצביעה על מעמדה בעולם הפוליטי שם.

■ ■ ■

בישראל התקיים בעבר ייצוג מה של נשים במישרות פוליטיות חשובות. גולדה מאיר היא, לא ספק, גולת הכותרת של עניין זה. היא שימשה כשרה מ־1949 עד 1965. באותה תקופה כיהנה בתפקידים מרכזיים בממשלות ישראל. בשנים 1969־74 שימשה בתפקיד ראש־ממשלה. גם שולמית אלוני שימשה בתקופה מסויימת כשרה בממשלת רבין.

היו לנו בעבר, פה ושם, ראשי־ערים ומועצות מקומיות מקרב הנשים, בלטה ביניהן הגב' לוין מראשון־לציון. ביוקנעם, בכפר־יאסיף, בכפר־יונה וברמת־ישי שימשו נשים בתפקידי ראש־מועצה־מקומית. בעבר כיהנו נשים אחדות בתפקידי יושב־ראש ועדות־כנסת: ח"כ שושנה פרסיץ המנוחה, כיו"ר ועדת־החינוך, ח"כ שושנה ארבלי־אלמוזלינו, כיו"ר ועדת־העבודה, ח"כ חייקה גרוסמן, כיו"ר ועדת־השרותים. היו לנו, פה ושם, גם שגרירות: גולדה מאיר במוסקבה, עד 1949, ואסתר הרליץ באחת מארצות סקנדינביה.

בדרך כלל, גם בעבר, הצטיינה התרבות הפוליטית של ישראל במה שניתן לתאר כתת־ייצוג של נשים במערכת הפוליטית. אך התהליך הזה גבר לאחרונה ביתר שאת. ישראל של שנות השבעים המאוחרות מצטיינת בכך, שהיא מחזיקה בשיא עולמי בתת־ייצוג הנשים במערכת הפוליטית. אין אף שרה בממשלה; רק כ־6 אחוזים מחברי־הכנסת התשיעית הן נשים; רק אחוז וחצי מכלל נבחרי השילטון המקומי, כפי שאמנם הסתבר מן התוצאות של נובמבר 1978, הן נשים; אף אשה לא מכהנת עוד בתפקיד של ראש עיר, או ראש מועצה; אין שגרירות; אין יושבות־ראש של ועדות פרלמנטריות, זולת ועדת־העלייה, שהיא נעדרת סטאטוס מרכזי ובולטות ראוייה לשמה בכנסת; ומילבד נציגת ויצ"ו, אין נשים מכהנות בהנהלת הסוכנות, לפחות לא בענף הישראלי שלה.

■ ■ ■

מהן הסיבות החברתיות והפוליטיות העיקריות למצב עניינים זה? יש לנו כמה השערות.

● בעבר התמקד עיקר ייצוג הנשים בקטע השמאלי של המפה הפוליטית הישראלית, בעיקר בתנועת העבודה. התמעטות הייצוג של תנועת העבודה, שנפגעה קשה במהפך של מאי 1977, גימדה עוד יותר את ייצוג הנשים.

● החברה הישראלית בדור האחרון מאופיינת על־ידי גידולו של המעמד הבינוני הנמוך. המיסגרת המעמדית הזו נותנת לאשה מקום מרכזי בהנהגת הבית, שאין בו תודעה פוליטית מפותחת. נשים רבות מרותקות לנושאי פיתוח וטיפוח ביתן, גינותיהן, ביגודן, כלי הבית, נסיעות לחו"ל ועוד.

בהווה, פחות נשים מעוניינות בפוליטיקה מאשר בעבר הלא־רחוק, לא כל שכן מאשר בחברה היישובית האוונגרדיסטית. למיתון זה של התעניינות הנשים בפוליטיקה יש השפעה ישירה על היקף הייצוג. שכן על מישרות פוליטיות יש להיאבק בחירוף־נפש, ועל מנת להיאבק יש צורך במוטיבציה, בדחף! דחף זה הולך וקטן.

● הפוליטיקה הישראלית טבועה בחותם של תדמית שלילית. לעתים התדמית גרועה מן הדמות עצמה. התדמית ה„מלוכלכת" הזאת — אשר, כאמור, אינה בהכרח נכונה — דוחה נשים, שהן בטיבען מעודנות יותר, מבחינת „הצילוני מעונשה של זו... הפוליטיקה". הן מעדיפות לראות את הגברים, הנוקשים והמחוספסים, בתפקידים קשוחים אלה.

● גם עתה עוסקת הפוליטיקה של ישראל בעיקר בנושאים ביטחוניים ומדיניים ובסוגיות החברתיות ברמה של מיקרו. אלה נושאים הנחשבים כ„גבריים". מהיבט זה, לפחות, אפשר היה לצפות שד"ש, אשר הקדישה תשומת־לב לענייני רווחה גם ברמה של מיקרו, תיתן ייצוג נמרץ יותר לנשים. אך ד"ש היתה, למעשה, מיפלגתו של אותו מעמד בינוני, שבו הנשים (ואף חלק מן הגברים) משמשות מרכז־כובד מישפחתי, כחלק מו „הכלים הנאים".

■ ■ ■

יש ודאי סיבות נוספות, אשר באמצעותן אפשר לתרץ את המצב הקיים. אך די באלה על מנת להבחין בכך, שהתופעה היא מעין נגע חברתי סטרוקטורלי ולא קוניוקטורה חולפת. החברה הישראלית כולה ניזוקה ממצב עניינים זה. שכן כ־50 אחוז מן האוכלוסיה — אוכלוסיית הנשים — אינם תורמים את מלוא תרומתם הסגולית לחברה הישראלית. וזאת לדעת: המערכת הפוליטית בישראל היא בעלת בולטות חסרת־תקדים בעיצוב חיינו, תרבותנו, כלכלתנו וחברתנו.

אי לכך אפשר לקבוע, כי הנשים הן מחוץ למעגל ההשפעה העיקרי. ממצב כזה ניזוקים גם 50 האחוז הנותרים של חברתנו — הגברים.

פרופ' שבח וייס, חיפה

אוהבים TIME

TIME
Filter
CIGARETTES
KING SIZE
דובק מייצרת סיגריות איכות למעלה מ-40 שנה.
פרסום ד״ר יעקבסון
T34

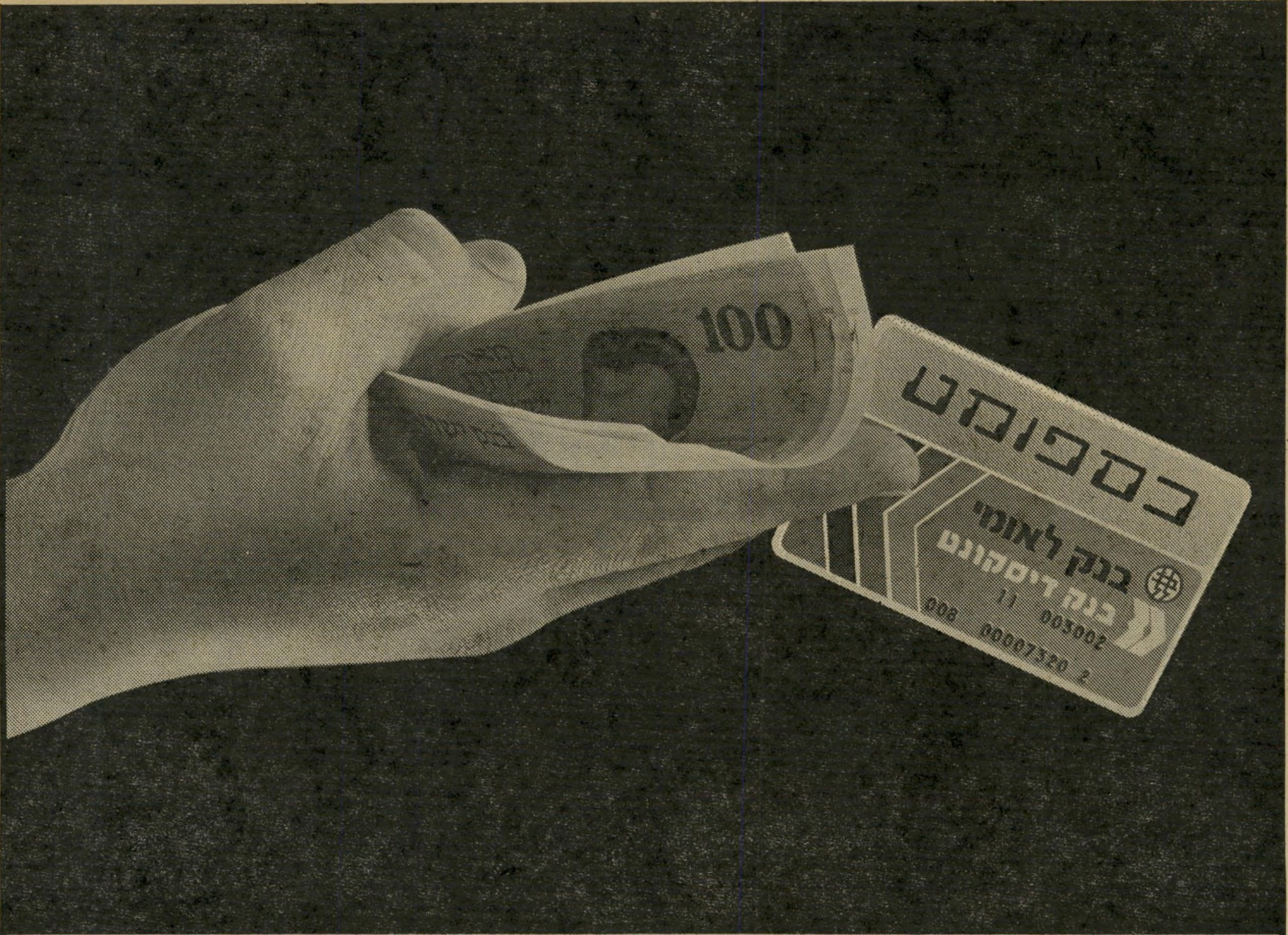

2/3 מכל לקוחות הבנקים נהנים כבר משירותי כספומט...

אם יש לך כרטיס כספומט
לשרותך עומדים 50 כספומטים ברחבי הארץ
המותקנים בסניפי בנק לאומי ובנק דיסקונט.
הבנקים הגדולים חברו יחדיו
כדי שאתה תוכל ליהנות
משירות טוב יותר,
ביותר כספומטים,
במקומות רבים יותר בארץ.
האם בירדת כבר היכן נמצא
הכספומט הקרוב לביתך? למקום עבודתך?
— אם אתה לקוח של
בנק לאומי, בנק דיסקונט
בנק אגוד, בנק ברקליס־דיסקונט או בנק ערבי־ישראלי
ואין לך עדיין כרטיס כספומט
היכנס לסניפך, אחד מ־600 סניפי
קבוצות בנק לאומי ובנק דיסקונט ברחבי הארץ
ובקש כרטיס כספומט
הנותן לך שירות בנקאי — 24 שעות ביממה!

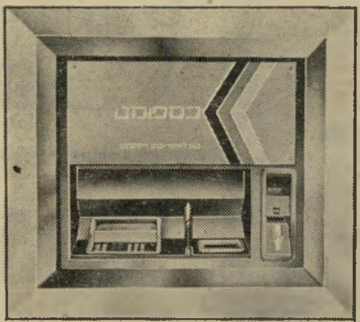

כספומט

שרות משותף של בנק לאומי · בנק דיסקונט
בנק איגוד · בנק ברקליס־דיסקונט · בנק ערבי ישראלי ·

פינת רחוב בעיר־נמל שולית

דף חדש

חנוך מרמרי

בפינת־רחוב, בעיר־נמל שולית, על גיבעת־גיר המכונה 'הר', שיחקו ילדים במישחקי־ילדים.

כל אחד מהם יגדל ויפרח ויתפתח. תיקים עבים בארונות־פסיכולוגים בכל רחבי העולם. לא כולם. אחדים יספיקו למות לפני־כן, עדיין יציבים בנפשם.

עבר שם איש אחד היודע לקרוא את העתיד. הוא אמר כך:

ינקול

ינקול יהיה הראשון. הוא יגלה את אלוהים כבר כשילמד לבר־מיצווה. הוא יחזור בתשובה עשרים שנה לפני שהעולם ימציא את החזרה בתשובה. בשביל אביו, נהג־אגד, אתיאיסט, זאת תהיה בעייה מביכה. ינקול יסרב לצאת לצוד בשבתות, באוטובוס המישפחתי. הוא יעבור מהצופים לבני־עקיבא ויעזוב את הגימנסיה שנה אחרי שיצליח להתקבל לשם, לטובת ישיבת־הסדר בחיק־הטבע. שם יאבדו עיקבותיו.

הרומני

הרומני יהיה השני לצאת לדרך. הוא יישלח למוסד לנוער עבריין. קודם לכך יוכרז כאשם בהתכתשות אלימה, בגרימת פגיעה כירורגית תוך שימוש במגרפה, בפריצה לבית־הספר ובעשיית מעשה מגונה אל תוך יומן הכיתה, בגניבת ואגירת שלוש מאות בקבוקים ריקים, בהחזקה שלא־כחוק בקסדה ובחרב גוליית, השייכת למחסן האביזרים, בהנהגת מיצעד בסיגנון נאצי אל מול במות יום־העצמאות הריקות — תוך הפרת הסדר על הכביש וגרימת שיבושים בתנועה.

כל אלה הן האשמות כבדות לגבי ילד בן שלוש־עשרה, שרק התחילו לו השערות על הקטן. נכון שבתק־ריות יקחו חלק גיבורים נוספים — בשביל מיצעד לא די רק בהיטלר, צריכים גם כמה צועדים רוקעים ברגליים ואורחי־כבוד שיצדיעו במועל־יד. אבל לאחרים יש הורים רבי־השפעה. הוריו של הרומני הם הורים מעוטי־השפעה.

תהיה זו שגיאה מצד הרשויות השיפוטיות להמליץ על הפניית הרומני למוסד שכזה. שופטים, כנראה, אינם מבינים ילדים. הם לא יודעים שהרומני עשה את מיטב יכולתו כדי להשתלב בחברה עויינת. לשופ־טים, כנראה, אין בעיות השתלבות, ואין להם לכן מושג עד כמה צריך להרחיק לכת בנסיונות להתקבל — וגם זה לא תמיד עוזר.

הוא בכל זאת יצליח להשתלב, הרומני. דווקא שם, במוסד, ילמד מיקצוע מבוקש. הוא יתגייס ויתנדב ויתקבל לקורס מ"כים. באמצע הקורס תגיע מילחמה. ששת־הימים יהיה שמה.

אלכס

אלכס ייהרג מפגז תועה. למעשה, יהיה זה סוג־הדם הנדיר שלו שיהרוג אותו. אצל אלכס הכל נדיר, יקר ויוצא־דופן. כדור ספולדינג, אופניים ראלי, אנציקלופדיה בריטניקה, שולחן פינג־פונג חוקי. אלכס, ספורטאי מצטיין, יבקש בצבא שיתנו לו לקפוץ ממטוסים בזמן שהם באוויר. הם יתנו לו. המדים והכנפיים יתאימו לאלכס לא פחות מתלבושת־השוער שהוא לובש היום, עם כובע המצחייה ומגיני־הבירכיים. בזכות מראהו הנאה ומעמדו הנדיר יספיק ליטול חלק בכארבעים מגעים מיניים עם נשים ונערות שונות. הספק גבוה ביחס לתקופה.

הדבר היחידי המיקרי בחייו, המתוכננים והבריאים, תהיה המילחמה. הפגז הלא־מטווח שיפגע בו בשגגה, שייך לעולם שלאלכס אין בו חלק. דמו הנדיר יספיג ללא תועלת סלע כורכר חסר־ערך, וגם הליקופטר סילוני משוכלל, שימריא מיד עם שקיות דם נדיר, לא יספיק להגיע בזמן.

מנגו

מנגו יתחיל לחפש את הפסיכולוג שלו כבר בגיל שלוש־עשרה, כשיגלה שקיים מין איש כזה. הוא יציץ לאמא החדשה שלו במיקלחת, ויראה את החור השחור שיש לה למטה. כשיתחיל לנזול לו קורנפלור מהמקום שבדרך כלל יוצא שתן, יהיה מנגו משוכנע שזה עונש מאלוהים, שבקיומו אינו מאמין.

עם רגשות־אשמה, ונזילות לא־רצויות, ישנא מנגו את שלושת הוריו, אבל ימשיך לפחד רק מאביו. אדון פולאק ימשיך להחטיף לו מכות־רצח באמבטיה, כביכול בגלל השיעורים, אבל מנגו יבין שזה בגלל ההצצות. מכות־רצח עם חגורת מיכנסיים מבעל מחסן־עצים, שפעם הרים את הקלארק לבד בשתי ידיים, זה בהחלט סיבה לפחד. ומנגו יפחד ויברח מאביו ויטפס על מיגדל־המים, שזה המקום הבטוח היחידי. אבל גם זה לא יעזור לו, כי אחרי שיבואו מכבי־אש ויורידו אותו משם, הוא יחטוף כפול.

מנגו יחפש את הפסיכולוג שלו במשך עשרים שנה, בכל העולם, בחדרים שכורים עם שולחן, מיטה, שעון, טרנזיסטור ומונה־גאז המופעל במטבע. לשם אדון פולאק לא יגיע. לשם לא תגענה המילחמות המייגעות שמנגו עבר בארץ מולדתו: מן המילחמה הגדולה נגד המעברה, והמילחמה נגד דודי והגימנסיה — ועד לשאר המילחמות המוכרות מסיפרי־ההיסטוריה הרישמיים.

מנגו ישאף לעשות סירטי מילחמה, מילחמת־ילדים,

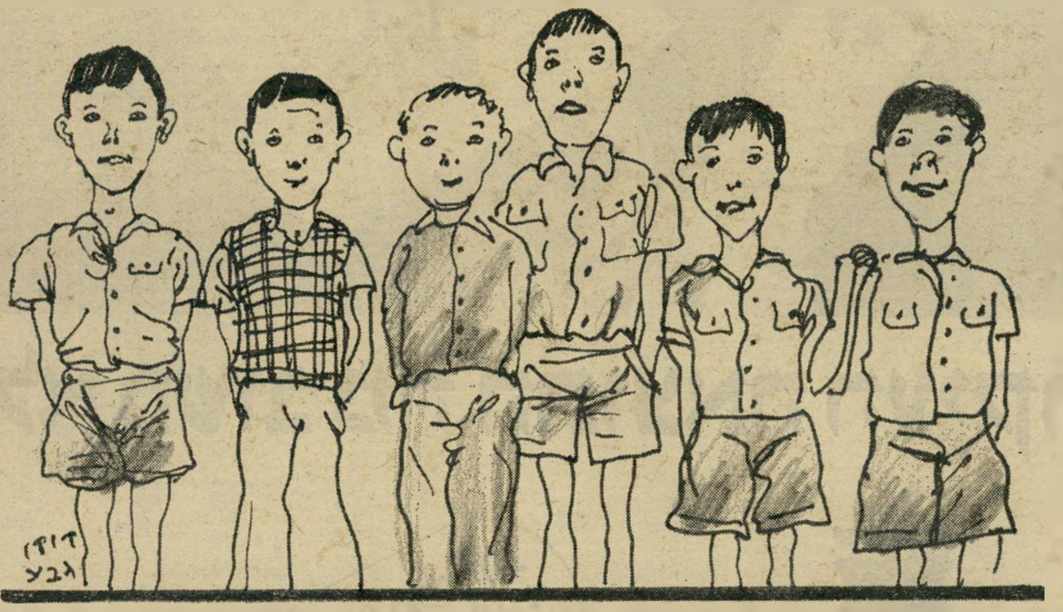

אבל מחוסר תקציב ישמור על נציגויות ארצו בעולם. המדינה שבה נולד מנגו, ושבה בילה את שנות־חייו הקובעות, זקוקה לשמירה מתמדת, וכך גם נציגויותיה במדינות אחרות.

שימשון

שימשון ישתגע ויעבור לגור בפונטיאק של אביו. לשם יביאו לו את האוכל, ושם יעשה שיעורים. זה לא הוא שיעשה שיעורים, זאת סיסי, המטפלת שלו, שתעשה לו אותם. זאת סיסי שתביא לו את הביציה והשוקו לאוטו, וגם תיקח את הכלים חזרה למיטבח. עד סוף עממי תוציא סיסי ציונים לא־רעים, אבל כש־יעבור שימשון לגימנסיה, היא תתקשה לעמוד ברמה, והוא, לא תהיה לו ברירה אלא להצטרף כמנהל־עבודה למיפעל הנירוסטה של אביו. בעתיד יהיה לשימשון פונטיאק־מגורים משל עצמו, ובעזרת הון־המישפחה יפתח בוטיק למזון־בריאות בשכונת הולדתו.

אפרסק

אפרסק יבנה בגיל עשר במו־ידיו מיקרוסקופ מזכו־כיות־מישקפיים ומראות ישנות. זה יהיה משהו מיוחד ויוצא־דופן, עד כדי כך שמן העיתון יבואו לעשות עליו כתבה. בעיתון יספרו על ההישגים המפליאים של עמיחי מרקרייך — ילד שהוא בדיוק בגיל של המדינה. בעיתון לא יספרו שאפרסק הוא קמצן ושמן, ושמרוב קמצנות הוא נוסע עם הקורקינט האמריקאי שלו רק בין החדר הגדול למרפסת. בכל מקום יש ילדים שמנים וקמצנים, אבל אלה לא נולדים עם המדינה, ולא בונים מיקרוס־קופים. אולי ילדים שמנים הם קמצנים מפני שלועגים להם על שהם שמנים?

כשיחזור דוקטור מרקרייך מנסיעות־הקיץ לאיטליה, יביא לאפרסק מיקרוסקופ גרמני המגדיל פי אלף, כדי שיוכל לפתח את הפוטנציאל ולהיות לאיש־מדע מעולה, כפי שמצפים ממנו בעיתון.

אפרסק לא יפתח את הפוטנציאל. בעוד עשרים שנה יהיו הוא והמדינה עדיין באותו גיל, אלא שהמיק־רוסקופ יעלה לאינטרסול. הקמצנות תעבור לו, וגם המדע. אפרסק יהיה לאיש צמוק ופטפטן, המנסה ליצור קשר עם בניאדם, אבל לא מצליח. הוא יתגרש פעם שנייה, יחפש דרכים להקים עסקים בלתי־מציאותיים, ישקיע ויפסיד, יחשוב על התאבדות. למנגו, בבודקה שבחצר הקונסוליה בסאו־פאולו, יהיו חלומות־התאב־דות בכל פעם שראשו יצנח על חזהו. מנגו יחלום על קפיצות ממיגדלי־מים.

דודי

דודי, זמנית, הוא הילד החזק מכולם. זמנית, כאמור, אבל בתקופה הנכונה בחייו. יום אחד ייסע לאמריקה ויהיה שם לסוחר־טקסטיל אמיד. בכך יסגור מעגל בן שלושים שנה: נסיון כושל של מישפחת הארדי לתקוע שורשים בפינה חסרת־חשיבות של הים התיכון. מהנדס־נפט ומורה לפסנתר, שהקימו בית טכנולוגי־מוסיקאלי דובר־אנגלית על גיבעת־הגיר מול הים, והבי־או לעולם ילד חזק שלא מבין את שפת הוריו. הוא לומד אומנם נגינה ומגלה כישרון בקלארינט, אבל כשייצא מביתו ינהיג את המילחמה במעברה וייקח חלק במילחמות אחרות, ובאצבעותיו לא יעשה שימוש אלא כדי לסחוב מהקיוסק של שליסל ומהמכולת.

דודי יגלה את ניו־יורק, אמריקה, כמו שהוריו גילו את הפינה על הגביעה. הוא יביא איתו יוזמה, כושר־מנהיגות, רדידות, קסם רב ורישעות מסויימת. בעזרת תכונות אלה ייקלט בקלות בשטח ההלבשה, ויגיע אל אותו סטנדארד כלכלי וחברתי שעליו ויתרו הוריו שלושים שנה קודם, לטובת הרפתקה שאולי ציפו ממנה ליותר.

שיקו

שיקו יכניס לרומני אבן בגב, אחרי שכבר יוכרז על הפסקת־אש. שיקו, הבן של פרופסור זלצר, גדול הנוירוכירורגים במיזרח התיכון, יפתח יותר ראשים ויפוצץ יותר מוחות ממה שאביו הצליח לתקן. שיקו, שבא מבית טוב ואוהב ומבין וסולח — כך כולם תמימי־דעים — שיקו יילך לצנחנים, לקורס מ"כים ולששת הימים, ויום אחד ייגש אל מעבר לגיבעה וידפוק צרו־רות בשבויים באותו להט־קרב שבו הלך להוריד את הברזל מהביוב על הראש של דודי.

אותם חוקרים והיסטוריונים שימצאו הסבר לעוב־דה שהרומני התנדב לגשת אל מעבר לגיבעה ולטפל בשבויים, יתקשו לפרש את מניעיו של שיקו. הרומני השתדל מאד להיקלט ביחידה המובחרת. הוא ידע שמישהו צריך להתנדב לעשות את העבודה, והוא קם ועשה. שיקו היה בפנים. היה לו בית טוב, וחברה קבועה, ואוטו אמריקאי בסופי־שבוע. ובכל זאת הלך —

ארון

ארון הוא ילד חלש מכדי לתת מכות, אבל רשע מספיק כדי לחטוף הרבה. הוא יפתח לו ציניות מרירה, וימתין בשקט ליום הנקם. נקם על שנולד חלש וש־בגדי־ההתעמלות תלויים עליו כסמרטוטים, נקם על שאמו מוכרת חזיות ואינה פסנתרנית. על שאביו מת, וגם כשהיה חי לא היה יותר מאשר מנהל־עבודה במיפעל לכיורים ואסלות.

ארון הוא צופה. הוא ימתין לשעת הכושר תוך בחינה, מיון ותיעוד כל פרט, העשוי יהיה להועיל ביום־הדין. כשיתגבר תקתה השינאה. וכאשר יתברר לו שיום־הדין אולי לא יבוא לעולם, יופתע לגלות שהבחינה, הצפייה, התיעוד, התמתנה במארב, הפכו להיות הוא עצמו.

לא חשוב מה התוצאה העיקר שייגמר ב-2·2

"אחרי משחק,
כשאתה מרגיש את העייפות הנעימה
של ספורט מוצלח,
מה מתאים יותר
לצמא מבירה קלה, קרה מאד.
2·2 היא בירה מיוחדת,
פחות ממלאה, יש בה פחות אלכוהול
ופחות קלוריות אך אותו טעם
מרווה שאתה אוהב בבירה.
בארוחת הצהרים, בפגישה חברתית
או כשאתה סתם צמא למשהו קר ומרווה-
קח בירה, קח עוד אחת,
עם 2·2 קל יותר ליהנות מבירה".

2·2 בירה שהולכת בקלות, אפילו שתיים שתיים.

אריאלי

יזמים טמאן (מימין) וסופר (משמאל)•
בחינה אישית לשחקניות

נסים גאון וליאון טמאן מתחרים ביניהם בעיסקי טלוויזיה, כאשר טמאן אינו מושך את ידו מקומיסיון על רכישת ציוד למיפעל מאושר שהוא מקים בירושלים

הטלוויזיה של הליכוד

על כרטיס־הביקור שלו כתוב: „אדי סופר, הטלוויזיה המיסחרית הישראלית בע״מ. רחוב שרי־ישראל, ירושלים״ (מול בית הטלוויזיה הכללית).

מי שיבדוק ברשם החברות, ייווכח לדעת שזה נכון. לפני כשמונה חודשים מיהרו אדי וגליה סופר, יחד עם ליאון טמאן, מרחוב דה־טראז בז׳נבה, ורשמו חברה בשם המבוקש ביותר בישראל.

האם הדבר יתן להם עדיפות במירוץ לקבלת הערוץ המיסחרי? אדי סופר יכול רק לומר כך: „תראה, אולפני הרצליה ואיציק קול קשורים בשמואל תמיר. סרטי קסטל קשורים בכלל ודזוברת, ומיכה שגריר עם המערך. אולפני טלעד זה של בנק דיסקונט. טלשיר בע״מ, שהקימה גיטה שרובר ונסים גאון (בעל אחותו של ליאון טמאן) קשורים בחיים הרצוג ושימעון פרס. רק אני קשור בליכוד. עובדה, אברהם שריר אמר לי שאנו החברה של הליכוד.״

בינתיים, עד שהליכוד יחלק את השלל, מנצל אדי סופר את תשוקתו של ליאון טמאן להוכיח לקרובו הידוע יותר, נסים גאון, כי גם הוא טוב בעיסקי טלוויזיה. גאון הולך עם שרובר? טמאן יילך עם סופר, יתחכך בכוכבות־קולנוע (ליאון טמאן בחן אישית מועמדות לתפקידים שונים בסרטים שהוא משתתף במימונם) וישים כמה מהמיליונים שלו בפרוייקטים שאדי סופר מציע לו.

עבודה למען הטלוויזיה

בסוף 1978 אישר מרכז־ההשקעות את תוכנית חברת אולפני הבירה ירושלים להקמת אולפן, בהשקעה של 31.5 מיליון לירות, שמטרתו היא העברת שידורים חיים מירושלים לתחנות־טלוויזיה בעולם, באמצעות הלוויין, וכן לפתח ולערוך חדשות ותוכניות. לפי נתוני מרכז־ההשקעות, בעלי החברה הם אדי סופר, ליאון טמאן מאנגליה

כרטיס הביקור של אדי סופר
תחרות אישית בן ספרדים

וג׳ראלד פוליציאנו מצרפת. לטמאן 40% בחברה.

האישור ניתן לבקשה מתוקנת, אחרי שסירבו לתת אישור לבקשה קודמת, שבה נאמר כי מטרת החברה היא פיתוח ועריכת סרטים. הסירוב נומק בעודף כושר־ייצור בענף.

האישור ניתן הפעם בתנאי שמחצית מחזור המיפעל תהיה לייצוא. ההשקעה ברכישת ציוד היא כמיליון דולר.

פרט מעניין: אצל רשם־החברות אין זכר למשקיע פוליציאנו בחברה. מרבית מניותיה הן בידי ליאון טמאן מז׳נבה, ומנהליה הם אדי וגליה סופר, ליאון ודניאל טמאן וכן אילן רודיך מתל־אביב. טמאן הוא בעליו של מלון מיגדל דניאל בהרצליה, שרודיך משמש כמנהלו.

קרוב למחצית ההשקעה בציוד (חצי מיליון דולר) הושקעה במכונה להעברת שידורי־טלוויזיה מהשיטה האמריקאית לשיטה האירופית (יש בעולם שלוש שיטות לשידור שידורי־טלוויזיה — אמריקאית, אירופית־מערבית וצרפתית—מיזרח־אירופית). אם רוצה תחנה אמריקאית לשדר תוכנית שהופקה באירופה, עליה להעביר את השדר דרך מכונה המשנה את התדרים.

לטלוויזיה הישראלית יש מכונה כזו, אך היא ישנה. כאשר ביקשה הטלוויזיה לרכוש מכונה חדישה, לא אישר לה האוצר את ההשקעה. כאשר רכשו אולפני הבירה את המכונה, היא הושכרה לטלוויזיה הישראלית, המשלמת עבור השימוש לפי הזמן, בממוצע כ־3000 לירות ליום. מי שסירב לאשר לטלוויזיה הישראלית השקעה ברכישת ציוד, אישר לה לשלם לליאון טמאן ואדי סופר דמי שימוש, שתוך זמן קצר יחזירו את ההשקעה במכונה.

מכאן גם שעיקר עבודת־הציוד היא עבור ישראל, ולא עבור ייצוא, כפי שחוייבה החברה לעשות כתנאי להכרה כבמיפעל מאושר. סופר עצמו סיפר, כי המכונה הושכרה פעם לכמה ימים לתחנה אוסטרלית, וכן לתחנה אירופית. אולם עיקר עבודתה היא למען הטלוויזיה הישראלית.

האוצר הישראלי העניק תנאים למיפעל מאושר — מענק, הלוואה נוחה ופטור לחמש שנים ממס־ההכנסה, לרכישת ציוד המוחכר בעצם לאוצר הישראלי.

מרבית הציוד שנרכש על־ידי אולפני הבירה נרכש על־ידי חברה בשם דיל סוכנויות. חברה זו מנוהלת על־ידי שלמה גל, לשעבר המהנדס הראשי של הטלוויזיה הישראלית. שלמה גל מאשר כי הוא מקבל קומיסיון, כסוכן, עבור הציוד שהוא מזמין. קומיסיון זה יכול להגיע עד 25% משווי החזמנה. כך, למשל, חלק מן הציוד שרכשו אולפני הבירה היה מחברת אוקונר.

העיסקה נעשתה כך: אולפני הבירה הזמינו ציוד, שמחירו לפי הרשומון של אוקונר, שמרכזה בז׳נבה, 9486 דולר. החשבון לחזמנה נשלח מאנגליה, עם מיכתב־אשראי מאנגליה, החתום על־ידי אחד בשם שטיין באנגליה. הציוד יצא מאמריקה, כאשר החשבונות המקוריים נשלחו למזמין שטיין באנגליה. רק מרכז ההשקעות יכול לבדוק אם הגיעו החשבונות המקוריים לתיקי החברה בארץ, או שמא הוציא שטיין — שהיה חוליית־ביניים כפולה — חשבונות משלו לישראל.

באפריל 1979 שלח המישרד של אוקונר בז׳נבה מיכתב לשלמה גל, בחברת דיל, המאשר כי מגיע לו קומיסיון בסך 2258.75 דולר, והקומיסיון נרשם לזכותו בתיק אולפני הבירה בסניף אוקונר בז׳נבה.

העובדה כי הקומיסיון של גל מחברת דיל נרשם בז׳נבה, בתיק של החברה שהיא המיפעל המאושר, יכולה להיות, כמובן, טעות. אולם בדיקה בתיקי רשם־החברות בירושלים מגלה דבר מעניין: בעלי המניות של חברת דיל הם שלמה גל, אדי סופר וחברת אולפני הבירה ירושלים.

היינו: אולפני הבירה, שהיא מיפעל מאושר, היא שותפה בחברה הרוכשת עבורה את הציוד, והמקבלת את הקומיסיונים עבור הרכישות הממומנות בכספי משלם־המסים עבור מיפעל מאושר.

אחרי שהתייעץ עם יועצו המישפטי, השיב אדי סופר, כי אין בכך כל עבירה על החוק, והדבר מותר וכשר.

האם יודע טמאן על עובדות אלה?

סופר אומר כי הכל ידוע לו. לדבריו, הכסף אינו מעניין את טמאן. באמצעות חברת־הגג שלו, אינטרנשיונאל ג׳נראט, הוא שולט על רשת בתי־מלון בכל העולם, וכן בחברות לספנות ובנכסים.

המרכז הפיננסי שלו הוא בברייטון, אנגליה. טמאן הוא אזרח איטלקי, שנולד בסודאן, כמו נסים גאון. הוא משמש כגיזבר הפדרציה של היהודים הספרדים, שגאון הוא נשיאה, וכדי שיעמוד בראש אירגון משלו, הקים את אירגון יוצאי ארצות־ערב. הרוח החיה באירגון זה הוא מרדכי בן־פורת, שהציג בשעתו את טמאן לפני סופר.

לדברי סופר, נלהב טמאן לכל הכרוך בהפקות בסרטים (אשת־יחסי־הציבור של החברה, מלכת־היופי לשעבר אירית קופר, מאשרת את הדברים בתוקף). עתה משקיע טמאן 12 מיליון דולר בסרט שיופק עם מרטין פול, שהפיק את אריה בחורף ושומר הלילה. הבמאי יהיה ג׳ון פלוריאה, והסרט יופק בספרד, במרוקו ובישראל, ואולפני הבירה יתנו שירותים וישתתפו בהפקה.

התוכנית הגדולה הבאה של טמאן היא הקמת המרכז לתיקשורת, שיכלול מלון ואכסניה לאמנים, על שטח של 11 דונם, בגיבעת שאול. ההשקעה בנכס תעלה על 12 מיליון דולר.

המיפעל הגדול הזה, שכבר אושר על־ידי עיריית ירושלים, יביא למחזור של ארבעה מיליון דולר בשנה, ויעסיק 150 עובדים. בין הציוד שכבר הוזמן: ניידת־צילום עם גנרטור, שיאפשר את כל עבודות הצילום והעריכה בניידת במשך הנסיעה מאתרי־הצילום ועד המעבדות, שיקים סופר בירושלים. נסיעה ממושכת כידוע.

סופר לא נלאה מתיאור מעורבותו של טמאן בעסקים. הוא דרש להיות בכל שלב של התוכניות, והשתתף בכל המיפגשים הארוכים, שבהם בחנו מועמדות לתפקידים שונים בסרטים. הוא מוכן לפגוש אישית בכוכבות־קולנוע, ולשכנע אותן לשחק בסרטים שלו. רואים כיצד הוא נמשך אחרי החיים של הזוהר, מציין סופר בסיפוק.

עד כה לא עלו לטמאן העיסוקים החדשים כה הרבה. אחרי הכל, הוא השקיע כמיליון דולר, ש־25% מהם התקבלו בחזרה על־ידי בעלי־המניות כקומיסיונים. ותודות לנדיבות־לב האוצר, הציוד הושכר מייד לטלוויזיה הישראלית, וכך יכול טמאן להיכנס לעסקי בידור ללא סיכון.

יגאל לביב ■

• שני מימין: שלמה גל. לידו מומחה בריטי.

תדיראן אוטומטי וחצי עם הקיוסק הפרטי

חידוש! no-frost בתא ההקפאה

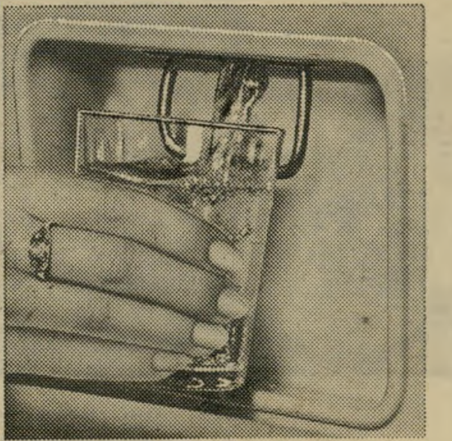

הצלחה גוררת הצלחה תדיראן 400...תדיראן וחצי...ועכשיו...

אנו גאים להציג את תדיראן אוטומטי וחצי המקרר עם הקיוסק הפרטי

תדיראן אוטומטי וחצי

כל היתרונות של המקררים האמריקאיים ובנוסף גם התאמה לדרישות המיוחדות של המשפחה הישראלית.

תדיראן אוטומטי וחצי

נו פרוסט NO FROST בתא ההקפאה; הפשרה אוטומטית בתא האחסון להשגת חסכון בחשמל באנרגיה ובהוצאות

תדיראן אוטומטי וחצי

המקרר היחידי עם הקיוסק הפרטי - מיכל של 3.5 ליטר (18 כוסות) המותקן בגוף המקרר וברז בצידה החיצוני של הדלת, לאספקה שוטפת של משקאות, מיצים, שוקו קר, קפה קר וכו׳. ללא צורך בפתיחת הדלת ובזבוז בחשמל

תדיראן אוטומטי וחצי

תא הקפאה ענק ושטח אחסון מירבי, עיצוב חדשני, ניצול נפח מושלם, שכלולים טכניים, מדפים מתכוונים, מקום לסיפולוקס ועוד.

פרסום

תדיראן אוטומטי וחצי הצלחה גוררת הצלחה

יחסי ישראל־מכסיקו עומדים על סף
סיכסוך חמור בגלל מבוך
מישפטי ללא־מוצא המזכיר את קפקא

תקרית דיפלומטית

שגרירה היוצא של מכסיקו בישראל רוברטו קאסיאס * רתח מכעס. כל פניותיו אל מישרד־החוץ הישראלי, אל בית־המישפט העליון של ישראל ואל אישים ישראליים אחרים, עלו בתוהו. למעלה משנתיים נמצא בישראל אזרח מכסיקאי, שמואל („סמי״) ויגיסר, כשהשלטונות לא נותנים לו לעזוב את הארץ. כל פניותיו של קאסיאס אל השלטונות הישראלים, לאפשר לוויגיסר לעזוב את הארץ, נענו בשלילה, ולעיתים לא נענו כלל.

קאסיאס חיבר מכתב חריף ביותר לסגן שר־החוץ המכסיקאי, ושיגר אותו בדואר הדיפלומטי הדחוף. אחרי שסקר במיכתב את פרשת ויגיסר, הציע שגריר מכסיקו, הידוע כידיד נלהב של ישראל, לשר־החוץ המכסיקאי, להזהיר כל אזרח מכסיקאי היוצא לישראל באזהרה הבאה: „אתה יוצא לישראל על אחריותך שלך. אנחנו לא מתחייבים בפניך כי נוכל לאפשר לך לעזוב מדינה זו.״

בינתיים עזב כבר קאסיאס את הארץ. כשגרירה החדש של מכסיקו בישראל, עומד להתמנות אדולפו דה־גארי, אחד מידידיו הקרובים ביותר של נשיא מכסיקו. דה־גארי, אשר יש לו השפעה גדולה יותר מאשר לקאסיאס רוברטו, יהפוך את פרשת ויגיסר לתקרית דיפלומטית עוד יותר חמורה, אשר עלולה לסכן את היחסים המיוחדים בין ישראל לבין מכסיקו, יחסים אשר ממשלת־ישראל רוצה בהם יותר מכל, בעיקר בגלל אספקת הנפט השוטפת ממכסיקו לישראל.

מה היא פרשת ויגיסר, המסעירה כל־כך את שלטונות מכסיקו והגורמת אי־נוחות רבה למישרד־החוץ הישראלי?

סמי ויגיסר, תעשיין מכסיקאי מצליח בן 46, הקים לו שורה של מפעלים לחלקי־חילוף למכוניות ולמכונות, במכסיקו. לפני שלוש שנים בערך חל משבר בעסקיו של ויגיסר, וחברותיו נקלעו לחובות של 3 מיליוני דולרים. ויגיסר לא היה מודאג מחובות אלה. המפעלים שלו הבטיחו הצלחה והכנסה אשר תביא לחיסול חובות מהיר. הוא פנה לבית־המישפט במכסיקו בבקשה להליך מישפטי, הדומה להליך המשפטי המקובל בארץ כריכוז תיקים. הנושים מתרכזים כולם בבית־המישפט, הקובע כמה יכול החייב לשלם וכמה חובות הוא ישלם מדי חודש. בית־המישפט הוא המחלק את הכספים המשולמים לבעלי־החוב לפי הפרופורציות של גודל החובות.

אחרי שהצליח להגיע להסדר עם נושיו, אשר חלקם הוא חברות מימון אמריקאיות, החליט ויגיסר לצאת לחופשה בת כמה שבועות בישראל. במכסיקו־סיטי הוא השאיר את אשתו, ברטה, כמנהלת עסקיו. ברטה עזרה גם קודם לכן לוויגיסר בניהול המפעלים שלו.

בחודש ספטמבר 1977, התדפק שליח של בית־המישפט על דלת חדרו של ויגיסר, במלון הקאונטרי־קלוב בתל־אביב, ובידו הזמנה לדין. אחת החברות האמריקאיות, אשר לטענתה היה חייב לה ויגיסר כ־800 אלף דולר, גילתה כי הוא נמצא בחופשה בישראל והגישה נגדו באמצעות עורך־דין ישראלי, תביעה לתשלום החוב. החברה האמריקאית, טוזר קמזלי בע״מ, חברת מימון לעסקי תעשיה, טענה כי החוב הוא אמנם חוב החברות של ויגיסר ולא חוב אישי שלו, אלא שהוא חתם על ערבות אישית לחוב, ולכן; ההליך המישפטי להסדר החובות, שנעשה לחברה של ויגיסר במכסיקו, אינו חל עליו, ועל ויגיסר לשלם את החוב.

בד בבד הוציאה אותה חברה צו עיכוב־יציאה מהארץ נגד ויגיסר. ויגיסר שלא הבין את מהות ההזמנה למישפט, לא הופיע לישיבה, אם כי נילחם כנגד צו עיכוב־היציאה מהארץ, שהוצא נגדו על־ידי השופט יצחק נועם. משום שלא הופיע למישפט עצמו, הפסיד אותו, מבלי שנשמע כלל הצד שלו, וצו עיכוב־היציאה מהארץ נשאר בתוקפו.

אז לקח ויגיסר את עורכת־הדין הירושלמית, נעמי וייל, להגן עליו במישפט. וייל הצליחה להשיג את ביטול פסק־הדין נגד ויגיסר, ובית־המישפט הורה לערוך אותו מחדש. אולם את צו עיכוב־היציאה מהארץ לא הצליחה וייל לבטל. השופטים טענו כי יש, קודם לכן, לשמוע את המישפט עצמו, ורק אז לדון בביטול צו עיכוב־היציאה.

כאשר התחדש המישפט של חברת טוזר קמזלי נגד ויגיסר, התברר לפתע כי לישראל אין כל נגיעה לבעיה המישפטית שהתעוררה. שום עיסקה לא נערכה בישראל, התובעים אינם ישראלים והנתבע הוא רק תייר כאן. בית־המישפט קיבל את העיקרון, כי אל לה לישראל לכבול את חרויותיו של אזרח זר שלא עשה דבר בארץ, וזיכה את ויגיסר. גם לגבי מהות התביעה היו לבית־המישפט ספקות, אם יש מקום למצוא את ויגיסר חייב.

חברת טוזר קמזלי הגישה עירעור על פסק־הדין, אולם בית־המישפט העליון לא קיבל את העירעור.

אחרי שנה בה שהה ויגיסר בארץ, עד שיסתיים בירור מישפטו, נקבע כי הוא רשאי לעזוב את ישראל. בתי־המישפט

(המשך בעמוד 64)

* קאסיאס סיים את כהונתו בישראל בשבוע שעבר ויצא חזרה למולדתו. מחליפו עדיין לא הגיע לארץ.

נושא הסיכסוך

התעשיין המכסיקאי שמואל („סמי״) ויגיסר, הנמצא כבר למעלה משנתיים וחצי בישראל מבלי שהוא יכול לצאת אותה. מקרהו של ויגיסר הביא לתקרית דיפלומטית חמורה בין ישראל למכסיקו.

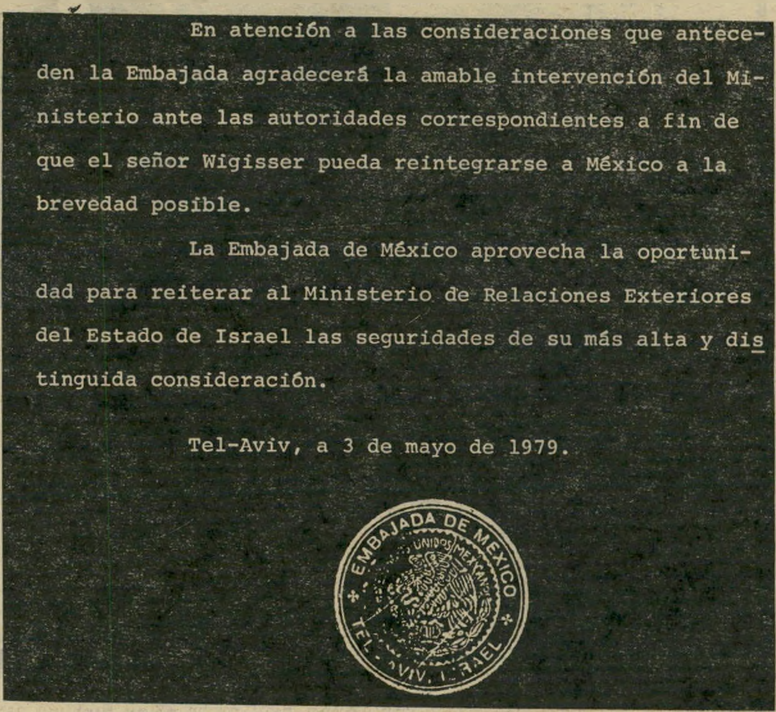

En atención a las consideraciones que antece-
den la Embajada agradecerá la amable intervención del Mi-
nisterio ante las autoridades correspondientes a fin de
que el señor Wigisser pueda reintegrarse a México a la
brevedad posible.

La Embajada de México aprovecha la oportuni-
dad para reiterar al Ministerio de Relaciones Exteriores
del Estado de Israel las seguridades de su más alta y dis
tinguida consideración.

Tel-Aviv, a 3 de mayo de 1979.

EMBAJADA DE MEXICO
TEL-AVIV, ISRAEL

מחאה רשמית

אותה שלח שגריר ישראל במכסיקו, רוברטו קאסיאס, למישרד החוץ הישראלי. גלופה זו, שהיא סופו של מיכתב המחאה, מייצגת מחאות רבות אותן שלח השגריר, ידיד ישראל, למישרד־החוץ, מחאות שעל חלק מהן לא טרח מישרד החוץ להשיב.

במכסיקו

סמי ויגיסר עם אשתו ברטה, ה־מנהלת עתה את המיפעלים שלו, לפני שהגיע לארץ כתייר. כיום יש לסמי ויגיסר נכד, אותו לא ראה אף פעם.

עוד חידוש של מגדל בנין

חברת מגדל בנין, שהיא ה־חברה הגדולה בישראל בביטוח חיים, הכריזה לאחרונה על תוכנית חדשה בביטוח־חיים — "גג למשפחה הצעירה".

כל לפתע פתאום, עדיין לא מאפשר לי לפנות ללישכת הסעד. נאלצתי להוציא את הבן הקטן מהגן, מחוסר יכולת לשלם...

אני יודעת שקרוב ל־60% מהאלמנות חיות ברמת־חיים של העשירון הנמוך. בשבילי זו לא סטטיסטיקה. אני חיה את זה...

אני יודעת שזה מצב בלתי ניסבל, אבל אני לא יכולה לעשות כלום. רק חוק ביטוח־חיים חובה יכול למנוע מצב כזה של אלמנות ויתומים שנותרו לפתע בחוסר־...

לפותרן, וכשרון למצוא שפה משותפת עם הסובבים אותו.

אלמנות צעירות מציאות עגומה

כשבעלי ניפטר בהיותו בן 30, נישארתי עם שני תינוקות. הייתי חסרת מקצוע, ללא הכנסה מפנסיה או מבי־...

לפתע נישארתי בלי בעל, עם ארבעה ילדים. הייתי מוכרחה להוריד את רמת החיים באופן מידי ודרסטי, כדי להתקיים...

ראש המשפחה השני

...ואחת החשובות שבהן היא המודעות ההולכת וגוברת של הנשים המודרניות בישראל לביטוח־חיים. האשה הצעירה אינה מסתפקת עוד בביטוח־חיים לבעלה בלבד ודואגת לביטוח חייה מתוך הכרה בחשיבותה ותרומתה למשפחה.

מושג חדש בביטוח: ביטוח־חיים משפחתי

בימים אלה נתבשרנו על תפישה חדשה ומעניינת בביטוח — ביטוח־חיים משפחתי. תפישה זו מהווה את היסוד לתוכנית החדשה של חברת מגדל בנין — גג ל־משפחה הצעירה.

מתכנני הגישה המהפכנית מסבירים: "בשנים האחרונות חלו תמורות מעניינות בתחום החברתי והכלכלי של המשפחה המודרנית בישר־...

...אל. לפיכך החלטנו ... מחדש את צרכי ... הישראלית הצעירה ... הבטחון הכלכלי ... שא ביטוח החיים. כתוצאה ממחקר ומסקרים שנערכו ע"י מומחי החברה, הצלחנו לפתח תכנית חדשה המתאימה במיוחד למשפחה המודרנית. תכנית זו מעניקה לה בטחון כלכלי מירבי במשך חייה תוך שמירה על הוצאה כספית מינימלית, מאפשרת גמישות לשינויים והתאמה לפי צרכיה הפרטיים של כל משפחה בנפרד".

"משחקים את הגיבורה"

כשהיה אבי בן שנתיים, החלה שרה לעבוד בחברה פרטית מ־9.00 עד 15.00. אבי, שנעזב בפעוטון על־ידי אמו, בכה כל הבוקר במשך תקופה של...

ואתה דאגת?

שרה בת ה־35 התאלמנה מבעלה לפני 4 שנים. הוא נפטר מגידול במוח, כשבנם, אבי, היה בן 9 חודשים. 3 חודשים לאחר־מכן ... על־שם אביה המנוח, אשר. שרה, שעבדה כמנהלת־חשבונות, קיבלה במסגרת אגף השיקום של הביטוח־הלאומי סיוע...

גג למשפחה הצעירה

שיטה חדשה:
ביטוח-חיים משפחתי.
תוכנית בלעדית של
מגדל בנין

קובה: הילדים של פידל

בשום מקום לא תקפו את ועידת המדינות הבלתי־מזדהות, שנערכה בקובה, בשינאה שוצפת כמו בישראל.

אמנם, העיתונים במערב הביעו דאגה מהמגמות הפרו־סובייטיות של קובה, אבל לא בסיגנון המיושן של המילחמה הקרה, בנוסח מעריב והארץ.

הסנובים האנגלים באנגליה הוויקטוריאנית נהגו לומר, „אל תדברו סרה בחברה הגבוהה. רק אלה שלא נתקבלו בה נוהגים לעשות זאת.” מדינת־ישראל נותרה מחוץ לשערי העולם השלישי, בגלל מדיניות מטופשת וקיצרת־ראות שהגיעה לשיאה בפרשת הפרופסור יהודה בלום ואנדרו יאנג. אבל גם הביקורת הלגיטימית על המישטר ועל האוריינטציה המדינית של נשיא קובה, פידל קאסטרו, אינה יכולה להתעלם מהישגיו העצומים.

„קובה היא המדינה היחידה באמריקה הלטינית שאינה מרעיבה את ילדיה ואינה מפקירה אותם לחיי בורות וניוון,” כותב סופרו המדיני של אובזרוור הבריטי, ג׳ון אריל.

שני עולמות. ואמנם, המעבר ממדינה כמו בראזיל, ארץ הנס הכלכלי שבה משוטטים מיליוני ילדים קרועי־בגדים ורעבים־ללחם, לקובה, הוא מדהים. בעשרים השנים שחלפו, מאז חולל פידל קאסטרו את המהפכה, צמח בקובה דור חדש, שלא ידע חרפת־רעב ושזכה בחינוך מסודר. הילדים זוכים בהקצבת־מזון קבועה ומספקת, ושירותי הבריאות והחינוך הם בחינם.

תמותת התינוקות מהווה מארה נוראה באמריקה הלטינית. בקובה אינה קיימת בעייה כזו כלל. תמותת־התינוקות בקובה קטנה מזו הקיימת במדינות רבות בארצות־הברית.

קובה זכתה במערכת מסועפת ומגוונת של בתי־ספר עיוניים ומיקצועיים. מחנכים בקובה מותחים ביקורת קשה על הסלקטיביות המופרזת, הגורמת לטיפוח צמרת אינטלקטואלית וטכנוקראטית, אבל החינוך הבסיסי הוא נחלת־הכל.

מכלל 10 מיליון הקובאים, יותר ממחציתם הם ילדים עד גיל 16. בבתי־הספר יש מחסור בעזרי־לימוד ובציוד־מעבדה, ומירב הציוד מוקצה למוסדות־החינוך, שנועדו לילדים המוכשרים יותר. הסלקציה נעשית לפי קנה־מידה של כישורים ויכולת, ושיקולים מעמדיים או גיזעניים אינם קיימים בקובה.

גרנ"ע קובאי. עם זאת לא מצא המישטר, עדיין, כל דרך, להתמודד עם יצירת מעמד טכנוקראטי חדש, לעומת עובדי הייצור והעובדים החקלאיים. קובה עושה מאמץ עליון להחזיק את כל הילדים, עד גיל 16, במיסגרת חינוכית.

באחרונה נוסדו בכל רחבי האי בתי־ספר קטנים, בתנאי פנימיה. בשעות הפנויות מלימודים עוסקים התלמידים בטיפוח חלקות־האדמה מסביב לבית־הספר ובעבודה קהילתית. בחופשות חייבים כל ילדי קובה ב־45 יום של עבודה חקלאית, בתנאים שאינם בדיוק פיקניק. בערים הגדולות, בעיקר בהאבנה, קיימת בעייה של שוטטות, כנופיות־נוער ופשע, אבל לא בממדים המאפיינים את יבשת אמריקה הצפונית והדרומית כאחד.

בקובה אין למצוא את האפרוריות והכפייתיות, המאפיינים ארצות מסויימות במיזרח אירופה. הנוער להוט אחרי מוסיקה מערבית, וכוכבי־הפופ הבינלאומיים הם פופולאריים ביותר. באחרונה שבתו החיים בהבאנה, כשתחנת־רדיו מפלורידה שידרה ארבע שעות רצופות של שירי החיפושיות. הלהיט הגדול ביותר בטלוויזיה הקובאית היה דווקא הסרט הגיזעני חלף עם הרוח, וקלארק גייבל הדקדנטי סחט גם שם אנחות של ערגה.

נשיא קאסטרו
הארץ לא ראה

כתבים זרים, שבאו לקובה לסקר את ועידת הבלתי־מזדהות, התרשמו מאד מהילדים הקובאיים ומהרוח הקהילתית שלהם. עם תום הלימודים הם מקדישים שנתיים לשירות לאומי, ופעילותם בביעור הבערות הפכה כבר אגדה בכל רחבי העולם השלישי. קובה הפכה לאי־הילדים, ומאמרי השיטנה בהארץ לא יוכלו לשנות עובדה זו — חרף נחלי־דמעות על גורלו המר של שליט־ניקארגואה המודח.

עולם קטן

קוריאה: פלאטו מס' 2

החיים האפורים, הספרטאיים־כימעט, של העובדים הקוריאיים, מהווים ניגוד בולט לחיי־הזוהר של העשירים ואנשי העסקים הזרים. הבירה, סיאול, מאכלסת כיום 6 מיליון תושבים, ומאפשרת לעשירים חיי־הוללות שאינם מביישים את טוקיו והונג־קונג.

יבואן־האורז הדרום־קוריאי, טונג־סאן פארק, זכה בפירסום עולמי, בשערוריית־שוחד אדירה בארצות־הברית. פארק שילם 850 אלף דולר כשוחד לפוליטיקאים אמריקאיים, ובינהם חברי־קונגרס, כדי שיקדמו את עסקיו. שלושים חברי קונגרס היו מעורבים בפרשת השוחד. שלושה מהם ננזפו על־ידי בית־הנבחרים, משום שקיבלו „מתנות” מפארק. חבר בית־הנבחרים מקליפורניה, ריצ׳ארד חאנא, נידון לשנת מאסר בפועל, בעוון נטילת שלמונים מפארק. איש העסקים הדרום־קוריאי עצמו ניצל ממאסר. הוא הפך עד־מדינה בפרשה, חזר בשלום לארצו, כשהוא משאיר בארצות־הברית חוב למס־ההכנסה בשיעור של 4.5 מיליון דולר.

ממשלת דרום־קוריאה לא הקשתה על טונג־סאן פארק. הוא הקים חברת־שיווק ענקית בת 300 סניפים בכל רחבי המדינה, וכבש לעצמו סוכנויות שמנות של חברות יפאניות משגשגות. בסיגנון מובהק של שמואל פלאטו־שרון הפך פארק איש מבוקש ביותר בחברה הגבוהה הדרום־קוריאית. הוא הקים בתי־ספר למוסיקה לנערות וחברת יחסי־ציבור המטיפה לתורת קונפוציוס, והפיק סרטים חינוכיים המוקיעים את חטא עישון המריחואנה. הוא אפילו חידש את הפולחן הבודהיסטי העתיק של שתיית תה בחברותא. „הפסקת התה,” גורס המשחד ההמוני והגנב הבינלאומי פארק, „דורשת מהאדם להרהר עמוקות. היא מטפחת שלום ושלווה בחברה התוססת, המתירנית והמושחתת שלנו.”

פלאטו ובומה. לא רק פלאטו, אלא גם בומה שביט, זכאי להיות ירוק מקינאה. גם הכלכלנים האמריקאיים מדברים על דרום־קוריאה ממש בהערצה.

ואמנם, תהליכי התיעוש והצמיחה הכלכלית בארץ זו הם מרשימים למדי: התוצר הלאומי הגולמי בדרום־קוריאה עלה מ־4 מיליארד דולר ב־1961 ל־120 מיליארד בשנה שעברה, ואחוז המועסקים בתעשייה עלה משלושים לשיבעים.

גם ההכנסה השנתית הממוצעת לעובד גדלה. מ־100 דולר לשנה לפני עשרים שנה ל־1500 דולר לשנה ב־1978.

המשקיפים הכלכליים מצפים מדרום־קוריאה להפוך מתחרה רצינית לתעשייה היפאנית. מוצרים קוריאיים נראים יותר ויותר בשווקי ארצות־הברית, במערב־אירופה ואפילו ביפאן עצמה.

התעמולה הדרום־קוריאית והאמריקאית מרבה לנפנף במיספרים אלה. אחרי הכל, מיליון קוריאים ורבבות אמריקאים נהרגו במילחמת־קוריאה בתחילת שנות ה־50׳, וכאילו לא קרה דבר. אחרי שלוש וחצי שנים של מילחמה אכזרית ויקרה, מצאו עצמן דרום וצפון־קוריאה כימעט באותם קווי־הגבול. שום דבר, בעצם, לא השתנה. אבל 36 מיליון דרום־קוריאיים ניצלו מגורל מר ממוות, במאמץ מאסיבי של העולם המערבי כולו.

השיעבוד למהפכה הומר בפולחן הצריכה הפרטית. תחת המדינה והמיפלגה, המנהלות את צפון־קוריאה, הפכו הדרום־קוריאיים אריסים־למחצה של פיאודליזם תעשייתי מסוג חדש. הטיפוח המתוחכם של ציפיות ואתגרים זעיר־בורגניים, והדיכוי הפוליטי, חברו יחדיו כדי ליצור קהיליית עבודת־פרך, שהחברות בה היא כימעט וולונטארית.

בהיעדר התסיסה וההשראה הפוליטית מצד האינטלקטואלים שהושתקו, מנוהלת החברה הדרום־קוריאית על־ידי גנרלים וטכנוקראטים, הזוכים בטיפוח רב של ההון המקומי וההון האמריקאי. העובדים הדרום־קוריאיים מדורבנים ללא הרף להגדלת התפוקה בכל מחיר. לסרבנים מצפה הכלא או חוסר־עבודה, ללא מנגנוני סעד ורווחה של ממש.

שבוע עבודה ארוך. שבוע־העבודה של הפועל הדרום קוריאי הוא הארוך ביותר בעולם. לפי דו"ח אירגון העבודה הבינלאומי, הוא עובד 60 שעות בשבוע!

הכנסות־העובדים מוצאות בעיקר על מזון וסחורות־צריכה אחרות, בעיקר במכשירי־חשמל. לפועלים אין כימעט חסכונות או אפשרויות־בילוי. הם ממילא עייפים מדי מכדי לבלות, ומושג הפנאי, שהפך בעייה חברתית ראשונה במערב־אירופה, אינו קיים כלל בדרום־קוריאה.

החופשה השנתית גם היא קצרצרה: חמישה ימים בילבד.

בתנאים כאלה משגשגים, כמובן, הקונצרנים הגדולים. חברת־הענק היונדאי, למשל, עוסקת בבניית אוניות־נוסעים ומיכליות, אבל חברות־הבת שלה עוסקות בקבלנות בניין וברשת מסועפת ביותר של מיסחר ותעשייה. החברה מעסיקה 50 אלף פועלים בתנאי־ניצול מחפירים.

באחרונה ביטלה כליל אפילו את החופשה השנתית הזעומה, אך לעומת זאת הכפילה את דמי־החופשה. הכסף אינו מהווה בעייה, אלא הניצול המלא של כל יד עובדת.

היונדאי היא אחת מ־12 חברות־ענק השולטות באורח מוחלט בכלכלה הדרום־קוריאית. כולן יחד דוחפות את דרום־קוריאה לצמיחה כלכלית מואצת, ללא בלמים וללא תיכנון חברתי.

צמיחה כזו מובילה, כמובן, לאינפלציה, אבל הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה אינה מודאגת. מדובר רק ב־20 אחוז בשנה, טוענים הטכנוקראטים.

בדיקה מדוקדקת יותר מעלה, שהמחיר החברתי של האינפלציה לא היה מבייש את שימחה ארליך. בשנה

איל־הון פארק
בומה מקנא

שעברה עלה מחיר האורז ב־28 אחוז, מחיר הבשר ב־50 אחוז, מחיר הדגים ב־46 אחוז ומחיר הירקות ב־92 אחוז. ההכנסה הממוצעת של השכר עלתה רק ב־12 אחוז.

בדרום־קוריאה אין תוספת־יוקר, ובעלי ההכנסות הנמוכות מתקרבים לחרפת־רעב. בשנה שעברה הרוויחו 400 אלף פועלים כ־60 דולר לחודש. רוב הנשים העובדות הרוויחו עוד פחות.

נשיא דרום־קוריאה, הגנראל פארק צ׳ונג־הי, אינו מתרגש מהמחיר החברתי של הצמיחה הכלכלית. בראיון ליומן הבריטי גארדיין, הוא פסל את רעיונות השוויון והחופש הפוליטי כזרים למנטליות הקוריאית. הקוריאים שואפים להיות בעלי־עסקים, לרכוש לעצמם טלוויזיה צבעונית ושואב־אבק חשמלי. חופש־הדיבור וחופש ההתארגנות הפוליטית מעניינים רק קומץ של אינטלקטואלים שמאלניים ותתרניים, גורס פארק.

גם קבוצות נוצריות, שפעלו לקידום תרבותי וחינוכי בקרב השכבות הנחשלות, דוכאו, ורבים מהפעילים מצאו את עצמם בבתי־הכלא.

פארק עצמו גאה בגמישות הרבה של הכלכלה הדרום־קוריאית. חרף פשיטות־הרגל הלא־מעטות של חברות קטנות ובינוניות, והמיתון בענפי הבנייה והטכסטיל, מצליחים מנגנוני ההכשרה המיקצועית למנוע חוסר־עבודה גדול.

צייתנות העובדים והיעדר ההגנה המיקצועית, מכשירים את הקרקע למהפכה התעשייתית השנייה, הפוקדת עתה את דרום־קוריאה. התעשייה הופכת יותר ויותר טכנולוגית, והתלות בכוח־האדם הולכת ונחלשת. התעשיות הכבדות תופסות עתה 65 אחוז מכלל הייצור. על הבעייה החברתית, שתיווצר בעוד כשנתיים, בשל חוסר־העבודה שיגרום תהליך המידוע, אין איש נותן את דעתו.

כך נראה חלומו של בומה שביט בהתגשמותו המלאה. הכלכלה פורחת והתעשייה צומחת. השיוויון החברתי והחופש הם עניין ליפי־הנפש ולרכי־הלב, שמקומם בכלא, ולא לתעשיינים מציאותיים, שהפכו את הכלכלה ממדע מדיני לפולחן אלילי.

חיים ברעם

אבקת הכביסה המצטיינת

שלגית מצטיינת בנקיון

מסירה בקלות כתמי שומן וזיעה, בעלת כושר שטיפה מעולה.

שלגית מצטיינת בפעילות

ב״שלגית״ 40% חומר פעיל (מעל לנדרש בתקן), יעילה גם במים קרים.

שלגית מצטיינת בחסכון

100 גרם אבקה ל־5 ק״ג כביסה. קופסה אחת של ״שלגית״ מספיקה ל־15 כביסות.

להשיג ב־3 אריזות: קופסה - 1.5 ק״ג,
שקית - 4 ק״ג, צידנית - 6 ק״ג.

יצהר

שלגית אבקת הכביסה המובחרת לכל מכונות הכביסה.

אדמון

אנשים בעולם

הלורד מאונטבאטן: איש סודה של המלכה

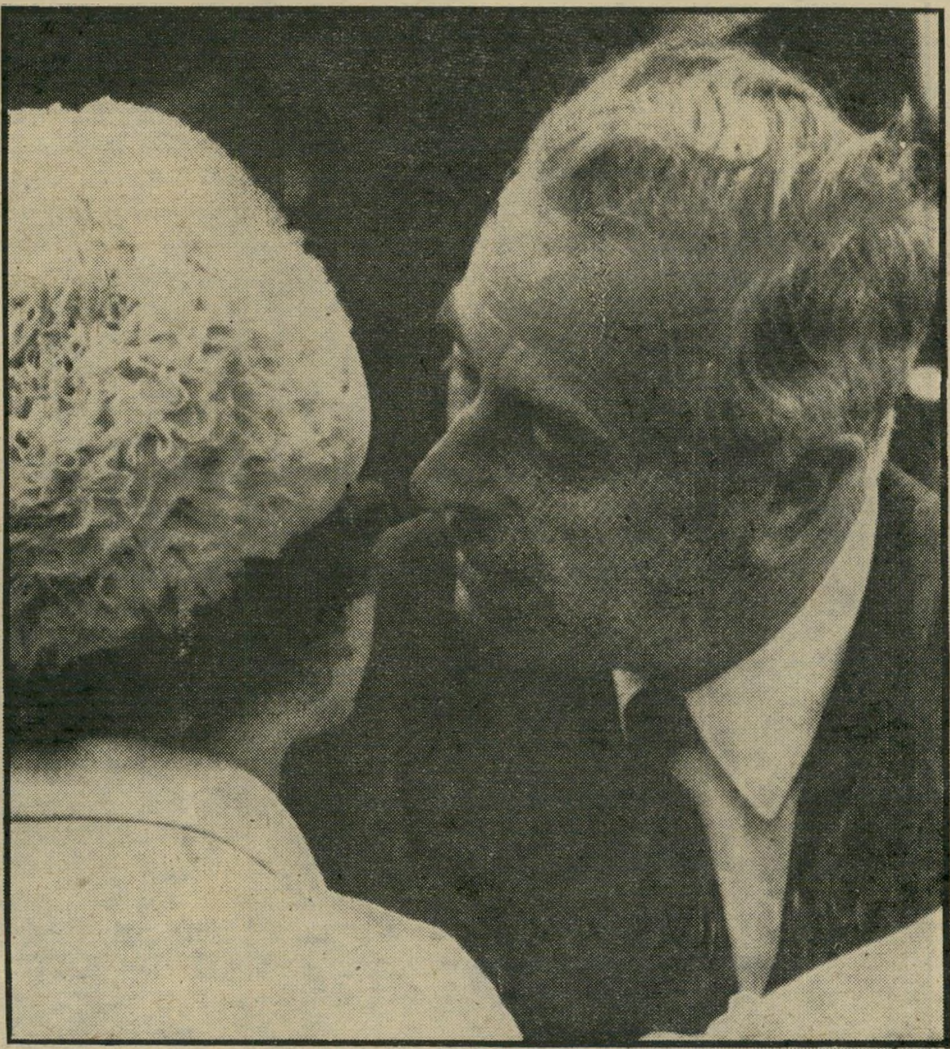

לורד מאונטבאטן לוחש באוזני המלכה אליזבט

הלורד רוקד עם המלכה בארמון בקינגהאם

הנסיך צ׳ארלס, כילד בחופשה עם הלורד

הלורד מאונטבאטן, שנרצח על־ידי המחתרת האירית, לא רק שהיה מישנה למלך האחרון בהודו, אחד ממנהיגיהם של כוחות־הברית במילחמת העולם השנייה וראש הכוחות המזויינים של בריטניה, אלא היה גם איש סודה ואמונה של המלכה אליזבט. הוא ששידך למלכה את הנסיך פיליפ, בנו של הנסיך אנדרה מיוון והנסיכה אליס מבאטנברג, שהיתה אחותו של מאונטבאטן. הלורד גידל את פיליפ כאילו היה בנו המאומץ (ללורד היו שתי בנות ועד נישואיו למלכה נשא פיליפ את השם מאונטבאטן) והיה אביו הרוחני של הנסיך צ׳ארלס. בחייו היה דמות ססגונית, נון קונפור־מיסטית ובעל חוש הומור נדיר.

לורד מאונטבאטן והנסיך צ׳ארלס במדי־שרד בהכתרת מלך נפאל

אנשים בעולם

ג'רי פורד: הצד המצחיק

אילו בחרו צלמי העיתונות של ארצות־הברית את ה„נשיא המשעשע ביותר של העדשה", היתה הבחירה, בלי שום ספק: ג'ראלד פורד. הוא, יותר מכל אחד אחר, הונצח במעמדים מביכים ומצחיקים, שביניהם היתקלותו באחד ממקבלי פניו בנמל־תעופה (בתמונה למעלה). מעמד זה יהיה בין מעמדים אחרים שיוכנסו לסרט של דון פני, מי שהיה יועץ העיתונות של פורד. מאחר שפני מעדיף את הצד המצחיק של המטבע, יש לצפות למצחיקון היסטורי משעשע.

מירא'י מאתייה: חפיפת־ראש רק מידיו של ג'והני

מי שהתגלתה כאדית פיאף החדשה במישפחה מרובת ילדים באביניון, איננה הולכת בעיקבות הזמיר הצרפתי. היא בחרה להוציא לאור תקליט, משיריו של פול אנקה, כולו באנגלית, ולהפיק אותו בלוס־אנג'לס. לשם כך שכרה דירת־פאר בברלי־הילס, אך כדי לשמור על עצמה מאמריקניזציה מוגזמת, נטלה איתה את יועצה וסוכנה האישי, ג'והני סטארק, החופף את שערה (בתמונה), והיא אינה מרשה לאיש זולתו לפצות פה ולצפצף.

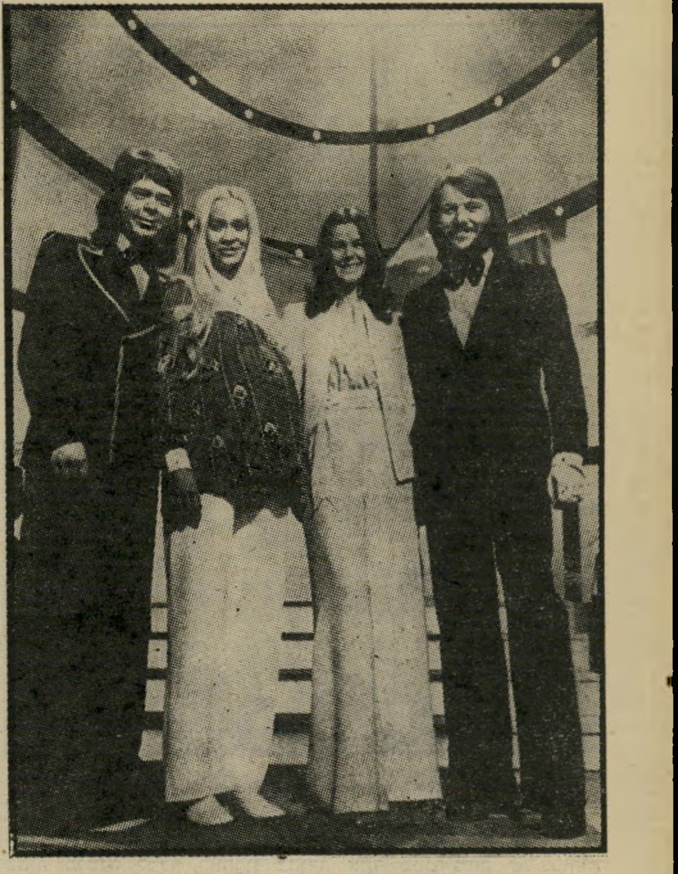

להקת אבבא: אבא עוזב את אמא

טוב לתדמית או לא טוב לתדמית, זו עובדה: הזוג המאושר של להקת אבבא, אנטה (בתמונה בהריון) וביורן (משמאל), כבר איננו מאושר יותר ביחד. אנטה מצאה מחליף, בחיים הפרטיים, העונה לשם לרס אריקסון וביורן לא התמהמה ומצא לו יפהפיה שוודית, הדומה לאשתו כשתי טיפות מים, ושמה לנה.

פילים ג'ורג': חיוך מלכותי בדרך לסנאט

אין בארצות־הברית דמות פוליטית שאינה מצטיידת, בצעדיה הראשונים על הבימה הציבורית, ביועץ אחד, לפחות, לתיקשורת. אחד מתפקידיו הראשונים: לשפר את הופעתו החיצונית של הפולי־טיקאי. מושל קנטאקי, ג'ון בראון (להבדיל מג'רי בראון העומד לשאת לאשה את לינדה רונדסטאט הזמרת) הצטייד באופן פרטי באשת־תיקשורת שהיא גם אסתטית ייצוגית (בתמונה למעלה עם הנשיא קארטר). פיליס ג'ורג', אשתו של בראון, היא שדרנית טלוויזיה ומלכת יופי לשעבר גם יחד.

באלרינה לודמילה ולאסובה: לרקוד לכולם על העצבים

„אני מאושרת לחזור לחיק מולדתי. אני מאושרת להיות שוב בין כותלי הבולשוי.” הצהרתה של הבאלרינה, לודמילה ולאסובה, בטלוויזיה הסובייטית לא עלתה בקנה אחד עם המראה המאושר בעולם המערבי (בתמונה למעלה, משמאל), כשבילתה עם בעלה, אלכסנדר גודונוב, בים החופשי. כשנפלה לזרועות אמה (בתמונה למטה, משמאל) אמרה: „טוב שהסיוט נגמר,” שוב, דבר העומד בסתירה למה שקרה בעבר: היא ובעלה רקדו בפריס (בתמונה למעלה מימין) ושהפסיקו את ההופעה במחווה מיוחדת לרקדן נורייב, שנכח באולם, והשתחוו לו. נורייב נחשב לבוגד בברית־המועצות וקשה לדעת למה תיחשב העלמה ולאסובה. אולי לחוזרת בתשובה?

שלי האק: מצ׳ארלי למלאכים של צ׳ארלי

אם כי בישראל עדיין מופיעה בין מלאכי צ׳ארלי המלאכית סאבירנה, שהיא קיית ג׳קסון השחרחורת (יחד עם ג׳סלין סמית ושריל לאד — שהחליפה את פארה פוסאט), הרי בארצות־הברית כבר מככבת תגלית חדשה במקום קיית ג׳קסון. היא מחזקת את הרוב הבלונדי בשלישייה, בהיותה בהירת שיער. שמה שלי האק. בעבר הופיעה שלי בסרטוני הפירסום לבושם „צ׳ארלי”, של חברת רבלון, במקביל לדוגמנית לורן האטון המופיעה במודעות הפירסומת. האטון הפכה לשחקנית קולנוע (מופיעה כעיתונאית בחתונה של אלטמן), ואילו האק עברה מצ׳ארלי הבושם להיות מלאכית צ׳ארלי בסידרה. ג׳קסון פוטרה בזעם רב על־ידי עורכי־התוכנית, אחרי שסברו כי מאז נישאה לשחקן אנדריו סטיבנס היא מזלזלת בעבודה ובחברותיה למיקצוע.

המחיר היה כבד מדי...

חשוב לרגע.
מה היה קורה
אם לא היה ביטוח?

היית צריך "לשים בצד"
סכומים גדולים מאד
על כל צרה שלא תבוא:
שריפה, פריצה,
גניבה, תאונה...

גם מקום עבודתך
היה צריך לנהוג כך,
גם החנות שבה אתה קונה,
גם בית החרושת,
הבנק, המשק כולו.

אם לא היה ביטוח,
היה כל פרט
צריך לדאוג לכל בעצמו –
אבל-המחיר היה כבד מדי...
איש לא היה יכול לעמוד בו לבדו.
המשק כולו לא יכול היה לתפקד.

הביטוח הוא הפתרון.
הוא מחלק את הסיכונים בין רבים
ונותן לך את הבטחון,
במחיר שאתה יכול לעמוד בו.

הרעיון הוא שלך והוא טוב.

ביטוח. הרעיון הוא שלך.

מוגש על-ידי

**איגוד
חברות הביטוח
בישראל**

אנשים

משה דיין ביקש לחבק את אופירה נבון
ויצחק רבין „התפלח" לארוחת הערב

■ בכניסה לחדר האוכל של מלון דן כרמל ניצב מי שהיה סגן שר־התיקשורת, הח"כ הדרוזי לשעבר, שייח' **ג'אבר מועדי**, וביקש להיכנס לארוחת־הערב שערך ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, לנשיא **אנוור אל־סאדאת**. בידי שייח' ג'אבר לא היתה הזמנה, אולם הוא הסביר לשומרי־הסף כי הוא הוזמן אישית על־ידי סגן שר־הביטחון, **מרדכי** („מוטקה") **ציפורי**. אחד מאנשי הביטחון נכנס לחדר האוכל ושאל את ציפורי אם הוא, אכן, הזמין את שייח' ג'אבר. התשובה היתה שלילית. שייח' ג'אבר, איש המערך, לא ויתר ודרש להיכנס לארוחה כנציג העדה הדרוזית. כדי למנוע שערוריה ביקשו המארחים מנציג דרוזי אחר, ח"כ **עמל נאצר־אל־דין**, שהוזמן, לוותר על מקומו בשביל שייח' ג'אבר.

■ באותה ארוחה הובלה בתו של הנשיא אל־סאדאת, **ג'יהאן עוסמן**, לשולחן, שהיה צמוד לשולחן שלידו ישבו שר־הביטחון, **עזר וייצמן**, אשתו, **ראומה** בנו **שאולי** ובתו **מיכל**. ג'יהאן התעקשה לשבת ליד מיכל, אולם הסבירו לה שזה בניגוד לכללי הטקס. רק אחרי שג'יהאן כבר ישבה ליד השולחן הסמוך, הצליחה לשכנע את שאולי וייצמן להחליף עימה את מקומו, וישבה במשך כל הערב ליד שולחנו של שר־הביטחון.

■ בכל פעם שווייצמן קם ממקומו, הוא הסתיר את שולחן הנשיא סאדאת מעיני הצלמים. אחת מעובדות מרכז התיקשורת, **איה עשת**, ניגשה אליו וביקשה ממנו לעמוד בצד בכל פים שצריכים לקום כדי להרים כוסית. עזר התגלה כאיש ממושמע בכל הנוגע לעיתונאים, וזכר לעשות זאת. אחר־כך התלוצץ וכינה את העיתונאים בשם עלוקות.

■ נראה כי בתו של וייצמן, מיכל, לא נהנתה מהארוחה החגיגית. לאמה ראומה היא אמרה: „זה מזכיר לי את האוכל בטירונות."

■ וייצמן לא יכול היה להתאפק וסיפר לעיתונאים על המיפגש הראשון שלו עם האלוף **אברהם** („אברשה") **טמיר**, אחרי שהאלוף נפצע לפני שבועיים (העולם הזה 2192). סיפר וייצמן: „אברשה נכנס אלי למישרד בהתרגשות ואמר לי: 'רק בנס ניצלתי, כמעט נהרגתי, אני בקושי חי.' חשבתי אולי במצריים ניסו להתנקש בחייו ונבהלתי, אבל אז הוא סיפר לי מה ארע במסוס." אחד העיתונאים הזכיר לווייצמן שטמיר כבר נפצע בצורה קשה בגוש עציון, במילחמת־העצמאות, ולכן הסיפור שלו על ההתרגשות של טמיר אינו מתקבל על הדעת. השיב לו וייצמן: „חוכמה, אז היה אברשה מחוסר הכרה."

■ בארוחת הערב שערך הנשיא, **יצחק נבון**, לכבודו של אנוור אל־סאדאת, הגיעו גם **משה** ו**רחל דיין**. בעת שדיין לחץ את ידה של רעיית הנשיא, **אופירה נבון**, היא אמרה לו: „אתה ואני כבר יודעים מה זה," בהתייחסה למחלת הסרטן שבה לקו שניהם, בהפגנת התרגשות שאינה אופיינית לו, אמר לה דיין: „הייתי רוצה לחבק אותך." תשובתה של אופירה היתה: „אני מרשה לך." אז ראו כל באי הארוחה את דיין מחבק חיבוק ארוך וחם את אשת הנשיא.

■ כאשר עבר שר השיכון, **דויד לוי**, על פני המארחים באותה ארוחה, אמרה אופירה נבון לג'יהאן אל־סאדאת: „לשר השיכון שלנו יש 11 ילדים." ג'יהאן ניענעה בראשה לעבר לוי כאילו היא משתתפת בצערו.

■ כל המוזמנים לאותה מסיבה עברו, כמו דיין ולוי, על פני שורת־הקבלה שהכילה את שני הנשיאים ורעיותיהם, ולחצו את ידיהם. הטור התארך, כמובן, ו**יצחק רבין** תר אחרי מוצא אחר. כאשר אחד המלצרים פתח דלת־זכוכית, כדי להקל על החום הרב שנוצר באולם־הקבלה ביגלל זרקורי הטלוויזיה, התפלחו יצחק ו**לאה רבין** דרכה. הסביר רבין: בתקופת כהונתי כשגריר ישראל בוושינגטון למדתי לשנוא את שורות־הקבלה. הייתי עומד במשך שעות ולוחץ ידיים, כשכל עסקן יהודי רצה להצטלם עם השגריר. נמאס לי."

שימחה דיניץ מי שהיה שגריר ישראל בוואשינגטון וכיום נשיא האוניברסיטה העברית, נפגש באירוע בידורי עם שתי צעירות חתיכות — רחלי חיים, מי שהיתה שדרית הספורט בטלוויזיה, ודוגמנית בשם ריקי. דיניץ נענה לבקשת הצלם, הצטלם מחובק עם השתיים.

עליזה בגין היא ילדה דרוזית בת שנתיים, שנקראת על־ידי הוריה, בני מישפחתו של ח"כ הליכוד מתכפר דליית אל־כרמל, עמל נאצר־אל־דין, על שם אשת ראש־הממשלה. בשבוע שעבר נפגשה עם בתה של עליזת בגין האמיתית, חסיה מילוא. מילוא מיהרה להרים את הילדה, הנקראת על שם אמה, ולקרוא בשימחה: „קראו לה על שם אמא."

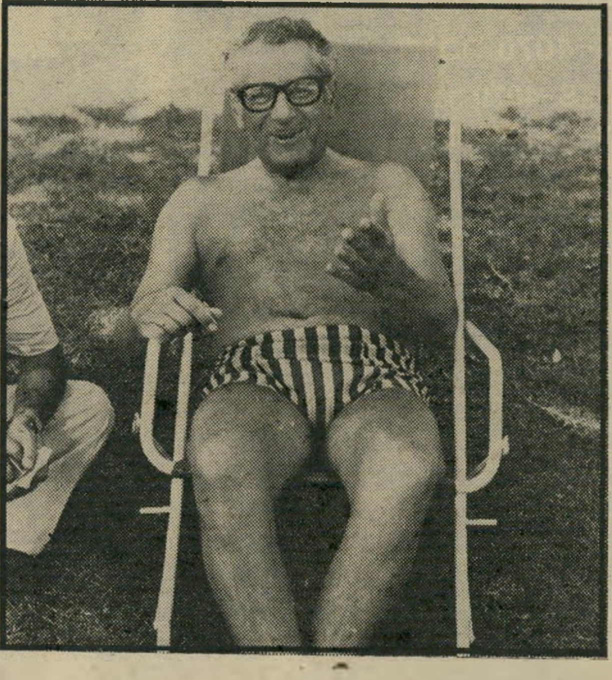

נפתלי לביא דובר מישרד־הביטחון, היה אחד הקרואים במלון „דן־כרמל" בחיפה בעת ביקורו של אנוור אל־סאדאת בעיר, אך תחת להשתתף באירועים השונים, ביכר לפשוט את בגדיו, לשבת בבגד־ים ליד הבריכה.

התיאבון הבריא
של
HOOVER
משפחת
לקראת החגים
מצרך החודש
הובר S-4070
הובר שמחה להודיע על התרחבות המשפחה!
לבחירתך מעתה דגמים חדישים, שיתנו את הטיפול
האידיאלי לשטיחים, לריפוד ולווילונות בביתך.
הובר 4014 — ה"חובט".
הובר 427 — נייד על גלגלים.
הובר 867 בשיטת ה"רחפת".
הובר 1016 — חובט ומבריש
הובר 3005 — ה"צלחת המעופפת".
HOOVER
לקראת החגים — מבצע הנחות ללא תקדים!
הובר S-4070.
הובר S-4070 — עוצמה עד 850 וואט — המילה האחרונה
בתחום שואבי האבק! שפע של אביזרים כלולים בשואב:
צנורות הארכה, מברשות מיוחדות לריפוד, לווילונות ולפינות.
הקפידי לדרוש תעודת אחריות מקורית של "חוסן".
רק תעודה זו מבטיחה לך שירות אמין, צוות מקצועי מעולה
ומלאי חלקי חילוף מקוריים.
הובר פירושו איכות ונוחות.
להשיג בחנויות החשמל
המובחרות
ובחנויות השקם.
מפיצים בלעדיים לישראל:
"חוסן"
חברה למוצרי חשמל בע"מ
חברה משותפת עם כור־סחר
דרך פתח־תקוה 23 תל־אביב.
HOOVER
הובר
1979

אנשים

מדוע עליזה בגין לא מתראיינת -
ומדוע לא הגיע הרב גורן לסעודה

אפריים קציר נשיא־המדינה לשעבר, נראה הרבה יותר מאושר בקבלת־הפנים שנערכה לאנוור אל־סאדאת בנמל חיפה, מאשר בקבלת־הפנים שנערכה לכבוד הנשיא המצרי שנתיים קודם לכן, בנמל התעופה בן־גוריון, כאשר סאדאת הגיע לביקורו הראשון. בביקור ההוא היה אפריים קציר הנשיא, והוא שקיבל את פני סאדאת וזכה אז בדחיפות ובמכות מידי שומרי־הראש המצריים, שלא הכירו אותו. בתמונה נראה הנשיא־לשעבר מתחבק חיבוק ארוך וממושך עם הנשיא הנוכחי, יצחק נבון. נבון לא יכול היה להתאפק ואמר לקציר: „אפריים, עכשיו אני מקנא בך על שאין לך כל הווג'ראס הזה על הראש.”

■ יו״ר הכנסת, **יצחק שמיר**, עמד במיבחן קשה. הוא רצה להתפלח לארוחה, כמו רבין, אך חשש שמא אין זה נאה למעמדו. התלוצץ אחד הנוכחים: „אתה צריך לבחור בין מעמדך כיו״ר הכנסת ובין עברך כאיש־מחתרת.”

■ אותו לץ הציג לשמיר בעייה: „מה היה קורה אילו נעדר הנשיא נבון בשבוע שעבר מן הארץ, ואתה היית ממלא את מקומו? היית צריך לשלוח מיברק־תנחומים למלכת־בריטניה על רצח לורד אנגלי.” הכוונה היתה ללורד **לואי מאונטבאטן**, שנרצח בידי האירים. שמיר, שנתן בשעתו את הפקודה לרצח הלורד מוין, שקע בהירהורים והפליט לבסוף: „יש באמת קוריוזים בחיים.”

■ לפחות איש אחד שהוזמן לארוחת־הערב החגיגית, שערך נשיא־המדינה לנשיא־מצריים, לא הגיע אליה. היה זה הרב הראשי, **שלמה גורן**. הוא אמנם יצא לדרך, אך התלבט כל העת אם אכן מותר לו להשתתף במסיבה, שהיא חלק ממדיניות הממשלה להחזיר שטחים לערבים. באמצע הדרך עצר הרב וחזר על עיקבותיו.

■ בארוחת־הצהריים שנערכה בחדרו של נשיא־המדינה, יצחק נבון, ביום שבו הגיע אל־סאדאת לארץ, נגרמה מבוכה רבה במיטבח של דן־כרמל. נבון ביקש שיביאו לו צלעות כבש. למלצר לא היה נעים לומר לנשיא כי אין בתפריט צלעות כבש, ושליחים של המלון יצאו בהולים ודחופים לאחת המסעדות הכשרות בעיר כדי להביא במהירות את המנה המבוקשת.

■ העיתונאית, **לאה את־גר** ניסתה לשכנע את רעיית ראש־הממשלה, **עליזה בגין**, לתת לה ראיון. בגין סרבה בטענה שאינה אוהבת עיתונאים. בשיחה שהתפתחה בכל זאת בין השתיים, אמרה אתגר לבגין: „כולם כותבים על אופירה נבון ועל ג'יהאן סאדאת ורק עליך לא.” השיבה לה בגין: „זה לא אכפת לי.” אז שאלה אותה אתגר: „את חושבת שיש חשיבות לכך שאשת מנהיג תהיה אשה נאה?” על שאלה זו סרבה בגין לענות, בכעס מוצדק.

■ על גישתם של אזרחים הפכפכים התלונן השבוע יועץ ראש־הממשלה לענייני תיקשורת־פנים, **שלמה נקדימון**. „יש לי שכנה. כשעלה מנחם בגין לשילטון, היא כעסה מאד. היא אמרה: 'אוי ואבוי, עכשיו תהיה מילחמה, בגין זה יביא עלינו אסון.' אחרי שכרתנו את השלום עם מצריים, התלוננה אותה שכנה: 'תמיד אמרתי שבגין זה אסון! תראה איך הוא מחזיר לערבים את כל סיני!'” מסקנת נקדימון: אי־אפשר לספק את הציבור.

■ נקדימון עצמו מרגיש לא נוח בארוחות הערב החגיגיות הנערכות עתה חדשות לבקרים. כאשר הוא ישב ליד שולחנות המכובדים בארוחת הערב, שערך ראש־הממשלה לכבוד הנשיא המצרי, התבונן נקדימון לעבר סוללת העיתונאים והצלמים שעמדו בירכתי החדר ואמר: „נורא לא נעים לי שהם לא יושבים ואוכלים ואני יושב ליד שולחן. הרי הם קולגות שלי.”

אסתר רזיאל־נאור מי שהיתה חברת כנסת מטעם חרות, אחת מנאמנות ראש־הממשלה, מנחם בגין, ואמו של מזכיר הממשלה, אריה נאור, לא נשכחה על־ידי רעיית ראש־הממשלה, עליזה בגין, והוזמנה לארוחת־צהריים, שערכה עליזה בגין לכבוד ג'יהאן אל־סאדאת.

לדיסלאב גוטסמן הרופא האישי של ראש־הממשלה, מנחם בגין, היה, כמובן, במשך כל ימי פיסגת־חיפה, על המישמר בצמוד לראש־הממשלה. עליזה בגין ניצלה את ההזדמנות והרשתה לו להגיש את המכשיר הרפואי, שאותו היא העניקה לג'יהאן סאדאת כשי. כאשר קמה ג'יהאן להודות לעליזה בגין, נשבר קנה המיקרופון וגוטמן מיהר לתקנו, והפך, לדקות אחדות, לרופא־מכשירים.

■ אחת מנשות הביטחון, שהן חידוש בנוף־האישים הישראלי, מצאה חן בעיניו של ראש־לישכת ראש־הממשלה, **יחיאל קדישאי**. קדישאי ניסה במשך שעה ארוכה לשכנע אותה לאכול עימו ארוחת־צהריים, אולם הצעירה הנאה סרבה. לפתע עבר לידם ראש־הממשלה, מנחם בגין, וכשראה את קדישאי נעצר לידו. קדישאי הציג לפניו את הצעירה, אולם גם ההיכרות עם ראש־הממשלה לא עזרה לקדישאי והצעירה עמדה בסרובה.

■ בארוחת הערב, שערך ראש־הממשלה לנשיא מצריים, היתה אחת מארבע המנות הראשונות רפרפת אבוקדו. איש מבין מאות האורחים לא אכל אותה, מלבד שר־הדתות, **אהרון אבו־חצירא**, שהסביר: „אני אוכל כל מה שנותנים לי.”

■ כאשר חזרו המגשים עמוסי הרפרפות למיטבח, פרץ הטבח של דן־כרמל בבכי.

אנשים

ג'יהאן אל־סאדאת לא רצתה למחות את כתמי האודם כדי לא להעליב

רפאל איתן הרמטכ"ל היה בין מקבלי פניו של ה־נשיא המצרי אנוור אל־סאדאת בנמל חיפה. תוך כדי המתנה לעגינת היאכטה אל־חורייה, נכנס איתן לוויכוח עם ח"כ מפ"ם, חייקה גרוסמן, על חוות־הדעת אותה מסר הרמטכ"ל בפרשת אלון מורה. מזכיר הממשלה, אריה נאור, אשר האזין לוויכוח, לא הסתיר את הנאתו מהריב בין השניים.

■ אחד משומרי־הראש של בתו של אל־סאדאת, **ג'יהאן עות'מן**, הבחין בעת הסיור שהיא ערכה בכפר הדרוזי דליית אל־כרמל, בתמונה גדולה של מנחם בגין ביחד עם אל־סאדאת ונשיא ארצות־הברית, **ג'ימי קארטר**, בטקס חתימת הסכם־השלום בוואשינגטון. שומר־הראש ביקש מהמארח, ח"כ **עמל נאצר־אל־דין**, שיתן לו את התמונה במתנה. לתדהמת המארח הסביר לו שומר־הראש: „רואים אותי בתמונה, והיא צולמה מיד אחרי שהסתפרתי אצל ספר אמריקאי מצויין. אני רוצה אותה בשביל להראות לספר שלי בתל־אביב איך הוא צריך לספר אותי."

■ אגב, תקלה בלתי נעימה אירעה לחמישה מאנשי־הביטחון ששמרו על האישים בדן־כרמל. הם נתקעו במשך שעה ארוכה במעלית המלון.

■ שר־הפנים, הממונה על המישטרה, הד"ר **יוסף בורג**, הגיע בוקר אחד למלון דן־כרמל כדי לבדוק את פיקודיו השוטרים. לפתע ראה השר דמות מוכרת לו. מתברר כי אחד המלצרים הוא בן עירו של בורג, ומאז עלה לארץ לא נפגש עימו. השניים לחצו ידיים בהתרגשות רבה וישבו להעלות זכרונות ילדות. כשבורג שוכח את המטרה לשמה בא למלון, ומפקדי מישטרת חיפה נושמים לרווחה.

■ תקרית בלתי נעימה נמנעה ברגע האחרון על־ידי עורך השבועון אוקטובר, **אניס מנסור**. כשהגיע מנסור לדן־כרמל, גילה על כל השולחנות פתקים מודפסים המקבלים בברכת ברוך־הבא את נשיא מצריים, רעייתו, ובתו, העלמה ג'יהאן עות'מן. מנסור גילה את אוזני מנהל המלון כי ג'יהאן כבר נשואה ואינה עלמה, ועובדי המלון מיהרו להסיר את כל הפתקים.

■ תקרית בלתי־נעימה אחרת אירעה לג'יהאן אל־סאדאת בביקורה בכפר הבידואי בסמת־טבעון. הנשים הבידואיות התפרכסו לכבודה, וכאשר נישקו אותה, הותירו על לחייה סימנים רבים של אודם. מזכירה המדיני של ג'יהאן, **אחמד פאוזי**, שלף ממחטה מכיסו והגישה לג'יהאן כדי שתמחה את הכתמים האדומים, אולם ג'יהאן דחתה אותה כדי לא להעליב את מארחותיה.

■ אחמד פאוזי נקע את רגלו בעת ההפלגה על היאכטה אל־חוריה. משך היומיים הראשונים של הביקור הסתובב פאוזי, המקפיד ביותר על הופעתו החיצונית, כשהוא נעול נעל אחת רגילה שחורה, המתאימה לחליפה שלו, ברגל אחת, ובשניה — נעל־בית.

■ כאשר שמע שר־הביטחון, עזר וייצמן, כי ספן השלום, **אייבי נתן**, עומד לערוך מסיבה על שפת־בריכת מלון דן־כרמל, הוא ביקש להודיע לו: „אם יהיה רעש, אני שופך עליכם מהחדר שלי מים קרים."

■ אגב, וייצמן מכנה את כל המבינים החדשים בעניני השלום — סאדאטולוגים בפרוטה.

יצחק גראציאני מנצחה של תזמורת צה"ל ובעל דרגת הייצוג של סגן־אלוף, השתתף כבר בטקסים ממלכתיים רבים, אולם הטקס שנערך ביום החמישי האחרון בנמל־התעופה בן־גוריון בלוד, היה מיוחד מאד עבורו. לגראציאני נמסרה הודעה, שעות ספורות מראש, להתכונן לטקס בלוד, במקום בנמל חיפה. בתמונה נדירה זו נראה גראציאני כשהוא מניף את שרביט המנצח, כשברקע אפשר לראות את מטוסו של הנשיא המצרי ואת דגל מצריים המתנופף.

מרשימותיו של מבקר מסעדות

הפעם היה בחברתי אורח מצרפת, ידיד ותיק ומבין גדול בארוחות וביין. המסעדה זכתה למחמאותיו, ובמיוחד הביע פרנסוא את התפעלותו מיין "פטיט סירה". זהו יין אדום חדש ומעולה של כרמל-מזרחי, והוא התאים נפלא למנה העיקרית, צלי בקר ברוטב.
לא מכבר טעמתי עוד יין חדש של כרמל, "טינטה אמרלה", גם הוא יין שולחני אדום משובח. אני ממליץ על היינות האלה בפני כל אוהבי היין הטוב. כדאי לכם לזכור את השמות החדשים האלה.

פטיט סירה וטינטה אמרלה מיטיבים את הארוחות

כרמל מזרחי

מוקד

אופירה נבון: היכן נעלמה זינב?

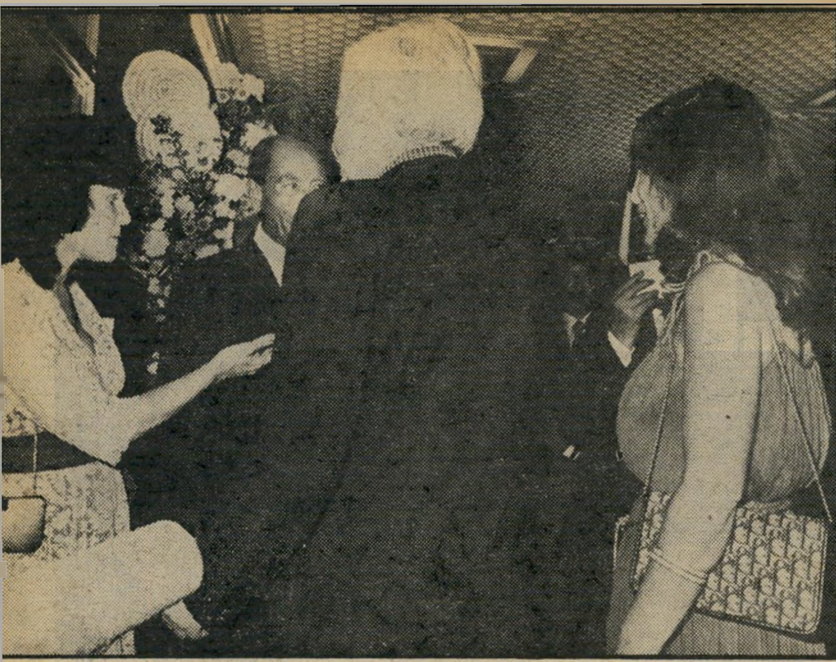

סיפור לג׳יהאן אופירה נבון חוזרת על סיפור הנערה המצריה בפני ג׳יהאן סאדאת, המוסתרת בתמונה על־ידי אורי אבנרי (העומד עם הגב למצלמה), כשהנשיא המצרי ורחל אבנרי (מימין) מאזינים לסיפור.

הידידות אופירה ארז לוחצת ידיים עם נציגת מצ־ רים, זינב אל־ביאלי, בתמונה שצולמה בנמל־התעופה של פאריס. הידידות בין הישראלית למצרייה היתה לשיחת היום במיפגש בנות־העמים של פאריס 1956.

דקות ספורות אחרי שהגיעה הפמ־ ליה הנשיאותית המצרית למלון דן כרמל, ביום השלישי בשבוע שעבר, הוז־ מנו נשיא מצריים ורעייתו ג׳יהאן אל נשיא המדינה ורעייתו, אופירה, למערכת החדרים שלהם במלון. כאשר „הגברים דיברו עסקים", כפי שהגדירה זאת אופי־ רה, ישבו נשות הנשיאים בחדר הסמוך. החלו בהיכרות שהתפתחה אחר־כך לידי־ דות אמיצה.

אופירה סיפרה לג׳יהאן על מחלת הסר־ טן שבה לקתה, וג׳יהאן סיפרה לאופירה על פעולות האגודה המיצרית למילחמה בסרטן, שהיא עומדת בראשה. אחר־כך אמרה ג׳יהאן למקורביה: „היא אחת הנ־ שים המקסימות שפגשתי מעודי."

היה עוד נושא־שיחה אחד בין השתיים — העולם הזה. אופירה סיפרה לג׳יהאן על חוויית הנעורים שלה, עת נבחרה מ־ טעם העולם הזה כ„צברית 1956" בתחרות שנערכה מטעם השבועון, ונשלחה לתחרות בנות העמים, שנערכה בפאריס מטעם ה־ שבועון המפורסם אל.

„העולם הזה הוא שבועון חשוב מאוד אצלנו," אמרה אופירה לג׳יהאן, „את בוו־ דאי מכירה את העורך שלו, אורי אבנרי." ג׳יהאן אישרה כי היא אכן מכירה את אבנרי. „בביקור שלי בפאריס," המשיכה אופירה, „ניפגשתי עם צעירה מצריה מק־ סימה, זינב היה שמה, אנחנו התיידדנו אז. הייתי מאד רוצה למצוא אותה עכשיו."

ג׳יהאן סאדאת הבטיחה לאופירה, כי תנסה למצוא את זינב.

אופירה נתנה לג׳יהאן את התמונות ש־ בהן היא נראית בחברת זינב, כדי שיקל עליה לזהותה. התמונות הופיעו בזמנו, לפני 23 שנים, בהעולם הזה (967).

באותו הגיליון התפרסמה גם כתבה פרי עטה של אופירה, שדיווחה על מסעה לפאריס. כתבה אז אופירה, בתארה את הטיול: „ביום השלישי, בפאריס, התחי־ לה התוכנית הרשמית. אכתוב על זה בקי־ צור, כי החל משלב זה יכסה עמוס קינן את המאורעות בצורה קצת יותר מיקצו־ עית ממה שאני יכולה לעשות.

„ובכן, התחלנו עם טיול במכוניות פתו־ חות ברחובות פאריס. בערב, ארוחת־ערב חגיגית עם כל הבחורות המשתתפות ב־ מיפגש והמון נשים חשובות. היתה לי גם שיחה מעניינת עם נציגת מצרים. מתוקה מאד."

זינב, נציגת מצריים במיפגש בנות העמים, לא היתה רק מתוקה, אלא גם אחת מחלוצות השלום שאותו הביא אל־ סאדאת כעבור שנים. כל אחת מהמשתת־ פות היתה צריכה להשמיע קריאה באוז־ ני בנות־גילה בכל רחבי העולם. קריאתה של זינב אל־ביאלי היתה: „כל האנשים ילודי האשה, ועלינו להבטיח להם שלום."

אחרי שאופירה סיימה לספר לג׳יהאן על פגישתה עם הנערה המצריה, נפרדו ה־ שתיים. היה עליהן להתכונן לארוחת־ הערב החגיגית, שאותה ערך נשיא ישר־ אל לכבודו של נשיא מצריים. אורי אב־ נרי היה בין המוזמנים. אחרי שאבנרי וג׳יהאן אל־סאדאת לחצו ידיים, וג׳יהאן אמרה לאבנרי: „אני שמחה לראותך שוב." אמרה אופירה: „דיברנו עליך כל אחרי הצהריים!"

צברית בפאריס צילום הכתבה שאותה שיגרה אופירה ארז ל**העולם הזה** על קורותיה בפאריס. מה שמשך את תשומת־ הלב בכתבה היה תאור השיחה של אופירה עם הנציגה המצרית זינב אל־ביאלי, שאותה הגדירה אופירה בכתבה כצעירה מתוקה. כעת, 23 שנים אחרי אותה פגישה, ביקשה אופירה מג׳יהאן סאדאת, בעת ביקורה בארץ, לנסות לאתר את אותה נערה.

נשיאה בדרך אופירה נבון רגילה כבר למופעים וטקסים ציבוריים, מאז נבחר בעלה לנשיא המדינה. אולם לאופירה ארז, הצברית של 1956, היתה ההופעה, יחד עם יתר המשתתפות בתחרות בנות־העמים בפאריס, הופעת־בכורה ציבורית. אופירה, במרכז התמונה, בשימלה שחורה ופרח־דש לבן, צולמה על גג בניין השבועון אל, שאירגן את התחרות ואירח את המשתתפות בה.

זינב אל־ביאלי, בתמונה הרשמית של מיפגש בנות־העמים. על־ פי תמונה זו ותמונות אחרות שנמסרו ל־ ג׳יהאן סאדאת, תנסה אשת הנשיא המצרי לאתר את הידידה המצריה הראשונה של אשת נשיא מדינת ישראל, אופירה נבון.

CITROËN H.P*

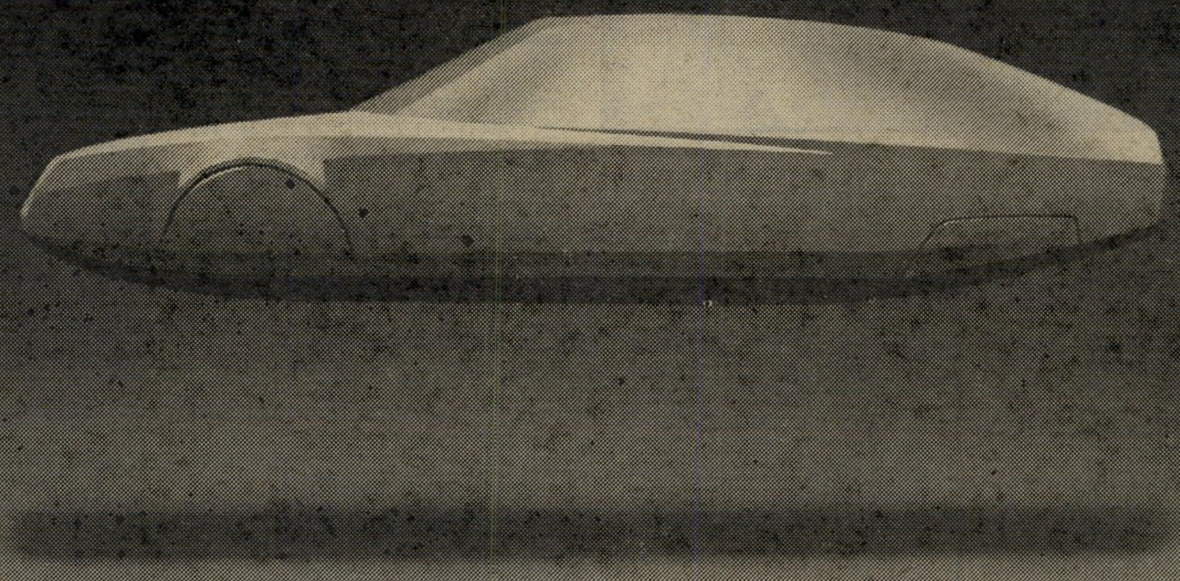

שיא חדש
של נוחות ובטיחות.

החל מ-351,598 ל"י
כולל מע"מ

"סיטרואן" מזמינה אותך לנסיעה חלקה בכביש משובש.
מוזר? אולי כשמדובר במכוניות אחרות.
"סיטרואן" מסתדרת מצוין עם כביש משובש: היא מחליקה בקלות רבה על כל מכשול ומשאירה מאחוריה מכוניות "מקפצות" וכמה נהגים נדהמים.
איך היא עושה זאת?
התשובה היא .H. P
"סיטרואן" מתאימה את עצמה לכל סוג דרך באמצעות מערכת מיתלים הידרופניאומטית.
מערכת זו מאפשרת לכל גלגל בנפרד להצמד לקרקע בגמישות

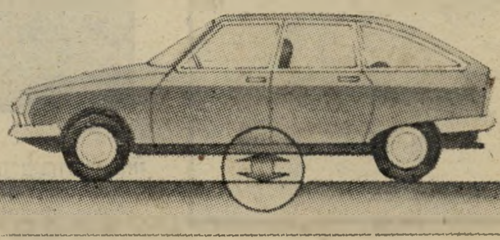

HYDRO PNEUMATIC*

המבטיחה נסיעה חלקה ללא תנודות. ושומרת על גובה קבוע גם כשהמכונית עמוסה

במקרים קשים במיוחד. כאשר הדרך רצופה מכשולים כמו אבנים פזורות או שלוליות עמוקות מתגלה "סיטרואן" בשיא כושרה: ידית מיוחדת מגביהה את המכונית בשתי דרגות גובה נוספות ומאפשרת לה להמשיך בדרכה בנסיעה חלקה וללא הפרעות.
אך המערכת ההידרופניאומטית אינה רק ענין של נוחות מירבית: יתרונותיה מורגשים היטב גם בתחום הבטיחות.
המערכת ההידרופניאמטית שומרת על איזון תמידי של המכונית ומעניקה לה יציבות ורכות בנסיעה בכל תנאי דרך ומעמס.

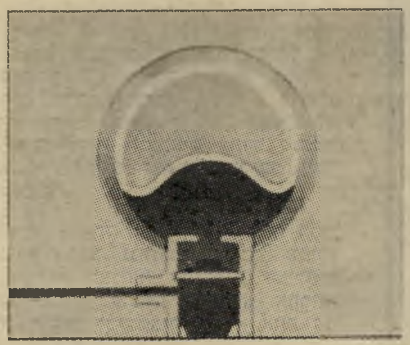

זוהי אחת הסיבות בגללן זכו דגמי ה- GS ו- CX של "סיטרואן" בפרסי בטיחות רבים. אם אתה באמת אוהב לנהוג - הכנס לסיטרואן GS או CX נסה אותה ותגלה את יתרונותיה של המערכת ההידרופניאומטית.
אנחנו קוראים לה בקיצור .H.P
(וגם זה ענין של נוחות...)

דוד לובינסקי בע"מ.
תל-אביב: רח' שונצינו 16. טל. 333214-6.
סוכנויות: תל-אביב:
ב.נ. מוסכים ומפיצים בע"מ.
רח' חרוץ 12. טל. 03-331339.

דוד לובינסקי בע"מ
מפיץ סיטרואן בישראל

ירושלים: רח' הס 3, טל. 222666, 228888. חיפה: רכב הצפון בע"מ, שד' בן-גוריון 8 (שד' הכרמל), טל. 04-538228.
באר-שבע: אשנב הנגב, דרך חברון 3, טל. 057-33210.
נתניה: לוינקופף הרמן, רח' שוהם 4, טל. 37821, 053-35081.

CITROËN

המחיר נכון ליום 9.9.79.

אנשים

מדוע לא למדה ג'יהאן עברית - ומי ניצח בתחרות השתייה בין האץ' לנלסון?

■ לג'יהאן אל־סאדאת היי־תה בקשה מיוחדת לעליזה בגין: לסדר לה פגישה עם אשת ראש־הממשלה לשעבר, **לאה רבין**. ג'יהאן רצתה להתנצל לפני רבין על תקרית שאירעה ביניהן לפני מיספר שנים, בשעה שלא היתה עדיין רעיית ראש־הממשלה והשתת־פה בסימפוזיון בינלאומי שנ־ערך במכסיקו, שבו השתתפה גם ג'יהאן. אז ביקשה לאה להפגש עם ג'יהאן, אך אשת הנשיא המצרי סרבה. „אני רו־צה להסביר לגברת רבין, ב־שיחה אישית, שהקרקע עדיין לא היתה בשלה אז לפגישה, ולהתנצל לפניה." עליזה בגין ענתה לה: „את לא צריכה להתנצל וגם לא להיפגש אי־תה באופן מיוחד. לאה רבין תהיה בארוחת־הצהריים שהכ־נו במיוחד בשבילך, רק ל־נשים."

■ ראש־הממשלה הזמין לארוחת הערב שלו את כל ראשי הסיעות בכנסת מלבד שלושה: ראש סיעת יעד, מי שהיה שבוי במצריים, אלוף־משנה (מיל.) **אסף יגורי**, ראש סיעת חד"ש, **מאיר וילנר**, ואת ח"כ **שמואל פלאטו־שרון**.

■ מדוע לא יודעת ג'יהאן עברית? לאשת הנשיא המצרי היתה תשובה לכך: „רציתי ללמוד עברית, אבל כשפניתי לאוניברסיטה בקאהיר אמרו לי שהעברית שלומדים שם היא העברית של **סעדיה גאון** ושאף אחד לא יבין או־תי בישראל. אז החלטתי לל־מוד פרסית." בקאהיר לומדים סטודנטים רבים עברית, עוד מלפני יוזמת־השלום.

■ שעתיים אחרי שנחתה באילת, הגיעה **פארה פוסט** לכפר של **רפי נלסון. חיים כהן**, השוער של הכפר, לא זיהה אותה, ודרש ממנה ומ־מלוויה לשלם דמי־כניסה. מת־ברר כי לכוכבת, שהגיעה ל־אילת במטוס־סילון פרטי, לא היתה אגורה שחוקה אחת עליה. את המצב הציל צלם הטלוויזיה, **אריה רוזנפלד**, שניקלע אף הוא למקום ושי־לם את דמי־הכניסה עבור פארה ומלוויה.

■ כאשר נכנסה פארה פוסט לכפר עצמו, אמרו אנ־שים לנלסון שיגש אליה ויב־רך אותה. „אני לא ניגש. אם היא היתה הבת של אמסטל, מבירה אמסטל, אולי הייתי ניגש."

■ למחרת הגיע לכפר ה־שחקן **דויד סול**, הוא האץ' מסטארסקי והאץ'. סול דווקא התחבב על נלסון והשניים ערכו ביניהם תחרות בלגימת בירה שנמשכה יומיים. איש אינו יודע מי ניצח בתחרות משום שכעבור כמה שעות כבר הפסיקו שני המתחרים לספור את הפחיות ששתו. או־לם המפיק **ארנון מילצ'ן**, שהגיע עם סול ושילם עבור הבירה שלו, טוען כי לפי החשבון שקיבל, ניצח סול את נלסון.

■ אגב רפי נלסון. נלסון שמע כי בסניף בנק דיסקונט באילת, שבו יש לו חשבון „תמיד באובר־דראפט," נערך ביקור של ההנהלה הארצית של הבנק. בשעה היעו־דה לביקור הופיע נלסון בבנק כשבידו דג־ענק, ופנה לפקיד הנדהם ודרש ממנו: „להפקיד את הדג לשש שנים עם הצמדה."

שמעון פרס ראש המערך, עמד במצב לא־נעים בטקס בואו של אנוור אל־סאדאת לחיפה. הציבו אותו בשורה ליד ח"כ יצחק רבין, שעימו אין הוא מדבר. פרס ניצל מאי־נעימות חוזרת, בטקס הפרידה מסאדאת, שנערך בנמל התעופה בן־גוריון. הפעם היה מי שהקפיד על כך שפרס יעמוד הרחק מרבין, ואת מקומו של רבין ליד שמעון פרס מילאו כוהני־הדת.

ליטל ידין בתו של סגן ראש־הממשלה ייגאל ידין, הופיעה באירוע ממלכתי בפעם הראשונה בטקס קבלת־הפנים לסאדאת, בנמל חיפה. היא עמדה במצב לא־נעים כאשר אחד מאנשי הטקס ניגש אל ידין וביקש ממנו להעמיד את ליטל בשורה השניה, כפי שמחייבים כללי הטקס. ידין סירב, וטען כי ליטל נמצאת במקום בזכות עצמה, כמלווה של ג'יהאן, בת הנשיא.

לילית נגר הזמרת ושחקנית הטלוויזיה הישראלית בערבית, היתה, במשך כל ימי ביקור סאדאת בארץ במלון „דן־כרמל", שם התאכסן האורח. הכל תמהו מה עושה במקום נגר, שלא השתתפה בסיקור העיתונאי ובילתה את רוב זמנה על הדשא של המלון, עד שהתברר כי היא הוזעקה לשיר בערב שאורגן לכבוד אנשי חיל־הים המצרי, וניצלה את הערב „כדי להיות בעניינים", ולראות מקרוב את עבודת העיתונאים.

לורד מאונטבאטן אשר נרצח בשבוע שעבר על־ידי חברי המחתרת האירית, שלח ימים ספורים לפני מותו תמונה זו לתושב־ירושלים דני אנג'ל, שעימו התיידד בכנס „וראיטי". התמונה הגיעה אחרי מותו.

אצלנו

מאחורי כל הצעה טובה תמצא גם טלוויזיה טובה

37,500 ל״י

מץ צבע

טלוויזיה צבעונית 26″ ללא ״שלט־רחק״ -.37,500 ל״י בלבד במזומן.*
טלוויזיה צבעונית 26″ עם ״שלט־רחק״ -.42,500 ל״י בלבד במזומן.*

-.37,500 ל״י הוא המחיר הנמוך ביותר המוצע היום בשוק עבור טלוויזיה מאיכות גבוהה של יצרן מוכר ובעל מוניטין דוגמת מץ.
תשלום סכום זה במזומן מבטיח לך טלוויזיה צבעונית 26″ ללא ״שלט־רחק״ ומבטיח אותך בפני עליית מחירים מסחררת.
אם יש בידיך היום 37,500 ל״י במזומן כדאי לך להשקיע אותן בטלוויזיה הצבעונית של מץ, כי רק כך אתה יכול להפוך תוך שנה את שידורי הצבע לחלק בלתי נפרד מחייך, באיכות ובמחיר ללא תחרות.
שמורה לך גם האפשרות להקדים את מועד האספקה בעבור תשלום של -.2,000 ל״י על כל חודש של הקדמת המועד.
לפניך טבלת המחירים.

תשלום במזומן *	מועד האספקה
37,500 ל״י בלבד	כעבור שנה
39,500 ל״י	״ 11 חדשים
41,500 ל״י	״ 10 חדשים
43,500 ל״י	״ 9 חדשים
45,500 ל״י	״ 8 חדשים
47,500 ל״י	״ 7 חדשים

* לא כולל מע״מ

המחיר המומלץ לצרכן לטלוויזית מץ־צבע״26 בספטמבר.-79,000 ל״י

Metz 80 צבע

אמת בפרסום
TRUTH IN ADVERTISING

האם מישהו הציע לך תכנית טובה יותר?

השבוע יועצי מץ ישמחו לפגוש אותך בסלון מרכזי, רח׳ בן יהודה 32 — בנין אל-על בתל-אביב

תחנות ההרשמה אך ורק בחנויות המורשות למכירת מוצרי מץ, אשר בידיהן חוזה קנייה רשמי של מץ לתוכנית „מץ צבע 80״.

רשימת מפיצים חלקית: מץ — אולם תצוגה מרכזי: רחוב מודיעין 19, בני־ברק — רמת־גן. תל־אביב: סלון להיט, אבן גבירול 20; שילה, בן־יהודה 1; מ.ש.י., בן־יהודה 3; סופר, אלנבי 122; הללה את ורדי, בן־יהודה 100; גולד, דרך שלמה 39; שואף, אצל 1, שכ׳ התקוה: צליל אור, אצ״ל 44, שכ׳ התקוה. בת־ים: סלון פאר, רוטשילד 32; סלון הוד, בלפור 48. אילת: שרות מהיר, מרכז חנויות מור. אור יהודה: שלום אהרן, רח׳ ההגנה 47. אשדוד: סוכנויות דרום בע״מ, רוגוזין 31; סלון ושרותים טכני־צבעוני, מרכז א׳ 118. אשקלון: סלון אלקטרוניקה — כחלון, הרצל 9; סלון ברזילי, הרצל 37; סעדון, העבודה 27. אופקים: רהיטי צאלח, מרכז מסחרי. באר־שבע: סלון צברת בע״מ, החלוץ 144; א.א. אלקטרוניקה העצמאות 48. בית־שמש: שטיינברג, מרכז מסחרי. גבעתיים: נתנאלי משה, כצנלסון 12. דימונה: פיליפ יצחק, מרכז מסחרי 443. הוד השרון: המר, דרך השרון 94. חיפה: סלון הבנקים, הבנקים 1; סלון מץ, הרצל 1. חולון: סלון סבוי, רחוב סוקולוב 77. חדרה: רדיו הכט, רוטשילד 38. פרדס כץ: מרכז החשמל, ז׳בוטינסקי 129; סלון שעשוע, רחוב ז׳בוטינסקי 114. יפו: אלקטרו יפו, שדרות ירושלים 121; נרון ישראל, יפת 103. לוד: פאיז מוסה, הרצל 68. צפת: אחים בוכניק, רחוב ירושלים; חדד עמוס, ירושלים 20. טבעון: אלקטרו טבעון, מרכז מסחרי. טבריה: „סוכנות־כל״, ככר העצמאות. ירוחם: רוני סוריה, מרכז מסחרי. ירושלים: טמרזון, בית כלל, רחוב יפו; אלקטריק 2001, רחוב המלך ג׳ורג׳ 21; סלון סיני, בן־יהודה 6; סלון השלוב, רח׳ יפו 68; סלון אמפיסל, ככר ציון. יהוד: אלקטרו רון, קבוץ גלויות 47. נס ציונה: א.ק. אלקטרוניקה, ויצמן 14. נתניה: פטמן, עמק חפר 4; מבט אוניברסל, ויצמן 2; אלהוש, שד׳ בנימין 5. עכו: ראובן סס, בן עמי 27; אחים עובר, חנות חשמל עכו העתיקה. פתח־תקוה: סלון ברק, חובבי ציון 30. קרית־גת: אלקטרו אלבז, מרכז מסחרי 44/48. קרית־מלאכי: כלאח שלמה, מרכז מסחרי. קרית שמונה: בזק (כהנים יעקב), מרכז מסחרי 2. קדימה: חזקיה דוד, מרכז מסחרי. ראשל״צ: רמזור (כדריה), רוטשילד 36. רחובות: נחום את מזרחי, הרצל 187; אלקטריק סנטר, שטיינברג, בנימין 4. רמלה: יולזרי חיים, הרצל 77. רמת־גן: כאלי, ביאליק 75; שמוליק אלקטריק, ביאליק 73. רעננה: אלקטרוניקה בורוכוב 15. תל־מונד: חקיה יוסי, מ. מסחרי.

גזור ושלח

לכב׳ מץ (ישראל) בע״מ
רח׳ מודיעין 19, ר״ג
ברצוני לקבל פרטים נוספים על תכנית „מץ — צבע 80״ ללא התחייבות מצידי

שמי ....
כתובתי ....
טלפון ....

המטרה של הביקור היתה הביקור עצמו

לכדרר

במישחק הכדורגל, זה נקרא „לכדרר".
יש שני מצבים שבהם אתה מכדרר. אם אין לך למי למסור את הכדור, ואתה יכול להסתער על שער היריב לבדך, אתה מכדרר אליו.

אבל יש גם מצב אחר, שבו נוהגים כדורגלנים לכדרר. ההגנה של היריב חוסמת את הדרך אל שערו. איש מחבריך אינו נמצא במקום שבו אתה יכול למסור לו את הכדור. אסור לעמוד במקום, כשהכדור ברשותך.

הנה כי כן, אתה מכדרר. אתה זז עם הכדור אנה ואנה. קצת בועט בו בכל צעד. מגלגל אותו.

המטרה אינה להגיע לאיזשהו מקום. המטרה היא רק להישאר במקום, להחזיק את הכדור ברשותך ולהמתין להזדמנות המתאימה, כדי לפתח התקפה חדשה ולהבקיע את השער.

את זאת עושה עתה הנשיא אנוור אל־סאדאת.
הוא מכדרר.

מה היתה המטרה של הביקור, שערך הנשיא אצלנו? **לביקור הזה היתה מטרה אחת בלבד: הביקור עצמו.**

לשון אחרת: ביקור למען הביקור.
ביקור של כידרור.

שום הסכמה חדשה לא הושגה בעת הביקור. אמנם, בעת הביקור הושגו כמה דברים. הוסכם על מכירת שני מיליון חביות של נפט מצרי לישראל. הוסכם על הקדמת החזרתה של סנטה־קתרינה, ועל פתיחת הגבול שם. הוסכם משהו בעניין הפיקוח על השטח המוחזר בסיני.

אך האם באמת הוסכמו הדברים האלה בעת הביקור?
לפי הגירסה הרשמית, היו דרושות רק עשר דקות כדי להשיג את כל ההישגים המופלאים.

האם אנחנו למדים מכך, כי שני המנהיגים פועלים באופן טלפאתי ובמהירות הבזק?

רק שבוע לפני כן הגיש השר יצחק מודעי, אולטימטום פומבי והציע שלא להחזיר את שדה־עלמה אם מצריים לא תסכים לכמות המקודשת של שני־מיליונים. והנה, בגין ואל־סאדאת הסכימו על כך תוך 180 שניות. משה דיין איים להתפטר, אם לא יוסדר עניין הפיקוח. והנה, שני המנהיגים הסכימו על עקרונות ההסדר תוך 200 שניות. את 220 השניות הנותרות הקדישו להשגת ההסכם בעניין סנטה־קתרינה, שהיה נתון במבוי סתום.

ממש אגדה.
מובן שזה לא היה כך. כל העניינים האלה סוכמו מראש על־ידי הפקידים של שני הצדדים. אך הוסכם ביניהם להשאיר את הסיכום הרשמי לשני המנהיגים, כדי להגביר את הדרמאתיות של הביקור ולהכתיר את המיפגש בהצלחה.

ומדוע היה צורך להשתמש באמצעי מלאכותי זה?

פשוט מאד: שני הצדדים ידעו כי אין כל אפשרות להתקדם, ולוא במילימטר אחד, בדרך לפיתרון הבעייה הגדולה, הגורלית, התלויה ביניהם — הבעייה הפלסטינית.
בסלאנג קמפ־דייוויד: בעיית האוטונומיה.

הכל הסכימו כי הנשיא המצרי נראה, בחיפה, נינוח מאד. לא ניכר בו מתח כלשהו. הוא לא נראה מתוסכל. לא ניכרו עליו כל סימנים של חוסר־סבלנות, זעם, מרירות — אף שהיו לו די והותר סיבות לכך. אחרי שכל מהלכי המשא־ומתן על האוטונומיה לא הולידו אף גרגיר אחד של הסכמה.

מהי הסיבה למצב־רוחו המוזר?

האופטימיסטים בצמרת ישראל יכלו להגיד לעצמם, בתרועת־ניצחון: „זהו, הצלחנו. סאדאת הבין כי בעניין הפלסטיני לא נוותר. הוא מבסוט ממה שהשיג, ואינו מוכן להכות ראשו בכותל ההתנגדות של בגין. העניין נגמר."

הציניקאים יכלו לטפוח לעצמם על הכתף: „הרי זה מה שאמרנו כל הזמן. האיש בכלל אינו מעוניין בעניין הפלסטיני. זו לא היתה אלא אחיזת־עיניים ומס־שפתיים. עכשיו ויתר על זה. מדי פעם יעלה את העניין כדי לצאת ידי חובה. בכל נאום יכלול כמה מילים על הפלסטינים. וזהו זה. שלום על העניין הפלסטיני."

אני סבור כי אלה גם אלה טועים. העניין מורכב הרבה יותר.

אנוור אל־סאדאת הוא ריאליסט. הוא גם אדם היודע לכלכל את מעשיו בשכל.

בניגוד לקברניטי ישראל, הוא מסוגל להתבודד מדי פעם לכמה ימים במקום נידח, לערוך חשבון־נפש, להעריך את המציאות מחדש ולתכנן לעצמו איסטראטגיה מתאימה. ואת הקלפים הוא שומר על חזהו. גם יועציו הקרובים ביותר נדהמים שוב ושוב מהחלטותיו.

לולא שיטה זו, לא היה מסוגל לפתוח ביוזמתו ההיס־טורית ולבוא לירושלים בנובמבר 1977. לולא כן, גם החלטותיו שלאחר מכן לא היו אפשריות.
אין ספק שלאחרונה הוא נהג כך שוב.

הוא התבודד בחווילה ליד אלכסנדריה, בחן מחדש את המצב בישראל, במרחב ובעולם. הוא בדק מה אפשרי ומה אינו אפשרי, ושירטט איסטראטגיה חדשה לטווח של שנתיים־שלוש.
והמסקנה שלו היתה: צריכים לכדרר.

איני יודע, כמובן, מה נעשה בראשו של איש מפתיע זה מן הכפר מיט אבו־אל־כום שעל גדת הנילוס.

אל־סאדאת בנמל חיפה: לשם מה?

אך אני משתדל להעמיד את עצמי במקומו, ולבדוק כיצד הייתי נוהג אז.

הייתי מנתח את המציאות כך:

ב י ש ר א ל שולט מנחם בגין. אפשר להשיג מבגין את החזרת חצי־האי סיני. על כך התחייב, ואת זאת יבצע. מבחינה זו, אפשר לסמוך עליו.

אך עכשיו כבר ברור כי אי־אפשר להשיג מבגין שום התקדמות ממשית לעבר פיתרון הבעייה הפלסטינית. הדרך הזאת חסומה. המחסום הוא בגין עצמו.
אם לא יקרה דבר בלתי־צפוי, יישאר בגין בשילטון עד לבחירות הבאות, בעוד שנתיים.

לפי סקרי דעת־הקהל המתפרסמים בישראל, הליכוד יובס בבחירות, אלא אם כן יחול בו, לפני כן, שינוי מוחלט. למשל, אם עזר וייצמן יעמוד בראש רשימת־הליכוד. ואם יפול הליכוד, יעלה לשילטון המערך, בהנ־הגת שימעון פרס או מישהו אחר.
המועד הקובע: נובמבר 1981.

ב א ר צ ו ת ־ ה ב ר י ת המצב רע. הנשיא קארטר, „ידידי ג'ימי", מחוסל מבחינה פוליטית. מיסכן. יש לו רצון טוב. אך לא נותר לו כוח לגרש זבוב, ולא כל שכן לכפות על ישראל פיתרון שמנחם בגין מתנגד לו.
האיש פשוט גמור.

בעוד שנה וחודשיים ייערכו שם בחירות חדשות. ייבחר נשיא חדש. אם ירצה השם, ייבחר איש חזק, כמו טדי קנדי הדמוקרטי או ג'ון קונולי הרפובליקאי. אך גם אם קארטר ייבחר למרות הכל מחדש, יהיה זה קארטר חדש. הוא לא יוכל להתייצב בפעם שלישית לבחירות, ועל כן לא יהיה עוד תלוי בקולות היהודים.

כך או כך, אין מה לעשות בחזית זו עד לבחירות. יתכן שיהיה מה לעשות אחרי הבחירות.
המועד הקובע: נובמבר 1980.

האם יש זמן? האם אפשר להמתין שנה־שנתיים? אמנם, למרות כל הדיבורים הרשמיים, הנידוי של מצריים על־ידי העולם הערבי מכאיב — מבחינה רוחנית, מדינית וחומרית. מכאיב מאד. אך האם ניתן לעמוד בלחץ זה עוד שנה, שנתיים, שלוש?
אפשר. זה לא טוב. זה רע. אבל זה אפשרי.

אחרי ככלות הכל, האמריקאים צריכים לתת לי לפחות את אשר הפסדתי כאשר הערבים הטילו על מצריים חרם.

חזית־ההתנגדות הערבית אינה מסוגלת לפעול עתה במלוכד וביעילות נגד מצריים. איראן מאיימת על עיראק. עיראק מסוכסכת עם סוריה. סוריה שקועה בבוץ הלבנוני. ולחאפז אל־אסד יש בעיות עדתיות. ירדן יכולה לסרב ולהתעקש, אך לא לתקוף. אלג'יריה ומארוקו עומדות על סף המילחמה ביניהן, וזה מעסיק גם את מועמר קד'אפי.
נכון, במרחב שלנו יש תמיד הפתעות. אך בנסיבות אלה, מותר להסתכן. זהו סיכון מחושב, מוצדק.

אם כן, מה הן המסקנות?
הנה חמשת התאריכים הקובעים:

- **נובמבר 1979** — השלמת הנסיגה הישראלית משדות־הנפט ומסנטה־קתרינה.
- **מארס 1980** — נסיגת ישראל לקו אל־עריש — ראס־מוחמד.
- **נובמבר 1980** — הבחירות בארצות־הברית.
- **נובמבר 1981** — הבחירות בישראל.
- **מארס 1982** — הנסיגה הסופית של ישראל לגבול הבינלאומי.

אם אלחץ עכשיו על בגין, יהיה משבר. לא אוכל לנצח בעימות זה.

ארצות־הברית לא תוכל לעזור בהרבה, אם בכלל. הנסיגה הישראלית תיפסק. לא ארוויח דבר למען הפלס־טינים, ואפסיד את אדמת סיני.
יתר על כן — משבר כזה יוכיח לעולם הערבי שיוזמת־השלום נכשלה.

אסור בשום פנים להגיע לכך. יוקרתי האישית, יוקרת מצריים כולה, קשורה עתה בהצלחת היוזמה הזאת. אני צריך להפגין יום־יום שהיא מצליחה, שהיא מתקדמת.
מתי אצטרך לבחון איסטרטגיה זו מחדש?

כמובן, אם יקרה משהו בלתי־צפוי במרחב. משבר פיתאומי עשוי להכריח אותי לחשוב מחדש.

בהעדר משבר כזה, איסטראטגיה זו תישאר נכונה לפחות עד ראשית 1981. עד אז אקבל בחזרה את מחצית סיני, ויהיה נשיא חדש (או מחודש) בבית־הלבן. יתכן שאז יהיה מקום לשינוי הקו.
אם לא, כדאי לחכות עד אחרי הבחירות בישראל. למעשה, עד אביב 1982, כשאקבל בחזרה את כל סיני.

אם הכל יסתדר בצורה רצוייה, אהיה אז במצב נוח מאד. השגתי את כל אשר הייתי צריך להשיג בשביל מצריים. בארצות־הברית ישלוט שילטון חדש. בעזרת השם, הוא יהיה תקיף יותר. בישראל תהיה קיימת ממשלה חדשה. בעזרת השם תהיה מתונה ונבונה יותר. העניין הפלסטיני יתקדם בינתיים בעולם.
אז תבוא ההזדמנות הגדולה כדי להשיג את השלום המלא, שיפתור את הבעייה הפלס־טינית. אוכל לחזור אל העולם הערבי, בצורה מכובדת, כמדינאי שהצליח. הכל יודו שצדקתי.

ועד אז?
עד אז צריכים להעביר את הזמן. לכדרר.
למנוע הרגשה של כישלון, של דריכה במקום. ליצור אירועים דרמאתיים. לערוך ביקו־רים ממלכתיים, שירתקו את העולם.

יהיה משא־ומתן. קבוצות־עבודה יכינו ניירות. שרים יאוצו הלוך וחזור. ייערכו מיפגשים מצומצמים וכינוסים של המליאה. מפעם לפעם תהיה פיסגה, עם כל הטכסים האהובים כל־כך על הישראלים. מחוות מרגשות.
תהיה התקדמות. התקדמות מרשימה, בלתי־פוסקת. גם אם לא תתקדם לשום מקום.

לשמור על המומנטום. איזו מילה נהדרת, „מומנטום". אומרת כל־כך הרבה, ולא אומרת כלום.

בקיצור, צריכים לכדרר.
ואז, בבוא הרגע, אשיג את פיתרון הבעייה הפלס־טינית, שיאפשר את הכנסת הכדור לשער השלום.
אן־שא־אללה.

מאת אורי אבנרי

פרסום מיפר

כל גיל

אוהב ילדים מכל הגילים.

רהיטי כל גיל מלווים את ילדך באמנות, בכל הרגעים היפים...
עם הגיע התינוק מבית החולים לחדרו, יחכה לו הריהוט המושלם, הכולל שידות לאחסנת חיתולים ובגדים, ארוניות למשחקים, שולחנות טיפול ומיטת התינוק המיוחדת, שזכתה להמלצתה של המועצה לצרכנות.
יחד עם הילד גדלים גם הצרכים. את מקומם של מיטת התינוק ושולחנות הטיפולים, ימלאו הכוננויות לספרים הראשונים ומיטות נוער מהודרות בשלל דגמים וגדלים, שישרתו אותו במשך שנים ארוכות ומהנות. היום הראשון בבית הספר הוא יום מרגש, לכל הדעות, וגם כאן נוטלים

רהיטי כל גיל חלק בשמחה. שולחנות כתיבה בדגמים שונים: על רגל, בין ארוניות, שולחנות כפולים וכולם עם מגירות רבות תכולה.
כל פריט ניתן להשגה בחמישה צבעים מרהיבים: ירוק, אדום, חום, כחול ואורן טבעי. שולחנות הכתיבה ומיטות התינוק להשיג גם בכתום.
רהיטי כל גיל יוצרים חדר מקסים. שטוב לחזור ולהתרגע בו גם בחופשות מהצבא. קניית רהיטי ילדים איננה משחק ילדים. לכן, כשאת מתכננת את הריהוט לילדייך, בחרי בכל גיל, האוהב ילדים מכל הגילים.

רהיטי כל גיל — מנגריית גבעת ברנר.

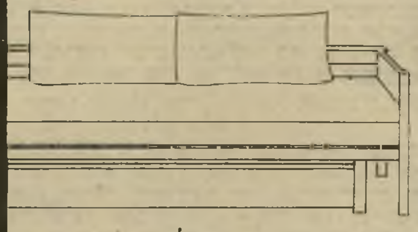

דגם 226 — ספה כפולה
70×57.6×190 ספה תחתית 70×25×190.

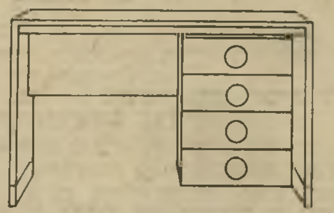

דגם 220 — שולחן כתיבה 4 מגירות
55×72×120.

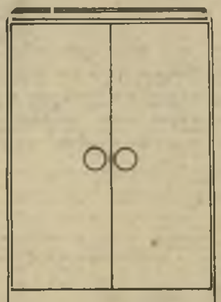

דגם 200 — ארונית
עם דלתות 30×90×90.

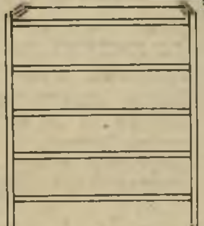

דגם 22
ארונית טיפולים לתינוק
4 מגירות 60×92×82.

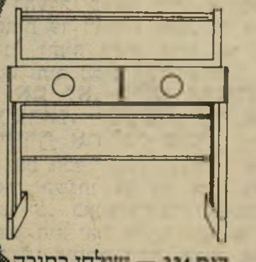

דגם 224 — שולחן כתיבה
2 מגירות עם רגל 55×72×90

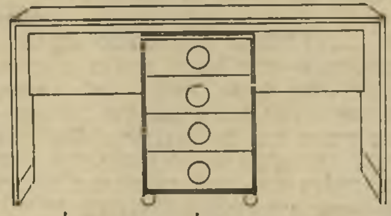

דגם 221 — שולחן כתיבה כפול
55×72×150.

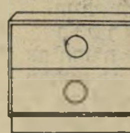

דגם 214 — ארונית עם מגירות
40×30×45.

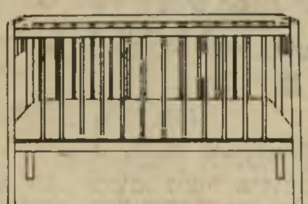

דגם 59א׳ — מיטת תינוק
בשני גדלים: 60×90×120, 60×90×140.

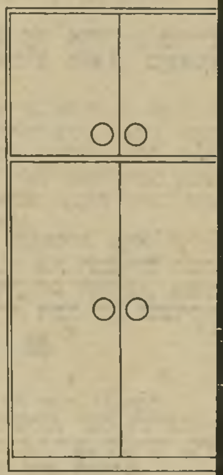

דגם 225 — ארון בגדים
6 דלתות 60×180.5×134.

סוכנויות כל גיל: תל־אביב: דיזנגוף 201. חיפה: הרצל 32. אלנבי 117, בית הזורע, שמרת. גבעתיים: ויצמן 10.

רהיטי „כל גיל" להשיג במקומות הבאים:

חיפה והצפון: **חיפה:** מחסן מרכזי לצפון, כביש כפר אתא, בניני רצף, קולוג׳ניק. הרצל 32, קולוק׳ניק. בית הזורע שמרת, אלנבי 117. **נווה שאנן,** צוציק. ק. מוצקין, „שי לתינוק", שדרות וייצמן. **עכו:** בן־עמי 55, חיים יעקובוביץ. **נהריה:** רח׳ הרצל, נאדלר משה. **כרמיאל:** מרכז מסחרי חדש, שרה נחום. **צפת:** רח׳ ירושלים, הרשקוביץ ינקו. **טבריה:** אחים אהרונוביץ, תחנת אגד החדשה. **עפולה:** רהיטי וולדמן. **טבעון:** „הפיריון טבעון", טופוביץ. **טירת הכרמל:** „בייבי לנד", מרכז מסחרי חדש. **בנימינה:** רח׳ המייסדים, דור־און הדר. **קרית־שמונה:** „רהיטי קרן", יוסי אוחיון. **נצרת:** עודה מאהר, אל־חנוך 1025/17. **ק. אתא:** „לתינוק ולילד". **בית־שאן:** פינגרהוט אסתר. **מרכז ודרום:** **תל־אביב:** „שילב", אבן גבירול 14. „שם", בוגרשוב 26. **ירושלים:** „שילב", **יפו** 68. „כל־גיל", אבן גבירול 5. „דירן", אזור התעשיה תלפיות. **באר־שבע:** „שילב", **הרצל** 90. **ראשל״צ:** „שילב", הרצל 73. „עמי ותמי", רוטשילד 43. **רחובות:** „רהיטי אלון", אחד העם 22. פופובסקי, בנימין 6. **רמת־גן:** הרצל 57. **בני־ברק:** **רבי־עקיבא** 90, **שטוצברג.** „לילך", רבי עקיבא 106. **חולון:** „תינוק כל", כיכר וייצמן. **הרצליה:** „כל גיל", סוקולוב 99. **נתניה:** „כל בו מאיר", שמואל הנציב 15. **כפר־סבא:** „במבי", רח׳ וייצמן 54. **חדרה:** „פינת הילד" ה. סמואל 47. **נאות אפיקה:** „גילגי" מרכז מסחרי.

כובש הלבבות

צריך לומר, שהוא יפה לכך, שהוא יהיה לבוש במדים צחורים של אדמירל, אך הוא ירד מכבש האוניה לבוש בחליפה אזרחית גזורה היטב. המתינו לכך, שמייד עם בואו תתחלנה שיחות אינטנסיביות על כל הבעיות הבוערות, שלובו בימים שלפני בואו: הנפט, הפיקוח שבאיזור החייץ, האוטונומיה.

אולם אנוור אל־סאדאת קבע אופי אחר לביקורו. לא רק הוא, גם תושביה של חיפה, שיצאו לפתע מאלמוניותם, קבעו את הקצב ואת הרוח המייוחדים של הביקור השלישי של נשיא מצריים בישראל.

בנמל חיפה אי־אפשר היה עדיין להבחין בכך. שוב ההימנונים, התותחים, שורת מקבלי־הפנים, ושוב לחיצות־הידיים, אם כי הפעם התווספו אליהם יותר חיבוקים. השוני היחידי היה, אולי, בכך שהפעם היו גם נשים — ג׳יהאן וג׳יהאן, שהוסיפו חן וצבע לטכס. אך קבלת־הפנים ליד השער המונומנטלי, שהוקם ליד תחנת־הרכבת של חיפה, סדקה כבר את קרח הרישמיות.

תושבי חיפה שצעקו „יחי הנשיא! יחי הנשיא! אנחנו אחריך!” החרישו את נאומו התפל של ראש־העיר וקירבו את הלבבות יותר מהרבה מילים ונאומים נמלצים. אל־סאדאת חייך, צחק, נופף בידיו לתודה ולברכה, ונשא נאום חם, מאולתר, שבו חזר, מבלי שהתכונן לכך דווקא במעמד שולי זה, על ההבטחה הגדולה מכולן: „לא עוד מילחמה!”

הקהל הנלהב, הבאלונים והיונים, האנשים שהצטופפו ברחובות בהמוניהם, לאורך כל הדרך אל מלון דן־כרמל, עשו יותר מכל הסכם כתוב וחתימה מסולסלת.

אחר־כך, ארוחת־הערב שאותה ערך נשיא המדינה לכבוד המישפחה הנשיאותית ממצריים. לא הארוחה הרישמית והמכופתרת במישכן הקר של הכנסת, אלא הגן הפורח שממנו נפרש הנוף של חיפה, שהתקשטה והוארה.

היום השני של הביקור היה מייוחד במינו. אל־סאדאת, שהחליט עוד קודם לכן לבלום את השיחות, לערוך ביקור לשם ביקור, התרשם מדיווחי אשתו ובתו על קבלת־הפנים שברחוב. ג׳יהאן הבת סיפרה בהתרגשות על תקרית חנות־הנעליים, עת יצאה מחנות וכימעט ונחנקה מאהבה על־ידי קהל מעריצים שצבא עליה.

שיחה עם בגין - רק 150 דקות בשלושה ימים

אל ההתרגשות של הבת האהובה, מקבלת־הפנים החמה של האיש ברחובות חיפה, התווסף דין־וחשבון של הרעיה, על חוויותיה שלה באותו היום. נשיקות הנשים בבסמת־טבעון, הפגישות עם הילדים הפגועים בגן־האם בחיפה, הביקור במחלקת הפגים בבית־החולים רמב״ם — כל אלה היו מלווים בהתרגשות. מאופקת יותר משל הבת ומבוקרת יותר, אך בעלת משמעות רבה.

אחרי־הצהריים, אחרי מסיבת העיתונאים, סטה מהנאום הכתוב שהיה מוכן בידיו ונשא דברים חמים, מלב־אל־לב. ארוחת־הערב הרישמית הפכה למיפגש ידידים חם וכן.

על האווירה המייוחדת שאפפה את אל־סאדאת השפיעו גם בוודאי הידיעות של הנשיא על מצב בריאותו של ראש־הממשלה מנחם בגין ועל מחלתה של המארחת הרשמית, אשת נשיא ישראל, אופירה נבון. ידיעות אלה השפיעו, יותר מכל, על הצד הרגשני באופיו של אל־סאדאת.

פיסגת חיפה היתה שונה — שונה לטובה. לא שיירת־מכוניות עוברת במהירות בכביש שבין לוד לירושלים, ולא מבט מחלון המסוק, אלא נסיעה איטית, ביקורים וסיורים במיפעלים ובמוסדות, והרבה התבוננות ישירה בסביבה החיה. לא רק פגישות עם אישי־מדינה, פקידים עניניים ועיתונאים־רודפי־ידיעות, אלא מיפגש עם האדם ברחוב, הרוצה להכיר ולהודות לאיש שהביא את בשורת השלום.

מעטים הישראלים שראו את הנשיא המצרי כה נרגש כמו בביקורו בחיפה - בגלל קבלת הפנים החמה של הציבור בחיפה הוא עשה מחוות למארחיו

אים הגדולה והפחות פורמאלית מכל המסיבות הרגילות שבהן השתתף, יצא אל־סאדאת מהמלון, כדי לחוות את חוויות שתי הנשים. בדרך לאלסינט הוא התעכב, שלא על פי התוכנית, ברחוב. גלי החום שזרמו אליו מכל עבר, מן התושבים שהקיפו אותו, המחישו את אשר שמע וידע קודם לכן: העם ברחוב, זה של חיפה כמו זה של אלכסנדריה, חוגג את השלום הנכסף.

ארוחת־הערב, שאותה ערך באותו ערב ראש־הממשלה לכבוד הנשיא המצרי, היתה הפתעה עצומה לסאדאתולוגים הישראלים, שצמחו לאחרונה כפטריות אחרי הגשם. אל־סאדאת נסחף בהתרגשותו, ...

אל־סאדאת כבש את חיפה, וחיפה כבשה את ליבו.

יוסי ינאי ■

ההתרגשות הגדולה: הנשיא נראה כמוחה דימעה

עם ג׳יהאן אל־סאדאת עות׳מאן

„עזר וייצמן הוא הגבר האידיאלי... רואים שחסיה היא הבת של בגין... מיכל היא החברה הכי טובה שלי בישראל... כאשר אבא אמר לי שהוא נוסע לישראל, פחדתי מאד..."

ראש מערכת „העולם הזה", יוסי ינאי, אשר היה האחראי על סיקור ביקור נשיא מצריים, אנוור אל־סאדאת, בחיפה, פגש לראשונה את בתו של אל־סאדאת, ג׳יהאן עות׳מאן, בסיור שערכה ג׳יהאן בכפר הדרוזי דליית אל־כרמל, כאורחתו של ח"כ הליכוד, עמל נאצר־אל־דין.

ינאי, יחד עם צלם־המערכת ציון צפריר, היו הנציגים היחידים של העיתונות הכתובה בסיור זה. ג׳יהאן לא רצתה בסיקור העיתונאי. רק לצוות „העולם הזה" ולכתב הטלוויזיה גיל סדן, נודע על הביקור מראש.

כאשר, לאחר הסיור, נפגשו ג׳יהאן וינאי במלון „דן כרמל", הם היו כבר ידידים ותיקים. ינאי ביקש מג׳יהאן ראיון עבור „העולם הזה" והיא הסכימה מיד. השניים פנו לעבר גינת המלון. היה זה דקות ספורות לאחר שאביה של ג׳יהאן, הנשיא, סיים את הראיון שנתן לתוכנית הטלוויזיה האמריקאית, „מול פני האומה".

„אני רוצה להתראיין כשאני יושבת על הכסא של אבא שלי," אמרה ג׳יהאן, והתיישבה על כורסת הנשיא. ג׳יהאן התגלתה כמתראיינת מצויינת, לא היססה להשיב על כל שאלה ואף יזמה ועודדה שאלות שנראו „אישיות מדי." גם צלמת המערכת, גילה רזין, שצילמה במשך הראיון, לא יכלה שלא להתפעל מג׳יהאן כ„דמות שהמצלמה אוהבת אותה, ואשר כל תמונה שלה שונה וטובה מהקודמת".

"יש לי תסביך אבא!"

● **איך לקרוא לך? בת הנשיא, הגברת עות׳מאן, ג׳יהאן?**

ג׳יהאן. אנחנו מדברים, זאת אומרת שאנחנו ידידים. אתה תקרא לי ג׳יהאן, ואני אקרא לך יוסי.

● **בת כמה את?**

אני בת 18. לא רואים?

● **יש לי בעייה. אינני רוצה לראיין אותך. אף פעם לא ידעתי לראיין נשים יפות.**

אז בוא נשוחח, על כל דבר שבעולם. אתה תגיד מה שיש לך להגיד, ואני אגיד מה שיש לי.

אני אתחיל. אני מוכרחה לספר לך על מה שראיתי עד עכשיו.

כשהגענו לחיפה ראיתי עיר יפה. אחרי זה היה הטקס בנמל. אני כבר רגילה לטקסים, אבל התרגשתי, משום שהטקס היה בישראל. אבל ההתרגשות הכי גדולה שלי היתה בחדר המלון. עמדתי על המירפסת והתבוננתי בנוף היפה של חיפה. ראיתי תמונות של חיפה, הרבה תמונות, אבל הנוף היה נהדר.

לא יכולתי להתאפק, ומהמירפסת שלי קראתי לאמא, שהיתה על מירפסת של חדר אחר.

אמרתי לה: „מאמא, תראי איזה יופי." היא הסתכלה על הנוף והתפעלה ממנו כמוני. אמא התרגשה אפילו יותר ממני מכל העניין של הביקור פה. אז עד שלא קראתי לה למירפסת, היא לא שמה לב כל־כך לנוף.

אבל אמא זה אמא. פיתאום היא הבחינה שאני מספסת קצת על המגבהה של המרפסת, מפני שהמעקה הסתיר לי קצת את הנוף, אז כבר קיבלתי ממנה על הראש שאני לא נזהרת.

● **איך באמת היחסים בינך לבין הוריך, אמך ואביך?**

אני כבר יומיים מותחת את אמא, ואומרת לה כל הזמן שאלי שמים לב בישראל יותר מאשר אליה. אמא צוחקת ונהנית מזה, אבל אני יודעת שזה לא נכון. אתה לא ביקשת לראיין את אמא, וביקשת לראיין אותי. זה עניין שלך. אבל הרבה יותר ביקשו לראיין את אמא.

גם מה שקרה ברחוב בחיפה, כשהלכתי לקנות נעליים (התנפלות המונית על ג׳יהאן הצעירה, שכימיט וסיכנה אותה) לא קרה מפני שאוהבים אותי כאן יותר מאשר אותה, אלא שלאמא יש הרבה יותר אנשים ששומרים עליה. אז האנשים לא יכלו להתקרב אליה כמו אלי.

■ ■ ■

אבל אם נדבר על היחסים בין ההורים לביני — הם יחסים נהדרים. אני יודעת שאני הבת האהובה עליהם. יכול להיות שזה מפני שאני הבת הצעירה, ויכול להיות שזה בגלל התנאים המיוחדים, שאני עכשיו בבית. אני מתגוררת איתם. גם אמא וגם אבא שוכחים לפעמים בת כמה אני, ומתנהגים אלי כמו אל תינוקת. לפעמים זה נוח. אני מפונקת. אני יודעת שאני מפונקת ושהם מפנקים אותי. אבל הם תמיד יודעים את הגבול. כאשר צריך, שניהם יודעים להתייחס בנוקשות. הייתי קוראה לזה נוקשות חינוכית...

● **מי יותר נוקשה כלפיך, אבא או אמא?**

זה משתנה לפי הנסיבות. אני מה שנקרא הבת של

„אני יודעת שההורים שלי מפנקים אותי, אבל הם תמיד יודעים את הגבול..."

אבא, אולי מפני שאני יותר דומה לו, ואולי בגלל שאני מתעניינת מאד במה שהוא עושה.

אני זוכרת, מזמן שהיית תינוקת חיפשתי כל תירוץ כדי להיות עד כמה שאפשר יותר עם אבא.

אבל החינוך שלי הוא בכל זאת בידי אמא. ממנה למדתי הרבה. אני חושבת ששניהם קשים אלי באותה מידה כאשר צריך להיות קשה, ושניהם מפנקים אותי באותה מידה כאשר אפשר לפנק.

● יש לך תסביך־אבא?

אני חושבת שכן, ולא רק מפני שאבא הוא הנשיא. אני פשוט נהנית, בעיקר אינטלקטואלית, לשהות במחיצתו. לפעמים אינני יודעת אם אני מפריעה לו או לא, אבל אני מחליטה שלא, כדי שאוכל להיות איתו. כאשר אבא יושב עם אנשים, ואני נכנסת לחדר, והוא לא רוצה שאני אהיה שם, אני מבינה את זה יפה מאד, גם בלי שהוא יגיד לי.

● מה למדת מאביך?

למדתי ממנו הרבה, וגם למדתי ממנו לעשות דיאטה. עד לפני שנתיים הייתי שמנה, והרבה פחות יפה. הייתי בעצם מכוערת. אני לא אומרת שעכשיו אני יפה. זה אתה אמרת. לפני שנתיים לא היית אומר את זה. אתה מכיר את הצומות של אבא, יש להם פירסום בכל העולם. אני עשיתי דיאטה קשה מאד של מיצים. רק שתיתי מיץ, והורדתי הרבה מאד במישקל. אבל הדיאטה הזו טובה לא רק להוריד במישקל. פיתאום הבנתי יותר טוב את אבא, והבנתי שדיאטה כזו עוזרת למחשבה. היא נקיה יותר.

● כשהיית קטנה, מה רצית להיות?

הכל. דיילת, מורה, אחות, פוליטיקאית. אני חושבת שלא היה דבר שלא רציתי להיות.

● ומה תהיי כשתהיי גדולה?

את זה אני יודעת בדיוק. כאשר אסיים את הלימודים שלי, אני אהיה מזכירה של אבא. זה הדבר היחידי שאני רוצה להיות, ואבא מסכים לזה.

■ ■ ■

● הכה נדבר קצת על הצעירה הערביה בת גילך. את נישאת בגיל מוקדם...

זה הנושא היחידי בשיחה הידידותית שלנו שאני

יש בחורות שמרניות במצריים ויש כאלה גם בישראל

לא רוצה לדבר עליו, הנישואין שלי והחיים הפרטיים שלי.

אם נתבונן בבעייה באופן כללי, נדמה לי שבשום פנים ואופן אני לא אהיה מוכנה שהבת שלי תינשא בגיל כל־כך מוקדם כמוני. לפני זה צריכים לראות הרבה בחיים, צריכים להכיר, צריכים לסיים את הלימודים, ורק אחר־כך להינשא ולהקים בית.

אני יודעת שזה שונה ממה שחושבים על המנטליות שלנו, אבל האמן לי שיותר ויותר אנשים במצריים, ובעיקר יותר ויותר צעירות, החברות שלי, בנות־הגיל שלי, חושבות כך. בזה, כמו בכל מיני נושאים אחרים, הדור שלי, של הצעירות, צריך למצוא את שביל־הזהב בין המינהגים, המסורת, הדרך שבה התנהגו ההורים כשהיו בגיל שלנו, לבין מה שנראה לנו כנכון.

האמת נמצאת בשתי הדיעות. צריך לדעת לקחת את היפה והטוב מכל אחת מדרכי־החיים, לשלב אותם כך שאף דרך־חיים אחת, ואף אדם אחד, לא ייפגע מהשילוב הזה.

● הצעירות הישראליות, שעסקו במיבצע־הענק של קבלת־הפנים למישפחתך, קיבלו **הוראה להתלבש בצניעות, לא חשוף מדי ולא מוגזם מדי, לכבודכם. לפתע את יורדת מה־אוניה כשאת לבושה בשימלה קייצית, בעלת כתפיים חשופות.**

זה לא היה יפה? שמעתי שאתם ארץ מודרנית, וככה אני מתלבשת גם בארץ שלי, שאתם חושבים שהיא פחות מודרנית. ראיתי איך הנשים, ובעיקר הצעירות, מתלבשות בישראל. איני מדברת על הכפר הדרוזי שהייתי בו. זה

הבת שלי לא תינשא בגיל מוקדם כמוני

דבר אחד. אבל על חיפה. ראיתי את הבחורות שהיו ברחוב, שלא קיבלו הוראות איך להתלבש. אני חושבת שהן לבושות בדיוק כמוני. הן לא רק לבושות כמוני, אלא לבושות כמו החברות שלי במצריים, אם כי גם במצריים יש בחורות ממישפחות שמרניות יותר, ולכן הן עצמן עדיין שמרניות. אבל אני משוכנעת שזה בכל מקום, אפילו אצלכם.

● מי הרשים אותך ביותר בביקור שלך כאן?

שר־הביטחון שלכם, עזר וייצמן. הוא הגבר האי־דיאלי, לדעתי. מעניין, מצחיק, חם, עם חוש־הומור, גבר יפה, ובעיקר חכם מאד. להיות לידו זו חווייה. כל הזמן צריכים לעקוב אחרי מה שהוא אומר, כדי ללמוד וגם כדי לצחוק.

● ומהנשים?

אומרים שאשת־הנשיא שלכם, הגברת אופירה, היא אשה מקסימה. לי לא היו הרבה שיחות איתה, אבל אמא שלי מוקסמת ממנה. אני ממש מאוהבת בשלושת הבנות הצעירות של המנהיגים שהיו איתי. ליטל (ידין) היא צעירה נחמדה, ומצאנו שפה משותפת. חסיה בגין היא אשה מקסימה, חכמה. רואים מייד שהיא הבת של אבא שלה. למרות שהיא הבת של ראש־הממשלה, ונראה כי כולם אוהבים ומעריצים אותה אצלכם, היא מתנהגת בחופשיות רבה עם כולם, וזה מה שמצא חן בעיני אצלה. מיכל, הבת של עזר, היא מקסימה כמו האבא שלה. פתוחה מאד, לבבית מאד. אני חושבת שהיא החברה הכי טובה שלי בישראל.

■ ■ ■

● את מסכימה עם כל הצעדים של אבא שלך בקשר לשלום עם ישראל?

כן. אבא הוא אדם אמיץ וחכם. עברו שנתיים והוכח כי מה שהוא עשה זה נכון. קבלת־הפנים שהיתה לאבא ולנו בחיפה, הוכיחה לי שאף אחד לא הגזים כאשר באו וסיפרו לי איך קיבלו בישראל את אבא בפעמים הקודמות. עד שלא רואים את זה בעיניים, אי־אפשר להרגיש את זה.

העם שלכם הוא עם יפה וחם. הוא מאד דומה לעם המצרי. בכלל, כשהסתובבתי ברחוב לא הרגשתי הבדל כל־כך גדול בין כאן לאלכסנדריה. האנשים הם אותו הדבר, אם כי כאן משכתי יותר תשומת־לב, בגלל עצם האירוע והחידוש. אני מקווה שבפעמים הבאות, כשאהיה כאן, זה כבר יהיה יותר טבעי, ועם פחות דחיפות.

אל תבין אותי לא־נכון. גם כאשר דחפו אותי ברחוב בחיפה, אולי קצת נבהלתי בהתחלה, אבל הבנתי שזה מתוך אהבה וידידות. לא רק לי: לאבא, לאמא, לעם שלי. אני לא כועסת בשום פנים ואופן על מה שקרה ברחוב.

● ואת תשובי?

הרבה יותר מוקדם מכפי שאתם חושבים, ואפילו הרבה יותר מוקדם מכפי שההורים שלי חושבים. יש לי עוד הרבה מה לעשות בחיפה, ובכלל בישראל. אני

יש לי העקשנות של אמא והיסודיות של אבא

צריכה לפגוש עוד הרבה אנשים, אנשים מכל הסוגים. אני צריכה עוד לעשות קניות.

● את לקוחה קשה. היית בחנות־הנעליים יותר מחצי שעה.

זה עוד כלום. לולא היה הלחץ על הדלת של כל הקהל, הייתי נשארת שם עוד יותר, וקונה אולי עוד. יש לי טעם משלי, ואני לא קונה שום־דבר שאינו מוצא חן בעיני עד הסוף. חוץ מזה, קניתי לי דברים, ואני מוכ־רחה לקנות גם לאחיות שלי ולאמא, ובעיקר לאח שלי.

יש לי רק אח אחד, ואני אוהבת אותו יותר מכל דבר אחר בעולם. אני מוכרחה להביא לו מזכרת מישראל. רק כדי להביא לאח שלי מזכרת מכאן היתה שווה לי כל הנסיעה. אז אתה יכול להבין כמה אני אוהבת אותו!

אני גם רוצה ללמוד כמה מילים בעברית לפני שאבוא לכאן, אם כי לפעמים נדמה היה לי שכולם יוד־עים כאן ערבית. אני יודעת שזה לא נכון, ושרק יוצאי־מצריים יודעים כאן ערבית, אבל יש כמה מילים בסי־סיות שכולם יודעים, לכן היה נדמה לי שיודעים.

גם אני יודעת מילים בעברית: „שלום", „אני אוהבת אותך", „אני מעריצה אותך." את המילים האלה למדתי

ג'יהאן עם חסיה מילוא אחרי ארוחת־צהריים - מחזיקה אקדח בחנות בדלית־אל־כרמל

(המשך מעמוד 37)
ברגע שהגעתי לישראל, כדי שאוכל לאמר אותם לאבא.

■ ■ ■

● **אנחנו התחלנו לדבר על פוליטיקה. בואי נדבר קצת על מה שאבא שלך מדבר. פלסטינים, ירושלים, שלום כולל.**

לא כדאי. אולי אני לא מבינה את הכל כל־כך טוב. בוא נשאיר את זה לאבא שלי.

● **אם לא פוליטיקה, אז אל תתני לי תשובה דיפלומטית לשאלה הבאה: איך הסתכלת עלינו, הישראלים, לפני שהתחילו בעניין הזה של השלום?**

כל מה שאני אומר עכשיו, צריך להבין שכך חשבתי כאשר הייתי ילדה קטנה. לא אהבתי את הישראלים. הם היו האוייב שלנו, ולקחו לנו את האדמה. הייתי ילדה בת 13 כשהיתה מילחמת אוקטובר, ובוודאי שלא אהבתי אתכם. אבל לא שנאתי. קיבלתי חינוך בבית שלא לשנוא אף אחד. אבל ללא ספק הסתכלתי עליכם כעל אויבים, עם כל ההיבטים השליליים של התבוננות כזאת. עכשיו אני יודעת שטעיתי.

אבל לא הייתי היחידה. כולם במצריים טעו. ואני משוכנעת שכולם בישראל טעו לגבי העם שלי. היו גם דברים מכוערים, שכל אחד מהצדדים עשה בשנים האלה של המילחמה. אבל כל מי שמודה עכשיו שהוא טעה, נסלח לו על הדברים המכוערים. זה טיבו של שלום, לא?

● **אם הרגשת כך, איך קיבלת לראשונה את הידיעה על כך שאבא שלך עומד לצאת לישראל? אני מתכוון בפעם הראשונה.**

אז לא חשבתי על העניין של השלום, אלא על אבא. אני זוכרת איך זה היה. אבא קרא לי אליו לחדר. הוא ישב שם בפנים רציניות. למרות שאבא כימעט תמיד רציני, אני יודעת מתי הוא רציני־רציני. היינו לבד בחדר, והוא אמר לי שהוא מתכוון לצאת לישראל.

נבהלתי. אמרתי לו מייד: „אני באה איתך!" רציתי לשמור עליו, שלא יקרה לו שום דבר רע. אני יודעת שזו שטות, אני לא יכולה לשמור עליו אם מישהו רוצה לעשות לו רע, אבל פשוט נבהלתי. זה עתה אמרתי לך מה היו המחשבות שלי על הישראלים. אבל אבא אמר לי שלא יתכן שאני אבוא איתו. לא אני ולא אמא. בדרך כלל אני לא מתעקשת כשאבא אומר לי לא, כיוון שאני יודעת מהנסיון שזה לא עוזר. כל מה שהוא אומר, הוא אומר אחרי שכבר חשב על זה. אבל הפעם התעקשתי. הבנתי שהרגע הזה הוא גדול, ולא רציתי לבכות, אבל כימעט בכיתי. התעקשתי שהוא יקח אותי איתו, אבל, כמובן, הוא לא הסכים.

אחר־כך הסבירו לי שאין סכנה מצד הישראלים בנסיעה של אבא, וחוץ מזה ישמרו עליו טוב. אבל גם אז, רציתי, בכל זאת, לבוא. רציתי להיות עם אבא דווקא ברגעים גדולים, ובשבילי הנסיעה לישראל היתה מהפכה.

● **הבה נחזור אליך. הרושם שלי הוא שאת קצת יותר מתקדמת ופתוחה מצעירות מצריות אחרות, ולא רק מצריות, וגם הרבה יותר פתוחה מבנות־המישפחה של מנהיגים אחרים.**

כן, אבל אני יודעת לשמור על הגבול. מעולם לא קיבלתי נזיפה או הערה מהורי על איזה דבר שעשיתי, או על־כך שביישתי אותם, גם כהורים וגם כנשיא ואשתו, והאמן לי שאילו היה צורך להעיר, הם היו מעירים לי. קיבלתי הערות מכל מיני אנשים מסביב, שזה לא כל־כך עניינם, אם כי אני יודעת שכוונתם היתה טובה, אבל נראה כי הם פחות מבינים מההורים שלי.

■ ■ ■

● **שאלה לסיום...**

מה כבר? אני לא ממהרת!

● **בכל זאת, שאלה לסיום. את אמרת שאת אוהבת את מה שראית כאן, אוהבת את הישראלים. על ישראלי אחד אפילו אמרת שהוא הגבר האידיאלי, לדעתך. אמרת שאת מסכימה עם מהלכי־השלום של אבא שלך, ואמרת גם שתחזרי הנה מהר. מה את, ג'יהאן, בזכות עצמך ובתור בתו של הנשיא, יכולה לעשות כדי לקדם עוד יותר את תהליך השלום?**

אני חושבת על זה מהרגע שהגעתי הנה. אני בטוחה שכאשר נחזור הביתה, תהיה לי שיחה ארוכה עם אבא שלי על הנושא הזה, ואני אקבל ממנו הדרכה. מה שאני בטוחה זה שגם כאשה מצריה צעירה וגם כבת של הנשיא, אני אעשה כל מה שאני יכולה, כדי שהשלום לא יהיה רק חתימות ופגישות של מנהיגים, אלא גם שלום בין האנשים ברחוב המצרי ובין האנשים ברחוב הישראלי, בין צעירים כמוני וצעירים ישראליים.

יש לי העקשנות של אמא שלי והיסודיות של אבא שלי, וגם הרבה מאד ידידים בגיל שלי, שישמחו להצטרף לכל יוזמה כדי להביא את השלום לרחוב, וזה יהיה השלום המלא. אני מבטיחה לך שעוד תשמע הרבה על מה שאני אעשה בכיוון הזה.

אבל עכשיו יש לי שאלה אליך, אפשר?

● **בבקשה.**

במצריים היית?

● **לא.**

אתה לא מתבייש שעיתונאי ישראלי לא ביקר במצריים? אתה לא חושב שאתה, העוסק בהשפעה על אנשים, חייב לבקר במצריים במיסגרת המאמצים להפוך את השלום לעמוק יותר?

ג'יהאן ברחוב הרצל, מוקפת אנשי־ביטחון ומעריצים

ג'יהאן באה, נראתה וניצחה

ג'יהאן בגן־הילד שבגן־האם, המיוחד לילדים פגועים

שיא ביקורה של ג'יהאן אל־סאדאת בארץ, מבחינת האזרח הישראלי, התרחש דווקא יממה אחרי שג'יהאן המריאה מנמל־התעופה בן־גוריון. בראיון טלוויזיה עם ג'יהאן, ביום הששי שעבר, התגלתה אשה חכמה, שהעבירה לציבור הישראלי כולו את המסר האמיתי של השלום. היה זה ניתוח שכמותו לא שמעו מעולם צופי הטלוויזיה בישראל מפיה של אישיות אחרת, על מה שצפוי החל בשלב זה של מהפך־השלום.

הראיון בטלוויזיה סימל, יותר מכל דבר אחר, את אישיותה של רעיית הנשיא המצרי: דברים נבונים, מפיה של אשה יפה ומטופחת.

כשאמרה לה אופירה נבון, בפגישה הראשונה שלהן, מייד אחרי הטכס בנמל, „בואי ונעבור לחדר שלי ונשאיר לגברים לעסוק בביזנס," החל המסע העינייני של ג'יהאן עצמה. התברר כי התעניינותה בדרכי עזרה ושיקום לנוער מוגבל ופגוע, ובחידושים מדעיים לעזרת מוגבלים, אינה רק התעניינות של אשת־מנהיג המחפשת לה עיסוקים ציבוריים כדי לרומם את מעמדו של בעלה. ג'יהאן עוסקת בכך יומם ולילה, בקיאה בנושאים אלה כפי שהיא בקיאה בכל נושא אחר שהיא מתמסרת לו, ותרמה הרבה לאזרחים פגועים בארצה.

המיפגש עם אופירה נבון יצר את אותה כימיה מבורכת. שתיהן נשים יפות, שתיהן נשים התורמות להצלחת בעליהן, שתיהן מתעניינות, עוד לפני שהפכו לרעיות־נשיאים, בדרכים לעזרה לאנשים במצוקה. הדיבור הישיר של אופירה על מחלת הסרטן שלה קירב את הלבבות. אופירה הפכה אצל ג'יהאן לסמל חיובי של האשה הישראלית, המתקדמת והצעירה.

כאשר יצאה ג'יהאן את המלון המבוצר, היתה כבר פתוחה לקלוט ולאהוב. היא אהבה את הרצינות של הדברים שהושמעו בסימפוזיון־זוטא שנערך לכבודה כבר בערב הראשון לביקורה בארץ, באוניברסיטת חיפה, בנושא שיקום המוגבלים. היא כימעט ויצאה מגדרה למחרת היום, וזה נדיר אצל אשה זו, כאשר נפגשה עם ילדים טעוני־טיפוח. התעניינה, חיבקה, ליטפה ואפשר היה להבחין בבירור שאין זו פוזה עבור המצלמות. היא השתובבה, עד כמה שאשת נשיא יכולה להשתובב, בגן־הילד שבגן האם, המייועד לילדים מוגבלים, וסחפה גם את שאר נשות המנהיגים, שבאו לסעוד על שולחנה, ברצינות שלה.

היה לה גם ניתוח מבריק משלה, למצב שנוצר אחרי חתימת הסכם השלום: ההתלהבות של הישראלים לעומת האיפוק המסויים של המצרים. „אתם מדינה שכל בית בה הרגיש את המילחמה. מדינה קטנה המוקפת אוייבים. במצריים לא היתה המילחמה כל כך קרובה. מכאן גם ההתלהבות היותר גדולה שלכם. אבל העם המצרי נילהב לשלום. הוא מביע זאת בפחות התלהבות. המשיכו בכך והמשיכו לסחוף אותנו איתכם."

אך היא גם הסיקה מסקנות מיידיות. „אתם עם שעשה גדולות בשלושים שנה. אתם עם שעשה כל זאת אחרי שנרדף וסבל במשך מאות בשנים. אין עם שסבל כל כך הרבה כמו העם שלכם. לכן אתם צריכים להבין את הדרישות של העם הפלסטיני למולדת משלו. אסור לכם לעשות לעם אחר את אשר עשו לכם."

חיבוק של התרגשות בעת הסימפוזיון על שיקום הנכים, שנגע ללב השתיים

העם

גאון הבמה

„כל העולם הוא במה," טען שייקספיר. סאדאת מוכיח כי הצגה גדולה יכולה למלא תפקיד פוליטי חשוב

היו לאנוור אל־סאדאת מעריצים רבים בישראל. היו שהעריצוהו כנביא־השלום, כמדינאי נועז, כפוליטיקאי מחוכם. אך יתכן שמעריציו הגדולים ביותר היו דווקא אנשי־התיאטרון המיקצועיים.

הם ראו בו גאון בימתי — המפיק, הבמאי והשחקן הראשי של מופע „שלום חיפה — 1979".

תפאורה שטה. הגדיר זאת, בנימה של קינאה, מבקר שלא העז לפרסם את דבריו בכתב:

„זה מזכיר את ימי־הזוהר של האופרה.

„הוא בחר בעצמו בבמה — נמל חיפה. לא נמל־התעופה בלוד, כי שם ההצגות הן גם שיגרתיות וגם חסרות־עומק.

„כשנפתח המסך, היתה הבמה כימעט ריקה. משני הצדדים המתיגה המקהלה הישראלית. מימין — הסטאטיסטים בלבוש אזרחי. משמאל — הסטאטיסטים במדים, עם דגלים.

„כשהכל היה דרוך, נכנס השחקן ה־ראשי. ואיזו כניסה זאת היתה!

„הוא לא בא סתם. הוא הביא עימו את התפאורה שלו.

„ספינה לבנה גדולה הופיעה משמאל ונקשרה בצד האחורי של הבמה, כשהיא מספקת לה את העומק. על התפאורה הזאת הוצבה המקהלה המצרית — סטא־טיסטים במדי־מלחים, שנעו אנה ואנה ויצרו את המתח לקראת הרגע הגדול.

„ואז הוא בא — השחקן הראשי וה־שחקנית הראשית. כל הזרקורים הופנו אליהם. כל עין היתה דבוקה בהם. הם הפכו מרכז הבמה. כל תנועה, כל מילה, כל תרועת־חצוצרה בישרה את גדולתם.

„והם — איזה מישחק! איזה בימוי! רק המוסיקה היתה חסרה. (ג'יזפה) ורדי היה גא לחבר את הלחן להפקה שכזאת! זה שם את אאידה בכיס הקטן!"

מישקע נפשי. אם גילה אל־סאדאת שוב את כישרונו הטיבעי לדראמה ולני־צול מירבי של אמצעי־התיקשורת החזו־תיים, לא היתה זאת למרות הכל הצגה ריקה.

אמנם, מבחינת התכלית הפוליטית, לא נשא מאורע גדול אחרון זה של תשל"ט פרי מוחשי. מראש לא נועדה לו מטרה כזאת (ראה הנדון). אך מי שסבר שמשום כך היה זה ביקור חסר־תוצאות, טעה.

יותר מכל מאורע אחר ביחסי ישראל־מצריים, מאז ביקורו ההיסטורי של אל־סאדאת בירושלים, השאיר ביקור זה אח־ריו מישקע פסיכולוגי.

הביקור בירושלים היה חד־פעמי, מדהים, עוצר־נשימה, סוחט דמעות של התרגשות. המנהיג הערבי הראשון על כבש המטוס בלוד, תיזמורת־צה"ל המנגנת את ההימנון המצרי, הנשיא המצרי המצדיע לדגל צה"ל, התפילה באל־אקצה, המנהיג הערבי המזועזע ביד ושם, הנאום בכנסת — כל אלה היו סצנות חד־פעמיות. אי־אפשר לחזור עליהן.

הביקור בבאר־שבע לא היה מבויים הי־טב, ולא השאיר מישקע עמוק.

לא כן הביקור בחיפה. הוא נועד ליצור את ההרגשה כי הנה השלום הוא עובדה קיימת. הקצב הנינוח, נוכחות הרעייה המקסימה, הפגישה עם ההמון ברחוב, מסע־הקניות של הבת, ובעיקר — מיפגש לוחמי־הים משני הצדדים, כל אלה השפיעו עמוקות על תודעת האדם הישראלי.

המנטליות הישראלית. אנוור אל־סאדאת מאמין בחשיבות הדברים האלה. בשעתו אמר כי הבעיות הפסיכולוגיות מהוות 75% של הסיכסוך הישראלי־ערבי.

במשך שני דורות, דיברו היהודים על „המנטליות הערבית", בנימה של זילזול יהיר. בשנים האחרונות החלו הערבים נותנים את דעתם ל„מנטליות הישרא־לית". הם השתכנעו כי כתוצאה מן השו־אה ושאר הרדיפות סובלים היהודים ממנ־טליות מכווצת, מעוותת, נפחדת, תוקפנית. לכן יש להרגיע את הישראלים, להחליק את רגשותיהם, לעקר את פחדיהם, להת־ייחס אליהם באורך־רוח.

אם אכן היתה זאת מטרתם של הסא־דאתים, הם הצליחו בכוחות משותפים. אף שהתהליך המדיני של השלום לא התקדם השבוע במאומה, נוצרו תנאים נפשיים טובים יותר להתקדמות, גם בעניין הפלס־טיני.

הבמאי הגדול מקאהיר תרם לכך תרומה נכבדה מאד.

הנשיאים ורעיותיהם
רק המוסיקה היתה חסרה

יחסים מרחביים

מגרש השדים

כאשר השד הפלסטיני מופיע באופק, גוברת הקריאה למלאך המושיע בדמות המלך חוסיין

מישפחת בני־האשם ממכה, מישפחת ה־נביא, ממלאה תפקיד מייוחד במינו בעו־לם הרוחני הציוני. בכל פעם כאשר השד הפלסטיני מרים את ראשו, ונראה כי הנה־הנה הוא יבצע את זממו, מעלה הדמ־יון הציוני את השליט ההאשמי התורני כמלאך טוב, המגרש את השדים.

כך זה היה בראשית ימי השילטון ה־בריטי, כאשר הלך חיים וייצמן להיפגש בעקבה עם האמיר פייצל, בנו של השריף חוסיין ממכה, צאצא הנביא. אולם פייצל נכשל בנסיונו להשתלט על סוריה, וטיו־טת־ההסכם שלו עם וייצמן התבטלה או־טומטית.

כך זה היה כעבור דור, כאשר אירחה הסוכנות היהודית בארץ את נכדו של אותו פייצל, המלך פייצל השני, שגורש

(המשך בעמוד 49)

סטריפ-טיז על שולחן הממשלה

שר־החקלאות שרון
בלי מגילות גנוזות

שולחן הממשלה דמה השבוע, ל־כמה רגעים, לתמונתו המפורסמת של ליאונרדו דה־וינצ'י, הסעודה האחרו־נה. לרגע אחד קפאו כל השרים במקומם.

היה זה כאשר בלהט הוויכוח, שהחל מייד עם תחילת ישיבת־הממשלה, צעק שר־החקלאות, אריאל שרון, לעבר סגן ראש־הממשלה: „אדוני הסגן, היום אפ־שיט אותך עירום ועריה על שולחן ה־ממשלה!"

לעיני היושבים מהצד התגלה המחזה הבא: ראש־הממשלה החוויר כסיד. סג־נו, ייגאל ידין, היה כמוכה־הלם וחיכך את כפות ידיו. שר־הביטחון, עזר וייצמן, הניח את כף ידו על פיו, כדי לשים מחסום לרצם־הצחוק שעמד לפרוץ מגרונו. הוא היה גם הראשון שהתאושש מההלם, לש־מע דבריו הבוטים של אריק שרון, וניסה להפיג את המתח בהלצה על חשבון ידין: „תפשיט אותו, מה כבר אפשר יהיה לר־אות שם?"

שר־הפנים, יוסף בורג, הליט את פניו בידיו, כאילו סגן ראש־הממשלה כבר מו־נח עירום על שולחן־הממשלה, והוא אינו רוצה לחזות במחזה. שר־הבריאות אלי־עזר שוסטק התנשם בכבדות. לעומת זאת, שמו חדי־עין שמסביב לשולחן הממשלה לב לכך שדווקא שר־האוצר, שימחה אר־ליך, היה נינוח. נראה היה כאילו הוא נושם לרווחה על ששני מתאגרפים אח־רים עולים להלום זה בזה בזירה, ומניחים לו לפוש בפינה. היחידי שפרץ בצחוק היה מזכיר־הממשלה, אריה נאור, שנעץ את עיניו בעיני ראש־הממשלה החיוור.

„זה היה מחזה־בלהות", סיכם אחד ה־אנשים, שהיו עדים למחזה שמסביב ל־שולחן־הממשלה. „לא היה צריך להפשיט את ידין. די היה באיום שהשמיע אריק, כדי שכל שרי־הממשלה יעשו סטריפטיז! מפחיד היה להסתכל על החבורה הזאת. חוץ מתנועות מזרחיות היה שם הכל. הם דיברו אל הפרוטוקול והעיתונות. הממשלה הפסיקה להיות גוף ביצועי. היא הפכה לפרלמנט של שוק הכרמל."

היה זה ייגאל ידין עצמו שהזמין את ההתקפה החריפה עליו.

ידין התחמם, תמיר בולם

כידר הממתין לרגע שבו יסעו הו־ריו לבית־הבראה כדי לערוך מסיבה לחבר'ה, כך המתין סגן־ראש־הממשלה ייגאל ידין עד שחבר מיפלגתו, שר־המיש־פטים שמואל תמיר, יסע לחוץ־לארץ, כדי לחולל את הסערה שבה הושמעו הביטויים הגסים ביותר שידעה ממשלה זו מעודה.

בעוד תמיר מטייל עם מנהלת לישכתו בחוץ־לארץ, נדחף ייגאל ידין, כימעט בניגוד לרצונו, אל העימות עם שרון. ידין יודע כי אין לו שנתיים עד הבחי־רות. הוא יודע כי מצב בריאותו הרעוע של ראש־הממשלה, מנחם בגין, וההתדר־דרות בתוך הקואליציה, עשויים להביא לשינוי בממשלה זמן רב לפני הבחירות הקרובות, אם יהיה זה שינוי בהרכב ה־קואליציה או בחירות מוקדמות.

מזה חודשים אחדים משתעשע ידין ברעיון לעשות צעד פוליטי־הפגנתי, של־דעתו יחזיר אותו למפה הפוליטית, ויח־זיר אליו חלק ממאמיניו, מצביעי ד"ש לשעבר, הבוחלים בו כיום.

הגורם הממתן, הבולם צעד זה, היה עד עתה שמואל תמיר. כל מעשיו, קריצותיו ורמזיו של תמיר מכוונים עתה לכיוון מנחם בגין והליכוד. לתמיר יש דרך קלה יותר לשקם את הריסותיו, מאשר הדרך שבה רוצה ידין לשקם את הריסותיו שלו. הוא רוצה לקפוץ בהזדמנות הקרובה ביו־תר על עגלת הליכוד, וכך להבטיח את מקומו בכנסת הבאה, ואולי אף בממשלה הבאה.

צעד הפגנתי של ידין אינו עולה בקנה אחד עם תוכניותיו של תמיר, ולכן הצ־ליח תמיר עד כה למנוע מידין „להפגין שרירים". אולם כאשר חזר תמיר בסוף השבוע מחוץ־לארץ, הוא הבין שייתכן שמסעו היה מהנה באופן אישי, אך בוו־דאי היה מסוכן מבחינת העתיד הפוליטי שלו.

תמיר חזר ומצא את ידין מחומם וכו־עס, מבלי יכולת להירגע. העסקנים ה־תומכים בידין, בתוך שרידי התנועה הד־מוקרטית, ממי („מאיר") דה־שליט, רם רון ואלי אייל, הצליחו לחמם אותו כדבעי. עסקנים אלה המתינו להזדמנות, כדי להי־סית את ידין נגד אנשי המרכז החופשי בתוך התנועה הדמוקרטית. אנשי־התנועה הוותיקים של ידין רואים בסלידה את השתלטות תמיר ושרידי המרכז החופשי על ידין ועל התנועה הדמוקרטית.

תמיר נווט למצב שבו עליו ללכת עתה יחד עם ידין ועם השר ישראל כץ, השר השלישי של הדמוקרטים, עד הסוף. או־לם גם במצב זה, תמיר הוא עדיין גורם ממתן. הוא היה השר היחידי ששתק ב־מהלך כל הישיבה הסוערת של הממשלה. וכל מי שמכיר את ידין צופה כי בסופו של דבר תתגלה הפרשה כולה כסערה,

ידין מאשים את אריק שזייף פרוטוקול ✶ מדוע הועבר הפרוטוקול למזכירות הממשלה רק כעבור שבוע ✶ ידין ניצל את העדרות תמיר מהארץ כדי לגרום למשבר ✶ הממשלה מתכוננת להפקיע אדמות פרטיות נוספות למען הרחבת שתי התנחלויות קיימות ולהקים חדשות

עזה אומנם, בכוס־מים, עכורים ככל שיהיו, וידין ייכנע לקואליציה המוזרה של בגין את תמיר.

✶ האשמת ידין: זיוף מיסמכים

אחרי שחזר ממסעו בארצות־הברית, השתכנע ידין כי העדרותו נוצלה כדי להעביר בממשלה החלטה על הקמת ארבע התנחלויות נוספות, מבלי שיוכל לערער על כך.

טענותיו של ידין נגד אריק שרון התחלקו לכמה חלקים. ידין טען כי שרון לא היה נאמן להחלטה של ועדת־השרים לענייני־ביטחון. לדברי ידין, קבעה הוועדה ביום ה־22 באוגוסט אתרים שבהם תוקמנה התנחלויות חדשות, אך ריחן ב׳ ודותן לא היו ביניהן. ידין לא היה באותה ישיבה. הוא היה במסע־הרצאות מטעם הדסה בארצות־הברית. הוא הסתמך על פרוטוקולים של ישיבת הוועדה, שהוא חבר בה. שני שמות אלה לא הופיעו בפרוטוקולים.

אל הסערה אשר יצר הגיע ידין כשבידיו מיכתב ממזכיר־הממשלה, אריה נאור, ובו כותב נאור: „השוויתי את סיכומו של שר־החקלאות מה־30 באוגוסט בענייני התנחלות, עם הצגת הנושא בוועדת השרים לענייני־ביטחון ביום ה־22 באוגוסט. ההשוואה מעלה כי שניים מתוך ארבעת הישובים, שסוכמו בין שר־החקלאות ושר־הביטחון, לא הוצגו בוועדת־השרים לענייני־ביטחון, אשר ייפתה את כוחם של שני השרים, וייצמן ושרון, לקבל החלטות על דעתה. שני הישובים הם ריחן ב׳ ודותן.”

שרון טוען כי עובדי לישכת ראש־הממשלה, ובראשם אריה נאור, עשו יד אחת עם ידין כדי ליצור לו בציבור תדמית של שקרן. לדברי שרון, הוא הביא לוועדה מיספר גלובלי של התנחלויות ושל עיבוי התנחלויות קיימות, ומיספר זה כלל גם את שתי התנחלויות־המריבה.

ההאשמה השנייה של ידין נגד שרון היתה כי ההחלטה לא הועברה כלל ליועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר. על פי החלטת הממשלה רשאים שני השרים, וייצמן ושרון, להחליט ביניהם על מיקומן של התנחלויות חדשות, כאילו קיבלו על כך את אישור הממשלה כולה. אולם הממשלה שמה סייג להחלטה זו, בקבעה כי המיקום צריך לקבל את אישורו של היועץ המישפטי לממשלה, מבחינת הרצון שלא להפקיע אדמות שבבעלות פרטית. סייג זה בא כדי למנוע מקרים בהם יוּעלו התנחלויות על קרקע פרטית ויגרמו תיסבוכות מישפטיות. לוייצמן יש עניין מייוחד למנוע הפקעת אדמות, ובכל שאר העניינים הנוגעים להתנחלויות הוא סומך על סגנו, מרדכי ציפורי.

במיקרה זה היה ברור לשני השרים, וייצמן ושרון, כי הקרקעות שעליהן מדובר, הן קרקעות־המדינה ולא קרקע פרטית, ולכן לא טרחו לפנות כלל אל היועץ המישפטי לממשלה. נימוק זה לא התקבל על דעתו של ידין, הגורס כי בכל מיקרה היה צריך לפנות לפרופסור יצחק זמיר.

אולם הטענה החמורה ביותר של ידין נגד שרון היא האשמת הזיוף. עוד בישיבה המוקדמת, שהיתה לידין בבוקר עם ראש־הממשלה, לפני ישיבת הממשלה, טען ידין כי אריק זייף את פרוטוקול ועדת־השרים לענייני־התיישבות, שבראשה הוא עומד. בגין ביקש מידין שלא להעלות טענה זו בישיבת הממשלה, וגם לא בישיבת ועדת־השרים לענייני־ביטחון, שנערכה אחריה, כדי שהיא לא תדלוף לעיתונות, והבטיח „לפעול בכל האמצעים כדי לברר האשמה זו.” המדובר בשתי ועדות־שרים שונות: אחת לענייני־ביטחון, בראשות ראש־הממשלה, ואחת לענייני־התיישבות, שבראשה עומד אריק שרון. ועדת־המישנה בהרכב שרון־וייצמן פעלה מטעם הוועדה לענייני־ביטחון.

כשהאשמות אלה בידיו, תבע ייגאל ידין מבגין, לפני ישיבת הממשלה, לאפשר לו לערער על החלטת־הממשלה בדבר הקמת ההתנחלויות, שהתקבלה בהעדרו. אם הדבר לא יינתן לו, איים ידין, לא ישתתפו שרי התנועה הדמוקרטית בישיבת־הממשלה, וישקלו אף פרישה מהקואליציה.

בגין הזעיק אליו מייד את אריק שרון, מתוך ניסיון לסיים את המשבר בלישכתו, מבלי להביאו אל ישיבת־הממשלה. בטון אבהי פנה בגין אל אריק, והציע לו להפסיק את העבודות בהתנחלויות שעליהן הוחלט, עד שיתברר עירעורו של ידין. אלא שהפעם לא היה אריק מוכן לוותר לבגין, למרות הפצרתו שנאמרה בנימה של תחנונים כימעט.

„זה לא עניין אישי ביני ובין ידין,” אמר אריק לבגין, „זה עניין לאומי.”

בשיחה הקצרה והנוקבת שהיתה בין השניים, הטיח אריק באוזני בגין גם את האשמה הבאה: „אילו היו מעלים את הטענה הזאת נגד משה דיין, מייד היית אומר: ,השר דיין צודק!׳ למה? למה אני צריך לוותר תמיד? הפעם אני לא מוכן לוותר!”

אריק הבהיר לראש־הממשלה כי מבחינתו אין כל מניעה ששרי התנועה הדמוקראטית יממשו את איומם, ויפרשו מהממשלה.

בגין התשוש מצא שיש לו בעיה. הוא צנח תוך תקופה קצרה מאווירת האויפוריה של חגיגות קבלת־הפנים לנשיא אנוור אל־סאדאת בחיפה, ישר לתוך הקלחת הרוגשת של ההתגוששות הברוטאלית בין חברי־ממשלתו.

✶ בגין ניסה למנוע התפוצצות

הוא לא יכול היה להכריע בין שרון לידין. מבחינה אידיאולוגית, הוא חש הזדהות עם אריק, המבצע למעשה את מה שהיה הוא עצמו רוצה לבצע, אילו היה לו הכוח להחליט. בכל הזדמנות מנופף בגין ברשימת ההתנחלויות שהקים עבורו אריק בגדה, כדי להוכיח לבוחריו בבחירות כי הוא מגשים את מצע הליכוד. זה מאפשר לו גם להימנע, מזה שנה וחצי, מביקור או מסיור בגדה המערבית, מתוך חשש של קבלת־פנים זועמת מצד המתנחלים.

מצד שני חש בגין כלפי ידין התחייבות מוסרית חזקה ביותר. ייגאל ידין הוא השר הלויאלי ביותר כלפיו מכל חברי־ממשלתו. מעולם לא היו לו בעיות עימו. ידין מעולם לא איים ולא התנגש עם בגין. כסגן־ראש־הממשלה הוא היה מוכן לקבל על עצמו כל מיני שליחויות בלתי־נעימות, שבגין רצה להימנע מהם.

משום־כך ביקש בגין משר־האוצר, שימחה ארליך, לנסות לפשר בין הצדדים. ארליך עשה זאת בשיטה המקובלת עליו. הוא הבטיח לשרי הדמוקרטים כי אם ישתתפו בישיבה, יתייצבו השרים הליברליים לצידם ויתמכו בתביעותיהם. רק אז הסכימו ידין וחבריו להפסיק את ה„פוס” ולחזור למישחק הממשלה.

מייד כאשר נפתחה ישיבת־הממשלה, פתח אריק שרון במיתקפה חזיתית על ידין. הוא תבע שהממשלה תתייחס לטענותיו הפומביות של ידין, כי שרון היטעה את הממשלה ושיקר לה בעניין ההתנחלויות.

„אין לנו כאן עניין עם מגילות גנוזות,” עקץ שרון בציניות את הארכיאולוג ידין, „לא צריך לעשות כאן חפירות ארכיאולוגיות. יש נתונים במיסמכים ובמפות.”

על כך הגיב ידין: „אני עוד אמסור דברים בעניין זה...”

ואז פרץ אריק בדברים, שנשמעו כעלבון הצורב ביותר שהטיח אי־פעם שר בחברו לממשלת ישראל: „אני עוד אפשיט אותך היום עירום ועריה!”

ידין לא היה היחיד שהפך מטרה לשבט לשונו של אריק. כך, למשל, כשניסה עזר וייצמן להרגיע את הרוחות הנסערות, הזהיר אותו אריק בהומור: „תזהר שאני לא אפשיט גם אותך!” וכשניסה מזכיר הממשלה, אריה נאור, לומר משהו בזכות ידין, השתיק אותו אריק בהאשמה כי לא שלח לו העתק מהתזכיר שהכין עבור ידין.

„אבל אני לא מתפלא על נאור,” אמר אריק, „ממנו אני לא מצפה להגינות!”

ידין הפסיד את הקרב בתוך הממשלה ולא משום שלא היה צודק. בלהט הוויכוח הוא הסתבך בעניינים שוליים מבלי שידע להציג את העיקר.

הממשלה פירסמה הצהרה המנקה את אריק מחשד כי ניסה להטעות אותה. אבל אין זאת אומרת שמנחם בגין עצמו משוכנע בכך. להיפך, לא מן הנמנע כי נוח לו מצב שבו מוליכים אותו באף.

למרות המילים החריפות שהוטחו נגדו, היה ידין נאמן להבטחתו לראש־הממשלה, שלא להעלות את עניין הזיוף.

(המשך בעמוד 52)

סגן ראש־הממשלה ידין
לבלוע צפרדעים או להתפטר?

פניני הפרשה

ייגאל ידין: „פרשת ההתנחלויות נגרמה בגלל הטעייה של שר־החקלאות.”

אריק שרון: „מי שמשקר זה הפרופסור ידין, אשר היטעה את הציבור במשך שבוע שלם. אין אדם במדינת־ישראל אשר הוליך שולל כל־כך הרבה אנשים, כמו הפרופסור ידין!”

ייגאל ידין: „אני עוד אגלה דברים בעניין זה!”

אריק שרון: „הסגן, היום אני אפשיט אותך ערום על שולחן הממשלה!”

אריק שרון לידין: „אתה משקר!”

ידין לשרון: „אתה רימית!”

עזר וייצמן: „אין זו הפעם הראשונה שתוקפים שר, והממשלה אינה מגינה עליו!”

אריק שרון: „אל תעיר לי! אני לא זקוק להערתך, לא מבחינה מוסרית ולא מבחינה עניינית!”

אריק שרון (על מזכיר הממשלה): „תגידו לפודל הזה...”

מישלחת מיסחרית פולנית עומדת להגיע לארץ כדי להציע פחם ומכוניות,

וממשלת רומניה העניקה לישראלים זכיון להפעלת נמל חופשי בים השחור

מסך הברזל התרומם לרגע. בפעם הראשונה מאז מילחמת ששת־הימים הגיעו נציגים מוסמכים של ממשלה קומוניסטית אדוקה, הנמצאת תחת השפעה ישירה של ברית־המועצות, לשגרירות ישראל באחת ממדינות אירופה. הם באו לשם בחשאי כדי לפגוש את שגריר ישראל באותה מדינה אירופאית ולהעמידו על רצינות כוונותיה של ממשלת פולין.

מאז נותקו היחסים בין ישראל ומדינות הגוש הקומוניסטי, לפני שתים־עשרה שנה, לא נערכו פגישות מעין זו להוציא, כמובן, את אלה הנערכות עם ממשלת רומניה. באותה פגישה, שהתקיימה לפני מיספר שבועות, ביקשו הנציגים המוסמכים של ממשלת פולין לאשר מידע שנמסר קודם לכן מפי אזרח ישראלי פרטי: שממשלת פולין מוכנה לקשור קשרים מסחריים עם ישראל.

לא מדובר, בשלב זה, בהסכם מסחרי בין שתי המדינות שאין ביניהן כל יחסים. הפולנים גם הדגישו שאין לייחס כל משמעות פוליטית לצעדם זה. הם מוכנים, בסך הכל, למכור לאיש־עסקים ישראלי סחורה מתוצרת פולנית, מתוך ידיעה שסחורה זו תשווק בישראל.

למרות זאת ברור שאין זה אקט מסחרי סתמי. הנציגים המסחריים של ממשלת פולין לא היו מעזים לנקוט מהלך כזה ללא אישור הדרג הפוליטי, מה עוד שאין מדובר במוצר של מה בכך, אלא באחד ממוצרי הייצוא היוקרתיים של פולין — מכונית נוסעים מתוצרת פולין, שדגמיה נושאים שמות כמו פולסקי פיאט או פולונז.

פיאט פולני

מכונית מדגם **פיאט** 125, המיוצרת כולה בפולין, על פי רישיון וידע של מיפעלי **פיאט** האיטלקיים, אותה מציעים הפולנים למכירה לישראל. אם יאושר ייבוא מכונית זו, שחמש מדגמיה הובאו לארץ ונבדקו בידי מישרד התחבורה, יהיו מחיריה זולים בהרבה ממחירי מכוניות **פיאט** האיטלקיות.

הסחורות המגיעות אליו פטורות מתשלום מכס ומיסים אחרים, בשנת 1861, בעת שהוקמה המועצה האירופאית המשותפת לענייני נהר הדנובה. אז הוכרזו מי הדנובה כאזור סחר חופשי שניתן להוביל בהם סחורות למדינות שהנהר עובר דרכן.

עמדה קדמית ישראלית

הנמל החופשי לא האריך ימים. הי מילחמות התכופות מנעו אפשרות של סחר חופשי באזור זה של העולם. עד שבשנה שעברה, באוגוסט 1978, הכריזה ממשלת רומניה שוב על סולינה כעל נמל חופשי. מתוך רצון להגדיל את הכנסות מדינתו במטבע זר, חתם נשיא רומניה בעצמו על צו ההופך את סולינה לאזור אקסטריטוריאלי שבו ניתן לנהל סחר חופשי. המשמעות המעשית של מעמד זה מאפשרת לאחסן סחורות ללא תשלום מכס, לשנות את אריזותיהם, להחליף את כתובות נמלי היעד שלהם, לעקוף את כל עסקי החרם שמטילות מדינות יריבות זו על זו ולשווק אותן משם לכל מקום באירופה בתחבורה הימית על פני הדנובה, הזולה מהתחבורה היבשתית או האווירית.

ההכרזה על סולינה כעל נמל חופשי נעשתה לפני שנה. אולם ממשלת רומניה ביקשה שותפים זרים שיתפעלו את הנמל ומתקניו עבורה. היא היתה זקוקה להשקעה במטבע זר לשם פיתוח הנמל, מיתקניו ושירותיו.

פריצה למיזרח

היה זה איתות ברור מצד מדינה מזרח אירופאית לרצונה לקרוע פתח דרך מסך הברזל החוצץ בינה לבין ישראל, גם אם בצורה עקיפה ובלתי מחייבת. אולם ספק אם הנציגים המוסמכים של ממשלת ישראל הבינו את הרמז.

איזו סימוביץ, איש־עסקים ישראלי צעיר (48) מבת־ים, הוא שהצליח לקשור את הקשר עם ממשלת פולין, האחראית לייצור המכוניות בארצה. הוא ביקר בפולין באופן גלוי ורשמי והפולנים, שלא התלהבו עד כה להעניק אשרות־כניסה לאנשי־עסקים ישראלים, הטביעו חותמתם בדרכונו הישראלי. הם גם סיפקו לו חמש מכוניות לדוגמה כדי שיעבירם לישראל לבדיקת מישרד־התחבורה.

המכוניות מתוצרת פולין נבדקו על־ידי מומחי מישרד־הרישוי. כולן עברו את הטסט ללא דופי. אין זה פלא. מיפעלי פיאט בפולין מייצרים מכוניות מזה שלושים שנה. אין אלה מיפעלי־הרכבה, אלא מיפעלי־ייצור, הנעזרים רק בידע ובעיצוב של מיפעלי האם של פיאט באיטליה. מומחי מישרד־התחבורה ציינו כי התרשמו שמכוניות אלה (בעלות נפח מנוע של 1100, 1300 ו־1500 סנטימטר מעוקבים) מעולות יותר ממכוניות אחרות המיוצרות במדינות מזרח אירופה. למרות זאת לא ניתן רישיון ייבוא כדי לייבא אותן לארץ.

סימוביץ התקשר בשותפות עם יבואני הרכב ממישפחת אילין כדי לייבא לארץ את המכונית הפולנית, שמחירה לצרכן עשוי להיות זול בהרבה ממחיר מכונית פיאט מדגם דומה מתוצרת איטליה. הוא היה מוכן להבטיח את כל התנאים הנדרשים: הקמת מוסכים, מלאי של חלקי חילוף ועוד. המיפעל הפולני היה מוכן לשלוח לארץ מכונאים מומחים, באישור הממשלה הפולנית, כדי שיקימו את המוסכים לטיפול במכוניות הפולניות ואף ידריכו במשך תקופה ממושכת מכונאים מקומיים לטפל בהן.

למרות זאת היתה תשובת ממשלת ישראל שלילית. נראה שאיש לא נתן ברצינות את דעתו של ההיבט הפוליטי של העניין. ישראל לא היתה מוכנה לנהל מיסחר חד־סיטרי עם פולין, מה עוד שמדובר בסחורה שאין בה מחסור בישראל.

סחר הדדי עם פולין

עמדה זו הובהרה לפולנים. נראה שהם הבינו אותה. הם גילו אז נכונות להרחיק לכת. אם ישראל תרכוש מכוניות מפולין, הציעו הנציגים הפולנים, תהיה פולין מוכנה לספק לישראל גם סחורות מסוג אחר, כמו פחם, למשל.

ההצעה הפולנית היתה יותר מאשר הצעה מיסחרית. יש משמעות גדולה יותר לנכונות מצד מדינה מזרח אירופאית לספק לישראל מקור של אנרגיה. בתחום שבו דואגת כל מדינה להבטיח לה מיגוון רחב ככל האפשר של מקורות אספקה, למקרה שאחד מהם ייסתם מסיבה פוליטית או אחרת, היתה זו הצעה בעלת חשיבות. למרות זאת לא זכתה ההצעה הפולנית בהתעניינות שהיא היתה ראויה לה. הנוגעים בדבר פשוט התעלמו ממנה.

היזמים נוכחו כי קל יותר לשכנע את הפולנים מאשר את הישראלים. הם הבהירו לנציגי ממשלת פולין כי ניתן יהיה לשווק בישראל מכוניות ופחם פולני אם גם פולין מצידה תהיה מוכנה לרכוש סחורות ישראליות. להפתעת הכל, נענו הפולנים בחיוב.

במועד הקרוב ייצא נציג היזמים הישראלים, עורך־הדין אמנון זכרוני, לסיור רשמי בפולין, כדי להיפגש שם עם נציגי הממשלה הפולנית ולדון עימם באפשרויות לפיתוח קשרי מיסחר בין ישראל ופולין. כמה ימים אחר־כך תגיע לישראל מישלחת מיסחרית פולנית רשמית כדי לבדוק את האפשרויות לסחר הדדי בין ישראל ופולין — לא סחר בין ממשלות, אלא בין חברות. אף על פי כן, זו עשויה להיות פריצת־דרך רבת משמעות לפיתוח הקשרים בין ישראל והמדינות המחרימות אותה.

פריצת־דרך דומה כבר נעשתה קודם לכן בידי אותו יזם ישראלי, איזו סימוביץ. סימוביץ, יליד רומניה שעלה לארץ לפני חמש־עשרה שנה, גילה כי קל לעשות עסקים עם ממשלות קומוניסטיות, מכפי שניתן לשער.

באחד מביקוריו ברומניה נודע לו על מיכרז שהוציאה ממשלת רומניה לתפעול הנמל החופשי שלה, סולינה, שבים־השחור. סולינה היא עיר־נמל הממוקמת על אחת מזרועות הדנובה הנשפכת אל הים השחור. זוהי אחת מערי הנמל החופשיות הוותיקות בעולם.

היא הוכרזה לראשונה כנמל חופשי, ש-

מבין כל המועמדים שהציעו את עצמם במיכרז לתפעל את הנמל החופשי, זכה בו איזו סימוביץ׳ מבת־ים. ממשלת רומניה העניקה לו אופציה לתקופה של מיספר חודשים, כיזם שיהיה עליו למצוא את המשקיעים שיהיו מוכנים להיכנס לשותפות עם ממשלת רומניה בהפעלת הנמל.

חברת־התובלה הממשלתית הרומנית מוכנה להבטיח למתפעלי הנמל שליטה מלאה ובלעדית על הובלת מטענים במעלה הדנובה למדינות כמו צ׳כיה, הונגריה, אוסטריה וגרמניה והיא גם מוכנה לערוב למשקיעים להחזרת השקעתם תוך תקופה של מיספר שנים, מרווחי החברה שתתפעל את כל מיתקני הנמל.

איזו סימוביץ׳ קיבל אופציה לקבלת זיכיון לתקופה של 25 שנה לתפעול הנמל, מיתקניו ופיתוח השטח האקסטריטוריאלי שלו, המשתרע על שטח של 300 דונם.

„הנמל החופשי של סולינה" בחוברת־תעמולה של ממשלת הרפובליקה העממית הרומנית

אם יצליח איזו למצוא משקיעים ישראלים לפרוייקט, שמשקיעים זרים — כולל משקיעים ממצריים — כבר מגלים בו התעניינות, עשוי הנמל החופשי של רומניה להיות מנוהל בשיתוף פעולה רומני־ישראלי. מלבד הכדאיות המסחרית שבכך, יש לפרוייקט זה גם חשיבות לאומית. הוא עשוי להיות העמדה הקדמית של ישראל בפיתוח יחסיה בעתיד עם מדינות מסויימות, שהנמל החופשי יהיה החופש היחיד שהן מכירות.

אלי תבור

כך מלמד הנסיון.

פלדלת — פלדלת-חתך

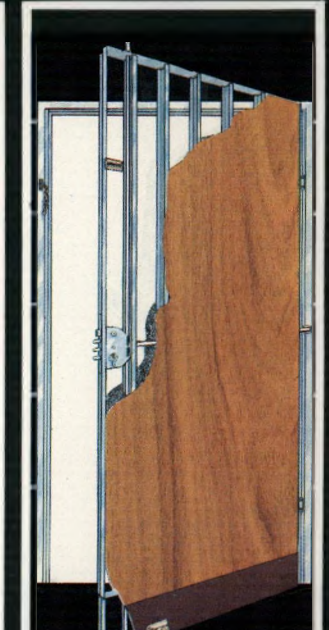

פלדלת — חיץ של 50 ק"ג פלדה בין כל מה שיקר לך לבין אורחים לא־קרואים.
מוטות פלדה לכל אורך הדלת, מנעול הבטחון רב־בריח הנועץ 6 מוטות ל־4 צדדים ואל תוך משקוף הפלדה.
פלדלת מבודדת חום ורעש, ומצויידת בעינית טלסקופית ומעצור אל הרצפה. כל אלה אינם ניכרים בצורתה האלגנטית של פלדלת, אך הם יגנו היטב על משפחתך ועל רכושך, ויפה שעה אחת קודם. תני לאחרים לומר אילו ...

לפרטים והזמנות נא להתקשר:

תל־אביב —	טל: 854458, 03־853791
חיפה —	טל: 3־2־04־725111
טבריה —	טל: 20024, 067־92969
נתניה —	טל: 053־37766
פתח־תקוה —	טל: 03־919383
ירושלים —	טל: 423769, 02־422767
אשקלון —	טל: 051־24515
באר־שבע —	טל: 057־76840
אילת —	טל: 059־2750

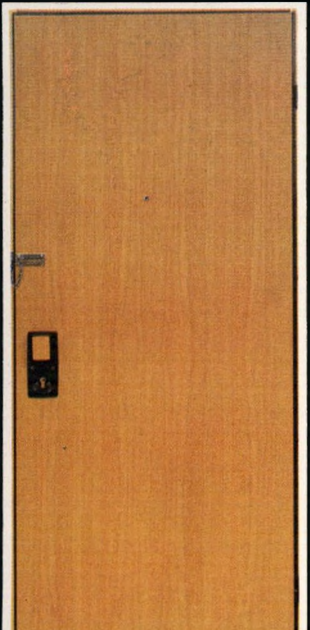

פלדלת

של רב-בריח
יופיה מסתיר את עוצמתה

הקניה הטובה ביותר 1979

גרונדיג מ
צבעים שנעלמי

עד הגוון האחרון

נסה בעצמך להשוות ולבדוק האם תוכל למצוא עוד מכשיר טלויזיה צבעוני המציג בפניך תמונה צבעונית עשירה כמו זו של גרונדיג סופר קולור. שפופרת המסך הבלעדית המשולבת בשיטת HI-BRI IN LINE, מוציאה לאור באופן חד וברור את כל הצבעים עד הגוון האחרון. היא שומרת על מיקוד קבוע של התמונה ובעזרת מייצב מתח מיוחד נמנעות הפרעות ונשמרת אחידות ובהירות הצבע. מחשב קורץ מיוחד בורר עבורך את קונטראסט הצבע האופטימלי ומציג בפניך את הדרגות הנכונות של חוזק ועומק הצבע.

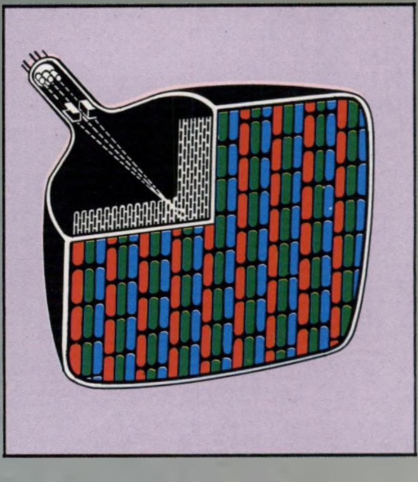

עד הצליל האחרון

גרונדיג סופר קולור מצויידת במערכת צליל בעוצמה של 15 ואט R.M.S., וברמקול חזיתי באיכות HiFi. יחד עם כפתורי הבס והטרבל הנפרדים המאפשרים איזון מדוייק, מגיע אליך צליל מלא המלווה את התמונה העשירה.

עד השכלול האחרון

מאז נוסד מפעל גרונדיג הענק ממשיכים מהנדסי החברה להיות חלוצים בכל הקשור לשכלולים. כך גם בטלויזיה סופר קולור, מנגנון אוטומטי סורק ומאתר את התחנה הרצויה

NDIG

גרונדיג סופר קולור–תוצרת גרמני

להשיג בחנוי

יבואנים בלעדיים: גיל אלקטרוניק

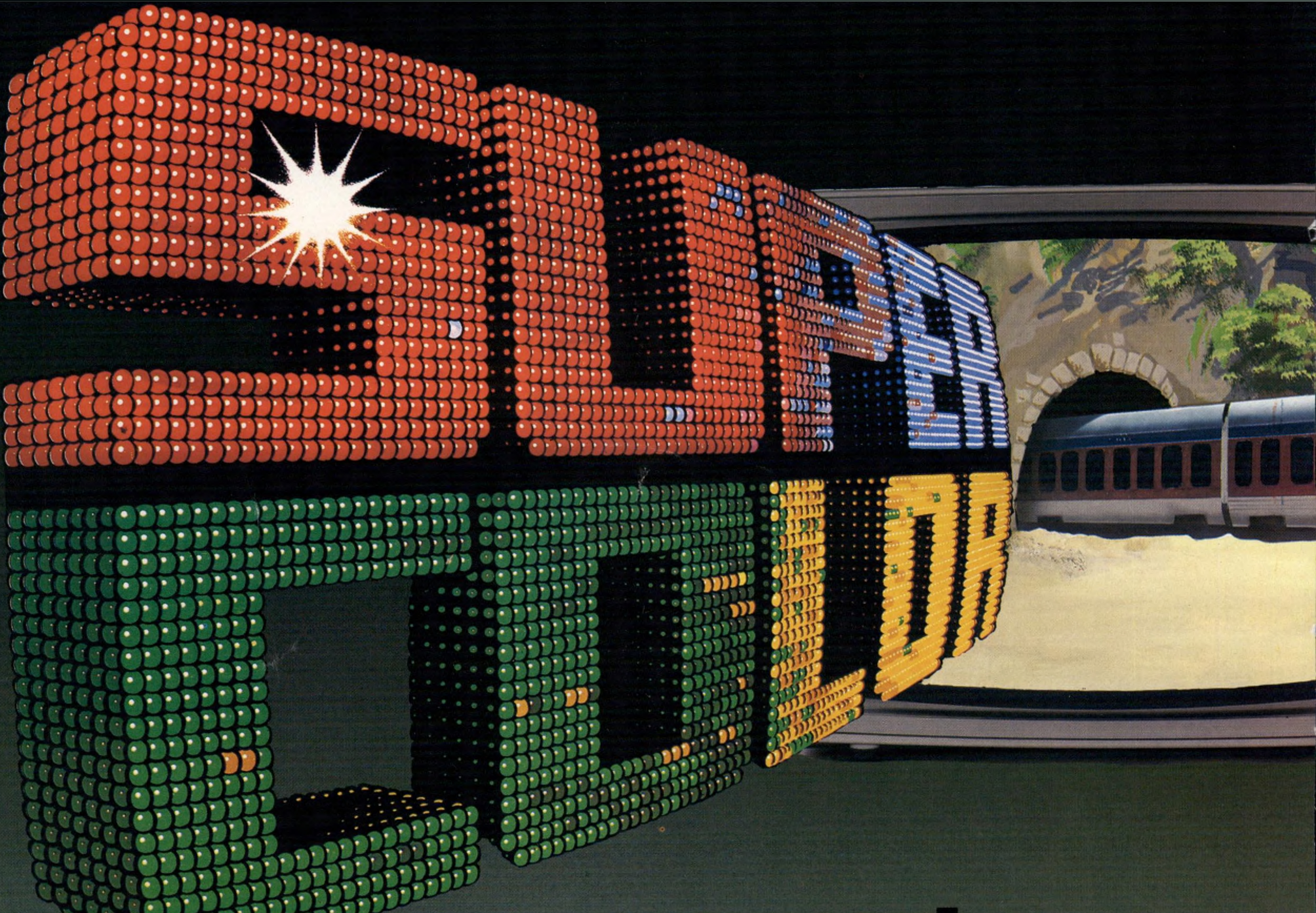

וציאה לאור
ם בטלויזיות אחרות.

בלחיצת כפתור (בעזרת
פס הפלא AFC, המופיע
על המסך) ובקרת התדר
מכניסה את התמונה
להתאמה מלאה.
כפתור נוסף "זוכר" את
התחנה ויכול להחזיר
אותך אליה במדוייק.
שכלול נוסף מאפשר
חיבור מכשיר הטלויזיה למערכות סטריאו וכן למכשיר
וידאו טייפ. **שלט רחוק — (REMOTE CONTROL)**
המתוחכם של גרונדיג,
המוכנס כקסטה לגוף
הטלויזיה, מאפשר 25
פעולות שונות כולל
שליטה ב־16 תחנות,
התאמת צבע,
כיוון בהירות,
עוצמת צליל,
הפעלת וידאו־טייפ ותמונה ללא קול.
בלחיצת כפתור "מעלה" השלט רחוק על מסך
הטלויזיה שעון קוורץ דיגיטלי.

עד הפרט האחרון

קשה לדמיין עד כמה עושה גרונדיג כדי להבטיח את
איכותן הגבוהה של טלויזיות סופר קולור. כל רכיב
אלקטרוני, כל מכשיר וכל מסך־צבעוני נבדק ונבחן
עד הפרט האחרון.
טלויזיה גרונדיג סופר קולור
עוברת סדרת "עינויים" כולל
מבחן הטבלה ברטיבות במשך
24 שעות, מבחן עליית מתח
חשמלי, מבחן זעזועים פיסיים,
תנאי חום וקור קיצוניים, 200
שעות הפעלה ו־1000 הפעלות
וכיבוי של המכשיר. כך שאליך
מגיעה גרונדיג סופר קולור,
אמינה ומוכנה להוציא לאור את כל הצבעים עד
הפרט האחרון.

GRU

הטלויזיה הנמכרת ביותר באירופה.

המובחרות
בע"מ, אבן גבירול 18 תל־אביב.

או מיף או כלום.

MIF

נשים רבות מוכנות להסתפק בפשרה. רק מעטות אינן נכנעות. ואם תציע להן משהו אחר, הן תמהרנה להסביר לך בעדינות אך בתקיפות: או "מיף" או כלום. כאלה הן הלקוחות של "מיף". הן דורשות רמה אחרת באופנה. את הרמה שמגיעה להן.

האמת היא שהן לקוחות לא קלות. בכל עונה הן בוחנות מחדש האם "מיף" עדיין עומדת ברמה. וזה מחייב.

הראשונות מביניהן שראו את דגמי החורף הזה, אומרות ש"מיף" עמדה במבחן השנתי בהצלחה מיוחדת. נעים לשמוע זאת מפיהן של נשים שאינן יודעות פשרות.

MIF רשת בתי אופנה:
תל־אביב, יהודה המכבי 44. תל־אביב, (M A S H) דיזנגוף 152.
פתח־תקוה, מוהליבר 5. רמת־גן, ביאליק 29.

אופנת "מיף" נמכרת גם במספר חנויות מובחרות.

Target Adv.

דף

סאדאת מודאג מבריאות בגין

חלק ניכר מהיחס הלבבי החם שהפגין נשיא מצריים, אנוור אל־סאדאת, כלפי ראש־הממשלה, מנחם בגין, בעת הביקור הממלכתי שערך בשבוע שעבר בחיפה, נבע מתדהמתו ממצבו הפיסי והנפשי של בגין. אל־סאדאת מעולם לא נפגש עם בגין במצב בריאותי כה רעוע, כפי שהיה בעת ביקורו בחיפה.

כמה ממקורביו של הנשיא המצרי טענו כי הוא זועזע לראות את בגין במצב כזה, ומשום כך יצא מגידרו כדי להפגין כלפיו חמימות ותמימות־דעים.

סאדאת לא דיבר עם בגין על ההתנחלויות או ההפצצות בדרום־לבנון מתוך „חשש לבריאותו," כפי שהתבטאו מקורביו.

זאת גם הסיבה לבירכת אריכות־הימים שהעניק לבגין לפני עזיבתו, שכה ריגשה את ראש־הממשלה. מקורביו של אל־סאדאת לא הסתירו את חששותיהם מפני מה שעלול להתרחש בישראל, אם ייאלץ בגין לפרוש מראשות־הממשלה. הם טענו כי הם חרדים מאפשרות שגורמים קיצוניים, כמו אריק שרון, ישתלטו על תנועת־החרות והממשלה, ויסכנו את המשך תהליך־השלום.

הנשיא אסר לראיין את בגין בלישכתו

הביקור שערך ראש־הממשלה, מנחם בגין, אצל נשיא־המדינה, יצחק נבון, ערב בואו של נשיא מצריים לישראל, הוליד הוראה האוסרת על הטלוויזיה לראיין את בגין בלישכת הנשיא.

בתום המיפגש, שנועד לתאם עמדות לקראת הביקור הממלכתי, ראיין איש־הטלוויזיה יורם רונן את בגין בלישכת־הנשיא. בתום הראיון, כאשר עמד צוות הטלוויזיה להסתלק, התרעם הנשיא: „אני עומד כאן כמו מטומטם, ואותי לא שואלים שום דבר!" אחר־כך נזף בצוות על שראיין את בגין בלישכתו, והודיע שיותר לא יתיר זאת.

הסתבר כי התקרית נגרמה בשל אי־הבנה. מזכירו של הנשיא, יוסף אגסי, שכח לבקש מהמראיין שיציג שאלות לנשיא לפני הפנייה אל בגין.

בעיקבות התמרמרותו של נבון חזר צוות־הטלוויזיה ללישכה, ורונן היפנה אליו כמה שאלות.

אולם הוראתו של הנשיא „אצלי בלישכה לא תראיינו את בגין!" השאירה מישקע מר.

שנת הבחירות – שנת ז'בוטינסקי

הבחירות לכנסת העשירית, אשר ייערכו בסתו 1981 — אם לא יתרחש משהו, שיחייב את הקדמתן — תצוּמודנה בסימן „שנת זאב ז'בוטינסקי". ב־18 באוקטובר 1980 ימלאו מאה שנה להולדתו, וראשי תנועת־החרות כבר החלו בתיכנון סידרת חגיגות ומאורעות, שיתחילו בחודש אוקטובר ויימשכו כחצי שנה. במיסגרת חגיגות אלה, מקווים ראשי הליכוד, ניתן יהיה לערוך מופעים ואירועים שיעזרו גם לבחירות.

למטרה זו כבר נבחרה ועדה מכינה, המתחילה בתיכנון שנת־ז'בוטינסקי ובתיכנון מסע התרמה בינלאומי לעריכתה.

המערך נערך נגד וייצמן

במנגנון מיפלגת־העבודה התגבשה הערכה, הגורסת כי האישיות שעימה יצטרך המערך להתמודד במערכת הבחירות הבאה יהיה עזר וייצמן, ולא מנחם בגין. על־פי הערכה זו עלול וייצמן להוות סיכון חמור ביותר לשאיפת המערך לחזור לשילטון.

בהתאם לכך הוטל כבר על צוות תחקירנים לאסוף כל חומר אפשרי על וייצמן, כדי שניתן יהיה לפתוח נגדו במערכה אישית אם יתייצב בראש רשימת־הליכוד בבחירות הבאות.

הדבר נעשה בהסכמתו של יו"ר מיפלגת־העבודה, שימעון פרס, שבינו לבין עזר וייצמן שוררת כיום ידידות בלתי־רגילה.

דולצין מתייצב מול ארליך

הודעתו של יו"ר הנהלת הסוכנות, אריה דולצין, כי יציג את מועמדותו לתפקיד יו"ר המיפלגה הליברלית, מול מועמדותו של שר־האוצר, שימחה ארליך, אינה מעידה על קרע בין השניים. דולצין גורס כי מנהיגי המיפלגה שהם בעלי תפקידים ממלכתיים אינם צריכים ליטול על עצמם ניהול מוסדות־המיפלגה.

כשנודע לו כי ארליך מתכוון להיבחר כיו"ר המיפלגה, תפקיד שבוטל עם פרישתו של הד"ר אלימלך רימלט, הודיע דולצין כי הוא מוכן להתפטר מתפקידו כיו"ר המרכז, בתנאי שארליך יתפטר מתפקיד יו"ר הנהלת המיפלגה. ארליך לא נענה לפנייה זו.

דולצין החליט, לכן, להתייצב מול ארליך בבחירות על תפקיד יו"ר ההנהלה, מתוך תיקווה שכדי למנוע התמודדות ביניהם יסיר ארליך את מועמדותו. מקורביו של ארליך מעריכים שאומנם כך יעשה.

ציפורי בתפקיד פוליטרוק

תמונה של דוד בן־גוריון, התלוייה במיפקדת המימשל הצבאי ברצועת־עזה, עוררה את חמתו של סגן שר־הביטחון, מרדכי ציפורי.

ציפורי, שנלווה אל שר־הביטחון בעת ביקור שערך ברצועה לפני כשבועיים, הבחין בתמונה והחליט מיד לשנות את הרקע הפוליטי של מיפקדת המימשל. הוא הורה לתלות תמונה של זאב ז'בוטינסקי לצד תמונתו של דוד בן־גוריון, „לשם איזון", כדבריו.

המצרים לועגים לחרם הערבי

על־פי טענת שרים בכירים בממשלת מצריים, אין הם חשים כלל בהשפעת החרם שהטילו מדינות־הסירוב על מצריים. לדברי האישים המצרים, הרי מלבד הפסקת המענקים הישירים מצד ממשלות כמו סעודיה וכוויית, אין החרם הכלכלי וניתוק היחסים אלא בבחינת פיקציה.

חברות־תעופה ערביות ממשיכות לקיים את הקשר האווירי עם מצריים, וגם מיספר התיירים ממדינות־הנפט העשירות, ובעיקר סעודיה, בקאהיר, לא פחת. כהוכחה לכך הם מצביעים על כך שהתפוסה במלונות קאהיר הגיעה בקיץ ל־85%.

מקורות אחרים גורסים כי המצב אינו כה ורוד כפי שהמצרים מנסים להציג אותו.

מרתון בן־גוריון

יום הולדתו ה־93 של דויד בן־גוריון, בחודש איקטובר השנה, יצויין, בין השאר, גם בהפנינג אמנותי יוצא־דופן, שייערך בהיכל התרבות בתל־אביב וישא את השם „מרתון בן־גוריון". במיפגש, שאותו ינחה יוסי בנאי, תופיע התזמורת הפילהרמונית, עם הכנר יצחק פרלמן, ושורה ארוכה של אמנים, וביניהם אסתר עופרים, חווה אלברשטיין, אריק איינשטיין, מתי כספי ואחרים, וכן שורה של דמויות שליוו את בן־גוריון בחייו, החל בעוזרת־הבית שלו וכלה בחבריו, כמו רחל ינאית ודויד הכהן.

ההפנינג נערך בהשראתה ויוזמתה של מיפלגת־העבודה, כשמטרתו היא „להבליט את כל היפה שבארץ־ישראל העובדת."

נדחה גזר־דין פלאטו

גזר־דינו של ח"כ שמואל פלאטו־שרון, שעמד להיחרץ בבית־מישפט צרפתי, שלפניו הועמד פלאטו לדין שלא בנוכחותו, בהאשמות של עושק, מירמה ועבירות־מס, נדחה מסיבות שלא נמסר עליהן.

גזר־הדין עמד להינתן בחמישה בחודש זה, אולם בית־המישפט הצרפתי הודיע כי יפרסם את גזר־הדין רק ב־21 בחודש.

הדתיים נגד הכספומטים

המועצות הדתיות בערים הגדולות, וחוגים דתיים אחרים, מפעילים לחצים על הנהלות „בנק לאומי" ו„בנק דיסקונט", המפעילות במשותף את מכשירי הכספומט — שבאמצעותם ניתן למשוך כספים ולבצע פעולות בנקאיות נוספות באורח אוטומאטי. העסקנים הדתיים טוענים כי הפעלת הכספומטים בשבתות גורמת לחילול שבת המוני, וכמוה כפתיחת הבנקים בשבתות.

למרות שבאופן רישמי לא התקבלה כל החלטה על סגירת הכספומטים בשבתות, רובם ככולם אינם פועלים דווקא ביום שבו נזקקים אזרחים רבים לשירותיהם. לטענת אחד ממנהלי הבנקים, חוששים הבנקים כי הדתיים ייצאו למאבק בעניין זה ויגרמו לבריחת לקוחות דתיים לבנקים אחרים.

„האלימות המילולית" של דויד לוי

„תזכור שבזכות תנועת החרות אתה מכהן כיושב־ראש הנהלת הסוכנות והתנועה הציונית! דע את מקומך! דע היכן אתה נמצא ובזכות מי!" צעקות בסיגנון זה מפיו של שר הקליטה והשיכון, דויד לוי, הן שגרמו ליו"ר הסוכנות, אריה דולצין, להאשים את לוי בפומבי באלימות מילולית.

בפגישה משולשת, בין שניהם לבין ראש־הממשלה, היה זה דווקא לוי שהאשים את דולצין באלימות. היה זה אחרי שראש־הממשלה טען, כי אינו יכול לבטל את משרד־הקליטה בשל מחוייבותו לתנועת החרות. על כך הגיב דולצין בצעקה: „תנועת החרות אינה מעניינת אותי!" דבר שגרר את תגובתו של לוי.

באותה פגישה האשים דולצין את לוי, כי הוא מכשיל את ראש־הממשלה ואילו בגין עצמו טען, כי מעולם לא הבטיח לדולצין, כטענתו, לבטל את מישרד־הקליטה. כשעמד דולצין על דעתו, נזף בו בגין: „דייק בבקשה!"

חיים טופול ב„פלאש גורדון"

השחקן חיים טופול מופיע בימים אלה בתפקיד מרכזי בסרט הבדיוני „פלאש גורדון", המוסרט בלונדון.

פלאש גורדון הוא אחד מראשוני הסרטים הבדיוניים, ועלילות גיבורו המעופף הוסרטו בשנות ה־30' בסרטים רבי־מערכות. טופול מגלם בסרט את תפקיד הרופא־הממציא. את דמותו של פלאש גורדון החדש משחק שחקן צעיר ובלתי־ידוע.

אלי תבור

תשקיף

נבון יוזמן
למצריים

צפוייה הזמנת הנשיא יצחק נבון לביקור רישמי במצריים.
רמזים על כך הגיעו ללישכת הנשיא מהפמליה של הנשיא אל־סאדאת, בעת הביקור בחיפה. עד כה היה מקובל בירושלים כי נשיא־המדינה יוזמן לקאהיר רק אחרי כינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות.

ג׳יהאן ביקשה
ליווי אופירה

אחרי הפגישה בין רעיות־הנשיאים, אופירה נבון וג׳יהאן אל־סאדאת, ביום הראשון לביקור בחיפה, ביקשה ג׳יהאן מאופירה, כי תמשיך ללוות אותה גם בשני הימים האחרים של הביקור.
אופירה הסבירה לג׳יהאן כי רעיית ראש־הממשלה, עליזה בגין, היא המלווה שלה ביום השני, וכי כל שינוי בתוכנית יעורר בעיות פנימיות עדינות.

האינדקס:
6 אחוז ויותר

חוגים בנקאיים מעריכים, על פי מידגמים שעשו, כי מדד־יוקר־המחייה, שיפורסם ביום השישי הקרוב, יעלה בשישה אחוזים, ואולי אף יותר.

הערכות קודמות של אותם חוגים בנקאיים לגבי האינדקס הוכיחו את עצמן כנכונות.

ימית תשלח
שליח לסאדאת

מתיישבי חבל־ימית החליטו לשלוח את אחד המתיישבים למצריים, כדי להיפגש עם הנשיא אנוור אל־סאדאת.
כוונת המתיישבים היא שהשליח יסע כתייר רגיל, ורק בבואו למצריים יבקש פגישה עם אל־סאדאת, כדי לנסות ולשכנעו לוותר על אדמות ישובי־החבל.
הנחת המתיישבים היא שגם אם אל־סאדאת יסרב לקבלם, הם יזכו בתהודה בעיתונות הבינלאומית.

צבא יופעל
לשבירת שביתות

ראש־הממשלה מנחם בגין ושר־האוצר שימחה ארליך החליטו שלא להימנע מהפעלת צבא לשם שבירת שביתות, שיוגדרו כ„מזיקות במיוחד למערך המישקי".

נראה כי על רקע זה חל הריב בין שר־האנרגיה, יצחק מודעי, המתנגד לכך, לבין נציג־שרות־המדינה, הד"ר אברהם („רמי") פרידמן, שיזם החלטה זו.

דיין יעבור בדיקות

שר־החוץ, משה דיין, עומד לעבור בדיקות רפואיות בחוץ־לארץ.
דיין נעתר בכך לבקשת רעייתו, רחל, שביקשה שיעבור בדיקות נוספות על אותן שהוא עבר בארץ לפני נסיעתו.

ציר ישראל
מוחרם בוושינגטון

שגריר־ישראל בוושינגטון, אפריים („אפי") עברון, ביקש משר־החוץ להחליף את הציר הישראלי בבירה האמריקאית, יעקוב נחושתן. לדברי עברון, מוחרם נחושתן על־ידי הקהילה הדיפלומטית בוושינגטון ועל־ידי הלובי הישראלי שם, בגלל אשתו.
דבורה נחושתן, מחסידות ארץ־ישראל השלימה וידידה קרובה של ח"כ גאולה כהן, מטרידה את המושבה הדיפלומטית בהשמצות על מדיניות־הוויתורים של מנחם בגין ובדיעותיה הקיצוניות, מבלי שבעלה מנסה למנוע אותה מכך.

דיין נגד
נוקשות בצרפת

הנוקשות שמגלה השגריר החדש של ישראל בפאריס, מאיר רוזן, אינה על דעתו של שר־החוץ, משה דיין.
המחאה הרישמית שהגישה השגרירות לממשלת־צרפת אחרי פירסום הודעה מטעם נשיא צרפת בגנות ההפצצות בלבנון, היתה על פי הוראתו של מנכ"ל המישרד, יוסי צ׳חנובר, וללא ידיעתו של דיין. שר־החוץ כעס על הגשת המחאה, והורה לרוזן „להנמיך את הטון".

נעלמו
60 מיליון דולר

את חברת „אל־על" מעסיקה עתה פרשה מוזרה של העלמות 60 מיליוני דולר מקופת החברה.
ממלא־מקום מנהל החברה, רפי הר־לב, מקווה כי זוהי טעות חשבונית בלבד של עורכי מאזן „אל־על".
מאזן „אל־על" מגלה גם תשלומים בסדר־גודל של מיליוני דולרים לסוכני נסיעות ולסוכני־תיירות בכל רחבי העולם, כדי שאלה ימליצו על „אל־על" לפני לקוחות.

אסף יגורי יפרוש

ח"כ יעד, אסף יגורי, עומד לפרוש מהחיים הפוליטיים ומתכוון שלא לרוץ בבחירות לכנסת הבאה, לא ברשימה עצמאית ולא בשום מיסגרת פוליטית קיימת.

„הארץ" יוציא
עיתונים מקומיים

היומון הארץ החליט להוציא־לאור עיתונים מקומיים בארבע הערים הגדולות בארץ. אותם עיתונים יחולקו חינם, והכנסותיהם תבואנה מפירסומות.
העיתון הראשון במיסגרת תוכנית זו כבר יוצא לאור בירושלים, ונקרא „כל העיר". בשום מקום לא מצויין כי העיתון שייך ל„הארץ", ול„כל העיר" יש מערכת נפרדת משלו, ללא כל קשר עם סניף „הארץ" בירושלים.

נטורי־קרתא
הקימו מטה

נטורי־קרתא בירושלים הקימו מטה מילחמתי, שיארגן את המשך הקרב על כביש־רמות ועל שמירת השבת בירושלים. בראש המטה עומד הרב משה הירש.
נראה כי בשבועות הקרובים תהיה הסלמה מתוכננת של קרבות־השבת בירושלים, ובמישטרה אף הועלה רעיון לערוך מעצרי־מנע של ראשי נטורי־קרתא, כאשר ייוודע על תוכנית להפגנות אלימות.

מודעי מכין
מיסמך הדלפה

שר־האנרגיה, יצחק מודעי, עסוק עתה בהכנת מיסמך בענייני ההדלפות שיגיש לכל שרי־הממשלה. מקורבי השר טוענים כי במיסמך יצויינו שמות של שרים־מדליפים ושל עיתונאים המקבלים מאותם השרים את ההדלפות.

מס־ההכנסה
עלה על ח"כ

שילטונות מס־ההכנסה קיבלו מידע, שלפיו העלים אחד מחברי־הכנסת סכומים ניכרים. לאותו חבר־כנסת יש עסק פרטי משגשג.
עתה ממתינים שילטונות מס־ההכנסה לאישורו של שר־האוצר לפתיחת חקירה מקיפה בעסקיו של אותו ח"כ.

טוויגי לא
תבוא לארץ

הדוגמנית־שחקנית טוויגי עמדה לבוא לארץ על פי הזמנת צבעי טמבור, כדי לדגמן ללוח־השנה היוקרתי של חברה זו. צבעי טמבור הסכימו לשלם לטוויגי 5000 דולר, נוסף על כל הוצאותיה.
ברגע האחרון נסוגה הנהלת־החברה מהעיסקה, כאשר צלם־אופנה הביא לה צעירה ישראלית יפהפיה בת־17, שאותה היא ביכרה על פני טוויגי.

אורגד
מנהל הטלוויזיה

אישים בכירים ברשות־השידור הזמינו אליהם לשיחה את במאי־הטלוויזיה אריה אורגד.
בשיחה נשאל אורגד אם יהיה מוכן לקבל על עצמו את תפקיד מנהל־הטלוויזיה.
אורגד נשאל באותה שיחה גם על השקפותיו הפוליטיות, והשיב שאין הוא איש־הליכוד. נראה כי בעיקבות תשובה זו ירדה מועמדותו מהפרק, מפני שאחרי ימים אחדים הוא נשאל אם הוא מוכן לקבל את התפקיד שהתפנה על־ידי יהודית („ג׳ודי") לויץ כמנהל הסרטים הדוקומנטריים במחלקת־התוכניות.

יוסי יואי

במדינה

(המשך מעמוד 40)
מעיראק יחד עם דודו עבד־אל־אללה וה־ווזיר שלו, נורי סעיד. אולם נורי סעיד ומלכו הוחזרו על־ידי הבריטים לבגדאד, והאפיזודה נשכחה *.

כך זה היה כעבור כמה שנים, כאשר נסעה גולדה מאיר המחופשת לאחיו של פייצל, עבדאללה מלך ירדן. גולדה ניסתה לשכנע את עבדאללה שלא להצטרף ל־מילחמה המתקרבת, אך עבדאללה עבר את הירדן, לחם וסיפח את הגדה המערבית.

אחרי שעבדאללה נרצח, עברו התיקוות אל נכדו, חוסיין.

מאז, בכל פעם שהדגל הפלסטיני עו־לה בתורן הבינלאומי, חולמת ממשלת־ישראל על ברית עם חוסיין. אלא שחלום זה נמוג תמיד במהרה, כשמתברר כי ל־ברית זו יש מחיר פשוט וחד־משמעי: החזרת הגדה המערבית, וביכללה ירוש־לים המיזרחית. לא לוי אשכול, לא גול־דה מאיר, לא יצחק רבין ולא מנחם בגין היו מוכנים לשלם.

מניין זה צץ? אחרי כמה פגישות מתסכלות עם מנהיגי ישראל, זה נמאס לחוסיין. הסתבר לו שהוא יושב בין שני הכסאות — אינו מקבל דבר מישראל, ונחשב כבוגד בעיני הערבים. הוא הסיק את המסקנה: לוותר על הגדה, לקבל את אש״ף כנציג הפלסטינים, ולהיות לגיבור ערבי לאומי.

בחודשים האחרונים ערך אש״ף מסע־ניצחון חסר־תקדים, שהגיע לשיאו בפר־שת אנדרו יאנג. ברור לכל כי ההכרה באש״ף ושילוב אש״ף בתהליך־השלום שוב אינם אלא שאלה של זמן. המצוקה הנפשית בצמרת ישראל גברה — וכך עלה שוב, אוטומטית, החלום האשמי.

איש אינו יודע איך הוא צץ. לפתע ידעו הפרשנים השבוע לספר, כי הנה־הנה מצטרף המלך חוסיין ליוזמת אנוור אל־סאדאת. אל־סאדאת עצמו רמז על כך, בחיוך מסויים.

משיכת כתפיים. היחידי שלא ידע על כל העניין היה המלך חוסיין עצמו. הוא נהנה בהוואנה, מצא את עצמו כדמות מקובלת ופופולרית בקרב מנהיגי העולם השלישי שנועדו שם. הוא התרועע עם יאסר עראפאת. הסובייטים חיזרו אחריו. הוא הרגיש בנוח.

בשיחה עם שדרנית אמריקאית, ששאלה אותו על פשר השמועות, משך המלך ב־כתפיו. המדיניות האמריקאית, אמר, נדו־נה לכישלון. אין לו כל סיבה להצטרף ליוזמת אל־סאדאת. ובצדק: לא עלה כלל על דעת ממשלת־בגין להציע למלך חו־סיין לקבל בחזרה את הגדה המערבית, יחד עם ירושלים המיזרחית — דבר ש־בילעדיו לא תתואר כל הצטרפות ירדן למשא־ומתן כלשהו.

אולם גל־השמועות לא היה מופרך לח־לוטין. מנהיגים רבים בעולם — החל ב־נשיא צ׳אוצ׳סקו בבוקרשט וכלה בנשיא ג׳ימי קארטר בוושינגטון — שוברים ל־עצמם את הראש כיצד להביא את אש״ף לשולחן־הדיונים, מבלי שממשלת־ישראל תשבור את הכלים. אחת האופציות היא לעשות זאת בדלת האחורית, תוך ניצול היחסים בין חוסיין ועראפאת, שהשתפרו.

התוכנית: להזמין את חוסיין, להשתתף במשא־ומתן כבא־כוח הפלסטינים, בהסכ־מת עראפאת. השטחים יוחזרו לחוסיין, וזה יעבירם לאש״ף, על סמך הסכמה מוק־דמת לכינון קשר כלשהו בין שתי הגדות.

המתקת הגלולה. לדעת רבים, שוב אין המלך מעוניין כלל לקבל בחזרה את הגדה המערבית. כי אז יהוו הפלסטינים יותר משלושה־רבעים מנתיניו, וברור כי ימיו על הכס יהיו ספורים. במוקדם או במאוחר תפרוץ מהפכה והוא יופל.

אך המלך מעוניין מאד להבטיח כי ה־מדינה הפלסטינית שתקום לא תהיה אנ־טי־ירדנית, ושלא תשאף לספח את ירדן אל עצמה — כפי שירדן סיפחה אל עצ־מה, בשעתו, את הגדה.

הסכמה הדדית כזאת אפשרית, על דעת הזרם המרכזי באש״ף. אך ממשלת־ישראל אינה חולמת להחזיר את הגדה, ועל אחת כמה וכמה את ירושלים, לצירוף כזה.

גם זה ברור לכל. אך יש הסבורים, בעיקר בוושינגטון, כי במצב כזה יהיה קל יותר ללחוץ על ישראל. ואם תתחלף הממשלה בירושלים, אולי תקל אופציה זו על הדרך לפיתרון, ותמתיק לישראלים את הגלולה המרה של החזרת השטחים.

---

* בין השאר העמידה הסוכנות לרשות העיראקים תחנת־שידור חשאית־כביכול.

צמרת מיפלגת העבודה ממציאה בוגדים מדומים
כדי למנוע כל עירעור על המשך שילטונה

המרד שלא היה

כל הסימנים העידו על הקשר ההולך ונרקם.

העיתוי היה מושלם. המנהיג, יו״ר מיפ־לגת־העבודה, שימעון פרס, עזב את הארץ. הוא יצא בסוף השבוע שעבר למסע ממו־שך בארצות־הברית, שם ינסה, בין השאר, לגייס כספים גם לכיסוי חובותיה של מיפלגתו. תשומת־הלב הציבורית היתה ממוקדת במאבקים הפנימיים ובהתכתשויות בקרב שרי הממשלה המתפוררת. וכך נוצ־לה שעת־הכושר, כדי לכנס את הקושרים ולהניף את נס־המרד נגד המנהיגות המסור־תית הנבחרת של מיפלגת־האופוזיציה ה־ראשית.

התיאורים המלאים של ההתכנסות החש־אית, כפי שהופיעו באמצעי־התיקשורת, היו מרתקים. גם הכינוי שהודבק לקוש־רים — „ציר לווינסון־חריף״ — הוסיף תבלין לסיפור־המתח הפוליטי. היה רק חיסרון אחד בסיפור־הקשר: הוא היה רחוק מהמציאות.

הצגת ההתכנסות של 42 מפעילי מיפ־לגת־העבודה, שנערכה בבית־ברל בשבת שעברה, כקשר של מורדים המאיימים על מנהיגות המיפלגה, יכלה להועיל רק לקבו־צה השלטת כיום במיפלגה.

מיפלגת־העבודה מכינה את עצמה לקב־לת השילטון מידי הליכוד. עסקני המיפ־לגה משוכנעים, כי השילטון יפול לידם בקרוב, כמו פרי רקוב. המאבקים בתוך המיפלגה נערכים כבר היום סביב חלוקת השלל הצפוי. לפחות 200 מעסקני המיפ־לגה מתהלכים כשבכיסם הבטחה „בטוחה״,

מוסה חריף
לא ממליכי מלכים

שייכללו בין הח״כים של מיפלגת־העבודה בכנסת הבאה. 50 אחרים רואים את עצמם כשרים ודאיים בממשלה הבאה, שירכיב המערך.

במצב זה נראה כל ניסיון לעצור את הדהירה אל השילטון, כדי לנסות ולחשוב אם זוהי דהירה כלפי מעלה או מטה, או כדי להרהר במהות הרצוייה של ה־שילטון המחודש, כתקיעת יתדות בין גלגלי העגלה. ראשי מיפלגת־העבודה מבקשים ליצור לה תדמית של מיפלגה חזקה, מגו־בשת, נחושת־החלטה ובעלת כושר ביצוע — בניגוד לתמונה המגוחכת והמפחידה, שמציגה ממשלת־הליכוד. הסיסמה „שלמות המיסגרת״ הפכה ערך עליון מקודש ב־מיפלגת־העבודה.

בשורה במקום שררה

אכל בתוך שורות המיפלגה שוררת אי־נחת מרובה. „הליכוד עלה לשיל־טון כתוצאה מתאונה של המערך, המערך יחזור לשילטון כתוצאה מהתאבדות של הליכוד,״ היא אימרה שגורה בפי חברים מהשורה. היא משקפת את הידיעה, כי הסקרים, המצביעים על עליית כוחו של המערך מול אובדן התמיכה העממית ב־ליכוד, משקפים רק אכזבה מהליכוד, ולא אהדה מחודשת למערך.

גוברת ההרגשה שהמערך לא יוכל להל־היב בוחרים, אם יציג את אותה הנבחרת שהבוחרים מאסו בה בבחירות של 1977. ההנהגה המודעת להלך־רוח זה, שומרת על מעמדה בהתלכדות סביב הערך של „שלמות המיסגרת״. ואין טוב להתלכדות כזו מאשר חשיפת בוגדים, קושרים וחור־שי תככים ומזימות נגד ההנהגה.

אוייב משותף מעין זה נפל לידי צמרת העבודה בדמותו של יצחק רבין, ראש־הממשלה לשעבר. עיתוי לא־מוצלח של הופעת ספר־זיכרונותיו, שלא נקבע על־ידו, סיפק למחלקי פרוות הדוב, שטרם נצוד, עילה להתלכדות.

האשמותיו של רבין כלפי פרס לא נדונו לגופן. לעומת זאת הסתערה על רבין חזית מלוכדת של תובעי עלבון המפלגה, שגינו אותו על הפגיעה בתדמיתה.

עתה נמצא למנהיגי המיפלגה דחליל

יעקב לווינסון
לא מדיחי רוזנים

חדש, באמצעותו ניתן להפחיד את כל תופרי החליפות והממתינים בתור לכיסאות שיתפנו — „ציר לווינסון־חריף״.

קודם כל — אין קבוצה כזאת. הניסיון להצמיד לקבוצה של פעילי מיפלגת ה־עבודה שם ולכנות אותה על פי שמות שניים מחבריה — יו״ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים, יעקב לווינסון ומזכיר איחוד הקבוצות והקיבוצים, מוסה חריף — הוא ניפנוף באיום: הנה קמים שניים ה־מתכוננים לנשל אותנו מאחוזותינו. לאיום מעין זה אין כל אחיזה במציאות.

מזה מיספר חודשים מתגבשת והולכת בתוך מיפלגת העבודה קבוצה של פעילים שהמפריד ביניהם, מכל הבחינות, רב מ־המלכד אותם. יש בהם יונים וניצים, אנשי התיישבות ואנשי עיר, תומכי פרס וחסידי רבין, אנשי משק הסתדרותי ואנשי־רוח. המכנה המשותף שלהם הוא אחד: ההכרה שמתוך מאמץ לשמור על המיסגרת מת־רוקנת מיפלגת העבודה מתכניה הרעיו־ניים.

הגוף הרעיוני הזה הוא הרבה יותר תמים מכפי שמנסים להציגו. מה שמציק לחבריו הוא שבמיפלגת העבודה הפסיקו לדבר על תכנים ושעסקני המיפלגה, כמו גד יעקובי למשל, כבר נאבקים על תיקים בממשלה שעתיד המערך להרכיב.

„מה רוצה בעצם תנועת העבודה?״ שו־אלים חברי הגוף הזה, „על מה היא נא־בקת? מה היא מציעה לעם?״ מסקנתם: שום דבר חדש. כשם שהליכוד ממשיך כיום למעשה את מה שעשתה ממשלת המערך שקדמה לו, עתידה ממשלת המערך שתקום להמשיך את דרך הליכוד כיום, ביחוד בתחום הכלכלי והחברתי. השררה תפסה את מקום הבשורה.

המיפגשים המשותפים בין חברי החוג הולידו את הצורך לגבש תכנים חדשים למיפלגה. זו היתה מטרת הכנס שכונס ב־בית ברל בשבת האחרונה. זה לא היה כנס ממליכי מלכים ומדיחי רוזנים, אלא כזה המבקש לדחוף את המיפלגה לקראת „סיגנון חדש מבחינת התכנים שימלאו את המיסגרת.״

בכנס בבית ברל נטלו חלק ארבעים ו־שניים איש, שהבולטים בהם היו: עוזי ברעם, דן כרמון ממרכז המפלגה, פרופסור שבח וייס, מוסה חריף, אורי אגמי, עליזה תמיר, חנוך ברטוב, ראש עיריית הרצליה יוסף נבו, עורכת דבר חנה זמר, מזכיר תנועת־המושבים אריק נחמקין, שלום חב־שוש מהתעשייה־הצבאית, מנכ״ל האוצר עמירם סיוון, נתן רענן, מוקי צור, צבי שיפמן מכור, דוד קלדרון מבנק החקלאות, ס. יזהר, ראש עיריית צפת אהרון נחמיאס, יעקב לווינסון, אלוף (מיל.) ישעיהו גביש, אשר מגיב ועוד רבים אחרים.

הכנס, שדן בבעיות חברה וכלכלה, נוהל ורוכז בידי עוזי ברעם, הידוע כאחד מ־תומכיו העיקריים של שמעון פרס. ברעם טען כי המכנה המשותף בין חברי החוג הוא ש„אנו רוצים מיפלגה עם תוכניות פעולה ברורות לציבור ושאינה מוליכה את הציבור לאשליה, שתחת שילטונה ייטב לכל פרס.״ ברעם הדגיש כי „לא ניתן יד לעירעור על ראשות המיפלגה... זהו

עוזי ברעם
ולא חתרנים

כנס בעד, בעד חידוש פניה של המיפלגה.״

„חידוש פני המיפלגה״ הוא נושא המאחד את חברי החוג. הם אינם מערערים על מנהיגות המפלגה, אולם סבורים כי ה־הנהגה החדשה, עמה יפנה המערך לציבור בבחירות, אינה יכולה להיות בשום פנים אותה גלריה שסולקה בשנת 1977 מהשיל־טון. זהו מתקון מובטח לכישלון.

קל להלחם בחתרנים

היה זה אופייני שבמקום להתמודד עם הרעיונות שהעלה הגוף החדש, ניסו להציגו כחבורה של חורשי מזימות. כשמציגים קבוצת אנשים כחתרנים, קל להילחם נגדם.

הסביר עמדה זו כלפי החוג הרעיוני ה־חדש המזכיר חיים בר־לב: „יש לתתכנ־סויות כאלה דינמיקה משלהן. מעבר ל־כוונות הטהורות במישור הרעיוני יכולים לקום אנשים שינצלו התכנסויות כאלה למטרות אישיות. כרגע זה אולי לא קיים, אבל בהמשך עלולה להתגבש קבוצה פני־מית שתתלבש על הגל הזה.״

לרוע המזל קשה היה לראות בקבוצה, שכונתה בזדון „ציר לווינסון־חריף״, קבו־צת מנהיגים שבכוחה לחולל מהפכה ב־מיפלגת העבודה, להדיח את הנהגתה ו־לשנות את תדמיתה. זה אולי מה שדרוש כיום למיפלגת העבודה יותר מכל, אבל ספק אם האיכפת׳ניקים, הכנים אך התמי־מים, שהתכנסו בבית ברל מסוגלים לזאת.

מה שיכול להציל את מיפלגת העבודה הוא מרד מבפנים. עד כה אין סימנים שמישהו יכול ומתכונן להניף נס של מרד כזה.

שנה טובה ?

ספק גדול –

- למרות הגינונים והטקסים עלול המו"מ לשלום להתפוצץ בגלל עמדת הליכוד והמערך בנושא הפלסטיני.
- האינפלציה עלולה לגלוש מעבר ל-150%.
- ילדינו יזכו בבתי-ספר בשטיפת מוח לאומנית-דתית.
- הרוב בכנסת ימשיך להעביר חוקים מפלים וגיזעניים.
- הרמטכ"ל ימשיך לחנון רוצחים.
- הדימוקרטיה בישראל תתמוסס לנגד עינינו.
- המערך ימשיך לאגף את הליכוד מימין, וכולנו נשלם את המחיר.

יכול להיות גם אחרת!

לשלום, לשיוויון, לזכויות הפרט וחרות האדם
בואו עימנו לבנות את האלטרנטיבה!

ועידת האיחוד של תנועת של"י
תתקיים בתל-אביב
23/24 בנובמבר 1979, ג'-ד' כסלו תש"מ

אל תעמדו מנגד – התפקדו לתנועת של"י!

שם .... כתובת ....
☐ אני מבקש/ת להתפקד לשל"י ☐ אני מבקש/ת לארגן חוג בית
☐ אני מבקש/ת לקבל חומר הסברה ☐ אני מבקש/ת לתרום סך .... ל"י

של"י, המרכז: רח' הוברמן 24, ת"א, טל. 235608, ת.ד. 46109

במדינה

עיצומים

מילחמה נגד השר

בתחילת שנת המישפט, מבלה שר־המישפטים בלונדון ללא כל צורך, במקום להיות כאן, בארץ, כאשר „האדמה בוערת תחת רגלינו," כדברי הפרקליט אריה צ'רטוק

„האניה טובעת והקברניט הלך לשחות," היו המילים אשר הביאו לתגובה נזעמת של מישרד־המישפטים.

אריה צ'רטוק, 38, פרקליט צעיר יחסית בשירות־המדינה וחבר ועד הפרקליטים, הוא אשר עורר על עצמו את זעמו של מישרד־המישפטים. מזה חצי שנה מתנהל מאבק של הפרקליטים על שיפור שכרם, ועד היום טרם נמצא פיתרון. הפרקליטים כבר אמרו פעמים רבות, כי מישרד־המישפטים מותח את הדברים ומוליך אותם באף. הם התחילו בעיצומים לפני הודשים אחדים, אך בגלל פגרת בתי־המישפט כמעט ונשכח מאבקם.

כל הפרקליטים תלו את תקוותיהם בתחילת שנת המישפט. עונת המישפטים החדשה החלה עם שנת הלימודים בספטמבר. אך בניגוד לשר־החינוך, אשר התרוצץ מבית־ספר לבית־ספר וגרם לתחילת שנת לימודים חלקה ללא צרות, טוען צ'רטוק, כי שר־המישפטים מבלה בלונדון ללא כל צורך. „האדמה בוערת מתחת רגלינו והוא ברח לחו"ל," אומר הפרקליט חד הלשון.

פרקליט צ'רטוק
הקברניט הלך לשחות

חריפות לשונו היכתה בתדהמה את דובר מישרד־המישפטים, חיים סאמט, שהצהיר בעיתונות, כי מה שהעלה את המשא־ומתן על השרטון, היה: „סיגנונו הבוטה ושלוח הרסן" של אריה צ'רטוק. הדברים הכעיסו ביותר את הפרקליט הנמרץ. לדבריו היה הוא היחיד שדאג ששנת־המישפט תחל ללא תקלות. כאשר ראה כי שנה מתחילה והפרקליטים עומדים בעיצומיהם ולא יופיעו במישפטים, ניסה לתקן זאת. היה ברור לכולם, כי זהו הקלף של הפרקליטים. איש במדינה לא ישמח מכך שעבריינים יצאו זכאים או אפילו ישוחררו בערבות בגלל אי־הופעתם של פרקליטי המדינה. כמה שופטים אף אמרו דבריהם בנושא, סניגורים ביקשו זיכוי שולחיהם. ביום הראשון היו מישפטים קבועים בין היתר: מישפט אונס רב משתתפים, מישפט של 18 סבלים בנמל־התעופה בן־גוריון, הנאשמים בגניבות, ומישפטם של הנאשמים בפיצוץ ביתו של רס"ר מימון, איש מישטרת ראשון־לציון.

צו ריתוק לא חוקי. ביום הראשון למישפטים, מצאו כל השופטים הודעות מודפסות בתיקים, המבקשות דחיית המישפט בשל עיצומי הפרקליטים. במיש־

(המשך בעמוד 52)

המנהל שמשון זאבי, מי שאחראי למחלקת הנוער והחלוץ, אמר כי לא ידוע לו על המיקרים הללו אשר פורסמו בדו"ח.

ראשי הסוכנות היהודית הוכו בשבוע שעבר בתדהמה. לפניהם הונח דו"ח, שממצאיו גילו, כי מדריכי־נוער של הסוכנות ערכו אורגיות סמים עם חניכיהם ועסקו בסחיטות, שוד, רמאויות וניהול תעמולה אנטי־ציונית.

אחרי שהשתחררו מהמבוכה, מיהרו לפרק את הפצצה, שהוטלה עליהם כרעם ביום בהיר, ואיימה על שמו הטוב של מוסדם. הראשונים ש„טופלו" היו מחברי הדו"ח — זאב אפשטיין ומשה ברודר. הם קיבלו איומים, כי משרותיהם תלויות במוצא־פיהם. נאמר להם, כי הדו"ח שחיברו רק יסבך אותם, וכי יוטב להם אם יחרישו.

מימצאי הדו"ח הועברו לידיעת מבקר הסוכנות, אלק המאירי, שפתח בחקירה. אולם כעבור ימים אחדים, עוד לפני ש־

מבקרי הסוכנות יצאו לבדוק אי־סדרים כספיים וגילו אורגיות ועישון סמים

ניגבו העדויות מכל המדריכים שנגעו בפרשה, פירסמה הסוכנות הודעה, שבה נאמר כי „הפירסומים מנופחים ובלתי מדוייקים". גם התייחסותם של ראשי הסוכנות לפרשה היא ברוח ההודעה. מדבריהם של אלה שניתן היה לדבר עימם, והיו מוכנים להגיב, השתמע דבר אחד: המימצאים מצוצים מן האצבע.

מה קרה באמת במיפעלי הקיץ של מחלקת־הנוער־והחלוץ בסוכנות?

„מצפן" וז'בוטינסקי

לפני כשישה חודשים נישלחו זאב אפשטיין, מנהל המשק בסוכנות, ומשה ברודר, מנהל מדור תשלומים, לבדוק את המחירים הנהוגים בבתי־המלון, המארחים קבוצות־נוער מטעם הסוכנות. מסיבות בלתי ברורות התעכבה הבדיקה עד ל־15 באוגוסט השנה. במהלך סיורם, שנימשך שלושה ימים, ביקרו השניים בבתי־מלון ובבתי־הארחה ברחבי הארץ.

למרות שבאו לבדוק רק מחירים, הופתעו לשמוע תלונות חמורות מפי בעלי מלונות על התנהגותם של מדריכים וחניכים. הגילויים היו כה חמורים, עד שאפשטיין וברודר ראו חובה לעצמם, כעובדים בכירים במוסד, שלא להתעלם מהם. למרות שלא נתבקשו לברר תלונות מסוג זה, שילבו את המידע שהגיע ליי־

עדיין ניתן להשיג

את הספר
שתקרא בנשימה עצורה:

„בעקבות משאלה אחרת"

מאת: ארנון הדר

רומן מקורי הפורש לפני הקורא טרגדיה מצחיקה ומוזרה, בה נוטלים חלק גבר צעיר ואלמנה מתבגרת, העוסקים בחיפושים עצמיים אחר זהותם הם, וכדי כך מקדיחים תבשילם של רבים אחרים.

הרקע: תל אביב של ימינו.

המשימה: התחקות אחר אוצר גנוז עלומים מתכלים, אח אובד, מאהב נשכח וחיים סוערים.

המטרה: מציאת האושר.

מותח ✶ משעשע ✶ מרתק ✶ סוחף

הוצאת יריב / 197 עמ' / להשיג בכל חנויות הספרים

הפצה: „ספרי"

למה לנסוע רחוק אם הטוב כה קרוב

אשקלון - מלון גני שולמית ****

בריכת שחיה מים מתוקים, סאונה,
אולם התעמלות, מגרשי טניס, באר,
הכל במחיר חצי פנסיון 1,150 ל"י לזוג + מ.ע.מ.

הזמנת מקומות בכל סניפי „און", אירוח ונופש בע"מ.
● תל־אביב: אלנבי 111, טל: 612567 ● ככר דיזנגוף (ריינס 4), טל: 248306 ● חיפה: רח' נורדאו 5, טל: 645403/4, שד' הנשיא 126, טל: 82277 ● ירושלים: רח' שמאי 8, טל: 224624 ● נתניה: רח' הרצל 4, טל: 22947 ● באר־שבע: רח' הרצל 31, טל: 73308.

סוכנות לאורגיות

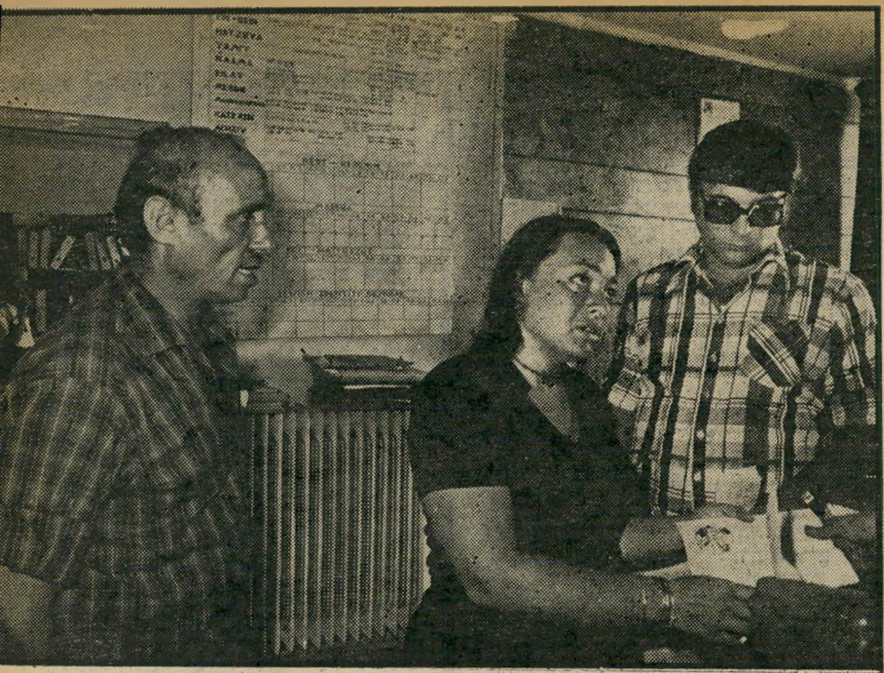

האחראים מכחישים

דובר הסוכנות, צבי אייל (בתמונה מימין), גולל את האשמה על בני־הנוער מחו"ל. יעקוב יעקובוביץ, סגן מנהל האגף למיפעלי הנוער בסוכנות, ולורה איציקסון, רכזת החינוך, נתנו גיבוי מלא למדריכים אשר בפיקוחם.

צעירים מחו"ל

במיסגרת מיפעלי הקיץ לנוער, ביקרו בארץ כעשרת אלפים בני־נוער מארצות שונות. הם הגיעו בקבוצות קטנות. הצעירים שבתמונה שייכים למחזור משנה קודמת, והדו"ח אינו מתייחס אליהם.

(3) __חניכים__

קיבלנו תלונה ממלון גלי זהר בנתניה, על עישון סמים על ידי החניכים, המדריכים השתתפו באורגיות ועל התפרעות. כאשר נתגלה הדבר על ידי בעל המלון שנאלץ להזמין משטרה ב 02.00 לפנות בוקר, תלונה נמצאת במשטרת נתניה.

הדו"ח הסנסציוני

שהיכה בתדהמה את ראשי הסוכנות. מימצאיו גילו, כי מדריכי־נוער של הסוכנות ערכו אורגיות סמים עם חניכיהם ועסקו בסחיטות, שוד, רמאויות וניהול תעמולה אנטי־ציונית. בתמונה: סעיף אחד מתוך הדו"ח. מחברי הדו"ח — זאב אפשטיין ומשה ברודר, קיבלו איומים. נאמר להם, כי מוטב להם שיחרישו.

להד"ם!

המדריכה גילה יחזקאל הכחישה את המימצאים והאשימה מנהלת מלון שהמציאה המיקרה.

דיהם בדו"ח שחיברו, במיסגרת ביקורתם, והגישו אותו למשה השכל, מנכ"ל מחלקת הכספים בסוכנות. העתקים נשלחו למנכ"ל הסוכנות, שמואל להיס, ולמנהלי מחלקות אחרות.

להלן הדו"ח שחיברו, ככתבו וכלשונו:

(1) בתי־מלון ובתי־הארחה

חלק הארי של הקבוצות המתארחות במקומות אלה, שייכות לנוער והחלוץ, חינוך ותרבות בגולה והמכון לפיתוח מנהיגות.

בסיפוק רב מצאנו את נושא התשלומים מסודר פחות או יותר, אם כי בכל זאת יש להם טענות ולדעתנו מוצדקות:

(א) כיום, כשאנו משלמים מחירים נמוכים לפי הסכמים, וכשמחירי המזון מאמירים והאשראי שמקומות אלה מקבלים מהספקים השונים בוטל, ההגינות המתבקשת לזרז התשלומים ולמנוע עיכוב חשבונות בעיקר על־ידי המחלקות הנוגעות בדבר.

(ב) קיימת מכת גניבות בבתי־המלון. בעיקר מגבות וסכו"ם, וזה לא לכבוד המוסד, שמנהלי המלונות נאלצים לעכב אוטובוסים, לערוך חיפוש ולהחזיר את הפריטים הנ"ל.

(ג) בטבריה ישנם שני חופים, אשר מארחים קבוצות שלנו שנים רבות, החוף השקט וחוף התכלת. משום מה, ולפי הכוונה מירושלים, מגיעים לחוף התכלת 75% מהקבוצות ולחוף השקט רק 25%, וזה גורם למתחים רבים במקום ולחץ על המדריכים במקום.

אנו רואים חובה לעצמנו לציין, כי לחוף השקט יש הכשר מהרבנות ולחוף התכלת אין הכשר והמקום בהחלט לא כשר. אמנם, המיסעדה בחוף התכלת לא עומדת לרשות הקבוצות אבל בשעות הערב, כשהקבוצות מגיעות להרקדה, פתוח המיזנון לחניכים ובין הפריטים נמכרים נקניקיות. ומעניין, חלק מהקבוצות המגיעות לחוף התכלת דתיות.

(ד) משום מה, המדריכים מבטלים ארוחות מוזמנות או לינה, וזאת בלי שום הודעה מוקדמת, ורוב בתי־המלון לא מממשים את זכותם לקבלת פיצוי צודק, וזאת על מנת שלא לחדד היחסים עם מוסדנו.

(2) מדריכים

תלונות רבות מצד בתי־המלון על המדריכים והן:

(א) המדריכים היושבים בצוותא עם החניכים לשולחן האוכל, דורשים בכל תוקף אוכל שונה עבורם סטייקים וכדו', וכמו כן הם דורשים שתיה מיוחדת, בירה וכדו', כשיש לבתי־המלון הנחיה ברורה לא לספק שתיה (חוץ ממים קרים). נשמעו גם תלונות על שמדריכים ביקשו שיביאו להם בירה קרה ובתמורה יחתמו על עשרות בקבוקי מיץ, שכאילו סופקו לחניכים.

לדעתנו, אסור שמדריך יקבל תנאים חריגים ולו מהבחינה החינוכית.

(ב) נשמעה תלונה, שבין המדריכים היו חלק מתנועת מצפן, והם לא חסכו כל מאמץ להרעיל את רוח החניכים בסיפורים על נישול הערבים מאדמתם, וכדאי לתת את הדעת לתופעה מחרידה זו.

(ג) מדריך בשם ז'וז'ט הציג תנאי לכניסה למלון בצפת, בהורדת תמונת זאב ז'בוטינסקי, והודיע שבאם לא יורידו את התמונה לא יגיעו קבוצות למלון זה, והוא יוחרם על־ידי מוסדנו.

(ד) נבדקה על־ידינו ואושרה תופעה של גביית כסף מהחניכים על־ידי נהגים אשר נתבקשו להסיע את החניכים למקום בידור, כפי שהוזמן על־ידי ירושלים (—.10 ל"י מכל חניך).

(3) חניכים

קיבלו תלונה ממלון גלי זהר בנתניה, על עישון סמים על־ידי החניכים, המדריכים השתתפו באורגיות ועל התפרעות. כאשר נתגלה הדבר על־ידי בעל המלון, שנאלץ להזמין את המישטרה ב־02.00 לפנות בוקר. תלונה נמצאת במישטרת נתניה.

(4) קבלן

תופעה מחרידה.

בטבריה פועל קבלן „המטפל" בחניכים במחיר אפסי ולכן השירות בהתאם.

בבדיקתנו הוכח, שלקבלן, לאחר שהוא מארגן מלון זול מדרגה רביעית וחמישית, נשאר דולר אחד בלבד עבור כלכלה לחניכים ליום ובתפריט: 2 לחמניות במרגרינה, 2 שזיפים, 1 תפוח.

לכן לא פלא שחניכים אלה סובלים רעב, וזאת תלונתה של קבוצה מצרפת. לא ברור מדוע חייבים לגייס קבלן לעריכת קומזיץ, הוא מביא כמה עצים ובזאת מסתיימת עבודתו בנושא זה. מדוע לשלם עבור שרות־לא־שרות זה.

מר השכל הנכבד!

הבאנו התרשמות בדו"ח זה על קצה המזלג. נציגי המחלקות ברכו בכל לב על עצם ביצוע הסיור בשטח, וזאת על־ידי נציגים לא של המחלקות הנוגעות בדבר.

נשמח לעמוד לרשותך בכל שאלה או הבהרה בנידון.

בכבוד רב — זאב אפשטיין, מנהל המשק, משה ברודר, מנהל מדור התשלומים.

עד כאן נוסח הדו"ח.

על אפשטיין וברודר נאסר לשוחח עם עיתונאים. אפשטיין, העומד לפני פרישה לגימלאות, חושש כי הפרשה תיפגע בתנאי פרישתו.

יושב־ראש הנהלת הסוכנות, אריה דולצין, הורה למבקר לפתוח בחקירה, ולהגיש את מימצאיו ומסקנותיו בהקדם. עובדה זו לא הפריעה לו להורות על פירסומה של הודעה הממתנת את חומרת הגילויים, עוד לפני שהושלמה החקירה.

במיסגרת החקירה ניגבו עדויות מכמה מדריכי־נוער. אלה הכחישו את מירב האשמות המיוחסות להם ולחבריהם. אחת

(המשך בעמוד 52)

אל: מר אי פרידברג, מנכ"ל המשרד לביקורת, ההסתדרות הציונית.

הנדון: דו"ח סיור בתי מלון בצפון.
סימוכין: מכתבם של ה"ה אפשטיין, ברודר
אל מר השכל מיום 29.8.79

על דעתו של יו"ר ההנהלה, מר אי לי דולצין, אבקשכם לבדוק את הענין הנדון, בהקשר למכתב שבספק, אשר תצלום הימנו רצ"ב, ולהגיש מימצאיכם ומסקנותיכם בהקדם.

דולצין לא האמין

לדו"ח שפורסם. הוא הורה לחקור פעם נוספת. בתמונה: מיכתבו של מנכ"ל הסוכנות, שמואל להיס, אל מנכ"ל המישרד לביקורת, המורה לפתוח בחקירה. הדו"ח עצמו הוכחש.

■ סוכנות לאורגיות

(המשך מעמוד 51)

המדריכות, גילה יחזקאל, מנצרת עלית, האשימה את מנהלת מלון הרצליה שבצפת, בכך שהמציאה את הסיפור בנוגע לתמונתו של ז׳בוטינסקי. היא סיפרה: ארוחת הצהריים שהוגשה לנו במלון היתה מתחת לכל רמה. כל הקבוצה סירבה לאכול והשאירה את כל האוכל על השולחנות, כפי שהוגש.

שלושה ימי הכשרה

„מנהלת המלון פנתה אל המדריך, אייל חורש, בצעקות, שאנו, המדריכים, היסתנו את הקבוצה לא לאכול ולעזוב את השולחנות, והכל בגלל תמונתו של זאב ז׳בוטינסקי, התלויה על הקיר במיסעדה. היא האשימה אותנו שאנו מצפניסטים וקומוניסטים, ושאנחנו מסיתים את הנוער שבא מאמריקה. האמת היא שאנחנו לא הוצאנו מילה מפינו בקשר לתמונתו של ז׳בוטינסקי.״

גם מדריכים אחרים הכחישו את ההאשמות. המדריך מאיר מור קבע, כי „הדברים שהתפרסמו בעיתונות הם חסרי שחר. אין קשר בין הדברים שנכתבו לבין המציאות.״

ראשי הסוכנות העדיפו לקבל את הכחשותיהם של המדריכים. מנכ״ל מחלקת הנוער והחלוץ בסוכנות, שימשון זאבי, אמר כי לא ידוע לו על המיקרים שפורסמו בדו״ח. „פרט לכמה חריגים,״ אמר, „שטופלו בהתאם, לא היו ולא נבראו דברים כאלה. המדריכים ממויינים בקפדנות לפני שהם מתקבלים לעבודה. מי שמתקבל עובר הכשרה מיוחדת להדרכת נוער מחוץ־לארץ.״

„האשמים הם בני הנוער מחו״ל, ולנו קשה מאד לפקח עליהם״

תמיון כולל רק ראיון קצר, וההכשרה אינה נמשכת אלא שלושה ימים בלבד. אחר כך יוצאים המדריכים לעבודה עם בני־הנוער. מרבית המדריכים אינם מוסמכים כלל להדרכה, וכל הכשרתם הקודמת כוללת הדרכה בתנועות־נוער.

יעקוב יעקובוביץ, סגן מנהל האגף למיפעלי הנוער, ולורה איציקסון, רכזת החינוך, נותנים גיבוי מלא למדריכים שבפיקוחם. לדבריהם, אנשי ההדרכה עושים עבודה מצויינת ואין לזלזל בפועלם. למרות זאת, אין להם הסבר להאשמות המופיעות בדו״ח.

אלכוהול לקטינים

ההסבר היחידי ניתן מפי דובר הסוכנות, צבי אייל. הוא מגולל את האשמה על בני הנוער מחו״ל. לדבריו, החניכים באים ארצה עם הרגלי שימוש בסמים ומתירנות מינית. „המדריכים אינם יכולים לפקח עליהם בכל רגע ורגע,״ אמר אייל. „יש לנו הוראות ברורות, ואנחנו גם מחתימים את הורי החניכים בחו״ל, כי מי שייתפס כשהוא משתמש בסמים יועלה על המטוס הראשון ויוחזר הביתה. עשינו זאת כמה פעמים בעבר.

„בעיה נוספת היא האלכוהול. בארצות־הברית אסורה שתיית אלכוהול לקטינים. כשהם באים ארצה הם יכולים להיכנס לחנות המכולת הראשונה, ולקנות משקאות חריפים בלי הגבלה. הם מנצלים את המצב ומשתכרים. לנו אין שליטה על כך. את מי שתופסים — שולחים חזרה.״

מיפעלי הקיץ לנוער ציוני מחו״ל הגיעו השנה לסיומם. במיסגרת זו ביקרו בארץ כעשרת אלפים בני־נוער מארצות שונות. הם הגיעו בקבוצות של 40—30 חניכים בכל אחת. לכל קבוצה התלוו שני מדריכים מחו״ל, ועוד שני מדריכים הוצמדו לקבוצה בארץ.

עתה נותר עוד להמתין למסקנותיו של מבקר הסוכנות, ממנו נדרשת חקירה יסודית ומקיפה, שתיכלול את עדויותיהם של כל הצדדים בפרשה.

■ סטריפ־טיז

(המשך מעמוד 41)

לדברי ידין, כפי שאמר אותם למקורביו בתוך התנועה הדמוקרטית, שינה שרון — או אחד מעוזריו — את הפרוטוקול של ישיבת ועדת־השרים לענייני־התיישבות, והוסיפו שמות של ישובים לתוך המישפט: „(הוועדה החליטה) להקים ארבע נקודות חדשות במיסגרת החלטות הממשלה להרחיב את גושי־ההתיישבות הקיימים.״ התוספת שזוייפה, לדברי ידין קובעת: „באיזור מי־עמי־ריחן ובאיזור קרני־שומרון.״

בית הדסה ונשות הדסה

עד שלא יפעיל ראש־הממשלה את השרותים העומדים לרשותו, כדי לקבוע אם אכן זוייף פרוטוקול ועדת־השרים לענייני־התיישבות או לא, אין לדעת אם טענותיו של ידין צודקות. מה שברור כבר היום הוא כי הנוהג הוא שהיושב־ראש של ועדת־שרים דואג לכך שפרוטוקול ישיבת הוועדה שלו יועבר למחרת היום למזכירות הממשלה. כך נוהגים כל יושבי־ראש ועדות־השרים, וכך נוהג בדרך כלל גם אריק שרון. אולם במיקרה זה לא העביר שרון את הפרוטוקול למזכירות הממשלה למחרת־היום, אלא רק שבוע אחר כך, אחרי שידין, שחזר מחו״ל, התחיל להתעניין בו.

תגובתו של אריק שרון על האשמת הזיוף היתה בוטה, כמו שאר תגובותיו על הפרשה: „שידין לא יבלבל את המוח! בעוד אנחנו עסקנו כאן במעשה־התיישבות וביקרנו את נשות בית הדסה בחברון, הוא טייל בעולם וביקר את נשות הדסה באמריקה!״

יש הטוענים כי את ידין אין מטרידות כל־כך בעיות ההתנחלות, והוא גם לא נזכר לפתע לשמור על עקרונות ד״ש־לשעבר או התנועה הדמוקרטית דהיום. במשך חשנתיים שבהן מכהן ידין כחבר בממשלה — הן כראש סיעה בת 15 חברי־כנסת והן כראש סיעה בת שיבעה — נטה ידין לשכוח פעמים רבות את העקרונות, וביניהם ההחלטה נגד ההתנחלות, שהוא חרט על דגלו, וזאת כדי לשמור על כס סגן־ראש־הממשלה.

הפיתרון לבעיית הממשלה אינו הפעם בהחלטות הממשלה, ואף לא בהחלטות של ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת, שלפניה עירער ידין על החלטת הממשלה. אין ספק כי בגין יוכל למצוא ניסוחים, שירגיעו גם את שרון וגם את ידין.

האם ידין יישאר בממשלה או יפרוש ממנה? התשובה על כך טמונה במערכת השיקולים הפנים־מיפלגתיים שלו. השאלה היא אם יצליחו חסידיו, דה־שליט, רון ואייל, לשכנע אותו כי למען עתידו הפוליטי עליו לפרוש עתה מהממשלה, או אם יצליח שמואל תמיר להשפיע עליו, בפעם המי־יודע־כמה, להישאר בממשלה.

על הפרק: הפקעת אדמות

אם יחליט הפעם ידין לדחוק את הקץ ולקבל עליו את הדין — אם וכאשר תאשר ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת את ההתנחלויות שאישרה הממשלה — צפויות לו בעתיד הקרוב התנגשויות נוספות עם שר־החקלאות.

הולכת ומתקרבת שעת־האמת, שבה יצטרך כל צד להוכיח באיזו מידה הוא נאמן לעקרונותיו. תוך חודשים ספורים עומדת הממשלה לאשר את הקמתן של שלוש התנחלויות נוספות בגדה.

חמור מזה: הממשלה תידרש להחליט, על פי תביעת שר־החקלאות, על הפקעת אדמות פרטיות לצורכי הרחבתן של שתי התנחלויות קיימות בגדה — התנחלות אלקנה, העומדת בפני פירוק אם לא יועמדו לרשותה אדמות, והתנחלות בית־חורון, היושבת על שטח של שיבעה דונם בלבד, והמוקפת אדמות בבעלות פרטית, שהממשלה תצטרך להפקיען.

לצורך ההתמודדות הזאת ביטל אריק שרון הזמנה לביקור ממלכתי בקנדה, שעמד להתחיל בו השבוע. הוא עומד להציג לממשלה כבר בזמן הקרוב ביותר לפרעון את כל השטרות שעליהם חתמה בעבר.

ייגאל ידין יצטרך, במוקדם או במאוחר, לבלוע את צפרדעי ההתנחלות — או להוכיח שלפחות עיקרון אחד מכל העקרונות הקדושים, שעליהם הכריז במצע מיפלגתו, עדיין נותר לו לפליטה.

במדינה

פסט של נאשמי פיצוץ ראשון לציון הופיעה פרקליטת מחוז המרכז עצמה, שרה סירוטה, והמתמחה מוטי לחוביץ. העצבנות והדאגה נכרו היטב בעיניה של הפרקליטה המנוסה, והיא ביקשה באופן אישי את השופט לדחות את המישפט.

כאשר נאמר, למחרת בבוקר, לתובעת עדנה ארבל, שקיבלה היתר להופיע במישפטם של הנאשמים בפיצוץ, לא הופתעה, והלכה לעבודתה. רק מאוחר יותר התברר, כי לא ניתן כל היתר כזה. אריה צ׳רטוק הלך להזהירה שהיא מפירה שביתה. לאחר דין בלישכתו של השופט, חזרה הפרקליטה והמשיכה את המישפט. ביום השלישי הוצאו צווי־ריתוק לשלושה פרקליטים, בפעם הראשונה בתולדות המדינה. בין השלושה שרותקו היה באופן אירוני גם צ׳רטוק.

כאשר קיבל את צו־הריתוק, בדק אותו צ׳רטוק והחליט, כי אינו חוקי בגלל סיבות טכניות. הוא הגיש מייד עירעור בפני בית־הדין לעבודה, וצירף תצהיר בשבועה. עירעורו נדחה, ולמחרת הופיע הפרקליט כשעיניו עדיין אדומות מישיבת־הלילה, וחקר עדים.

היא הופתע לקרוא בעיתון הארץ את הידיעה, כי מאחר שהגיש תצהיר כוזב, שוקלים הגשת תביעה פלילית נגדו.

התפטרויות של אנשים טובים. צ׳רטוק ניסה לברר מי מסר את הידיעה לעיתונות, ולא הצליח. אך בהכחשה לידיעה שפורסמה למחרת, נזכר מקור בכיר במישרד־המישפטים. צ׳רטוק אינו שותק, הוא הגיש תלונה למישטרה, שבה הוא מבקש לחקור מיהו „השרץ האלמוני״ לדבריו, אשר הדליף ידיעה זו לעיתונות. ואם לא יתגלה, הוא יבקש לעשות מיבחן במכונת אמת לאנשים החשודים על ידו.

אם אמנם יימצא כי היה זה עובד מדינה שהדליף את הידיעה, עומד הפרקליט לתבוע שתוגש נגדו תביעה פלילית על סעיף 285 לחוק העונשין. סעיף זה מדבר על מרמה ומעילה באימון של עובד ציבור, ולפי דעתו של צ׳רטוק מי שמסר את הידיעה אשם בעבירה זו.

המשא־ומתן עם מישרד־המישפטים היה בטעות, אומר צ׳רטוק. להם אין כלל סמכות להחליט בעניינים אלה. המוסמך לכך הוא נציב שירות המדינה, אברהם פרידמן. והיתה זו יוזמתו של צ׳רטוק לצרפו לדיון.

תביעות הפרקליטים עומדות היום על תשלום של כ־5,500 לירות למפרע, תוספת לחודש, מחודש אפריל. סכום זה, אומר חבר הוועד, לא יהרוס את המדינה אבל יציל את הפרקליטות.

לדבריו המצב בפרקליטות גרוע. המורל ירוד, החלו התפטרויות של אנשים טובים. במחוז המרכז התפטר יהודה ויינשטיין, ממיטב פרקליטי המחוז, ובירושלים התפטר איתמר הכהן. ואלה הן רק הסנוניות הראשונות. דיבורים על פיטורים קולקטיביים כבר נשמעים במיסדרונות הפרקליטות.

כאשר יחזור שר המישפטים מחו״ל, עומד צ׳רטוק להתעמת עימו. פעם כבר ניצח דוד את גולית.

מישטרה

דפיקת־מוות בדלת

למישטרה שיטות משלה להודיע לאשה על מות בעלה

הדפיקות על דלת הכניסה העירו את שושנה בניטה משנתה. השעה היתה שלוש לפנות בוקר. „מישטרה!״ אמר הקול שמאחרי הדלת. „תפתחי את הדלת!״

רק לפני ימים אחדים התפרצו אלמונים לבית שכניה של שושנה. היא חששה, כי הדופקים על דלתה אינם שוטרים, כי אם פורצים. רק אחרי שהשחילו מתחת לדלת את כרטיס השוטר, הסכימה לפתוח.

„בעלך חשוד,״ אמרו לה, „תני לנו תמונה שלו!״ לא עזרו שאלותיה של שושנה, במה חשוד בעלה ומה הם רוצים ממנו. השוטרים סירבו לגלות דבר. בלית ברירה נתנה להם תמונה של בעלה.

כל אותו הלילה לא עצמה שושנה עין. גם לפני שבאו השוטרים לא הצליחה להירדם. בעלה, אברהם בניטה, קם כהרגלו בשעה 1.30 לפנות בוקר ויצא לעבודתו במאפיה אילת. לשושנה היתה הרגשה מוזרה, כי משהו רע עומד לקרות.

לעזור לאנשים. אברהם בניטה נרצח בדרכו לעבודה, ליד בית מישפחת עלי שניר ביפו, זמן קצר אחרי שאלמונים פרצו לבית המישפחה וריסקו במהלומות גרזן, או כלי חד אחר, את גולגולותיהם של ששת בני־המישפחה.

המישטרה גילתה בדרכה למקום את גופתו של אברהם בניטה, מוטלת בשולי הכביש. הוא נורה מטווח קצר בתישעה כדורי אקדח ברטה 0.22 מ״מ. חוקרי המישטרה משערים, כי האלמונים שביצעו את מעשה הזוועה בבית מישפחת עלי שניר, נתקלו בדרך מנוסתם באברהם בניטה, ומחשש שמא יזהה אותם ויביא למעצרם, חיסלוהו ביריות.

אלמנה בניטה
החשוד הפך ז״ל

בבוקר שוב הגיעו השוטרים, וביקשו משושנה להתלוות אליהם לתחנה ביפו. שם אמרו לה כי אברהם איננו. „מה זאת אומרת איננו?״ שאלה, „איפה הוא?״ עד מהרה התגלתה לה האמת המרה.

שושנה ואברהם נישאו לפני שבע שנים. הם הכירו כאשר אברהם בא להתארח בבית אחיו, הגר בסמוך לבית־הוריה של שושנה. שושנה היתה אז רק בת 17. אברהם היה כבר בן 30. למרות הבדל הגילים הגדול, פרחה האהבה.

שושנה הוקסמה במיוחד מנכונותו של אברהם לעזור תמיד לזולת. „איפה שלא היינו, הוא תמיד חיפש לעזור לאנשים,״ סיפרה. „פעם עברנו על־יד חנות שעלתה באש. מבלי לחשוב פעמיים, זינק אברהם לתוך החנות, ותוך סיכון עצמי קרע בידיו את חוטי החשמל, כדי למנוע את התפשטות האש.״

אברהם השאיר אחריו שני ילדים — יוסי בן ה־6 ודויד בן ה־4. יוסי מבין שאבא מת, אבל מסרב לדבר על כך. השנה הוא החל ללמוד בכיתה א׳, ושושנה מקווה, כי בעזרת היועצת הפסיכולוגית בבית־הספר תצליח להקל על מכאוביו.

עתה מתגוררת שושנה עם הילדים בבית הוריה. היא ממתינה לקבל תמיכה מהביטוח הלאומי, שתאפשר לה לכלכל את ילדיה בביתה, שבשכונת שפירא. את העתיד עדיין מוקדם, לדעתה, לתכנן: „אני לא חושבת על כלום, חוץ מאיך להסתדר עם הילדים.״

עיתונות

תעלומת המודעה

במודעה פרטית, שפורסמה ב„דבר״, נאמר כי נותרו עוד 621 ימים לשילטון הליכוד

בעיתון דבר, מהיום השלישי בשבוע שעבר, הופיעה מודעה פרטית יוצאת־דופן. במודעה נאמר: „נותרו עוד 621 ימים

(המשך בעמוד 54)

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

פרס ומנטש - חלק ב'

בהמשך לפירסום במדור זה לפני שבועיים, על ההוראה שהוציא בשנת 1973 שר־התחבורה דאז, **שימעון פרס**, למנכ"ל רכבת־ישראל, **יהודה רשף**, לשלם **למרדכי** („מנטש") **צרפתי** פיצויים כספיים, מסר עורך־דינו של מנטש, **נתן קנת**, חומר נוסף.

כפי שפורסם, בשנת 1973, עברה רכבת־ישראל לשיטת ההובלה במכולות (קונ־טיינרים), ובכך לא היה לה צורך בעבודת־סבלים בתחנות המיטען. תחנת־הרכבת בבני־ברק נקבעה כתחנה מרכזית למיטענים באיזור תל־אביב.

בתחנה זו עבדו, מאז היווסדה, ארבעה סבלים. מנכ"ל הרכבת רשף הודיע לסבלים על נכונותו לשלם להם פיצויים, אולם לפני רשף הופיע, בשם הסבלים, מנטש, והודיע כי בלי שיגמרו עימו, לא יהיה הסדר. לטענת מנטש, אף הוא בעל־זכויות במקום. רשף נקרא לשר־התחבורה, שימעון פרס, שהורה לו לקבל את עמדת מנטש. רשף קיבל את הוראת השר ושילם למנטש ולארבעת הסבלים סכום־כסף,

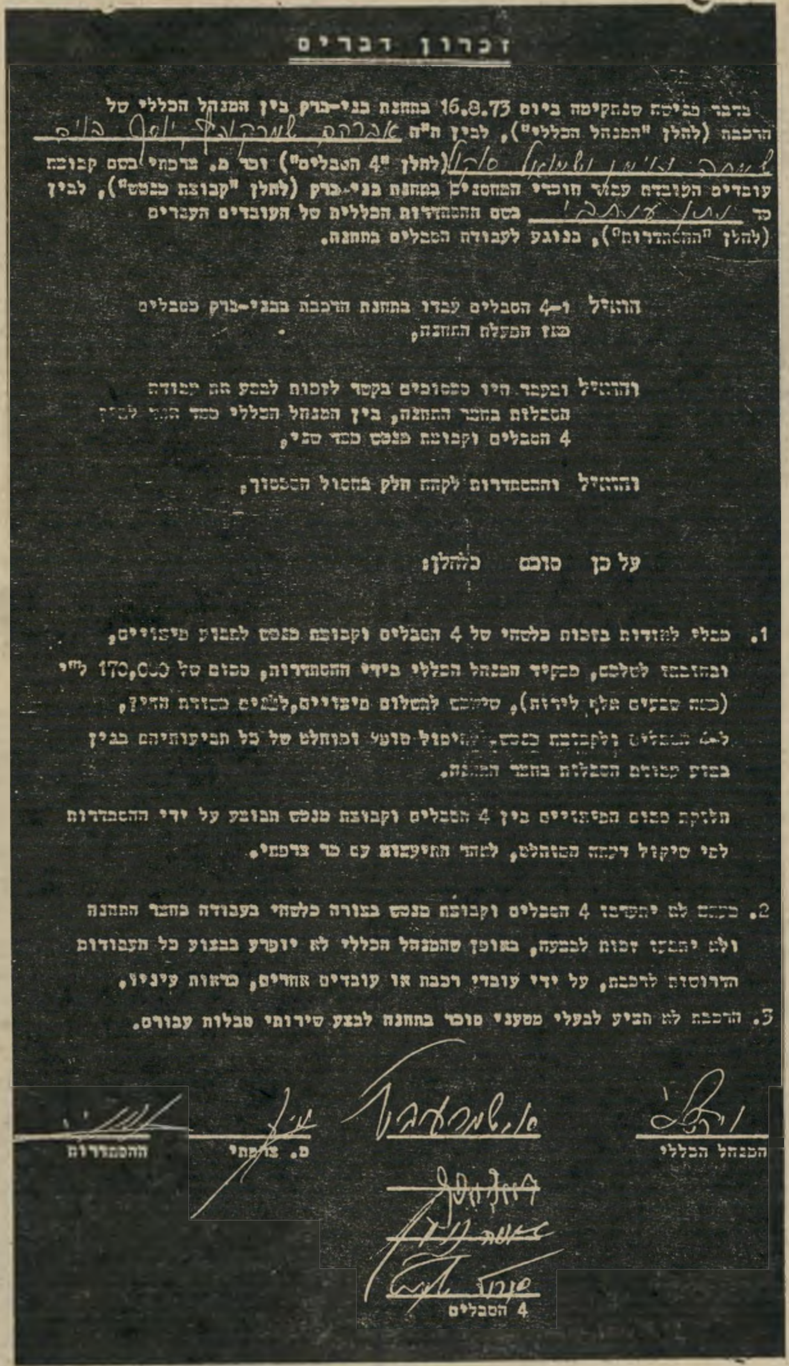

זכרון דברים

בדבר פגישה שהתקיימה ביום 16.8.73 בתחנת בני־ברק בין המנהל הכללי של הרכבת (להלן "המנהל הכללי"), לבין ה"ה [illegible] (להלן "4 הסבלים") ומר מ. צרפתי בשם קבוצת עובדים העובדת עבור חוכרי המחסנים בתחנת בני־ברק (להלן "קבוצת מנטש"), לבין מר נתן ענתבי בשם ההסתדרות הכללית של העובדים העברים (להלן "ההסתדרות"), בנוגע לעבודת הסבלים בתחנה.

הואיל ו־4 הסבלים עבדו בתחנת הרכבת בבני־ברק כסבלים מאז הפעלת התחנה,

והואיל ובעבר היו מסוכסכים בקשר לזכות לבצע את עבודת הסבלות בחצר התחנה, בין המנהל הכללי מצד אחד לבין 4 הסבלים וקבוצת מנטש מצד שני,

והואיל וההסתדרות לקחה חלק בחסול הסכסוך,

על כן סוכם כלהלן:

1. מבלי להודות בזכות כלשהי של 4 הסבלים וקבוצת מנטש לתבוע פיצויים, ובהזדמנות לשלם, מפקיד המנהל הכללי בידי ההסתדרות, סכום של 170,000 ל"י (מאה שבעים אלף לירות), שישמש לתשלום פיצויים, [illegible] ל־4 הסבלים ולקבוצת מנטש, [illegible] סופי ומוחלט של כל תביעותיהם בגין בצוע עבודות הסבלות בחצר התחנה.

   חלוקת סכום הפיצויים בין 4 הסבלים וקבוצת מנטש תבוצע על ידי ההסתדרות לפי שיקול דעתה המוחלט, לאחר התייעצות עם מר צרפתי.

2. כמו כן לא יתחייבו 4 הסבלים וקבוצת מנטש בצורה כלשהי בעבודה בחצר התחנה ולא יתבעו זכות לבצעה, באופן שהמנהל הכללי לא יופרע בבצוע כל העבודות הדרושות לרכבת, על ידי עובדי רכבת או עובדים אחרים, כראות עיניו.

3. הרכבת לא תביע לבעלי מסעני סוכר בתחנה לבצע שירותי סבלות עבורם.

המנהל הכללי | ס. צרפתי | ההסתדרות

4 הסבלים

המיסמך המאשר תשלום למנטש
לאחר התייעצות

אולם הבהיר כי לסבלים, באופן ישיר, היה מוכן לשלם יותר. רשף סירב לראות במנטש צד, אך בכל זאת נכלל מנטש, בהסדר.

עורך־דינו של מנטש, נתן קנת, המציא מיסמכים המראים בעליל כי בתחנה עבדו ארבעת הסבלים, ואילו מנטש קשור עם מה שנקרא חוכרי־המחסנים בתחנת־הרכבת. בזיכרון־הדברים, החתום על־ידי יהודה רשף, מנטש, נציג ההסתדרות **נתן ענתבי**, וארבעת הסבלים, הסכים רשף להפקיד 170 אלף לירות בידי ההסתדרות, וזו הצהירה שתשלם אותם, אחרי התייעצות עם מנטש.

קנת אמר לי כי הסבלים קיבלו 80 אלף לירות, ומנטש 70 אלף לירות לאנשיו. הוא לא ידע מה קרה לעוד 20 אלף לירות.

כדאי היה שמבקר־המדינה יבדוק מה היו שיקולי שר־התחבורה דאז, בהמליצו ליהודה רשף לסיום הפרשה.

לוי מצהיר הסטטיסטיקה מפריכה

לשר־השיכון והקליטה **דויד לוי** יש לאחרונה בעייה חמורה. כשר־הקליטה, כל הנתונים שפירסם על הצלחת מיבצע החזרת־היורדים הופרכו על־ידי הסוכנות, ונראה כי הדבר היחידי שבוצע במיבצע זה הוא הזרמת תקציבי־פירסום על־ידי עוזר השר, **אורי אורן**, לצורך ושלא לצורך. בנושא זה מטפלת מישטרת ישראל, ותת־ניצב **בנימין זיגל** נפגש השבוע עם השר לוי בלישכתו ושאלו שאלות הנוגעות להוצאות אלה.

כשר־השיכון־והבינוי הכריז לוי, בחודשים האחרונים, כי מישרדו יזם התחלות־בנייה המוניות, והנה תוך שנה יבוא מזור לנזקקים לדירות. לוי אולי חתם על חוזים עם חברות־בנייה, אך מה שקרה בפועל מסוכם בצורה הטובה ביותר על־ידי הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה, שפירסמה השבוע נתונים על התחלות־הבנייה.

ובכן, בסוף יוני 1979 נמצאו בשלבי־הבנייה השונים כ־59 אלף דירות, לעומת 58 אלף בסוף יוני 1978. מתוך 59 אלף הדירות בבנייה בסוף יוני 1979 נבנות 40 אלף במיסגרת הבנייה הפרטית ו־19 אלף במיסגרת הבנייה הציבורית. ביוני 1978 היו בבנייה ציבורית 21 אלף דירות.

המסקנה: מיספר הדירות הנבנה כיום גדל רק באלף, לעומת יוני בשנה שעברה. מיספר הדירות בבנייה ציבורית, שעליה מופקד האדון לוי, ירד באלפיים.

תחת לפרסם הצהרות כוזבות, אולי מוטב שהשר ידאג להתחלות־בנייה!

הצעה לחוסכי אוגוסט

אם הנך נמנה על אותם שפתחו תוכניות־חיסכון בנקאיות באוגוסט, רוץ לבנק, בטל את התוכנית, הפסד את המדד של אוגוסט (7% לערך), ופתח תוכנית חדשה בספטמבר. הסיבה: באוגוסט נתנו הבנקים מענק של 14% לחוסך. בספטמבר הם נותנים 25%. גם אם תפסיד את המדד של אוגוסט, עדיין תקבל 18% (25% פחות 7%), שהם יותר מהמענק של אוגוסט.

בורנשטיין השקיע 150 מיליון בצמודים

משה בורנשטיין, בעל מיפעלי „טמפו", מכר לאחרונה את מיפעלי־הזכוכית שלו בירוחם לקונצרן „כור", תמורת 150 מיליון לירות. בורנשטיין השקיע סכום זה בצמודים ומחפש עתה מיפעלים לרכישה כדי למצוא תעסוקה לבני־מישפחתו.

קלקא ועיסקי האלקטרוניקה

הקבלן **נחום קלקא** היה שותף בכמה מעיסקי־האלקטרוניקה הגדולים בעיר, הסתבר לאחרונה.

חברת „קדם אלקטרוניקה" נוסדה בשנת 1974 על־ידי **מורנו מיוחס** ונחום קלקא, בחלקים שווים. חלקו של קלקא היה באמצעות חברה בשם „חן השקעות". באוקטובר 1977 מכר קלקא את חלקו למיוחס, ו„קדם" החליפה מניות עם חברת "סרוו דינמיקס", שהיתה של מישפחת **מיכאל רובינסון**, המייבאת מכשירי־טלוויזיה או־אר־סי. כיום מספקת „קדם" ציוד אלקטרוני שונה למישרד־הביטחון ו„בנק ישראל", ו„סרוו דינמיקס" מנוהלת ונשלטת על־ידי מיכאל רובינסון ו**יוסף פורת**, שרכש מניות בחברה.

למה חברת „אבנר" מפסידה?

חברת־הביטוח „אבנר" פירסמה לאחרונה, כי הפסידה יותר מ־170 מיליון לירות מעיסקי ביטוח־הרכב שלה.

„אבנר" היא חברה שהוקמה מכוח חוק־ביטוח־חובה, והיא בבעלות כל חב־

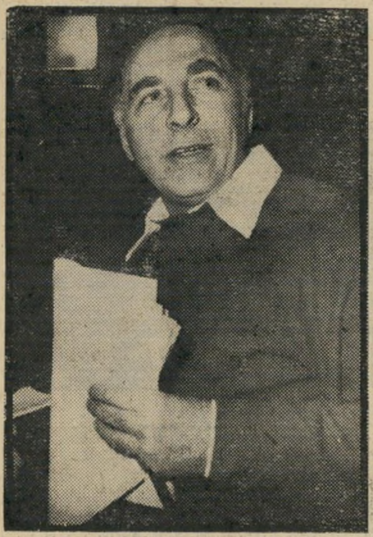

ח"כ כהן־אורגד
הכה את המומחה

רות הביטוח וממשלת ישראל. הודעות „אבנר" על הפסדיה הן חלק ממאבק על דעת־הקהל. „אבנר" העלתה את תעריפיה, מאז קומה, לפני שלוש שנים, במאות אחוזים, ועתה רוצה לייקרם שוב.

כאשר הוקמה „אבנר" קבעה הכנסת, כי בתום שלוש שנים לפעולת החברה יבדקו מומחים אם התעריפים שהיא גובה מוצדקים, לאור התביעות שהוגשו נגדה בשלוש שנות קיומה. עד היום טרם הוקמה ועדת־מומחים כזו. הממונה על הביטוח באוצר ועל „אבנר", **בן-עמי צוקרמן**, התעלם מהוראת הכנסת. רק יוזמה של כמה חברי ועדת־הכספים של הכנסת, בעיקר **יגאל כהן-אורגד**, הביאה להחלטה של ועדת־הכספים כי לא יאשרו כל העלאת תעריפים ל„אבנר", לפני שתיבדק על־ידי מומחים.

מומחים אלה יצטרכו לבדוק בעיקר אם תיק התביעות התלויות, ש„אבנר" מציגה, הוא ריאלי. אולם נראה כי לא רק המומחים, אלא גם מבקר־המדינה צריך לבדוק כמה פרשיות, נוסף על בדיקה שעשה, אשר פורסמה בדין־וחשבון האחרון שלו. שם מצא המבקר כי כספי „אבנר" מוחזקים אצל חברות־הביטוח ללא ריבית, מה שגורם להעברת רווחים מ„אבנר" לחברות־הביטוח.

גורם בענף־הביטוח, היושב בהנהלת „אבנר", מסר לי כמה עובדות הדורשות בדיקה מעמיקה ביותר. לדבריו, כאשר הועלו תעריפי ביטוח־החובה באחד בספטמבר, נהגו חברות־ביטוח רבות לחדש את הביטוח של הלקוחות ב־31 באוגוסט לפי התעריף הישן, וחייבו את „אבנר" כמבטחת־מישנה בתעריפי־ביטוח, שכאילו נעשו באחד בספטמבר. ההפרש הוא, כמובן, בעשרות אחוזים, וכל ההפרש נשאר בקופת חברות־הביטוח.

תרגיל נוסף נוגע לביטוחי־המישנה של חברות־הביטוח ו„אבנר". בין „אבנר" לחברות־הביטוח יש הסכם כי בכל תביעה, עד מיליון לירות, מכסה אבנר 30%, וחברות־הביטוח 70%. אם התביעה מגיעה לשני מיליון, הרי כל המיליון השני מכוסה על־ידי „אבנר". המיליון השלישי והלאה מכוסה אף הוא על־ידי „אבנר", שביטחה את עצמה עליו אצל מבטחי־מישנה בחו"ל. והנה, טוען המנהל ב„אבנר", הפרמיה שאבנר מקבלת מחברות־הביטוח תמורת כיסוי המיליון השני, אינו מכסה את הביטוח. לדבריו, השוואת תעריפי־הביטוח לפרמיות, שגובות חברות אחרות, תראה כי „אבנר" מסבסדת את חברות־הביטוח בעשרות מיליוני לירות לשנה.

לדבריו, שורש הרע הוא בכך, שההסכמים בין „אבנר" לחברות־הביטוח נעשים על־ידי הנהלת „אבנר", המורכבת מחברי הנהלות חברות־הביטוח, שעימה „אבנר" עושה הסכמים — אותם האנשים יושבים, למעשה, משני צידי השולחן.

(המשך מעמוד 52)
לשילטון הליכוד". איש, פרט לכמה אנשי הנהלה בדבר, לא ידע מי עומד מאחרי מודעה זו, ומי מימן אותה.

התעלומה ניפתרה עד מהרה הודות ל־להתרברבותו של המנהל המיסחרי של דבר, אבי גולן. הוא סיפר לעיתונאים, כי המודעה היא פרי יוזמתו. „זהו ראיון פירסומי מבריק מאין כמוהו," התגאה, „עדיין לא מצאתי לו מממן, אך אני בטוח כי רבים יקפצו על המציאה, והיא תתפרסם עד תום תקופת שילטון הליכוד."

גולן אכן הגה את הרעיון. הוא כתב

המודעה ב„דבר"
להיות יותר טוב מהליכוד

את גוסח המודעה, והעביר אותה לדפוס, תוך שהוא מצרף אליה אזהרה, כי מי שיעז להוציא את המודעה החריגה, יפוטר מעבודתו. האיום עשה את שלו והמודעה פורסמה.

נודע כי חבר־הכנסת מאיר כהן, שהוא יושב־ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, זעם כאשר קרא את המודעה. הוא מתכונן לפעול בעניין זה. העיתון דבר שייך ל־הסתדרות. הפירסום פוגע בסיעת הליכוד, שהיא השניה בגודלה במליאת הוועד־הפועל. כהן יפנה אל עורכת דבר, חנה זמר, וידרוש ממנה הסבר למודעה הפוגעת.

למרות ביטחונו המופרז של אבי גולן, כי ימצא מממן למודעה, היא פורסמה רק יום אחד. למחרת שוב לא הופיעה. נשארה רק השאלה מי מימן אותה באותו היום?

תנועות

שרות יותר שווה

מוחות מרגלית ראלי (גן־שמואל) כרמלה (עין השופט) ונטע פולי (להבות־הבשן)
להיות יותר טוב מ„שרות שווה"

„פחות שיוויון ויותר כפייה דתית!" קבעה צעירה בכנס של בנות נגד ביטול חוק השרות הלאומי

„צריך להפסיק עם האדישות! לאף אחד לא איכפת במדינה הזאת," טענה דליה אנגלמייר, מבית־קמה, בלהט.

„יש כאן פחות שיוויון ויותר כפייה דתית," פסקה עינת, מקיבוץ דביר, מקצהו השני של האולם.

„הן לא תלכנה לים ואנחנו נשרת בצה"ל," התפרצה להמולה נטע עינת.

האווירה באולם צוותא להטה. בזו אחר זו ניסו כמה בנות לעלות על הבמה ולנאום, אך דבריהן הופסקו באמצע על־ידי קריאות־הביניים של הבנות, שבאו למחות נגד ביטול חוק־השירות־הלאומי.

הן התכנסו בתל־אביב ביום החמישי שעבר, והביאו איתן מיכתב, שהופנה אל „כבוד השר" עזר וייצמן, ראש־הממשלה, הרמטכ"ל וראש אכ"א.

במיכתב נאמר: „אנו, בנות מכל רחבי הארץ, מכל שדרות העם, בנות עירוניות ובנות קיבוצים, חילוניות ודתיות, העומדות בפני גיוסנו לצה"ל, הרואות בשירותנו הצבאי חובה וזכות לאומית ממדרגה ראשונה. אנו זועקות על העוול הנעשה במדינה! אנו רואות לעצמנו חובה מצפונית ולאומית למחות נגד חוק דמוקראטי שהלך לעולמו..."

הן באו למחות בעשרות. ליתר דיוק: 130 בנות מכל רחבי הארץ. לפני שהתחילו בכנס היה ברור, לפחות לחלק מהן, כי הן התכנסו כדי להודיע, כי לא תתגייסנה לצה"ל במועד; תדחנה את גיוסן בשבוע ותבואנה לבושות שחורים למחות מול בניין הכנסת.

להתנער מאדישות. הסבירה נטע פולי, בקיבוץ להבות־הבשן: „התארגנו לפני כמה שבועות. הרוב נמצאות אחרי שמינית, בשנת שירות מטעם הקיבוץ. אנחנו למעשה משרתות שלוש שנים, בעוד שבנות אחרות כלל לא משרתות והולכות לים. איננו מוכנות להשלים עם חוק שמיועד להפלות חלק מהאזרחים. אנחנו נתגייס, בסופו של דבר, אבל גם נשמיע את קולנו נגד מה שקורה במדינה הזאת.

„בינתיים לא תומך בנו אף גוף מהקיבוצים. גם שירות שווה לא מוכנים לעמוד מאחורינו, כי אינם מוכנים לפעול נגד החוק. אבל רק בדרך זו אפשר לפעול כדי לגרום לאנשים להתנער מאדישותם."

על הבמה עלתה שרה'לה, מאיילת השחר, ובידה דף מעוך. „כנראה שרק כאשר מופרים החוק והסדר במדינה, רק אז שומעים את קולנו. ניסינו הכל, שום דבר לא עזר, אנחנו חייבות לפעול בדרך כזאת," הכריזה.

דבריה הופרעו על־ידי קריאות־ביניים. קשה היה לעקוב אחר מה שהתנהל באולם הקטן. שרה'לה נשארה יושבת. לעזרתה קם דורון רוט, משער־הגולן, מההנהגה הראשית של השומר־הצעיר. הוא העלה על הבמה את רקפת, מהנוער העובד, שתנהל את הדיון. גם רקפת לא הצליחה לומר את דבריה.

„אולי נעשה הצבעה, כדי להחליט מי ינהל את הדיון ואיך?" נשמעה קריאה.

לבסוף הוחלט להעלות את חברת־הכנסת שולמית אלוני, כדי ליישב את המאבק שבין התנועות הקיבוציות השונות. „ההחלטה כאן לא יכולה להיות ממוסדת," הסבירה להם אלוני. „אתם לא יכולים לבחור בגוף שינהל בשבילכם את העניין. כל אחת צריכה לבוא בעצמה וביוזמתה, אחרת זהו מרד."

הרוחות התלהטו. פה ושם נשמעו קריאות: „אנחנו לא נתגייס בכלל!"

מגישות התה. יהודה מגיבעת־חיים אמר: „תעשנה הכל, אבל מחוץ לצבא. לצה"ל אורבות הרבה סכנות. אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו לא להתגייס."

פסקה מיכל וויינברג, ממועצת הביטחון של הקיבוץ הארצי: „זה עניין פוליטי. צריך להבדיל בין מאבק פוליטי ובין מאבק אישי. יש כאן חוק שנקשר בצורה פוליטית עם צה"ל, אבל צה"ל הוא גוף לא פוליטי. נפגשתי לאחרונה עם הרבה בנות, שאינן רוצות להתגייס. אני רוצה להגיד לכן, להזהיר אתכן, אתן לא תלקנה דבש. רבות מכן תהיינה פקידות, מזכירות, מגישות־תה, טלפוניסטיות. אי־אפשר שכל אחת תקבל את מה שהיא רוצה. אבל אתן צריכות להתגייס לצה"ל."

בסופו של דבר היה קשה להחליט איך לעשות מה. כל קבוצה נלחמה על זכות ההחלטה. 60 בנות עזבו את האולם והחליטו להילחם ולגייס בנות למען צעד־מחאה של דחיית גיוס. השאר המשיכו להילחם בתוך האולם.

„מה שמפריע לי," אמרה ראלי מגן־שמואל, „זה שהכל הפך כאן למאבק מימסדי בין הקיבוץ הארצי ואחרים. אלה אומרים שההצעה שהועלתה אינה בשמם, והשאר טוענים, כי ההחלטה אינה בשמם. הם עוד יישבו שם הרבה זמן. למעשה כל העניין הוא לא עניינה של תנועה קיבוצית זו או אחרת."

היציל הכותל את נישואי פארה?

בלילה האחרון לביקורה בישראל, בעת שסעדה את ארוחת־הערב בחברתם המצומצמת של מלוויה, במלון באילת, קיבלה פארה פוסט שיחת־טלפון אישית מלוס־אנג'לס. על הקו היה לי מייג'ורס, בעלה לשעבר, שנפרד ממנה, אם כי השניים לא התגרשו עדיין. הוא החליט לטלפן לה, מעבר לים, אחרי שראה בעיתונים את צילומיה מישראל, כשהיא נשענת על קביים ונבהל. אחרי שהרגיעה אותו בטלפון, וסיפרה לו כי שום תאונה רצינית לא קרתה לה וכי נאלצה לדדות על קביים כדי שלא להפסיד אף אחד מסיוריה, ובעיקר את הביקור בכותל המערבי (בתמונה משמאל עם רונית עמית), לא הצליחה להירגע, בעצמה. „הוא טילפן," צהלה לפני כולם. האם זו התפילה שנשאה פארה, שהעירה את ליבו של היקר לה — ואם כן, האם יציל הכותל את נישואיה? צילם: גריגורי רוז'נסקי.

עדנה פיינרו ■

לתמרה טולמן יש צפורים בראש..

לך חשבנו כשראינו את כל הכלים המדהימים, מטובי המעצבים בעולם שתמרה טולמן הביאה לקראת ראש־השנה.
כשתמרה בוחרת עבורך כלים ואביזרים, הדמיון שלה הולך רחוק; איזה מתכון להגיש בו, מה היא המפה המתאימה, כוס היין והמים, הסכו"ם המיוחד ואפילו את הסינור המתאים.

כשתבואי היום לדניש פלוס, תמצאי מבחר מפתיע של כלי אוכל, כלי בישול והגשה, כוסות ליין ומים, כדים וקערות, מפות ומפיות, אביזרים דקורטיביים, ואפילו משחקים חברתיים ומתנות לילדים, שכולם מיובאים אישית ובלעדית ע"י דניש פלוס.
אנו מזמינים אותך לאחד מסניפי דניש פלוס בארץ ומאחלים לך חג־שמח.

רמת־גן: דרך ז'בוטינסקי 104.
תל־אביב: ככר המדינה, רח' ה' באייר 62.
ירושלים: רח' הסורג, מול בנק ישראל.
חיפה: אחוזה, רח' חורב 53.
כפר שמריהו: מרכז מסחרי.
באר־שבע: חנכנו סניף חדש רח' רמב"ם 37 (פנת רח' הרצל).

DANISH PLUS

כרטיס האשראי היחידי המעניק הנחות

כשהזמנת אותה לארוחה ולא ידעת שיש לה תיאבון גדול, שלוף ישראכרט.

במשך כל הארוחה היית עסוק בחישובים אם תוכל לשלם את החשבון שהתנפח מרגע לרגע. היא נהנתה מאוד אך אתה היית מודאג.

עם ישראכרט זה פשוט וקל. אתה יכול להסתובב ברחבי הארץ, ללא מזומנים או המחאות ולקנות באשראי ובנוחיות. החשבון מגיע אליך רק אחת לחודש וברוב המקרים עם הנחה.

לכן, בפעם הבאה כשתצא לבלות קח איתך ישראכרט ותהנה גם אתה מהארוחה.

ישראכרט. יורוקרד.
אשראי וטוב לי בארץ ובעולם.

דגל בוואַרשה ישראל כרמל על מרפסת בית צירות ישראל בוואַרשה, ביום העצמאות של ישראל. למרות שהיתה זו צירות ולא שגרירות, וכללי הטקס קובעים כי ההמנון ינוגן רק לשגרירות, הצליח כרמל לשכנע את שר הטקס הפולני ש„ישראל זה דבר מיוחד", ולהרשות את נגינת ההימנון.

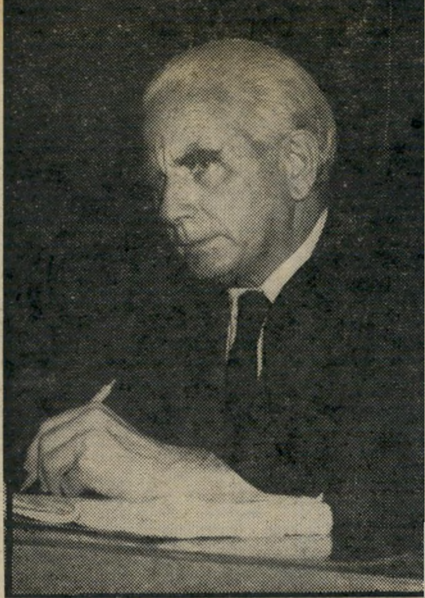

השופט ישראל כרמל כפי ש־נראה מעל כס השיפוט באחד ממישפטיו האחרונים. כרמל פרש מבית־המישפט ביום בו הגיע לגיל 70.

השופט כרמל פורש מתפקידו ולוקח עימו צרור של זיכרונות, תקדימים וקוריוזים

שופט בנעלי בית

אולם־המישפטים היה מחניק. אחד הנאשמים חש לפתע ברע. שופט־השלום, ישראל כרמל, הבחין בפניו ה־חיוורים.

„אתה מרגיש לא טוב?" הוא שאל את הנאשם.

„הכל בסדר, אבל אני קצת צמא."

השופט כרמל הזעיק את שמש בית־המישפט, הוציא כסף מארנקו והורה לו להביא בקבוק גזוז מהמיזנון הסמוך, בשביל הנאשם.

השבוע, כשהגיע השופט שחילק גזוז לנאשמים ובכה על אבדנם של בתי־כנסת בשואה, ליום הולדתו ה־70, הוא פרש לגימלאות. שופט בית־מישפט־השלום, ישראל כרמל, האדם אשר איש לא שמע אותו מרים את קולו או מתנשא מעל לנאשמים, האיש בעל העיניים התכולות והשער הכסוף, הוא היום כבר כבוד־השופט לשעבר.

מיד לאחר סיום לימודיו באוניברסיטת לבוב, עלה ישראל כרמל, אז ישראל קר־מר, לארץ־ישראל. הוא מכנה בצחוק את עליתו „עלית עורכי הדין הגליצאים." יחד עימו עלו אז יהושע רוטנשטרייך, לימים ראש־לישכת עורכי־הדין ויעקב (קובה) הגלר, מבכירי עורכי־הדין בארץ.

זה היה עוד בשנת 1934. לפני גל ה־אנטישמיות בפולין, ולפני שרישומו של היטלר ניכר באירופה.

למרות שהצליח להעלות את כל בני מישפחתו מפולין לפני השואה, היה נתון רובו וכולו למאבק ולעזרה ליהודי פולין. כאשר נסתיימה מילחמת־העולם ובפולין ציינו חמש שנים למרד גיטו וארשה, היה כרמל בין המוזמנים במישלחת הישרא־לית. הדבר היה חודש לפני הכרזת המדי־נה. בין היוצאים עימו היו משה סנה, אברהם שלונסקי, זרובבל ויצחק („ואנ־טק") צוקרמן — מפקד גיטו וארשה.

המישלחת אשר יצאה משדה־התעופה בלוד, חזרה לישראל יומיים לפני הקמת המדינה. ומאחר ששדה־התעופה לוד היה בשלטון ערבי, נאלצו לנחות בשדה דב. בדרכונם הוחתם „תל־אביב" והמילה „שדה התעופה" נוספה בכתב יד.

כאשר קמה המדינה באו אל המיש־פטן הצעיר בשתי הצעות קוסמות. ה־אחת, מינוי של שופט, והשניה, מעמד של קונסול ומזכיר ראשון בצירות ישר־אל שעמדה להיפתח בוואַרשה. הבחירה היתה קשה מאוד. השופט שניאור זלמן חשין ז"ל, אמר לו: „שופטים כבר היו לנו, דיפלומטים עדיין לא." וכך הגיע כרמל לראיון עם שר־החוץ משה שרת. גם אצל שרת היסס כרמל. הוא חשב על מועד גיוסו הקרוב לצה"ל ולא רצה ל־החמיץ את הגיוס. אך שרת שיכנע או־תו. „זהו הגיוס שלך." ואמנם את אות הקוממיות קיבל ככל משתתפי מילחמת־השיחרור, אך על שרותו הדיפלומטי.

למרות שהפרוטוקול באותה תקופה ב־פולין, התיר נגינת ההימנון הלאומי רק לנציגות בדרג של שגרירות, ולמדינת ישראל היה רק ציר, ישראל ברזילי, שיכנע כרמל את שר־הטכס הפולני, ש־מדינת ישראל היא מדינה מייוחדת במי־נה, ואפשר לחרוג מן המקובל. ההמנון הישראלי נוגן בוורשה בעת הטכס.

גורלו של כרמל שיחק לו. את אשתו הוא פגש בעת שירותו כקונסול בוורשה. היא היתה ילידת ביאליסטוק, אך היגרה בילדותה למכסיקו, וביקשה, בצירות, ויזה לישראל. מאחר שדיברה עברית שוטפת חשב הקונסול הצעיר כי היא ישראלית ונתן לה את הוויזה לחיי נישואין עימו. בנם נולד ב־1949 בוורשה.

תוך כדי שירותו בפולין הוציא כרמל כ־30 אלף „פרומיסות" — הבטחות ל־יהודים שרידי השואה, שאם ימציאו לו דרכון יזכו לאשרת עליה לישראל. הדבר הביא לגל של בקשות מהצירות ועורר גם חילוקי־דיעות מסויימים בישראל.

כאשר חזר לישראל, אחרי שליחות קצרה באמריקה הלאטינית, קיבל על עצ־מו את תפקיד השפיטה, שהוצע לו קודם.

חסיון לעיתונאי

מאז 1950 שימש כשופט בבית־מישפט־השלום התל־אביבי. הוא היה אהוד מאוד על הכל. הנאשמים שעברו לפניו, ידעו כי „הוא שופט עם לב", והוא היה נוהג כבית הלל ולא כבית שמאי.

אלפי מישפטים עברו תחת ידיו במשך 29 שנים אלה, וכמה מהם הפכו להלכות מישפטיות. היה זה הוא אשר קבע, בשנת 1977, שלעיתונאי יש חסיון חלקי. הוא קבע, בפסק־דין יחיד במינו בישראל עד היום, שעיתונאי אינו חייב לגלות את מקורות המידע שלו. היה זה במישפט דיבה שהגיש בית־הספר תיכון חדש נגד העולם הזה, וכתבו יוסי ינאי, על כתבה שנקראה חשיש בגימנסיה.

בשנים האחרונות דן כרמל בעיקר ב־קובלנות פרטיות. זוהי עבודה שאינה אהודה ביותר על שופטים. הצדדים ב־מישפטים אלה אינם, תמיד, מאופקים ביו־תר. אך קסמו האישי ויחסו הלבבי לצד־דים, עזרו לכרמל גם בתפקידו זה.

בעת מישפט אייכמן הכין כרמל עבו־דת־מחקר מעמיקה, אחרי שבדק 11 אלף דפים מיומנו של הגנראל הנס פראנק. חומר זה ביסס את השערתו של כרמל, שאייכמן היה אחראי גם להשמדת יהודי פולין, דבר שבאותה עת הוכחש עדיין על ידי ההיסטוריונים. הוא הופיע כעד מומחה במישפט, ובית־המישפט אמנם הרי־מומחה. ובית־המישפט אמנם הרשיע את אייכמן גם על השמדת יהדות פולין.

אילנה אלון ■

חמשת הגדולים עם תום מלחמת־העולם ה־שניה, נערך טקס לציון חמש שנים למרד גטו וארשה. שילטונות פולין הזמינו מישראל, שעדיין לא קמה אז, חמישה אישים, להשתתף בטקס. החמישה הצטלמו לפני יציאתם למזכרת. בתמונה נראים: משה סנה, זרובבל, ישראל כרמל, יצחק („אנטק") צוקרמן ואברהם שלונסקי.

הטריקו-טריק

הטריכפול — שמלה עם הדפס עדין הבד בעיצוב בלעדי של רוחק׳ה עם גימורי סאטיין לערב.

של ביבה

הצד השני של הטריכפול — שמלת בוקר חלקה גימורי פסים ואפליקציה.

הטי — שירט בעיצוב מיוחד עם אפ־ליקצית־יד.

שמלת הטריקו לערב — סכסית ומחמיאה.

דומה שאין גבול לרעיונותיה של רוחק׳ה מביבה. בשבוע האופנה ה־אחרון שגעה שוב את כולם בסדרה של דגמים יפהפיים שהיא קראה להם טריקו טריק (ברצון הייתי לובשת כל אחד מהם). ואכן ההזמנות זרמו אליה למכביר (אנ־גליה, הולנד, צרפת, גרמניה, ארגנטינה, קנדה, גיברלטר, דרום אפריקה ועוד). מעניינת במיוחד ההזמנה מגיברלטר, מח־נות מאוד מפורסמת המוכרת את תוצרתה בעיקר לעשירי מרוקו, וכך תמכור ביבה בעקיפין את תוצרתה לנשות האצולה ב־שוק הערבי.

רוחק׳ה יוצרתה של שמלת הפלא שהפ־כה כבר להיות שמלת הקיץ הלאומית שלנו דואגת להוציא מדי עונה להיט חדש מתחת ידה. בשנה שעברה יצאה עם סדרת הטריקים, ואילו הלהיט של הקו־לקציה הנוכחית היא שמלת הטריכפול שאפשר ללובשה משני צדיה. הטריקו הופך אצלה בעיצוב וגימור מושלם ל־טריקו של ערב — והטיפול המיוחד שלה בו זכה להרבה מחמאות כמו למשל בלייזר מאוד מחויט מטריקו. (יש צורך לבחון את הבלייזר מקרוב בכדי להשתכנע כי אכן מדובר בטריקו).

רוחק׳ה שנתפרסמה מאוד בשנות השי־שים המאוחרות עם פתיחת הבוטיק הרא־שון שלה ברחוב ירמיהו וזכתה להרבה ביסויים בעתונות בזכות אישיותה המיו־חדת במינה (דתיותה, עברה כנערת זוהר ועוד דברים שאפשר למלא בהן כתבה נוספת), עשתה שוב צעד יוצא דופן כש־עברה למלון רמת־אביב ופתחה שם את אולם התצוגה היפה ביותר בארץ. המת־פרה ישוכנת בארמון טורקי מקסים בן 200 שנה — ולא פלא שיש לה שם הש־ראת יתר. אילו ידעה רוחק׳ה לנצל את כשרונותיה גם בתחום המסחרי, קרוב לודאי שהיתה כבר אחת הנשים העשירות בארץ. "מה לעשות", אומרת רוחק׳ה בחיוך, "זה לא הצד החזק שלי — אני מקוה שהפעם אעשה זאת" היא מוסיפה ואומרת.

ולא נותר לי אלא לקוות כי הפעם תזכה גם להצלחה כספית ההולמת את כישוריה וכל זאת בעזרתו של שותפה החדש דוד קרני שמשימתו הראשונה ב"ביבה" תהיה: כיצד מתרגמים כשרון עם הרבה קסם אישי לשפת הממון?

קולנוע

במאים

הבמאי שלא רצה לביים את „מצדה"

„מדוע אינני בא לישראל? ובכן, בשעתו, כשחשבו להסריט את מצדה כסרט קולנוע, ביקשו ממני לביים אותו. סירבתי. לא רציתי לעשות סרט הירואי־שובינסטי. זה לא מעניין אותי. ובכלל, ישראל לא היתה אוהבת לשמוע מה שיש לי לומר לה, וגם אינה חייבת לשמוע. אני הייתי רוצה לראות ישראל שונה מאשר היא היום — פוליטית וחברתית. לכן אני מוכן לחכות לימים טובים יותר, כשמשהו באמת ישתנה בה."

הכנות היתה מאז ומעולם אחת מתכונותיו הבולטות של מרטין ריט, הבמאי היהודי־אמריקאי. הוא לא נמנע מלהביע את עמדותיו, גם כשידע שלא יהיה פופולרי. גם הפעם, בנורמה ריי (ראה שעון), הסרט שהביא אותו לפסטיבל קאן '79, היכה את האמריקאים בנקודות הכואבות להם ביותר: הגיזענות, אטימות המוחין, הצדקנות, המיסחור והיעדרו של צדק חברתי. ואם הגיע בן ה־60, הצנוע בהליכותיו ומי שאינו צריך להתגלות, באשר שמו כבר הונצח בתולדות הקולנוע האמריקאי, לפסטיבל זה, הרי זה משום שכאן, בקאן, היה לו סיכוי לתת דחיפה קופתית לסרטו האחרון, נורמה ריי, שבגלל סגולותיו הפוליטיות לא זכה להצלחה שלה היה ראוי בקופה האמריקאית.

הוא אמר לי בגלוי, בראיון שקיימתי איתו מייד אחרי חלוקת הפרסים בפסטיבל: „אם סאלי פילד זכתה בפרס השחקנית־הטובה־ביותר, יש לסרט שלי יותר סיכויים בקופה. הפרס עשוי לעזור."

האולפנים מפחדים. מרטין ריט מחייך כשאני אומרת לו שהוא דורך על רגליה הכואבות של אמריקה: עשית זאת גם בגם הוא בענקים, בשם בהשאלה ובפרא מני אלף. האם אינך מהסס לפני שאתה בוחר את הנושאים שלך?

הקרב על האנושיות

נורמה ריי (בן־יהודה, תל־אביב, ארצות־הברית) — מרטין ריט הוא במאי מן הדור הישן. סרטיו עשויים לפי כל החוקים המקובלים של הוליווד, עם טובים ועם רעים, ועם גיבורים הנאבקים עם הסביבה ועם עצמם, כדי להתגבר ולצאת, בסופו של דבר, מנצחים.

לזכותו של ריט צריך לומר, שליבו פועם דווקא בקצב הנכון. הוא הוכיח פעמים רבות שהוא בעד כוחות הקידמה ונגד הניצול והרשע, בסרטים שונים זה מזה כמו „אגרוף חברזל", „שם בהשאלה" או „גם הוא בענקים". לחובתו יש לומר, שסרטיו נראים קצת צפויים מדי, והחלוקה בין הטובים והרעים ברורה מדי. לצופה לא נותר שום ספק לטובת מי הוא צריך להיות.

מעלתו הגדולה בנורמה ריי היא פחות, בתיאור המאבק להקמת איגוד־מקצועי בתעשיית הטכסטיל, המהווה מקור פרנסה לרוב תושביה של עיירה דרומית, ויותר בטיפול שהוא מעניק לדמויות הראשיות: פעיל האיגוד המקצועי שמגיע למקום כדי לארגן את הפועלים (רון לייבמן), בעלה של מנהיגת הפועלים (בו בריג'ס), ונורמה ריי עצמה, אשה פשוטה המוצאת את יעודה בחיים כשהיא נרתמת לקרב על תנאי עבודה אנושיים יותר.

כל אחת משלוש דמויות אלה ומערכת היחסים שביניהן, הם מרכז־הכובד של הסרט. מישחקם המעולה של כל השלושה, ובמיוחד של סאלי פילד בתפקיד הראשי, ייזקף גם הוא, כנראה, לזכותו של ריט, שחקן לשעבר שהצליח ברוב סרטיו להשיג את המכסימום מן השחקנים שהופיעו עימו.

פילד ורון לייבמן: היהודי המובהק

„הנושאים המעניינים אותי הם דווקא אותם נושאים חברתיים, שאף אולפן־סרטים לא היה מטפל בהם מיוזמתו. כבר יותר מעשר שנים שלא עשיתי סרט לפי הזמנת אולפן. האולפנים מציעים לי סרטים בנוסח סופרמן או גריז, ואני, מצדי, מוכן שלא לעבוד יום אחד נוסף בחיי אם יאלצו אותי לנגוע בפסולת שכזאת. אבל, לעומת זאת, אם אני לא אעשה סרטים חברתיים, איש לא יעשה אותם תחתי. הנה, למשל, היום אני מכין סרט על פועלים מהגרים באמריקה. אין לי כל ספק, שאף אחד אחר לא היה יוזם סרט שכזה. האולפנים מפחדים ואינני מאשים אותם. ולכן אי־אפשר להאשים אותי, שאני מוכן לעשות רק את מה שמעניין אותי לעשות."

האם, משום כך, אתה בוחר רק נושאים בעלי אופי חברתי או פוליטי?

„איכפת לי מאד כל מה שמתרחש בחברה. אני מודע לבעיות הפוליטיות שלה, לבעיות החברתיות והאנושיות, אבל לעולם לא אתחיל סרט מנקודת ההשקפה שאני רוצה לבטא, למרות שברגע מסויים היא באה ממילא לידי ביטוי.

„אני מתחיל סרט משום שאני מתאהב בדמות מסויימת. במיקרה של נורמה ריי התאהבתי באותה האשה, שהפכה ללוחמת חברתית. ומרגע שהתחלתי לעבוד על הסרט, התעוררו ובאו לידי ביטוי כל העמדות הפוליטיות והחברתיות השייכות לסיפור."

נורמה ריי הוא סיפור על אשה פשוטה, המעמידה את כל המוסכמות החברתיות על ראשן, בעיירה דרומית בארצות־הברית. קשה להאמין שהסיפור התרחש במציאות רק לפני שנה. קשה להאמין שארצות־הברית של היום היא כה גיזענית, כה פוריטנית וכל כך שמרנית. דמותו של היהודי, ראובן ורשבסקי, פעיל האיגוד־המיקצועי, שבא מניו־יורק כדי לעודד את ההתארגנות הראשונה של פועלי הטכסטיל, דרך מנהיגותה של נורמה ריי, אינה מיקרית. הלא כן?

„בוודאי שלא. רציתי לעצב דמות של יהודי מובהק, דווקא משום שבארצות־הברית עדיין חיים עם מיתוס מסויים בתפיסת דמותו של היהודי. לכן, במקום להשתמש ביהודי כמו ג'ורג' סיגל או ג'ימס קאן, או יהודי כמו פול ניומן, שכל נערה בעולם היתה מוכנה ליפול לרגליו, רציתי דמות של יהודי שכל אמריקאי היה מטביע עליה חותמת ,יהודי', בנוסף למערכת שלמה של תחושות ודעות קדומות לגבי הטיפוס הזה. לכן בחרתי בשחקן מצויין כמו רון לייבמן, שאי אפשר לטעות ביהדותו. אני בעצמי בא מקהילה יהודית מניו־יורק, ואני מכיר טיפוסים רבים כמו הגיבור שלי. למעשה, גם אני הייתי טיפוס כזה לפני כ־18 שנה."

איזו אשה מייוחדת! על מעמד אחד בסרט, הגיראה תיאטרלי כימעט במכוון ועשוי לעורר ספקות ביחס לאמינותו, שבו מספרת נורמה ריי לילדיה את האמת על חיי המוסר שלה ומגלה להם שלמעשה אחד מהם הוא ילד לא־חוקי, מספר ריט: „מעמד זה טומן בחובו את הסיבה, שבגללה עשיתי את הסרט הזה. כשקראתי לראשונה בניו־יורק טיימס על אותה אשה, חשבתי לעצמי: אלוהים! איזו אשה מייוחדת במינה. הנה, אשה, פשוטה, פועלת, שיש לה האומץ לשבת ולספר לילדיה מה שאינה רוצה שיגיע לאוזניהם מפי זולתה. היא מספרת להם מה עבר עליה. היא אומרת להם כך: ,עכשיו, משהתבגרתי, אני רוצה לספר לכם בעצמי על עברי.' ואין זה משנה אם הם קטנים ואינם יורדים לסוף דעתה. העובדה שהיא מוכנה לחשוף עצמה בפני ילדיה שלה היא העובדה שעושה אותה לגיבורה."

אין זה קל להיות ביקורתי בחברה, שלה אתה רוצה למכור את המוצר שאתה עושה. בשנים מסויימות שילמת על כך ביוקר ושמך הוכנס לרשימה השחורה של הוליווד, בתקופת מק־קארתי. — האם היה קשה מאד באותם ימים?

(המשך בעמוד 60)

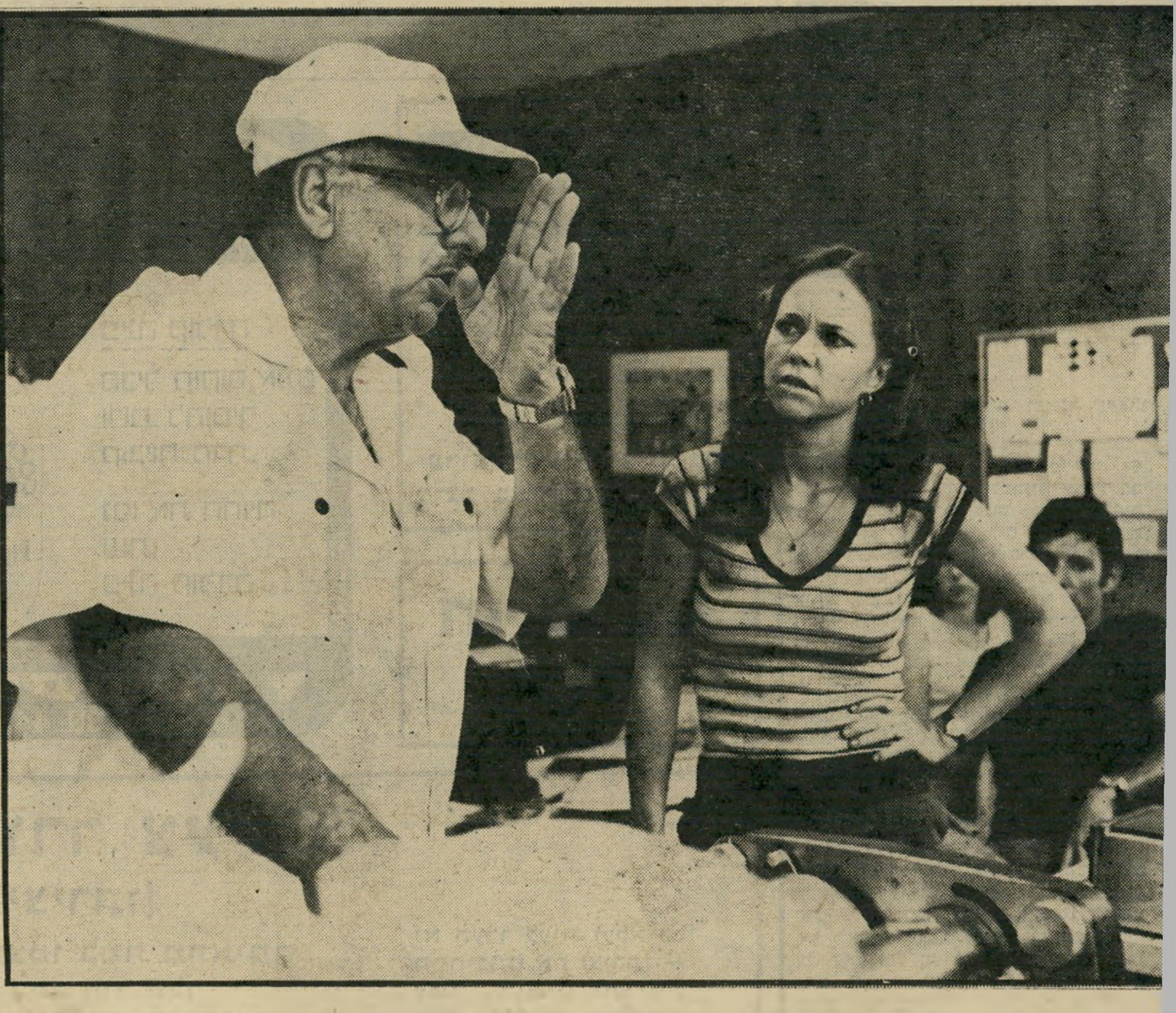

הבמאי מרטין ריט מביים את סאלי פילד ב„נורמה ריי"
ארצות־הברית גיזענית, פוריטנית, קונסרבטיבית

מי אוהב להדיח כלים? אחרי שהאורחים הולכים, מאוחר בלילה,
נשארים הכלים... ואז כמה טוב שיש מדיח כלים ״פיילוט אינדסיט״ שעושה את העבודה בשבילך.

מדיח כלים ״פיילוט אינדסיט״ יכול להתגבר בקלות על 12 מערכות כלים. הוא ישתלב בקלות במטבח שלך עם מידות נוחות של 85 ס״מ גובה, 59.5 ס״מ רוחב ו־60.5 ס״מ עומק. עיצובו מקסים ומשטחיו הפנימיים עשויים נירוסטה. בנוסף לכל המעלות שעושות מדיח כלים זה לאחד הנמכרים ביותר בישראל, הוא עולה לך רק ‎25,116.-‎ ל״י במזומן (כולל מע״מ). קני אותו עכשיו, לקראת החגים, ותזכי גם בשי מיוחד: שנת ביטוח חינם (בנוסף לשנת האחריות).

Pilot INDESIT

מדיח כלים פיילוט אינדסיט

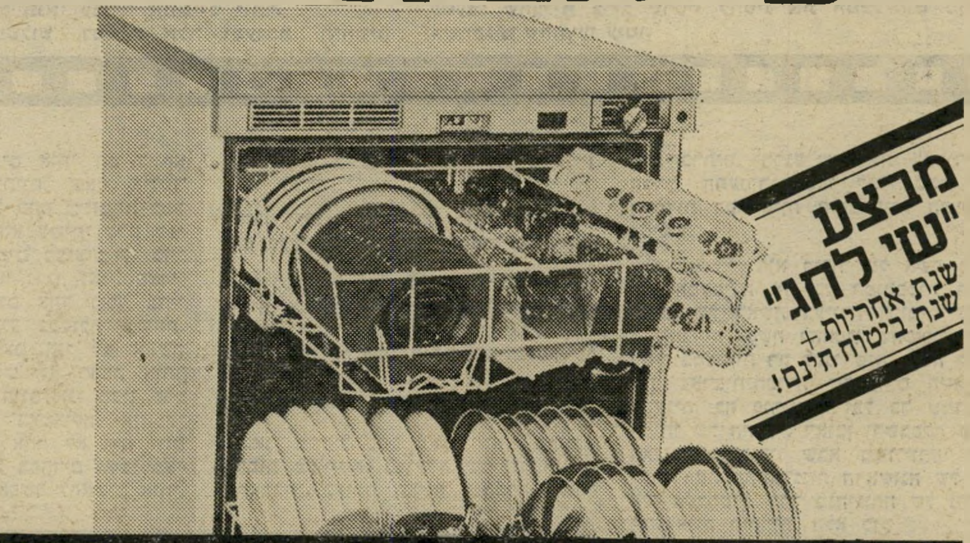

להשיג בחנויות המובחרות המורשות ע״י פיילוט. אולם תצוגה: רח׳ הצפירה 19, תל־אביב, טל. 336231.

קולנוע

(המשך מעמוד 59)

„היה קשה. לא נתנו לי לדבר במשך שש־שבע שנים. אבל, לא כלאו אותי ב־בית־הסוהר. פשוט לא נתנו לי לעבוד בסרטים. אבל נישארתי בחיים. לא עשיתי סרטים אבל לימדתי קולנוע. שנים רבות אחרי שחזרתי לקולנוע עשיתי את שם בהשאלה. מעולם לא חשבתי שאצליח לעשות את הסרט הזה. והנה, בכל זאת עשיתי אותו. וכשאמרתי שאני עומד לעשותו איש לא מנע זאת ממני. ויותר מזה: סרט זה זכה בפרס הסרט־הטוב־ביותר — באיראן! ואני סירבתי לבוא לשם ולקבל את הפרס. אמרתי בגלוי, שלא אלך לשם, כי במדינה זו שורר מישטר של דיכוי. זה נישמע מטורף לחלוטין. מדוע הם בחרו בי? הם שלחו לי

שחקנית סאלי פילד
לוחמת חברתית

את הפרס לארצות־הברית, ובשנה שלאחר מכן הדיחו את השאה!״

פאשיזם וקומוניזם. אמריקה, ש־לדעתו של ריט היא שמרנית מאד, במ־ייוחד כשמדובר בקולנוע, ראוייה לתיק־ווה: „האולפנים הגדולים לא ישקיעו ממון רב במה שנקרא סרט חברתי, כי הם יודעים היטב שהצעירים לא יאכלו אותו. לכן ינסו לפתות אותי בכל מיני תסריטים נוסח סופרמן, ויאמרו: האם לא תעשה זאת בשביל הכסף? ואז אע־נה: לא, יש לי מספיק כסף. אינני זקוק לו יותר. ואז אצטך למצוא לעצמי דרך לעשות את הסרט הבא. וזה לא כל כך פשוט: התעשיה הקולנועית בעולם כולו נמצאת במשבר. האיטלקים נמצאים עמוק בבוץ. הצרפתים והאנגלים נמצאים ב־הוליווד ומחפשים עבודה. תעשיית הקול־נוע בגרמניה שרויה במשבר. אין כסף בעולם, חוץ מאשר באמריקה, ושם עדיין עושים סרטים. ואני מקווה שהמצב יוטב, דווקא משום שהיום אפשר לעשות שם סרט על כל נושא שבעולם. אם רק מאמי־נים לאדם העושה אותו. זה יכול להיות על פאשיזם, זה יכול להיות על קומו־ניזם. ואם זה על אלימות — בוודאי ש־קונים זאת מייד.״

■ **עדנה פיינרו**

המשקה המשחרר
פינה קולדה
הבשורה מארה״ב

פינה קולדה
מכיל קוקוס, אננס ורום. להוסיף קוביות קרח.
נסו את החויה
שתו
פינה קולדה

* מבחר משקאות קוקטל
* במבחר טעמים שונים

ש. שלמה

יבואנים ומפיצים
Y & D ENTERPRISES
ת״א הקונגרס 44 טל. 832236

ערבי צעירים
במועדון 5
לתרבות חדשה
רח׳ הס 5, תל־אביב
טל׳ 297263

יום ג׳, 18.9
ראיון החודש עם
פרופ׳ ישעיהו לייבוביץ
מרצה באוניברסיטת ירושלים

תן טרמפ לחייל

סופר ומשורר צעיר
(בגילו וביצירתו)
המתקשה למצוא לעצמו במה מתאימה
שלח אלינו את כתב היד שלך
ונוציא את ספרך לאור בכוחות משותפים

נא העבר לעיון (ללא כל התחיבות) את יצירתך — עבור „הוצאת ספרים״, ת.ד. 11029, תל־אביב

הבמאי מרטין סקורסזה עם השחקנית איזבלה רוסליני (בתם של אינגריד ברגמן ורוברט רוסליני)
אריה הזהב קם לתחייה

דן פיינרו

מדווח ומסכם

את פסטיבל ונציה

בניטו מוסוליני ידע מה שהוא עושה כאשר בחר בוונציה כמקום המתאים ביותר לעריכת פסטיבל־הסרטים הראשון בעולם, ב־1932. אכן, קשה להעלות על הדעת מקום מתאים יותר. מצד אחד, אפשר לרכז את כל האורחים בתוך אחד מ־118 האיים של העיר, כדי שיוכלו להתחכך זה בזה, ולהיות צמודים לאולמות ההקרנה בכל שעה שירצו. מצד שני, אם יש מי שרוצה לגוון את הדיאטה ואינו מסתפק רק בצלולואיד, המוגש בקצב של 24 תמונות לשניה, כל מה שעליו לעשות הוא לעלות על אחת מספינות המנוע ה־ממלאות במקום את תפקיד האוטובוסים, ותוך כמה דקות הוא נמצא בלב־לבו של המוסיאון הצף הגדול ביותר בעולם.

במשך שנים רבות נשא הפסטיבל, ב־גאון, את דגל הבכורה בעולם הסרטים. מישטרים התחלפו, מתחרים קמו, אבל הפסטיבל החזיק מעמד.

אבל פסטיבל סרטים, ולו גם יהיה הוותיק והמכובד ביותר בעולם, אינו יכול להחזיק מעמד ללא תמיכה רצינית מאד של המימסד הפוליטי. והמימסד הפוליטי האיטלקי אינו מפורסם באחדות הדעות השוררת בו, והמאבקים על השילטון במ־דינה נתנו אותותיהם, בסופו של דבר, גם בפסטיבל. השמאל החל מנגח את הימין, המרכז דילג על שני הסעיפים, מנהלי פסטיבל התעופפו בזה אחר זה, שיטות הניהול השתנו מדי שנה, עד אשר ב־

השמאלנים שכבו במיטה

1972, שבק אריה הזהב (שם הפרס ש־ניתן תמיד בוונציה) חיים. יוצרי קול־נוע כמו בלוקיו, פאזוליני וברטולוצ׳י, שאירגנו באותה השנה פסטיבל נגדי ב־עיר עצמה, וסתמו את הגולל על הפסטיבל הרשמי, צהלו, ושמחו, משוכנעים, כי מעתה והלאה יופקד בידיהם.

פשרה פוליטית

מאז חלפו שבע שנים. דברים השתנו באיטליה. למשל, המפלגה הקו־מוניסטית, בהנהגתו של אנריקו ברלינ־גיר, גילתה שוב את נוסחת „הפשרה ה־פוליטית” ותמכה בממשלה לא־שמאלנית. העיר ונציה, ששקעה בהדרגה אל תוך המצולות בגלל הפסולת התעשייתית ש־אכלה את יסודותיה, התקוממה סוף כל סוף, הצליחה לשכנע את התעשיינים להפנות את השפכים שלהם למקום אחר ולהשיג תמיכה לקראת החזרת עטרת ה־עיר ליושנה. ומה שחשוב לא פחות, תע־שיית־הקולנוע האיטלקית נקלעה למשבר חמור, כשמיספר הצופים הולך ויורד (מ־מקום הראשון באירופה צנחה איטליה ל־מקום השלישי) והכספים הפנויים להש־קעה בהפקות, נעלמים.

בתנאים אלה היה ברור לכל שהחזרת פסטיבל ונציה לחיים הוא תנאי חיוני. צריך להחליט מי יעמוד בראש המיבצע. וזה לא עניין פשוט בנוף הפוליטי האי־טלקי. למעשה, הסתבר שהוא מסובך כל־כך, עד שכמעט ולא יצא אל הפועל, והבמאי קארלו ליצאני, איש שמאל „ה־נוהג במכונית ב.מ.וו.” (כפי שמציינים כמה מיריביו בחיוך), קיבל את המינוי רק שלושה חודשים לפני יום הפתיחה.

למזלו, חידוש פסטיבל ונציה היה הצ־לחה עוד לפני שנולד. זאת, משום שנראה היה בבירור, כי הכל מעוניינים שהוא יצליח, עד שמצאו, מראש, את כל התי־רוצים כדי להסביר כשלונות אפשריים,

השחקנית ג׳יל קלייבורג בסרטו החדש של ברטולוצ׳י „הלבנה”
תסביכי אדיפוס למיניהם

(המשך מעמוד 61)
וכבר קבעו, כי הפסטיבל עלה על כל הציפיות.

איטלקית בלבד

ואכן, כבר ביום הפתיחה היו ב־מקום כ־500 עיתונאים מקומיים ועוד כמאה עיתונאים אורחים, ומיספרם עלה במהירות במשך הימים הראשונים והגיע לקרוב לאלף. וכל התקרים שבאו בזה אחר זה, תקרים שהיו מעוררים סערות זעם איומות בקאן או בברלין, התקבלו בחיוך סלחני ומבין.

שעות הקרנה הוחלפו ללא הודעה מוקדמת, הודעות על הצגות ועל מסי־בות עיתונאים נמסרו באיחור, לעתים אפילו של יום שלם, כאשר ההצגה או המסיבה חלפו מזמן. מסיבות העיתונאים התנהלו באיטלקית בלבד משום שלא היתה מערכת תרגום סימולטנית, סרטים הוצגו בשפה המקורית ובלי תרגום, או

במאי־תסריטאי־שחקן מאוריציו ניקטי בכבר סן־מרקו בוונציה
קומדיה מטורפת שהפכה לתגלית הפסטיבל

במאי קרלו ליצאני
שמאלני במימסד

תרגום לאיטלקית בלבד (ולעתים לצרפ־תית בלבד), ומי שאינו שולט בכמה שפות על בוריין, מצא עצמו לא פעם במצב מביך. איכות העותקים שהוקרנו בפסטי־בל היתה רחוקה מלהיות מושלמת, כאילו הושאלו ברגע האחרון מאיזה בית קול־נוע. ולא פלא שפיטר בוגדאנוביץ׳, ש־ראה את סרטו סיינט ג׳ק בפסטיבל, תמה לאן נעלמה דקה וחצי מתוכו.

וכמובן, מעל ומעבר לכל, מבחר ה־סרטים. על הנייר, הם עשו רושם לא רע לגמרי, אולם לא רק על הנייר.

הרשימה המכובדת של במאי השמאל הפעלתניים, חבריו לדרך הפוליטית של ליצאני במשך הרבה מאד שנים, נמצ־אים במשבר. מבקר הקולנוע הצרפתי, מישל סימן, המרבה לכתוב בשבועון ל׳אכספרס, טען בצחוק ש„השמאל החליט להשכיב את כל גיבוריו במיטה,״ הגדרה שאינה רחוקה מן האמת. האחים טוויאני, שהיו לפני תריסר שנים סמל להתקוממות נגד המימסד והמהפכנות הצורנית והאי־דיאולוגית, מטפלים בפשיטת רגל של משכילי השמאל בסרטם החדש האחו, ו־גיבורם מניח לעצמו למות מנשיכות כלב חולה כלבת. פלורסטאנו ונצ׳יני, מאבירי השמאל הלוחם, מציג גיבור הסובל ממי־חושים בלתי פוסקים ומבלה את מרבית זמנו במיטה.

קוסטא־גברס הניח לכל המאבקים ה־פוליטיים שלו, בסרט החדש נוגה אשה, המדבר על גבר ואשה (איוו מונטאן ורו־מי שניידר), השבורים עקב טרגדיות אי־שיות. פאולו פיאטראנג׳לי, בנו של במאי בשם אנטוניו פיאטראנג׳לי, שהיה מעוזריו של ויסקונטי אחרי מילחמת העולם ה־שנייה, מתחיל את סרטו ימים של שירים בהתאבדות של זמר מחאה מן השמאל, אותו הוא מגלם בעצמו, ומסיים את הסרט במעשה רצח משולש, שקורבנותיו הם שלושה צעירים המסרבים ליצור קשר עם הדור הקודם, מורדי 68׳ המרגישים עצמם מיותרים וחסרי תכלית, ב־1979.

וגם אם אינם שוכבים במיטה, כ־דברי מישל סימן, ניראים גיבורי ה־שמאל, של ימים עברו, עסוקים היום כל כך בבעיות הפרטיות האישיות שלהם, במיוחד בתסביכי אדיפוס למיניהם, עד ש־לא נותר בידיהם הזמן להתבונן מסביב ולהסיק מסקנות בעלות אופי סוציאלי או חברתי.

פרנקו נרו וזרה ונדל ב„דרמה בורגנית״
הבת מפתה׳ את אבא

הוא קומוניסט והיא אמריקאית

הדוגמה הבוטה ביותר לכך הוא בר־נרדו ברטולוצ׳י, אחד ממפילי הפס־טיבל הקודם, שהיווה הפעם את האטרקציה הראשית בפסטיבל הקם לתחיה. ברטולוצ׳י עבד כשנה על סרטו החדש הלבנה, והתו־צאה היא תיאור משבר מישפחתי, תיאור שחייב הרבה יותר לפרויד מאשר למארקס. במרכז העלילה, זמרת אופרה הצריכה לגדל את בנה לאחר מות בעלה, והבעיות הנוצרות על ידי ההתנגשות שבין הקא־ריירה שלה מצד אחד, תשומת־הלב ש־דורש הבן, בגיל 15, מצד שני, וה־אווירה הזרה לשניהם, אמריקאים המוצ־אים את עצמם מבודדים יחסית, בהיותם באיטליה. לחובבי הקולנוע הטהור, הסרט יכול להוות חגיגה, עם הנושא המלודרמטי המשתלב להפליא בקטעי אופרות מלודר־מטיות של ורדי, עם ג׳יל קלייבורג, הצ־ריכה להגיש גירסה שונה של אשה לא נשואה ועם נופי פארמה החוזרים ותופ־סים מקום מרכזי אצל ברטולוצ׳י (ש־נולד שם).

אבל כל חבריו לדרך של ברנרדו ה־נמרץ, שראו ב־1900 את ההתגשמות העי־לאית של אופרה קולנועית סוציאליס־טית, עמדו נכלמים ונרגזים, כאשר ב־סצינה אחת בלבנה, נפגשת ג׳יל קלייבורג עם איטלקי נוהג בב.מ.וו. המזהיר אותה מן הרגע הראשון שהוא אינו יכול להס־כים אתה (זאת לפני שהוציאה הגה מן הפה) משום שהוא קומוניסט והיא אמרי־קאית, וממשיך לספר בהתלהבות רבה איך דג פעם דגים עם פידל קאסטרו.

המקום היחיד שבו נדמה כאילו ה־קולנוע אינו סובל ממחלות אנושות, הוא עדיין ארצות־הברית. הסרטים שייצגו את אמריקה, כמו סיינט ג׳ק או הבריחה מ־אלקטרז, הראו, ללא ספק, שלפחות במה שנוגע לטיפול יסודי בעלילה, קשה להת־חרות עם הוליווד. אמנם, פיטר בוגדאנו־ביץ׳ נעזר, כדרכו, בסיינט ג׳ק, במרכיבים ורמזים מכל המקומות שיכול היה להע־לות על הדעת, אודות חיי זרים בדרום־מזרח־אסיה, מיוזף קונראד ועד גרהם גרין, ויצר דמות של אמריקאי בניכר שיזכיר ודאי לרבים את בוגארט בתפ־קידים נוסח קאזאבלנקה. גם עם המקור מוצלח יותר, בכל אחד מן המקרים, זה ללא ספק סרטו הטוב ביותר של בוג־דאנוביץ׳ מזה זמן רב. אשר לבריחה מ־אלקטרז, שילוב של דון סיגל וקלינט איסטווד אינו יכול לאכזב, והסרט מרתק וחריף, גם אם סיגל עצמו עשה בעבר סרט מרשים הרבה יותר על בתי־סוהר, מרד בגוש 11.

אפשר היה לקוות למיבחר מוצלח יו־תר של סרטים אבל בוונציה אין סכנה של חוסר מעש, גם אם הסרטים אינם מרתקים. אפשר לבקר בתערוכת־צילום, אולי הגדולה ביותר שאורגנה אי־פעם, והמרכזת את כל מה שאפשר בשטח הזה מאז קם לתחייה. אפשר היה לצפות בתח־רות גונדולות היסטוריות, האירוע השנ־תי המרכזי של העיר, כשהתושבים מצ־טופפים לאורך התעלות ומעודדים בקו־לות ובצעקות את החותרים בכלי־שייט שנראים כמו גונדולות בריבוע, או משהו ששרד מימי הויקינגים ונצבע לצורך ה־תחרות על־ידי התפאורנים של פליני. אפשר היה לטייל בחוצות סן־מארקו ולפ־גוש את ארתור רובינשטיין בן ה־94 לוגם קפה, אפשר היה להיכנס לסימפו־זיון על הקולנוע בשנות השמונים ולר־אות את אנטוניוני ורוזי מתווכחים עם לוזי ובוגדאנוביץ׳ וסקורסזה.

אצל כולם שרר אותה אווירה. כדברי ליצאני: „השנה הרצנו את הפסטיבל״. בשנה הבאה, יהיה המיבחן. הניחוש של בעלי הדיעה הוא, שההרצה הצליחה. ב־שנה הבאה יחזרו לוונציה, משום שיש כאן מסורת, משום שאיטליה היא שוק חשוב לסרטים, ובעיקר משום ש„כולנו אוהבים להיות בונציה,״ כפי שהגדיר זאת אחד מאנשי התעשיה האמריקאית.

פסטיבל של מתנות לחג

בחנויות שי קונג

הגיעו משלוחים מיוחדים של מתנות מקוריות ומגוונות במחירים ובמבחר שלא נודעו כמותם. בוא ובחר מתנה לא שיגרתית לידידיך, קרוביך, לקוחותיך, ...ואפילו לך.

מוצרי במבוק ונצרים, גילופי עץ, חולצות רקומות, מוצרי אם הפנינה וצדף, מנורות, אהילים, מאפרות, מפות, תיקים, מוצרי נוי ועוד ועוד ועוד...

והלהיט האחרון:
לוח שנה מפואר ממשי תאי לתליה על הקיר.

מבצע חולצות על קניה מעל —.750 ל״י — נמשך.

תל-אביב: בן-יהודה 16,	**בת-ים:** רוטשילד 30,
רמת-השרון: אוסישקין 9,	**נתניה:** שמואל הנציב 15,
כפר-סבא: וייצמן 50,	**ירושלים:** יפו 35,
רמת-גן: הרצל 55,	**חדרה:** הנשיא 47,
עפולה: רח׳ הנשיא,	**באר-שבע:** הפלמ״ח ע״י פסג׳ אוניקו.

משרד ראשי: נתניה, רח׳ סמילנסקי 10, טל. 053-92702

תקרית דיפלומטית

(המשך מעמוד 17)
השונים גם קבעו סכום של כ־150 אלף לירות, סכום די נכבד באותה התקופה, אותו היה על החברה האמריקאית לשלם כהוצאות מישפט לוויגיסר.

נדמה היה כי בכך הסתיימו תלאותיו של האזרח האמריקאי ויגיסר. אולם לא כך חשב עורך־דינה של חברת טוזר קמזלי, עורך־הדין אמנון שיבולת. שיבולת גילה לפתע כי יש לו יפוי־כוח מעוד שתי חברות מימון אמריקאיות, להן חייב ויגיסר כסף. עוד לפני שוויגיסר הצליח לנשום לרווחה מזכייתו במישפט ולהתכונן לצאתו חזרה למכסיקו, הגיש שיבולת תביעות אחרות נגד ויגיסר, והצליח גם להשיג צווים נוספים נגדו לעיכוב־יציאה מהארץ.

משונה היה בעיני עורכת־הדין, נעמי וייל, שעורך־הדין, אמנון שיבולת, מי שייצג את חברת טוזר קמזלי בע״מ בתביעה הראשונה נגד ויגיסר, מייצג עוד שתי חברות התובעות כסף מויגיסר. בין בעלות־חוב נוצרים בדרך כלל ניגודי אינטרסים. מאחר שכל אחת מהן רוצה לשים יד ראשונה על כסף שחייבים לה, ולהתחרות באחרות. אנשים אחדים הביעו את ההשערה כי חברה אחת קנתה את החובות של ויגיסר, והיא זו שלאמיתו של דבר תובעת אותו בשם שלושת החברות.

מן הבחינה המשפטית נראה הכל, פחות או יותר, ישר. שיבולת הפסיד, אמנם, את המישפט הראשון שלו כנגד ויגיסר, אך הצליח להחזיק אותו בארץ למעלה

רעיה ברטה
מנהלת זמנית

משנה ולגרום לו הפסדים. עתה התחיל שיבולת באותו הליך מישפטי, שכבר הוברר שהוא ארוך ומייגע, ומתכוון להשאיר בארץ את ויגיסר לעוד תקופת זמן ארוכה.

פיקדון חי

על־פני השטח נראית מדיניות זו, של התובעים האמריקאים של ויגיסר, כלא הגיונית. כאשר ויגיסר בארץ אין הוא יכול לשקם את מפעליו במכסיקו, ויקשה עליו לשלם את החובות. ויגיסר אינו עובד בארץ ואינו מרוויח כסף. אולם באחד הדיונים המשפטיים שנערכו בפני השופט, מיכאל חריש, יצא, תוך פליטת פה של שיבולת, המרצע מהשק: „אנחנו מחזיקים את ויגיסר כפיקדון חי,״ אמר.

אין ספק כי החברות האמריקאיות מקוות שעל־ידי אחזקתו של ויגיסר במעצר פתוח בישראל, כשאין לו כל יכולת לצאת מהארץ, הם מפעילים לחצים על בני מישפחתו, לשלם את הכסף קודם להם, וזאת בניגוד להסכם בדבר ריכוז החובות שנערך בבית־המישפט המכסיקאי.

הטענות הרשמיות של עורכי־הדין של החברות האמריקאיות הן, שהן חוששות שויגיסר יעזוב את הארץ, אך לא יסע למכסיקו ויעלם באיזשהו מקום בדרך. תחילה הציע ויגיסר כי הוא יממן נסיעת שוטרים ישראליים למכסיקו ביחד איתו, כדי שיבטיחו כי יגיע למכסיקו. זאת אי־אפשר היה לעשות, בגלל בעיות תחוקתיות.

אחר־כך באה הצעה נוספת, הפעם של שגריר מכסיקו בישראל, רוברטו קאסאיס, במכתב אותו שיגר קאסיאס לשופט בית־המישפט העליון, הד״ר יואל זוסמן, הוא הודיע לו על נסיעתו הקרובה למכסיקו. קאסיאס הציע לערוב אישית לכך שויגיסר יטוס איתו, וכי הוא אחראי בפני בית־המישפט להביא את ויגיסר למכסיקו. השו־

דגמי
MB
כבשו את העין בתחרות
מלכת המים

alba איטליה מביאה לך את נעל הספורט החדשה שלך

כשחיפשנו נעל ספורט אמיתית... מצאנו את הנעל שהולכת לכל מקום
למגרש הטניס, למשחק כדורסל או לריצה בערב,
לבית הספר, לדיסקוטק, לטיול ואפילו לעבודה...

נעל ללא תחרות במחיר ובעיצוב
הנעל המצטיינת בחוזק וגמישות
הנעל שתהפוך חלק בלתי נפרד ממך
הנעל שלך מהמבט הראשון

שילוב

alba® sport
שווק והפצה: נעלי אמו

להשיג: המשביר לצרכן, שקם, ש.א.ל, כל-בו שלום וחנויות הספורט והנעליים המובחרות

"קאפרי" –
רעננות, רכות, שובבות ואוירה צעירה.
"קאפרי" –
הנאה אמיתית ותחושות נפלאות.
"קאפרי" –
סבון הנעורים של "עץ הזית" מכיל
שמן קוקוס מעולה
לריכוך העור, עידונו וטיפוח יופיו
ומרכיבים טבעיים לשמירת בריאותו.

"קאפרי" –
סבון "חוצלארץ" מעולה
מתוצרת עץ הזית

"קאפרי" – הנאה אמיתית.

פרסום פלג

פט זוסמן לא קיבל את הצעתו וערבותו של השגריר המכסיקאי לקחת על אח־ריותו את ויגיסר למכסיקו.

הרס כלכלי מוחלט

בינתיים העלו עורכי־הדין של האמ־ריקאים טענה חדשה כנגד ויגיסר. לדבריהם יש לו בארץ רכוש. הם טענו כי בידיו מניות של חברה פנימית, האו־חזת בשליטה על שני חדרים במלון ה־קאונטרי קלוב בתל־אביב. ויגיסר הציע לשיבולת לעקל את המניות של שני החד־רים בחברת מלון הקאונטרי קלוב, אך שיבולת סירב. היתה לו סיבה טובה לכך, הוא ידע שהוא לא יוכל לעקל אותם.

בתיקים החדשים שנפתחו נגד ויגיסר, בעיקבותיהם הוצאו נגדו צווי עיכוב־יציאה חדשים מהארץ, קבעו השופטים כי על ויגיסר לתת, כערבות ליציאתו מהארץ, את הרכוש שלו בקאונטרי קלוב. הטענות של ויגיסר והמיסמכים שהוא הביא, המעידים על־כך שאין מדובר כלל ברכוש אלא במניות של חברה פנימית, וכי מניות אלה אינן שלו אלא של אשתו, לא הועילו. שיבולת דרש, ובית־המישפט קיבל, ש־אשתו של ויגיסר תבוא לארץ ותעיד כי הרכוש הוא שלה. ההודעות הנוטריוניות שאושרו על־ידי שגרירות ישראל במכסיקו סיטי, כי המניות אכן שייכות לברטה ויגיסר ולא לסמי ויגיסר, לא עזרו.

ויגיסר אינו מוכן לכך שאשתו תבוא לארץ אחרי שהוא תקוע כאן כמעט שלוש שנים, על־פי צווים של בית־המישפט. הוא חושש שמא ימצאו עורכי־הדין של החברות האמריקאיות תואנות לעצור גם את אשתו בארץ, ולא יאפשרו לה לצאת, אחרי שתמ־סור את העדות. אם, אכן, תישאר ברטה ויגיסר בארץ, יאבד ויגיסר את התקווה האחרונה שלו להשתקם. כיום מנהלת ברטה ויגיסר את העסקים במכסיקו במקום בעלה. להותיר אותם גם ללא ניהול האשה, פירושו הרס כלכלי מוחלט לאיש התעשייה הצעיר.

הכספים אותם שולחת ברטה ויגיסר ל־ארץ הם כיום מקור המחייה היחיד של סמי ויגיסר, שצריך מלבד כספים למחייה גם סכומי כסף ניכרים להוצאות המשפ־טיות. למרות שחברת טוזר קמזלי בע״מ חוייבה על־ידי בית־המישפט בישראל לש־לם כ־150 אלף לירות הוצאות לויגיסר, הוא לא קיבל עדיין אף פרוטה.

לויגיסר ברור היום כי טחנות הצדק של מדינת ישראל טוחנות לאט, וכי הן תמשכנה להיות איטיות גם בשני המישפ־טים העומדים ותלויים נגדו עתה. לדעתו, עורך־הדין אמנון שיבולת יעשה הכל כדי למשוך ולעכב את הדיונים, ולהחזיק אותו עוד תקופה ארוכה בארץ.

גם מישרד־החוץ יודע זאת. המחאות החריפות של השגריר קאסיאס, שחלקן לא נענו וחלקן נענו בהתנצלות של „אין אנו יכולים לעשות דבר כנגד החלטות בית־המישפט,״ תגברנה כאשר יגיע השג־ריר החדש לישראל, אדולפו דה־גארי. אין ספק כי דה־גארי, אשר מעמדו במכסיקו חזק הרבה יותר מאשר מעמדו של קאסי־אס, לא יסכים כי אזרח מכסיקאי יהיה עצור בישראל במשך שנים רבות, מבלי שעשה כל רע. הוא עלול להקים שערוריות.

התקווה היחידה של ויגיסר לצאת מה־מבוך הקפקאי אליו נקלע, היא היועץ־המישפטי לממשלה. בחוק הישראלי קיים הליך, לפיו רשאי היועץ־המישפטי לממ־שלה להצטרף למישפט אזרחי, אם ברצונו.

אם לא תיפתר במהרה פרשת ויגיסר, קיימת סכנה ליחסים הדיפלומטים העדינים בין ישראל למכסיקו, יחסים אשר מדינת ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה לער־ערם. מאבק משפטי־אזרחי בין אזרח מכ־סיקאי לבין חברות מימון אמריקאיות, עלול לקלקל את מעמדה של ישראל אצל אחת הידידות הבודדות והחשובות שלה בעולם, ואת זאת ינסה היועץ־המישפטי לממשלה, אם יחליט להצטרף לתיק, להס־ביר גם לבית־המישפט.

פרקליטה וויל
מאבק ניצחי

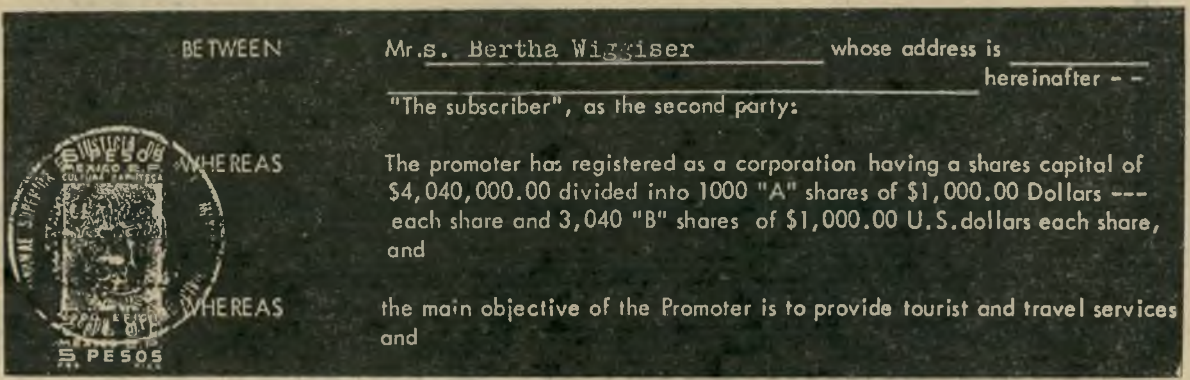
BETWEEN Mr.s. Bertha Wiggiser whose address is hereinafter - - "The subscriber", as the second party:

WHEREAS The promoter has registered as a corporation having a shares capital of $4,040,000.00 divided into 1000 "A" shares of $1,000.00 Dollars --- each share and 3,040 "B" shares of $1,000.00 U.S.dollars each share, and

WHEREAS the main objective of the Promoter is to provide tourist and travel services and

5 PESOS

הוכחת בעלות הרכוש
מניות על שם האשה

BIBA–המיטה הנפלאה של דניש במחיר -.7350 ל״י

רק דניש מסוגל לייצר מיטה באיכות כל כך גבוהה ובעיצוב מיוחד במחיר כל כך סביר.
BIBA עשויה מעץ אורן מסיבי והמבנה המיוחד והגימור המושלם מבטיחים לה את היציבות המאפיינת מיטה טובה.
למיטת BIBA תוכל להתאים ארונות קיר, שידה, ושולחן איפור ולעצב חדר שינה מושלם שיכלול: מיטה זוגית BIBA עם אפשרות להתאים מזרון כפול בגדלים שונים (מחיר המיטה לא כולל מזרון). 2 שולחנות לילה במחיר —.2,700 ל״י היחידה, ארון קיר בגובה אחיד 242 ס״מ ורוחב 150 ס״מ במחיר —.15,480 ל״י, רוחב 200 ס״מ במחיר —.18,800 ל״י ורוחב 250 ס״מ במחיר —.22,350 ל״י. שידה במחיר —.7,140 ל״י, שולחן איפור במחיר —.4,830 ל״י, וראי במחיר —2,420 ל״י.

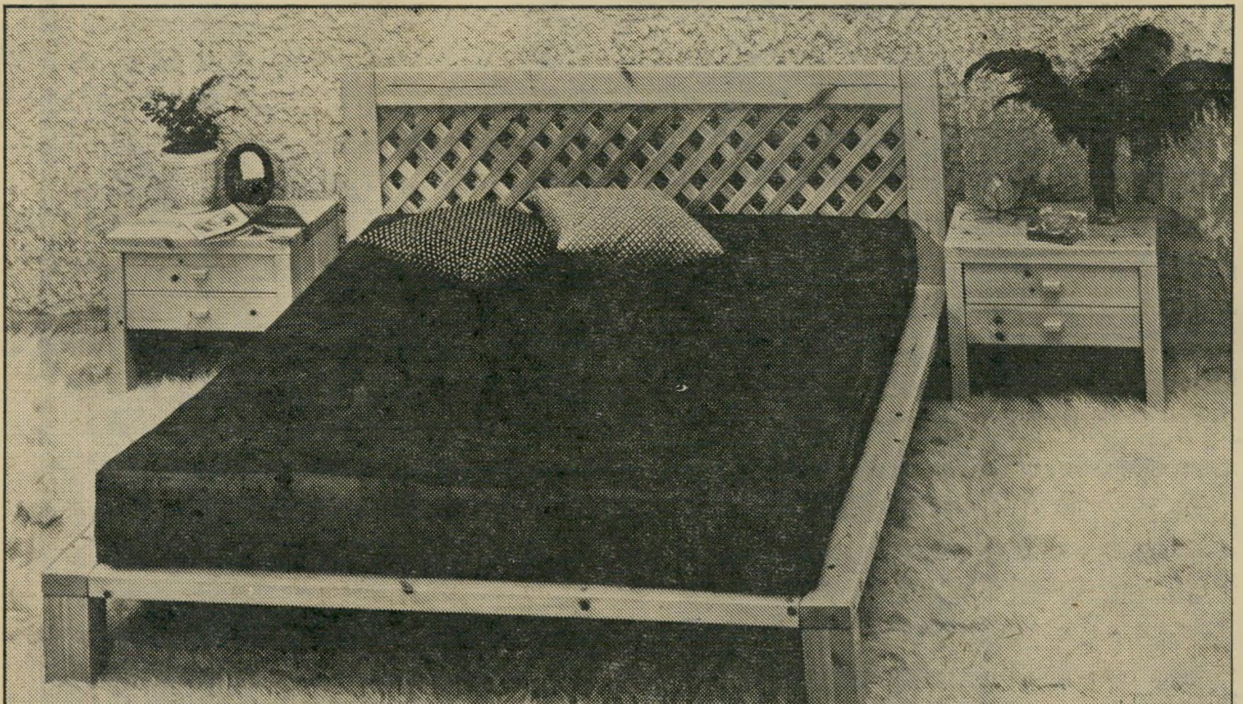

—.18,800 ל״י —.2,420 ל״י —.4,830 ל״י —.7,140 ל״י

BIBA עושה את חדר השינה לחדר שנעים לשהות בו גם בשעות היום.
כל המחירים כוללים מ.ע.מ.
אספקה מיידית.

דניש
רמת־גן: דרך ז׳בוטינסקי 104.
ירושלים: רח׳ הסורג מול בנק ישראל.
חיפה: אחוזה, רח׳ חורב 53.
באר־שבע: רח׳ החלוץ 124.

היית מאמינה שרם־קוורץ עולה לך כמו כל חול ניקוי אחר?

ראי מה אבקת הניקוי החדישה, רם־קוורץ, עושה למענך, ללא תוספת מחיר! הרבה יותר מחול הניקוי אליו את רגילה!

היית מצפה שרם־קוורץ תהיה יקרה יותר.

אבל לא! שקיות המילוי של רם־קוורץ עולות לך בדיוק כמו כל שקיות המילוי של חול ניקוי רגיל.

נכון, שעד עתה היית צריכה לשפשף את הכיור בעזרת חול ניקוי?

עכשיו כבר לא צריך לשפשף. רם־קוורץ הגיע. אבקת ניקוי מסוג חדש המבריקה כיורים, אסלות, סירים, שיש ועוד — בליטוף!

נכון, שעד עכשיו היה לך קשה לשטוף את חול הניקוי?

עכשיו כבר אין צורך לעבוד קשה. רם־קוורץ הגיע, והוא נשטף בקלות, בשניות, ואינו משאיר עקבות (לבד מן הברק הנפלא...)

נכון, שעד עתה השתמשת בחול ניקוי גס ומחוספס למגע?

עכשיו כבר יש משהו אחר. רם־קוורץ הגיע, והוא טחון דק דק כמו טלק, רך ועדין למגע.

נכון, שעד עכשיו הזיק חול הניקוי לידייך?

עכשיו יש לך אבקת ניקוי המיטיבה עם ידייך. רם־קוורץ מכיל קאולין (חומר שמשתמשים בו בקרמים לידיים) ומיטיב עם ידייך, כדי שישמרו עדינות וצעירות.

נכון, שעד עכשיו את וחול הניקוי שאת רגילה אליו, עבדתם שניכם?

עכשיו רם־קוורץ עובד במקומך. גרגרי הקוורץ הטחונים דק דק חודרים לכל סדק קטן שבקטנים, פועלים מיד בבואם במגע עם מים, ואינם משאירים שריטות.

נכון, שגם עד עכשיו ביתך הבריק?

עם רם־קוורץ הוא יבריק יותר. כיהלום. ויפיץ ניחוח רענן בכל הבית! רם־קוורץ ורם־קוורץ לימון עם שקיות המילוי — עכשיו לרשותך.

רם־קוורץ-התשובה הנוצצת לאשה המודרנית.

רם קוורץ
עושה עבודה נקיה

היית מאמינה שרם קוורץ עולה לך כמו חול ניקוי אחר?

רם קוורץ
עושה עבודה נקיה

רחל מרחלת על כל העולם

מלכת שער 3

יש כבר מין כזה מועדון של עיתונאים הנקרא מועדון שער. אני מתכוונת לעיתונאים הזרים והישראלים אשר כיסו את כל מבצעי שער, ואם אתם עוד לא יודעים מה זה שער, זה ראשי־תיבות של שליט ערבי ראשון — כך קוראים לביקורי **אנוור אל־סאדאת** בארץ. אל אלה גם התווסף הביקור של נשיא ארצות־הברית, **ג'ימי קארטר**, שאותם העיתונאים סיקרו.

בערך אותם עיתונאים סיקרו את כל הביקורים האלה, ובערך אותן צעירות חתיכות גוייסו על־ידי לישכת העיתונות הממשלתית לטפל בהם.

איה עשת
דחייה בנימוס

אז בביקור הראשון היתה ההשתאות מהחתיכות, בביקור השני היו החיזורים הזהירים, ובביקור השלישי, אפילו העיתונאים הפכו כבר למקצועיים. כמה מהעיתונאים האלה, שאני לא רוצה לספר לכם את השמות שלהם, כי בדרך כלל יש להם בבית הרחוק או הקרוב איזו אישה קטנה וכמה זאטוטים, עשו ביניהם מישאל. כל אחד היה צריך לציין מי, מכל הבחורות של לישכת העיתונות, היא נערת חלומותיהם וגם לנמק מדוע.

את הנימוקים אני לא יכולה לכתוב, כיוון שאז הנייר יאדים. מה שאני כן יכולה לספר לכם, שהזוכה במקום הראשון היא **איה עשת**, מי שבחיים הרגילים, שמחוץ לביקורי סאדאת, היא העוזרת של ראש־עיריית ירושלים, **טדי קולק**, לענייני עיתונות־חוץ.

איה, גרושה, אם לילד, יפהפיה אמיתית, חברה לשעבר, ויש אומרים גם בעתיד, של הכתב הצבאי של הטלוויזיה **עמירם ניר**, והיום מוקד לחיזוריהם של כל היפיופים של ירושלים.

חוץ ממספר טלפון נתתי לכם הכל, לא?

הנשיא סאדאת הביא לגילוי

אירית קפלן
ניפקחו העיניים

אין חיפאי שלא מכיר את **אירית קפלן**. יש לכך כמה סיבות. אל"ף: אירית היא חתיכה, ומי שמכיר אותה יותר מקרוב, מוכן להישבע כי יש לה גם שכל. בי"ת: אירית עובדת במקצוע שמחייב אותה להכיר הרבה אנשים. היא אשת יחסי־הציבור של מלון דן־כרמל בחיפה, פוגשת ומארחת את כל מי שמגיע למלון, מבלה ברונדו או טובלת בבריכה.

עד כה היתה אירית חלום רחוק של כל זאבי חיפה. יפה וחתיכה, אבל אסור לגעת בה. משום שאירית הודיעה לכל מי שרק הראה כוונה קלושה לחיזור, כי היא נשואה, אוהבת את בעלה, והבעל גם טיפוס חזק.

החיפאים האלה אינם אוהבים אתגרים, וכאשר היו מקבלים את ההודעות האלה, היו מוותרים. לא בקלות, בכאב לב, אבל מוותרים.

נשיא מצריים צריך היה לבוא לארץ, כדי שהאמת האמיתית תצא לאור. על אירית, בדיוק כמו על חיפה, נחתו לפתע המון אנשים חשובים ומאות עיתונאים זריזים, שלא מתפעלים מכל בחורה שאומרת להם שיש לה בעל חדש. בקיצור, כמו שחיפה הפכה לעיר קוסמופוליטית בגלל סאדאת, כך גם אירית.

לפתע התברר כי אירית אמנם היתה נשואה, אבל כבר הרבה מאד חודשים היא גרושה כדת וכדין, מסתגרת לה מרוב בושה בבית של ההורים היקים שלה, וממציאה תירוצים חדשים מדי יום כדי להסביר לכל הדודות מדוע לא רואים יותר את בעלה. אבל ההמולה של ביקור סאדאת, וכמה מהעיתונאים שהיו, דווקא, חתיכים ולטעמה של אירית, גרמו לה לספר סוף־סוף את האמת, שהיא גרושה.

האח"מים והעיתונאים עזבו כבר את חיפה, אבל אירית נשארה. זאבי הכרמל: לצאת לצייד.

יחסים טובים

אם יש בחורה שאני באמת מעריצה, ואתם יודעים שאני לא כל־כך אוהבת נשים, בעיקר אם הן חתיכות ובלונדיות, זו כתבת ידיעות אחרונות בירושלים, **ריבי תבורי**. אתם בוודאי זוכרים שסיפרתי לכם כי ריבי נפרדה מבעלה, כתב קול ישראל, **אבנר תבורי**. השניים נשארו ידידים טובים, טובים מאוד, ואפילו יש להם עסק משותף: קפה קמין, שהוא משהו כמו קפה כסית בתל־אביב, אבל בירושלים.

אחרי גירושיה מאבנר ניהלה ריבי רומן שהסעיר את כל מי שחשב שהיא פנוייה. אני מתכוונת לרומן שלה עם **עוזי בלר**, בנו של אחד מגדולי הרופאים בירושלים. ותאמינו לי שבעיר הקודש זה יחוס של ממש. האהבה בין השניים פרחה, וכמו כל זוג מבוגר אוהב, הם עברו להתגורר ביחד, והנציגות שלי בירושלים היו מוכנות להמר אתי אחד לעשרה, כי תהיה שם לבסוף חתונה.

אני לא הימרתי וחבל. משום שיש לי מידע חדש עבורכם. ריבי פשוט נפרדה מעוזי, אם כי גם איתו היא נשארה ביחסים טובים. היום יש לה חבר חדש שאני לא כל־כך רוצה לגלות לכם את שמו כי הוא עדיין **נשוי**, ועל פני השטח, נשוי חזק.

אותי רק מעניין, אם וכאשר יסתיים הרומן שלה עם הנשוי, האם היא תשמור גם איתו על יחסים טובים?

ריבי תבורי
חובבת עולם

החבר האלמוני

אני לא בטוחה אם זה שייך למדור שלי, אבל שיהיה. זה אולי לא כל־כך שייך מפני שאני לא בטוחה אם הסיפור שאספר לכם הוא סיפור רכילות או תעלומה בלשית.

במחלקת הספורט בטלוויזיה יש מזכירה שהיא חלומו של כל בוס. אני מתכוונת **לרוחלה ברכה**, מזכירתו של **אלכס גילעדי**, שהיא לא רק המזכירה הכי טובה בארץ, אלא גם כל־כך נחמדה, שחבל על השעות שהיא מבלה בעבודה.

וכמובן, כל זאבי הטלוויזיה, וגם זאבים מחוץ לבניין הטלוויזיה, גיששו במטרה להוציא אותה קצת מהעבודה ולהנות מהנחמדות שלה. זה פשוט לא הלך. רוחלה הודיעה לכולם שיש לה חבר, שהיא מתגוררת איתו ואין לה שום מקום פנוי בלב.

הזאבים לא כל־כך ויתרו. הם שלחו מרגלות, כל מיני חברות של רוחלה, אל רוחלה הביתה, כדי לבדוק אם החבר הוא באמת כזה נהדר או שאפשר להתמודד איתו. כל המרגלות חזרו מהבית של רוחלה במימצאים שהגבירו את התעלומה. הן אומנם לא ראו שום חבר שם, אבל היו כל מיני סימנים שעוד מישהו מתגורר בדירה. שתי מגבות פרושות, מיטה כפולה, שתי מיברשות שיניים. אבל את החבר הן אף פעם לא ראו. הידידות־המרגלות ערכו עשרות גיחות לבית, כל פעם בתירוץ אחר וכל פעם בשעה אחרת. החבר אף פעם לא היה, ומיברשת השיניים תמיד היתה בכוס באמבטיה.

אני מציעה לכתבים החוקרים של הטלוויזיה לחקור בעניין עד תומו. אם החבר הוא המצאה, ומיברשת השיניים היא הסוואה, זה יכול להיות ממש בינגו: הפרס הגדול רוחלה עצמה. בהצלחה.

מיקרה אמבטיה

אני שונאת את הסיפורים האנונימיים, אבל הפעם יש לי הצדקה ביטחונית שלא לפרסם את השמות. תגמרו לקרוא את הסיפור עד הסוף, ותבינו גם למה.

לפני כמה שבועות נערכה בתל־אביב מסיבה די סוערת, אותה ערכה **אשת עסקים** בזכות עצמה, ביחד עם בעלה, שהוא **איש עסקים** בזכות עצמו. אני לא רוצה לספר לכם את שמות האורחים שהיו במסיבה, אבל תאמינו לא שבעשרים השנים האחרונות קראתם עליהם אצלי במדור כמה וכמה פעמים.

כמו שקורה בזמן האחרון במסיבות התל־אביביות, החדרים הצדדיים של דירת המסיבה היו שימושיים מאד, והקירות לא תמיד ראו בהם גבר עם אשתו ואשה עם בעלה. אבל בשביל זה לא הייתי מטריחה אותכם בכלל.

הסיפור מתחיל כאשר בעל המסיבה ניסה למצוא את אשתו בכל החדרים ולא הצליח. פשוט היה חסר קרח או משהו כזה, והוא רצה שהיא תביא מהשכנים. כשגמר לסרוק את מה שקורה בחדרים, נותר רק חדר־האמבטיה. הוא היה אמנם נעול מבפנים, אבל הבעל התעקש והתעקש, דפק בדלת, עד שהיא נפתחה לבסוף.

אשתו היתה בחדר־האמבטיה יחד עם **קצינה בכירה** בצה"ל, שהיתה אף היא אורחת במסיבה, במצב שלא השאיר שום מקום לדמיון. הבעל הנדהם פשוט עזב את הבית, השאיר את האשה עם הקצינה באמבטיה, ואת האורחים המפוזרים בכל החדרים, נדהמים.

המיזוודות של ניבה

הגירושין של **ניבה קיסלאק**, היפהפיה מכפר־סבא שנישאה למולטי־מיליונר אמריקאי, ממשיכים להכות גלים (וסיפורים) בקרב המושבה הגדולה של היורדים הישראליים בארצות־הברית.

הנה הסיפור האחרון:

סוף־סוף אושרו הגירושין על־ידי בית־המישפט, ונכנסו לתוקפם. באותו בוקר, בשעה שש, נכנס הבעל לחדר אשתו, שהפכה באותו רגע אכס־אשתו, והורה לה להסתלק מן הבית לאלתר.

ניבה לא הופתעה. היא הצביעה על שורת המיזוודות, שעמדו ארוזות, ואמרה שהיא מוכנה.

אז חיכתה לה אפתעה. הבעל אמר: „איזה מיזוודות? לפי פסק־הדין, המיזוודות האלה שייכות לי! תרוקני אותן מייד!"

אז העבירה ניבה את כל מטלטליה לתוך קופסות־קרטון, והכניסה את הקופסות לרולס־רויס שלה, ונסעה. לפי פסק־הדין, הרולס־רויס הזה עבר אליה.

החמודות של "שניידר".
אתה תופתע מעוצמתן המוסיקלית.

SCHNEIDER "TS 1612"

מיוזיק סנטר בדגם COCK-PIT
כולל רסיבר משוכלל, טייפ־דק
אוטומטי, פטיפון חדיש בתוספת
רמקולים תואמים LB-112.5

SCHNEIDER — כולה אומרת
פאר ועצמה. לשניידר 2 מערכות
מיוזיק־סנטר, צנועות במחירן,
ומפתיעות באיכותן ובעצמתן
המוסיקאלית. כל המערכות
מיוצרות בהתאם לתקן הגרמני
המחמיר DIN 45500
אחריות "שניידר" מקצועית —
מעבדה ארצית לשרות מהיר
ומיומן עם מלאי חלפים מקוריים.

SCHNEIDER "STEREO SET" 112

השילוב האידיאלי של טייפ־דק
אוטומטי עם רסיבר משוכלל
ו־2 רמקולים תואמים LB-112.5

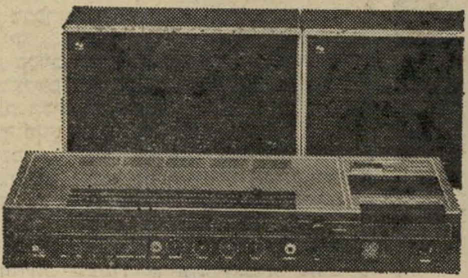

Schneider

מפיצים: צלילי גיתית בע"מ, תל־אביב, רח' ירמיהו 46, טל. 443121

להשיג בחנויות הסטריאו המובחרות

שידור

לפיד והגורילות

תקרית חמורה אירעה בין עיתונאים לבין אנשי־הביטחון, הגורילות, מייד אחרי מסיבת העיתונאים של נשיא מצריים וראש ממשלת־ישראל. מרכז שידורי ארעי הוקם על דשא מלון דן כרמל, שם נערכה מסיבת העיתונאים שהועברה ברדיו בשידור ישיר. לאחר מסיבת העיתונאים ראיינו אנשי הרדיו אישים מצריים וישראליים על ביקור **אנוור אל־סאדאת**. לפתע ניגשו אל נקודת השידור אנשי־ביטחון ישראליים. הפריעו בגסות לשידור הישיר שנערך על־ידי **שלום קיטל**, השתוללו, קרעו חוטים וחבטו בטכנאים.

קיטל לא איבד את עשתונותיו ואמר בשידור הישיר: „אנחנו צריכים להפסיק את

מנכ״ל לפיד
נזיפה והתנצלות

השידור בגלל התנהגותם של אנשי הביטחון.” אולם אחד הטכנאים, שלא הסכים שיכו אותו, הגיב וזרק על אחד מאנשי הביטחון את המיקרופון. נראה היה כי במקום עומדת להתפתח תיגרה חריפה, ורק התערבותו של השדר, הד״ר **אהרון ברנע**, הצילה את הטכנאי ממכות רצח. מפקד חוליית הגורילות קרא לשוטר במדים והורה לעצור את הטכנאי שהגן על עצמו.

מערכת־החדשות שידרה מייד ידיעה על התקרית, אחרי שקיבלה דיווח מיידי מן השדרים. ידיעה זו עוררה את חמתו של מנכ״ל הרשות, **יוסף** („טומי”) **לפיד**. הוא נזף בשדרים בגלל התקרית, התרה בהם שלא יעזו להעביר ידיעות ללא דיבורור שלו ומיהר להתנצל בפני מפקד יחידת אנשי־הביטחון.

העיתונאים, הממורמרים מיחס אנשי־הביטחון ומחוסר הגיבוי של המנכ״ל שלהם, החליטו שאם לא תבוא התנצלות מטעם השב״כ, הם לא ישדרו ולא יצלמו את מהלך טקס הפרידה מהנשיא המצרי שנערך למחרת. רק מאוחר יותר, כשנרגעו, החליטו שהציבור אינו צריך לסבול בגלל הברוטאליות של הגורילות וביטלו את איום הסנקציות.

הכתבת והגורילות

אגב, אנשי קול ישראל לא היו היחידים שסבלו מהשתוללות שומרי־הראש. כתבת גלי צה״ל, **פאר־לי שחר**, סבלה גם היא מנחת זרועם. בעת שהיתה עסוקה בשידור, דחף אותה אחד הגורילות, למרות שקל להבחין בעובדה שפאר־לי נמצאת בחודשי הריון מתקדמים, והוציא את מתג השידור שלה.

צמאון בלתי מרוסן

הופעתו של מנכ״ל רשות־השידור, **יוסף** („טומי”) **לפיד**, במלון דן־כרמל בחיפה, בעת ביקור נשיא מצריים **אנוור אל־סאדאת** בעיר, תיזכר על־ידי רבים, בעיקר על־ידי עובדיו של לפיד, שדרי הטלוויזיה והרדיו.

מייד אחרי שהסתיימה מסיבת העיתונאים המשותפת לנשיא המצרי ולראש־הממשלה, **מנחם בגין**, ועוד לפני שהשניים הספיקו לרדת מהבמה, הסתער לפיד על הבמה ומזג לעצמו מיץ מקנקן שעמד על השולחן. את קנקן המיץ הציבו לרשות שני האישים, אלא שהם לא שתו ממנו.

חוש הומור?

נראה כי לפיד אינו רק בלתי־קולגיאלי כלפי הכתבים שלו, אלא גם כלפי עורכים אחרים. לפיד נדחק לתוך שיחה בין עורכת דבר, **חנה זמר**, לבין עורך אל אכבר המצרי, **מוסה צברי**. בחוש ההומור הפרטי שלו הוא אמר לצברי: „אני מוכן שתקחו אליכם את גברת זמר. היא אופוזיציה לא־נאמנה, אבל שתדאגו שהיא לא תחזור אלינו.” העורך המצרי התגלה כנבון הרבה יותר מאשר לפיד והשיב לו: „אנחנו מוכנים לקחת אלינו את הגברת זמר ובטוחים שיהיו לה אלפי מעריצים אצלנו.”

ממלא־המקום נכשל

לעומת אלה לא הצטיין **יוסף לפיד** כממלא־מקום מנהל הטלוויזיה וכממלא־מקום מנהל מחלקת התכניות. כאשר התברר כי ארוחת־הערב של הנשיא, **יצחק נבון**, מתארכת, וכי אי־אפשר יהיה לשדר את נאומי שני הנשיאים במהלך המבט המיוחד, שידרה הטלוויזיה תוכנית ארוכה ומשעממת של תזמורתו של **ג׳יימס לאסט**. כאשר התוכנית הסתיימה ועדיין לא החלו הנאומים, שידרה הטלוויזיה שירים ישראליים.

השידורים באו במקום לו גראנט ועלי כותרת. כאשר הועבר סוף־סוף השידור בחזרה למדשאה של דן־כרמל, שם נערכה ארוחת הערב, התברר כי הטלוויזיה, מרוב המתנה, איחרה את תחילת הנאומים.

טלוויזיון

שוב הוכח עד כמה הטלוויזיה היא חסרת־אונים בכל הנוגע למיכשור הטכני, ועד כמה מחלקת־החדשות אינה ערוכה למבצעים דוגמת מיבצע שער 3, ביקורו של **אנוור אל־סאדאת** בחיפה.

טקס קבלת הפנים לסאדאת היה בזיון טלוויזיוני. שתי מצלמות התקלקלו, מערכת הקול התקלקלה באופן חלקי.

גם במאי השידור, **צבי דורנר**, נכשל. דורנר, אשר אין לו נסיון באירועים מסוג זה, בחר את הרגעים המשעממים באתרים משעממים, העבירם בשידור החי, ומיעט להשתמש במעברים בין מצלמה למצלמה כדי להחיות את השידור.

זכרונות מילחמה

הברקת שידורי הטלוויזיה שייכת ללא ספק לשדר **יורם רונן**, אשר העביר את טקס קבלת־הפנים מנמל־חיפה.

כתב קיטל
אומץ פתאומי

מכונית השיירה
סכנת נפשות

רונן לא יכול היה שלא לספר בשידור החגיגי ש„בפעם האחרונה שנכנסה לנמל זה אונייה מצרית היתה זו איברהים אל־אוול.”

אותה אוניה היתה משחתת מצרית, ש־חובלה במהלך מילחמת־קדש ב־1956 בקרב ימי על־ידי יחידות ישראליות וצרפתיות, ונגררה לנמל־חיפה.

הטנדר נוסע

לישכת־העיתונות הממשלתית הישראלית למדה מן המצרית, והכינה שתי מכוניות־טנדר מיוחדות אשר ליוו את שיירת הנשיא המצרי.

שני טנדרים מסוג פולקסוואגן נשכרו והובאו לפחח ירושלמי, יחד עם צילומי טנדרים דומים מצריים. על הפחח היה להתקין על הטנדרים שתי במות, כדי שצלם קידמי לא יסתיר לצלם שמאחריו.

אולם איש לא טרח לבדוק את עבודתו של הפחח. כאשר שדרי הטלוויזיה והצלמים עלו על המדרגות שהכין הפחח, התברר כי הן רעועות, וכמעט אי־אפשר היה לנצל את הטנדרים.

העולם כולו נגדנו

אכזבה רבה נגרמה לכתבי ולצלמי הטלוויזיה הזרים, שסיקרו את ביקורו של **אנוור אל־סאדאת** בחיפה, התברר כי

כתב רונן
ללא טקט

מערכות החדשות בתחנות ארצות־הברית ואירופה אינן מעוניינות כל־כך בסיקור ביקור אל־סאדאת. שעות רבות של לוויין, שהוזמנו מבעוד מועד, בוטלו, ואלפי מטרים של פילם צולמו לריק. העולם אינו מתעניין כבר בנושא השלום.

הדיבורור ממשיך להטריד

הריב בין הכתב הצבאי המעולה של הטלוויזיה, **עמירם ניר**, לבין הכתב המעולה לענייני ערבים, **אהוד יערי**, לא הסתיים. ניר ממשיך לטעון כי יערי, אכן, הבטיח לדובר צה״ל כי יתנו לו לדברר את הכתבות שלו מדרום לבנון (העולם הזה 2190), ואינו מקבל את הכחשותיו של יערי.

ראש מערכת־החדשות, **חיים יבין**,

כתב ניר
המילחמה נמשכת

ממשיך להתעלם מהעניין ומנסה להחליקו, למרות שאם, אכן, הובטח דיבורור, הרי שזה דבר חמור ביותר. בינתיים אין ניר ויערי מדברים זה עם זה.

טובת המדינה

מליאת רשות־השידור דנה בשבוע שעבר בטלוויזיה וברדיו בערבית. המסקנות של המליאה נוסחו על־ידי רב־הניסוח, הפרופסור ראובן ירון.

שתי החלטות של המליאה ראויות לתשומת־לב מיוחדת. הראשונה נוגעת לשם הרדיו בערבית. מאז הקמת התחנה, היא ידועה בארץ וברחבי העולם הערבי בשם בית השידור הישראלי (בש״י). עתה הוחלט להחליף את השם לקול ישראל בערבית.

ההחלטה השניה בוודאי תשמח את העובדים: „המליאה מביעה את הערכתה לרמת השידורים, ומחזקת את ידי העובדים על נאמנותם ודבקותם, קו המבטא את טובת המדינה.”

יום רביעי

12. 9

● **מגזין לנוער (6.32).** מחולק הערב לשניים. החלק הראשון הוא סרט תעודי על הקדרות בישראל ואילו החלק השני הוא ראיון עם יוסף באבללה מעכו העוסק בהתנדבות בעזרה בבתי־חולים ובהדרכת נוער.

● **מר אד (7.00).** משפחת פוסט יחד עם השכנים מתכננים לצאת לדייג ליד גבול מכסיקו. אד רוצה להצטרף אך קרול מסרבת לקחתו והוא נשאר באורווה הציבורית. אד בורח לגן השעשועים וחוזר רק כשמובטח לו לצאת לדייג.

● **על אדונים ומשרתים (8.00).** ריצ'ארד בלאמי פוגש חבר ותיק מימי שירותו במישרד־החוץ, ג'ק צ'אלן, ה־נותן לו „טיפ" במניות. לקנות את מניות חברת קארטרייטס אינג'נירינג. בלאמי מבטיח לא לגלות לאיש, ורוכש מניות ב־5000 לירות שטרלינג. בוקר אחד הוא מגלה שהונו גדל פי כמה, משום שמניות חברה זו זינקו לאחר שהיא קיבלה חוזה גדול מהצבא. הסיפור מתחיל להיות מוכר לצופה הישראלי. בפרלמנט הבריטי מוגשת שאילתא על ניצול מידע מוקדם של חברי פרלמנט להתעשרות אישית. העיתונים מציינים את שמו של בלאמי והוא עומד בפני חקירת ועדה מיוחדת.

● **איש המסילה (10.00).** נהג קטר אינו שבע נחת מחתנו ושוקע בדיכאון עמוק אחרי שצעיר מתאבד תחת גלגלי קטרו. בסרט מככב פיאטרו ג'רמי, שהוא גם הבמאי ולידו סילבנה קושינה וסארו אורזי.

יום חמישי

13. 9

● **בית שמש (9.30).** הפרק השני בסרט התעודה על העיירה הקרובה לירושלים. הבחירות בבית־שמש. אסתר דר ניסתה לתאר את המאבק בין שלושה מועמדים: עמרם לוק, איש המערך ומי ששלט בבית־שמש שנים רבות, עורך־הדין יהודה בן־זאב, איש ליכוד מתל־אביב ותמר קטורזה, אשה שהקימה מפלגה מקומית מהסוג של למען בית־שמש. הסרט מביא דיאלוג של אבסורד בין בוחרים ונבחרים פוליטיקאים מוצלחים וכושלים. דר מראה את הבחירות בבית־שמש על פניהן ומאחרי הקלעים.

● **בועות (11.15).** לאחר שאינגריד, האם האמיתית של קורין, זוכה לשמוח לאידה של ג'יסקה, שנעצרה באשמת רצח פיטר קמבל, היא מבקרת בבית קמבל ומאיימת שתהרוס את כל בני המישפחה עד האחרון שבהם. יוניס וציר הקונגרס שלה מקבלים מכתב סחיטה בו הם נדרשים לשלם 50 אלף דולר תמורת תמונות שבהם הם מופיעים במצבים עדינים ביותר, שאם לא כן ישלחו התמונות לעיתונים. הבועה היהודית, איילין לבקוביץ מציגה את דני בפני אביה. האב מוכן להמשיך ולאפשר לו לחיות בתנאי אחד.

על אדונים ומשרתים: באדלי ותומסון
יום רביעי, שעה 8.00

יום שישי

14. 9

● **המהגרים (9.20).**

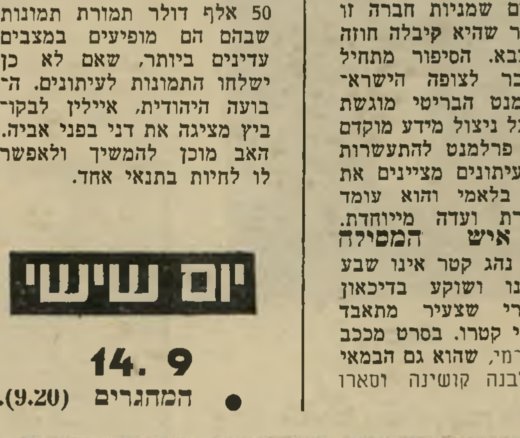

בועות: גווילנד ומאיו
יום חמישי, שעה 11.20

הוואי: לורד
יום שישי, שעה 10.40

בפרק השלישי מתברר עד כמה בנקאים הם בדרך כלל אנשים חכמים. במרוצתו המטורפת בעולם העסקים, נתקל דן בבעיות מימון. הוא היה צריך הלוואה כדי לקדם את עסקיו. האב הבנקאי של אשתו ג'יין נותן לו את ההלוואה ומכריח אותו בכך שלא לנטוש את האשה, לפחות בינתיים. זה גם מביא את מיי לעזוב את דן.

● **קונצרט (10.10).** הרוחות, שלישיה לפסנתר מספר 4 ברה מז'ור אופוס 70 מספר 1 לבטהובן כשהסולנים הם הכנר פינחס צוקרמן, הצ'לנית ז'קלין דה־פרה ובעלה דניאל בירנבאום על פסנתר.

● **כבוד אחרון (10.40).** הוואי חמש אפס זכה לארח שחקנית בעלת רמה, שבוודאי לא ראתה, לפני שהסכימה להשתתף, אף פרק מהסידרה. אלינור פארקר מגלמת תפקיד של מטרוניטה אריסטוקראטית החיה באי שנים רבות וזוכה לכבוד רב עד ששמה משתרבב לפרשת רצח. מק־גראט כמובן מציל אותה מאי הנעימות.

שבת

15. 9

● **חידושים והמצאות (6.02).** עוסק בבעיית הבעיות של ישראל, אשר מסתבר כי היא עומדת להיות בעיית הבעיות של העולם כולו, החוסר במים והתפשטות המידבר. מדענים מקדישים שעות ארוכות של מחקר כדי למצוא דרכים לניצולת יעילה יותר של מים ולאיסוף נכון יותר של מי־הגשמים. בין היתר מספרת התוכנית על מישטח ענק בן 1000 מטרים מרובעים של פייברגלס אשר שימש כאוגר מים. כמו כן נידונו בסרט שיטות להכשרת הקרקע בצורה כזו שהגידולים בה יסתפקו במעט מי השקייה.

● **בצאת השבת (8.00).** סליחות ופיוטים לימים הנוראים בנוסח עדות המיזרח בניהולו המוסיקאלי של יעקוב כהן ובהנחייתו של מאיר בקש. בסוף תוכניות הערב, לשם האיזון, תהיה תוכנית על סליחות של אשכנזים.

● **כיתת הסיירים האבודה (9.55).** כיתת סיירים במלחמת־העולם הראשונה מאבדת את דרכה במידבר ואז קורים לה המון דברים. הכוכבים הם ויקטור מקלאגן, בוריס קרלוף וואלאס פורד.

● **סליחות (11.00).** הימים הנוראים של האשכנזים. שידור ישיר מבית־הכנסת באנטוורפן שבבלגיה של סליחות אשכנזיות והסברים עליהן. העסק כולו מנוהל בידי החזן בנימין מולר ועל המקהלה מנצח משה פרנקל.

יום ראשון

16. 9

● **השוטר הביוני (5.30).** סטיב מתחפש לשוטר כדי לחקור אם היתה מעורבות של שוטר ותיק במעשה שוד של חלקי פצצה אטומית, מעשי שוד שאם יימשכו עלולים לאפשר למדינה קטנה ליצור פצצה אטומית משלה. החשד נפל על השוטר באנר, אותו מגלם השחקן נוח בירי, אשר מעשי השוד נערכים באיזור שלו ונראה כי אין הוא עושה דבר למנעם. סטיב מגלה שהשוטר אינו אשם, אך לא כל כך בריא.

● **המלאכים של צ'ארלי (10.00).** שני נוכלים, ד"ר פרנקלין פרין, אותו מגלם השחקן רוס מרטין והאסטרונאוט לשעבר ג'ים בריסן, אותו מגלם השחקן דניס קול, מבטיחים לאמריקאים עשירים ומטומטמים חיים בחלל החיצון, צלחות מעופפות וניסים ונפלאות רבים נוספים, תמורת סכומי כסף שמנים. את המלאכים של צ'ארלי זה לא היה מעניין כל כך אלמלא נעלמה אשה עשירה אחת שיצאה לחלל עם ד"ר פרין.

● **רמפול (11.10).** לפני שנה הצליחו הצופים להיפטר מסידרה זו על הפרקליט האנגלי הוראס רמפול אשר יש לגרד את האירוניה בדבריו ולחפש בזכוכית מגדלת את הביקורת על החברה האנגלית אותן הבטיחו המפיקים. עתה מגיע חזרה רמפול ב' אותו מגלם השחקן ליאו מקרן. הפרק של הערב נקרא עולם הבמה ורמפול מנסה להגן בו על שחקנית הנאשמת ברצח בעלה.

לחם חוק: כהן
יום שני, שעה 9.35

יום שני

17. 9

● **מורשה (8.00).** בפעם המי יודע כמה מבטיחים את התוכנית על רב הכותל הרב מאיר גץ, והערב יש סיכוי שחסידי הרב, או מי שהרגישו את נחת זרועו, ושיטרחו להתבונן בטלוויזיה יראו אותו, אלא אם כן שוב תהיה דחיה. את התוכנית ביים דני סיטון.

● **החבובות מרחוב ההפתעות (8.30).** מארחות הערב את צמד זמרי הקאונטרי ריי רוג'רס ודייל אוואנס.

● **לחם חוק (9.35).** המפיקה נאוה כהן החליטה להתמודד בעזרתו של המנחה עורך־הדין אלי זוהר בבעיית יום החינוך הארוך. עם פתיחת שנת הלימודים הכריז משרד־החינוך על הנהגת יום חינוך ארוך בכ־600 בתי־ספר, לאחר שהשלב הנסיוני בכמה בתי־ספר, שבו החלו לפני שנים אחדות, הוכתר לדעת המישרד בהצלחה. יום החינוך הארוך מעורר מחלוקת גם מהבחינה הרעיונית וגם מהבחינה המעשית. מנכ"ל מישרד־החינוך אליעזר שמואלי תומך בו כמובן והמחנכת ד"ר אריקה לנדאו מתנגדת ליום החינוך הארוך. שמואלי מביא לעזרתו שני עדים. ד"ר ליה קרמר מנהלת בית־ספר לחינוך באוניברסיטת חיפה המסבירה את חשיבות יום החינוך הארוך בעיקר לילדים טעוני טיפוח, ולאה דויטש, מנהלת בית־ספר ביהוד שבו מונהג כבר כמה שנים יום חינוך ארוך המתארת את הצלחת הניסוי בבית סיפרה. אריקה לנדאו הביאה עדים משלה. הראשון הוא ההורה ד"ר גדעון ארליך אשר אינו מוכן כי יפקיעו את ילדיו ממנו ומחינוכו ומציע כי יום החינוך הארוך יהיה בחירה להורים. העד השני של לנדאו הוא כלכלן מישרד־האוצר יגאל שחם המוכיח באותות ובמספרים כי המדינה לא תוכל לעמוד במעמסת התקציב של יום החינוך הארוך.

● **המקצוענים (10.45).** כמובן שלא ידוע על מה הפרק של הסידרה. רק ידוע ששמו נסיעה ללא יעד.

יום שלישי

18. 9

● **מנהיגים שעיצבו את פני המאה (8.30).** הפרק השני המתאר את נשיא ארצות־הברית פרנקלין דלנו רוזוולט מוכתר בשם רב תכסיסן. רוזוולט תואר לעיתים קרובות כמי שנוטה למעשים נועזים, חריגים והרפתקנים, בעיקר בתחום מדיניות החוץ, אולם הסרט מגלה את זהירותו ורגישותו הרבה לפני כל צעד שהוא עושה בעיקר מתוך התחשבות בדעת הקהל. רוזוולט מביא את אמריקה למלחמת־העולם השניה שהיא מאוחדת וחזקה ומהווה כוח מכריע בנצחונן של בנות־הברית. אמר על רוזוולט וינסטון צ'רצ'יל שהיה אף הוא גיבור סידרה זו: „רוזוולט הוא אחד האנשים שימלאו תפקיד מכריע בעיצוב עתידה של תרבותנו." העיתונאי טרנר קטלדג' שכתב את הפרק הזה אומר: „לרוזוולט לא היו מתחרים בין נשיאי ארצות־הברית ברכישת וניצול הכוח הפוליטי למטרותיו שהיו תמיד אצילות, לא כל כך כמו האמצעים בהם השתמש."

● **תן הזדמנות (9.35).** רותי הולצמן ממשיכה להציג עולים חדשים וחידושים בעולם הבידור הישראלי. הערב יופיעו בתוכניתה צמד הודי, רקדנית פלמנקו וחבורת זמר שיצאה ממקהלת הרבנות הראשית.

,,ויקטורי'' ספינת הדגל של נלסון בקרב טרפאלגאר.

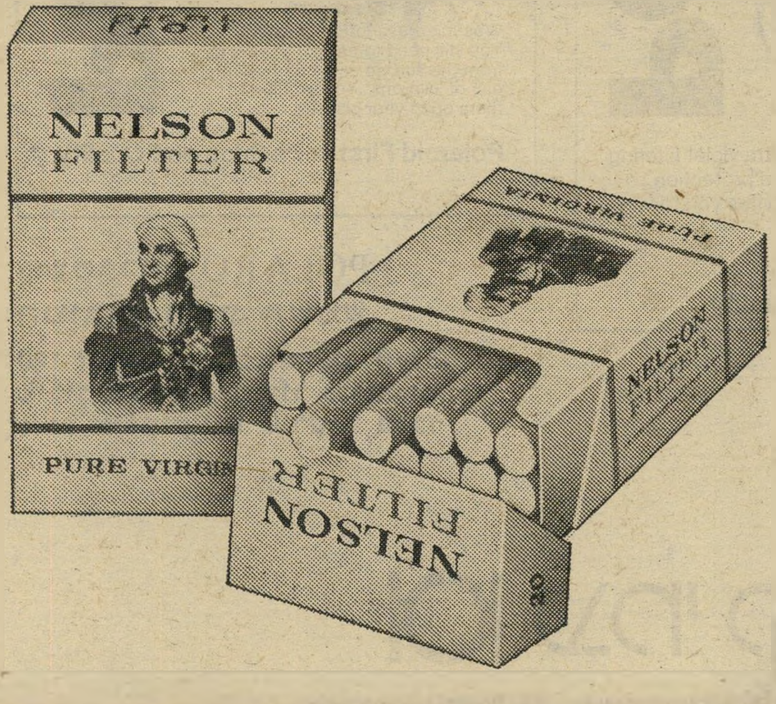

NELSON FILTER

Virginia

,,ויקטורי'' ספינת הדגל של נלסון בקרב טרפאלגר שנערך ב־21 באוקטובר 1805. נלסון, שפיקד על צי של 27 ספינות התגבר על צי המשותף של צרפת וספרד שמנה 33 אניות קרב, בפיקודו של האדמירל וילנוב, וטיבע 19 מאניותיהן.

כשאתה מעשן נלסון פילטר וירג'יניה, זה הסיפור שהיא מספרת לך. קח אחת...

נלסון פילטר וירג'יניה - הטעם הנועז של המרחבים הגדולים...

משקפי שמש פולארויד-חגיגה לעיניים

Ready to meet the sun?

Polaroid

Hurry to see the complete '79 collection from Polaroid.

Polaroid sunglasses
First in Fashion and Quality.

Drive safely.

Polaroid

Come in and select the sunglasses which protect your eyes from dangerous glare. They will make you a safer driver.

Polaroid sunglasses
First in Fashion and Quality.

Super sunglasses for sporty people.

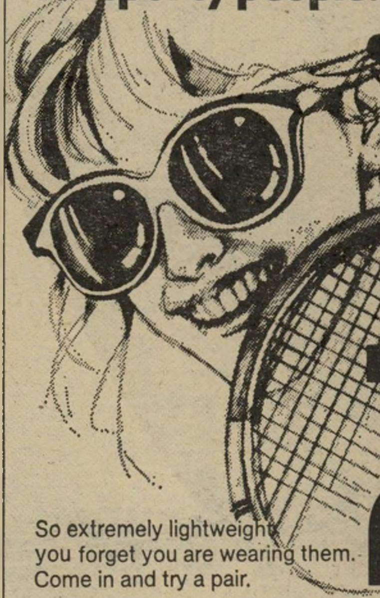

Polaroid

So extremely lightweight you forget you are wearing them. Come in and try a pair.

Polaroid sunglasses
First in Fashion and Quality.

Come and see what's new in Fashion.

Polaroid

At this fashion show you will see the new elegant collection from Polaroid.

Polaroid sunglasses
First in Fashion and Quality.

Let your eyes enjoy the sun!

Polaroid

Polaroid's famous glare and ultra violet filtering lenses offer the most complete protection for your eyes. Your optician invites you to view the new '79 collection.

Polaroid sunglasses
First in Fashion and Quality.

Change your glasses into 'sun'glasses.

Polaroid

Wearing prescription glasses? You still need to protect your eyes from the sun, so come and select a pair of 'clip-ons'. You simply clip them on to your glasses.

Polaroid First in Fashion and Quality.

50 זוגות משקפי פולארויד חינם.

יש לך משקפי־שמש פולארויד, מתחשק לך עוד זוג (חינם). שלח(י) גלויה אל ת.ד. 26286 ת"א בציון שמך, כתובתך, ושלושה יתרונות של משקפי שמש פולארויד. בין המשתתפים יוגרלו 50 זוגות משקפי שמש פולארויד.

משקפי POLAROID
הטובים תחת השמש

180 דגמים, מיטב העיצוב העולמי.
שילוב של יופי, הידור ובריאות.
אצל אופטיקאים מורשים בלבד

עמי קפלן בע"מ

'POLAROID' is a registered trademark of polaroid corporation, cambridge mass, u.s.a © 1979 Polaroid Corporation

אדי מור

קראו לו „מר הרצל" מפני שהוא ביצע את הזיוף המוצלח ביותר של שטרות הכסף - עכשיו, בצאתו מן הכלא, הוא מגלה פרטים מדהימים על המתרחש שם

סיפורי מעשיהו

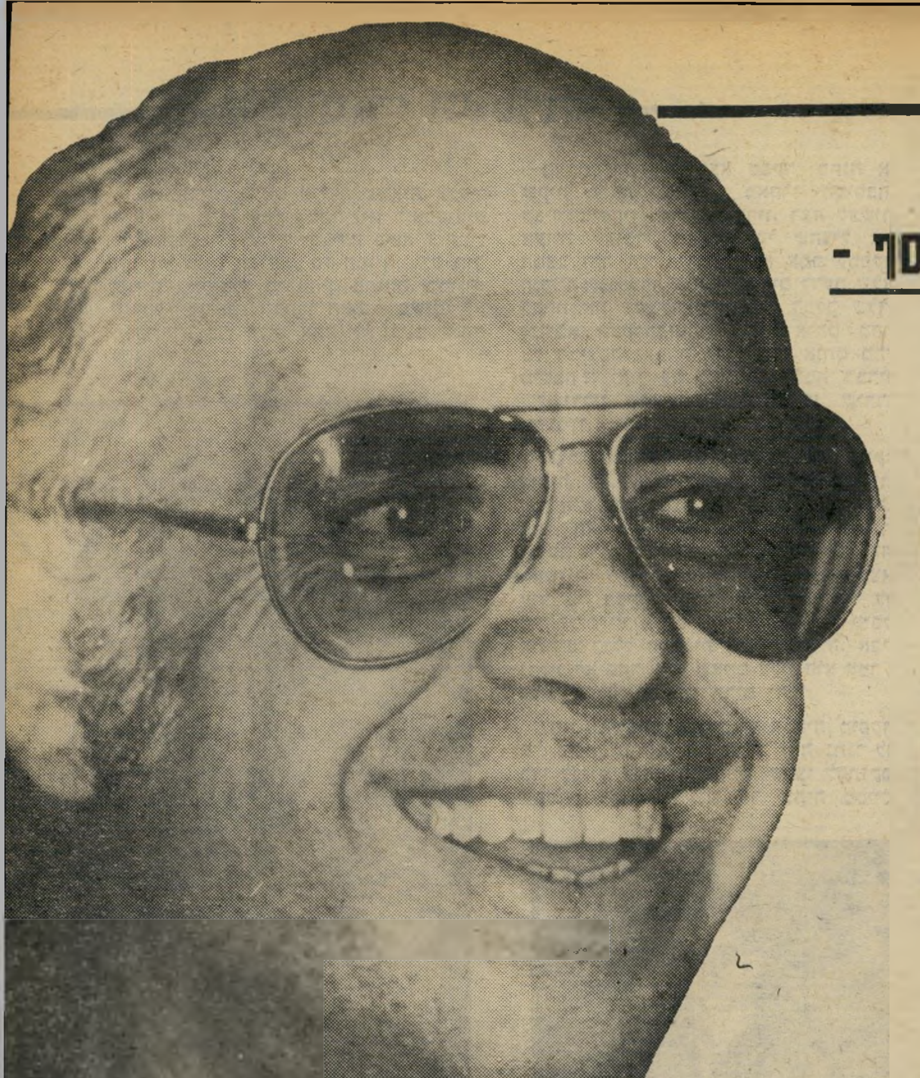

זוהר נדלר

שטרות הכסף בני 100 לירות ו־500 לירות נעצרו מתחת למכבש הדפוס. כוח־פשיטה של היחידה המרכזית פרץ, ב־22 בנובמבר לפני שנתיים, לתוך צריף בנמל תל־אביב הישן, ועצר את האחים־התאומים זוהר וגיורא נדלר (39), כחשו־דים בזיוף שטרות־כסף ישראליים.

חוקרי המישטרה נדהמו למראה איכותם הגבוהה של השטרות המזוייפים. היה זה הזיוף המיקצועי והמעולה ביותר שנעשה אי־פעם בארץ. שופט המעצרים, שלפניו הובאו החשודים, לא האמין למראה עיניו, כאשר הוצג לפניו שטר בן 100 לירות, שיוצר במכונת־הדפוס של האחים נדלר. הוא הוציא שטר דומה מכיסו והשווה אותם. הדימיון היה כה מושלם עד שה־שופט התבלבל ולא ידע איזה שטר להחזיר לכיסו. גם מאמציהם של מומחי המישטרה לא עזרו להבדיל בין השניים. רק אחרי שהושוו מיספריהם עם רישומי המישטרה התגלה השטר המזוייף.

חשוד שלישי, שנעצר בפרשה, היה זאב וירדר (32), צלם אופסט במיקצועו. הוא היה המוח שביצע את הצד הטכני בזיוף. במהלך המישפט טען וירדר כי פעל מתוך סחטנות וכפייה, שהפעילו נגדו האחים נדלר. לדבריו, איים עליו זוהר נדלר כי נמצאות ברשותו תמונות פורנוגרפיות של אשתו, שעימה קיים יחסים בעבר. וירדר טען כי שיתף פעולה כדי לקבל בתמורה את הפילם של אשתו.

טענותיו לא מנעו בעד השופט המחוזי, דב לוין, מלהטיל עליו עונש־מאסר בפועל של שנה וחצי. דינו של זוהר נדלר נגזר לשנתיים וחצי, ואילו אחיו, גיורא, קיבל שלוש שנים. למרות ששיתפו פעולה עם חוקריהם, נתפסו רק כמויות זעומות של הכסף המזוייף. את פיתרון התעלומה — כמה כסף הדפיסו וכמה הופץ — לקחו עימם לכלא.

בכלא התחיל זוהר נדלר לצייר בגלל השיעמום. את ההש־ראה למלאכה קיבל מחבריו לכלא מעשיהו.

הערצה בכלא

אחרי שנוכה שליש ממאסרו, בגלל התנהגות טובה, השתחרר זוהר נדלר לפני חודש מבית־הסוהר מעשיהו, שם ישב 20 חודשים במחיצתם של פושעי צווארון־לבן, אישי־ציבור וסתם עבריינים רגילים.

בחדר־האורחים שבביתו המפואר, ברחוב ההסתדרות 60, בחולון, ישב נדלר מוקף ב־190 תמונות שצייר בזמן ישיבתו בכלא, ועוד אחדות שהספיק להוסיף לאוסף מאז ששוחרר. נוכחותן של אשתו ושתי בנותיו הצעירות לא הפריעה לו להתרווח בכורסתו, לשלב את ידיו מאחרי ראשו, עד ששרירי זרועותיו המוצקים איימו לקרוע את שרוולי חולצתו השחורה, ולגולל בחופשיות את הקורות אותו בתוככי כלא מעשיהו.

סיפר זוהר נדלר:

אחרי שנכנסתי למעשיהו, הסתבר לי שיש לי שם הרבה שותפים־לפשע. כל מיני אסירים, שהתביישו לספר על מה הם יושבים באמת, סיפרו שהם יושבים על זיוף הכסף הגדול. נדהמתי לגלות באיזה הערצה קיבלו חלק מהאסירים את הזיוף. באו אלי ושאלו: „באמת השטרות רצו, אחד אחרי השני? זה עבד? איך עשית את זה?"

היו גם כאלה שהתעניינו לדעת מה קרה לשטרות שהמישטרה לא תפסה. היו לי קצת בעיות בעניין הזה בהתחלה. הייתי צריך להוכיח לאסירים מסויימים, שלא נשאר לי כלום, אחרת לא היו עוזבים אותי. חוץ מזה הסתדרתי טוב מאד גם עם האסירים הרגילים, וגם עם אנשי הצווארון־הלבן. הרגילים אוהבים את כל מי שדופק את המימסד. והצווארון־הלבן העריכו את התיחכום והמיקצועיות של הזיוף. לא שכחו לי את ההרצלים והבן־גוריונים. קראו לי „מר הרצל".

שחיתות וטימטום

התרגלתי מהר למישטר השחיתות והטימטום בכלא. גיליתי שתמורת סכום־כסף הולם, או מתנה, אפשר להשיג כימעט כל דבר בתוך הכלא, ממש כמו בחוץ. בבית־הסוהר אתה מוצא או גנבים שיושבים שם, או גנבים השומרים עליהם. אני מעריך שרק במעשיהו מסתובבים כמיליון לירות במזומנים בין האסירים. הכסף משמש למימון הסמים, להברחות אחרות ולשיחוד הסוהרים.

בפנים אתה נעשה גנב. אין לך ברירה. למשל, גנבו לי בהתחלה את הנעליים. הייתי תמים והשארתי אותן מחוץ לתא. בבוקר הן לא היו. פניתי להנהלה וביקשתי זוג נוסף. אמרו לי: „תלך עם סנדלים." תחת להסתובב כל החורף בסנדלים, נתתי לאסיר במתנה פיסלון קטן שעשיתי, וקי־בלתי בתמורה את הנעליים של אסיר חדש שהגיע. אחרי־כן כבר היה לי אוסף של נעליים רזרביות.

ידלין הציל את המצב

הטימטום של הסוהרים זה משהו יוצא־מן־הכלל. רבים מהם באים שתו־יים לעבודה, ונרדמים בזמן השמירה. אחרי הבריחה מכלא רמלה הגבירו גם במעשיהו את העירנות, אבל למרות זאת הצליחו שניים לחדור בלילה לתוך הכלא, למסור חבילה לחבריהם בפנים, ולצאת בחזרה. בדרך היציאה הבחין בהם הסוהר איציק ברוך. תחת לעצור בעדם, התחיל לשרוק כמו מטורף, ועד שבאו סוהרים נוספים, הם נעלמו דרך חור בחומה.

קיימת הוראה לבדוק כל אסיר היוצא או הנכנס לאחד המחנות שבתוך הכלא. הסוהר גידעון, למשל, ממלא אחר ההוראה כמו שצריך. הוא מוציא את האסיר דרך שער אחד, עורך עליו חיפוש, הולך איתו לשער השני, המרוחק עשרים מטרים מה־ראשון, ושם עורך עליו חיפוש נוסף לפני שהוא מכניס אותו. כשמעירים לו שכבר ערך חיפוש, הוא עונה: „לא משנה, ההו־ראה היא שצריך לעשות חיפוש גם למי שיוצא וגם למי שנכנס."

בעת ספירת האסירים סופרים שלושה סוהרים ביחד, כדי להבטיח את נכונות הספירה. עוד לא קרה ששלושתם יסיימו בפעם הראשונה באותה תוצאה. לפעמים סופרים שלוש־ארבע פעמים רצופות, עד שהתוצאות מתאזנות. פעם אחת ספרו שבע פעמים, ועדיין היו חילוקי־דיעות בין הסו־הרים לגבי מיספר האסירים. לבסוף התברר שאחד הסוהרים רשם מיספרים מוטעים ביומן. אחד האסירים הציע לו ללכת ללמוד חשבון, אז הוא ענה: „מה זאת אומרת? מה, אני לא יודע לספור? אני גמרתי כיתה ז'!"

מיטבח בית־הסוהר משמש, בין השאר,

עירום בכלא מהווה יותר מאשר יופי לשמו. זהו מיצרך מבו־קש, הבא לכסות על המחסור המציק בנשים.

(המשך מעמוד 73)

מרכז להברחות. אם מגיעה משאית אבטי־חים למיטבח, מיד מתחילים האבטיחים להתעופף מעל לגדר. מגיעה משאית תפו־זים — עפים תפוזים. כל המזון מגיע תוך שניות למקומות מיבטחים בתאים. כמויות האוכל שנותנים בחדר־האוכל פשוט לא מספיקות, כך שאם אתה לא גונב, אתה נשאר רעב.

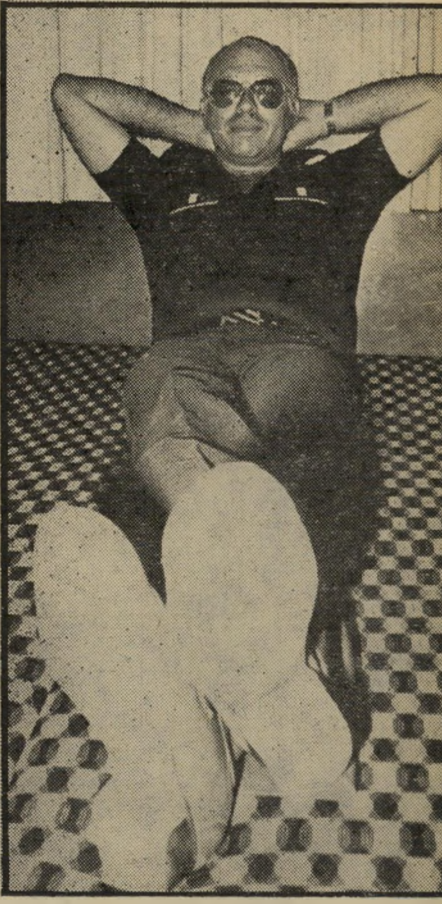

נדלר בביתו
„הישיבה בכלא לא כדאית"

באחת הפעמים מצא מפקד מחנה א׳ שקית מלאה שניצלים מאחרי המיטבח. קצין־הביטחון, שהגיע אחריו, רצה לעשות בעיות לעובדי־המיטבח. מי שהציל את המצב היה אשר ידלין. הוא אמר למפקד המחנה: „מאיפה אנחנו צריכים לדעת שלא לקחת את השניצלים בשביל הכלב שלך, וכשבא קצין־הביטחון זרקת אותם מהר על הריצפה ואמרת לו שזרקו אותם מה־מיטבח?" אני לא יודע עד כמה דבריו של ידלין שיכנעו, אבל עובדה שירדו מהעניין.

אשר ידלין מתרגם בכלא סיפרות מיק־צועית על פשיעה בארצות־הברית. תמורת זאת הוא זוכה בקצת יחס מועדף מההנהלה. אצל האסירים הוא יצר לעצמו תדמית גרועה ביותר. לדעתי הוא טינופת ממדרגה ראשונה; רע־לב, שחצן, חושב שהוא נמצא עוד על הכיסא. בגלל התנהגותו היו לו סיכסוכים רבים עם אסירים. הוא גם קיבל איומים בגלל הלשנות שלו להנהלה. אבל ידלין לא פחד. למי שאיים עליו הוא אמר: „אם יש לך דם, אז תרים יד!"

לפני שהתחיל לתרגם, הוא היה מופקד על ניקיון הדשא. את הג׳וב הזה נתנו לו כדי לבזות אותו. האסירים, שרצו להתנקם בידלין, היו ממתינים עד שהיה מסיים

נדלר ונערה
„המטרה שלי בציור זה הכסף"

ונכנס להתקלח, ואז היו מרוקנים שוב את פחי־האשפה על הדשא. ידלין היה עובד שעות נוספות.

שומר ראש פרטי

יוסף אפשטיין הוא אחד מאסירי־הצווארון־הלבן האהובים ביותר בכלא. בחור זהב. בשביל כל אחד יש לו מילה טובה, מספר בדיחה במקום, מושיט יד בשעת צרה ומייעץ. כל האנשים בכלא קיוו, יחד עימו, שינכו לו שליש מהעונש. הצטערתי לשמוע שההחלטה היתה לבסוף שלילית.

דויד פלד, בעל הקול הערב, קיבל בכלא את התפקיד של קריין ברמקול. הוא מקפיד לכנות את האסירים בשם דיירים. כל בוקר הוא מודיע ברמקול: „בוקר טוב לכל הדיירים. נא לקום וללכת לרחוץ את הפנים." זה נשמע אולי מצחיק, אבל נעים לקום בבוקר עם קריין כזה.

שמואל רכטמן טוען כל הזמן שהוא חף־מפשע. בכלא, אמנם, כולם חפים־מפשע, לפי דבריהם, אבל רכטמן זה משהו יוצא־דופן. בשיחות שהיו לי איתו הוא ממש שיכנע אותי שהקבלן גיבור דפק אותו על לא עוול בכפו.

כשנודע להנהלה שרכטמן כותב יומן, התחילו להיטפל אליו. כשבאה המישלחת של חברי־כנסת לשכנע את רכטמן לוותר על חברותו בכנסת, הוא סיפר להם את צרותיו. חבר־הכנסת אברהם שריר הודיע להנהלה: „אם תיטפלו אליו, תראו מה שאני אעשה לכם!" מאז ירדו ממנו.

אפריים עברון, מנכ"ל פאן־לון לשעבר, מסתובב בכלא עם שומר־ראש. ניסו להי־טפל אליו ולסחוט ממנו כספים, והוא העדיף לשלם לאחד האסירים 5000 לירות לחודש, תמורת הגנתו.

1000 לירות לתמונה

באופן כללי אין כימעט אלימות, ב־מעשיהו, בין האסירים. יותר מדי מפח־דים להפסיד את הפריווילגיה שבעצם ה־השהייה במקום. גורמים אלימים, המגיעים לכלא ואינם מרסנים את עצמם, מועברים במהירות.

הבעייה העיקרית היא השיעמום. ביגלל השיעמום התחלתי לצייר. יש עוד כמה כישרונות במעשיהו, ומהם קיבלתי את ההשראה.

בהתחלה לא היה לי שום ציוד. נאלצתי להשיג הכל בעצמי. זה עלה לי כסף, אבל זאת היתה הבעייה היחידה. אתה לא צריך לשלם לסוהר בעצמך. די שאשתו מקבלת בבית כמה בן־גוריונים. זה גם הרבה יותר זהיר.

במשך הזמן, התחילה ההנהלה להכיר בכישרונותי. כשהיתה באה איזה ביקורת מבחוץ, היו באים אלי ומבקשים שאתן כמה ציורים לתערוכה. אחרי שהלכה הביקורת, שכחו אותי עד שבאה הביקורת הבאה, אבל בכל זאת הרגשתי שינוי ביחס. קראו לי פתאום „מר נדלר."

כשיהורם גאון ביים את ההצגה בכלא, בחרו תמונה שלי להגיש לו כשי על פועלו.

התחלתי לצייר רק בחצי השנה האחרונה של מאסרי. הייתי יושב מהבוקר עד הערב, עושה הפסקות רק בזמני האוכל, ומצייר. כשיצאתי מהכלא היו לי 190 ציורים. הסתובבתי בכמה גלריות, וכבר בראשונה הציעו לי 190 אלף לירות עבור כולם ביחד — אלף לירות לתמונה. תפסתי את עצמי וחשבתי: „זוהר נדלר, למה לך למהר? חכה!" השארתי, בינתיים, את כל הציורים בבית. המטרה שלי זה הכסף. אני לא רוצה שיכתבו עלי, אחרי מותי, שהייתי פעם ואן־גוך. קיבלתי ביקורות די טובות, ואני עדיין שוקל מה לעשות הלאה.

רוב הכסף עוד בשוק

דבר אחד אני יודע: הישיבה בכלא לא כדאית. טעיתי. זהו. אבל לא קרה עוד כלום. לא רצחתי אף אחד. אני רק בן 39, ויש לי הרבה תוכניות. כתבתי גם כמה ספרים בכלא על משולש־ברמודה, יחסי ישראל־מיצריים, רומן ועוד. אני נמצא עכשיו במשא־ומתן לגבי פירסומם עם מו"ל.

עכשיו אני אסיר ברישיון. אני מתפרנס בתור קבלן־צביעה. אני מתייצב כל חודש במישטרה ומדווח על מעשי. אני יודע שהמישטרה בולשת אחרי. בדקו במכולת ובעוד כמה מקומות את הכסף שאשתי שילמה. אבל את השטרות המזוייפים החלפתי בזמנו בדולרים. אני לא מפחד להגיד. הדולרים נמצאים איפה שהם נמ־צאים, ולי יש זמן.

מה שהמישטרה תפסה מהכסף המזוייף זה כלום. אני חושב שרוב הכסף עוד מסתובב בשוק, ובנק ישראל מוציא מה־מחזור את מה שמגיע אליו. לא הודיעו לציבור, כי לא רצו לגרום לפאניקה.

חוץ מזה, הממשלה מוציאה מיליארדים של לירות כל חודש לשוק. מה יש אם יסתובבו עוד כמה מיליונים מזוייפים? מה האסון?

יומי חיימן ■

נדלר ומישפחתו
„עוד לא קרה כלום"

במדינה

מישטרה

האקדח השתול

הנאשם טען כי יש לו שונאים, השופט האמין כי המישטרה ידעה בדיוק את מקום מחבואו של האקדח, וזיכה את הנאשם

חאפז שוראפי הוא כימעט אנציקלו־פדיה של הפשע היפואי. מעט מאד פרש־יות מתגוללות ביפו בלי שיהיה מעורב בהן, בצורה זו או אחרת.

לפני כחצי שנה היה עד במישפטו של מני כהן, מזכירו של ח"כ צ׳ארלי ביי־טון. מני נאשם ברצח סוחר סמים ערבי ביפו, ובפציעתו של עבד טוואשי. הרקע לפרשה היו סיכסוכי־סמים. אולם בית־המישפט המחוזי בתל־אביב זיכה על הסף את מני ואת שני חבריו לספסל הנאשמים, מאחר שלא היו הוכחות.

עוד לפני הפרשה הזו היו לשוראפי הרבה שונאים. לפני כחמש שנים הוא העיד נגד חסן אל־כורדי, שנאשם ברצח. עדותו עזרה להרשיע את אל־כורדי, והלז נשלח למאסר־עולם. זמן קצר אחרי כן נשפט שוראפי עצמו לשנתיים וחצי מאסר, בעבירות סמים. הוא בילה חלק גדול ממאסרו בתא בודד, מחשש לחייו. אולם גם שמירה מייוחדת זו לא עזרה לו. אנ־שים רעולי־פנים התנפלו עליו בכלא, ודקרו אותו דקירות קשות בחזהו וב־ראשו. הוא נזקק לטיפול רפואי ממושך.

אחרי ששוחרר, בתחילת שנת 1977, נזרק רימון לביתו. תכשיטיה של אשתו נשדדו, ויריות נורו לעברו ברחוב.

מתחת לאשפה. לא עברו חודשיים מיום שיחרורו, והופיעה אצלו המישטרה. שני הבלשים טענו, כי באו לעשות חיפוש. למרות שלא היה בידיהם צו־חיפוש לא התנגד שוראפי. להיפך, הוא ואשתו תמם הציעו לשתף פעולה בחיפוש. השוטרים נראו שלווים ובוטחים. הם פישפשו במיטה שבה שכב עדיין שוראפי, כשכוס הקפה שהביאה לו אשתו לידו, ועזבו מייד את הדירה ופנו לחפש בחצר, מתחת לאחד מפחי־האשפה.

במדוייק חפרו בידיהם מתחת לפח, ו־למרות ששוראפי הציע להם טוריה, באדי־בותו, סירבו. אחרי שניות מעטות גילו שקיק ניילון ובתוכו אקדח.

שוראפי החל צועק: „אמא, מה עשו לי? זה לא שלי!" ובני־מישפחתו פרצו בהיסטריה.

יחד עם הבלשים הופיע גם המודיע ה־מישטרתי המפורסם ביותר במדינה, סלו־מון משראוי, ואביו, הגרים באותו הבית.

במישפט העלה הסניגור, מאיר זיו, את לקוחו לדוכן העדים, וזה סיפר כמה שונ־אים יש לו בעולם התחתון היפואי. הוא טען, כי הוצא עליו בבית־הסוהר פסק־דין מוות, כמו נגד יפת נגר, וכי כל אחד היה יכול להגיע לחצרו ולהטמין את ה־אקדח מתחת לפח־הזבל. הוא הכחיש בכל תוקף ידיעה כלשהי על האקדח. גם אש־תו, תמם, סיפרה שהשער לחצר אינו נעול, הגדר עצמה נמוכה, וכל דיכפין יכול להיכנס.

השניים העידו שאפילו המודיע המפור־סם עצמו, משראוי, נוטר להם טינה, בגלל סיכסוכי־נשים. הופעתו של משראוי, בדי־יוק בזמן החיפוש, אומרת דרשני.

מי שרף? במיקרה היה משראוי ב־אולם בית־המישפט בעת הדיון, והשופט, דויד וולך, החליט לעשות שימוש בסעיף מייוחד, המתיר לו לעלות עד במפתיע על הדוכן. הוא הזמין את משראוי לתת עדות.

משראוי אכן הודה, כי היה במקום בז־מן החיפוש. אך לדבריו ראה את הקור־טינה המישטרתית ליד פתח הבית, וחושו הבלשי אמר לו, כי משהו קרה. הוא אינו שונא את שוראפי, ואינו חושד, כי שורא־פי הוא אשר שרף את אחיו הצעיר. למ־רות ששוראפי נעצר ונחקר בעניין זה, ואפילו ישב בתקופה ארוכה במעצר, עד שזוכה.

לסיכום טען עורך־הדין, כי ללקוחו ה־חשוד לא נעשתה בדיקה מייוחדת, ה־מאפשרת לקבוע אם נגע במתכת לפני כן. באקדח עצמו לא נעשתה בדיקה של

(המשך בעמוד 80)

אמישראגז אינה יכולה להרשות לעצמה פחות ממצוין.

תנור הבישול אמישראגז 2000.

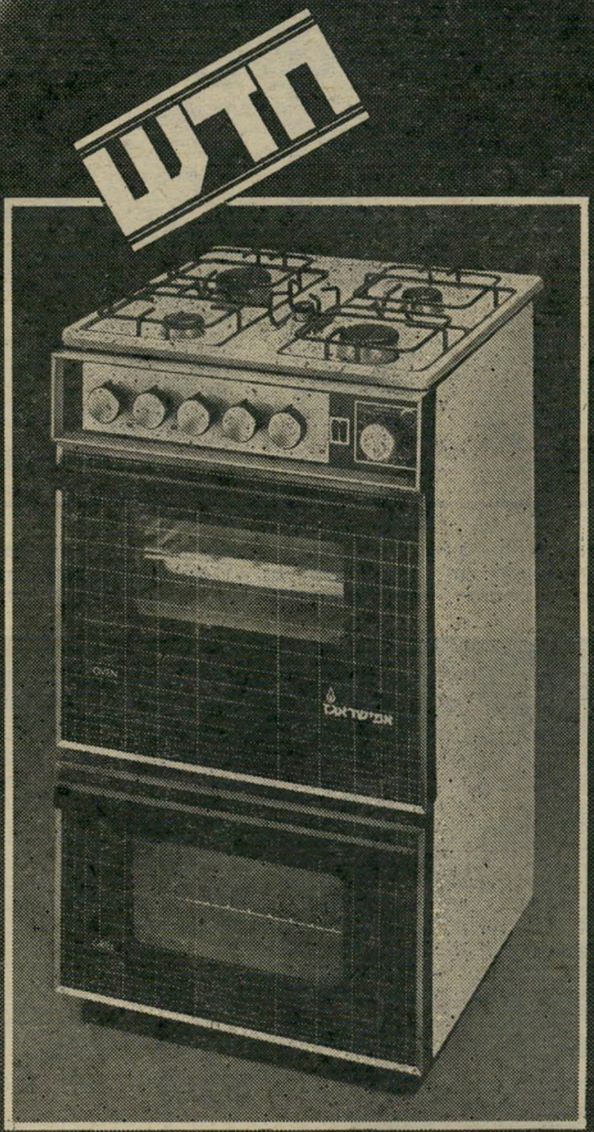

רק חברה המייצרת תנורים במשך 30 שנה יכולה להצהיר בלב שקט, שהיא מומחית לתנורים. אמישראגז היא חברה כזו.
מיטב מעצבי החברה שקדו על ייצור התנור והתוצאה: תנור המעוצב בצורה קלאסית אלגאנטית, המתוכנן עפ"י כל עקרונות הנדסת אנוש והמיוצר בתהליך ביקורת איכות של "אפס ליקויים".
אמישראגז 2000 הינו בעל שני תאים, כאשר תא האפיה העליון הוא בגודל מלא (FULL SIZE). רשתות הבישול מיוצרות מפלדה חסינה מפני שבר (LONG LIFE).
לאמישראגז 2000 מבערים מיוחדים בעלי תפוקת חום גבוהה ביותר לחסכון בגז, יעילות בעירה (SUPER HIGH EFFICIENCY) וכושר וויסות מכסימלי בשיטת ה־PILOT FLAME.
אמישראגז 2000 עם 3 שנות אחריות. מי מלבדנו הציע לך דבר כזה?

שירות ארצי

שירות אישי ואמין ומלאי חלקי חילוף מקוריים מובטחים לך על ידי אמישראגז בכל רחבי הארץ.

אם גז אז־

אמישראגז

להשיג בחנויות החשמל המובחרות, ובסניפי אמישראגז.

מסמר מסיבת סיום תחרויות „מלכת המים 1979", שנערכה במלון „דיפלומט" בתל-אביב, היה הזמר הכושי אפריק סימון, שהופיע בנשפים בכל הארץ. כשפגש את מנכ"ל חברת התעופה „אולימפיק" בישראל, זאב קיס, התנפל עליו בנשיקות.

מאחרי הבאר עמוס המשקאות שבמועדון של מלון „דיפלומט", התייצב אפריק סימון, עזר למלצר והשיב על טלפונים. בצילום למטה: מימין אלי לופו, מנכ"ל „תיאטרון מבט", שניצח על אירגון הנשפים יחד עם סימון והקבלן אברהם גינדי.

יש לך חבר
שמבין ענין??

תני לו הערב
את הספר המשגע
מילים
זרוקות
כתובות קיר עסיסיות
כמו שהחברה כותבים
להשיג בחנויות הספרים המובחרות
הפצה: א. ערמוני, טל 292026 (03)

געזונט
ג'ינס תל-אביבי מדליק
דיזנגוף 247 טלפון 450838

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים. בשמירה על בריאותך ורכושך.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75
ירושלים-664015 , אילת-059-3012

קאפרי
סבון איכות
אמיתי

ההבדל
הנעים
עץ הזית

מסיבת סיום

מלון „דיפלומט" בתל־אביב מארח את מלכת המים ונסיכותיה

המתח פג. המלכה נבחרה. אפשר לחגוג. ואכן, מסיבת סיום תחרויות „מלכת המים 1979" שנערכה בבאר המהודר של מלון „דיפלומט" בתל-אביב, היתה משוחררת מהמתחים של לפני תחרות.

באי המסיבה, הבנות שהתמודדו, האמנים שהופיעו ונציגי החברות שנתנו את חסותן למיבצע, טעמו מהמטעמים שהכין השף של המלון, צפו במסך הווידיאו הענק, עליו הוקרנו סירטי דיסקו והירבו לרקוד לקול צלילי המוסיקה הקיצבית.

על השימחה ניצחו מנהל האירועים של המלון יוסי כרובי שנעזר רבות באשת יחסי הציבור של „דיפלומט", פנינה שלמון. הם הצליחו לרומם את מצב הרוח, לא מעט בזכותו של הזמר הכושי הנמרץ אפריק סימון שרקד, השתולל וסיפר בדיחות.

סיכמה את המסיבה והתחרות מלכת המים החדשה, נאווה חן: „שמח, שמח, אבל גם קצת עצוב שהתחרויות נגמרו."

למסיבת שנערכה לרגל סיום התחרויות הגיעו נציגי החברות שנתנו את חסותם למיבצע. טובת ישעיה, מנהלת הפירסום של חברת „עץ הזית", שנתנה את החסות הראשית לתחרויות, ניצלה את ההזדמנות והאווירה הלא־רישמית, ויצאה בריקוד עם מנהל השיווק של „עץ הזית", יעקוב שריד. האורחים שלא רקדו צפו במסך הווידיאו הענק הממוקם במועדון.

את המסיבה ניצל אפריק סימון לרקוד עם כל המתמודדות על כתר „מלכת המים 1979". הופעת ריקוד מייוחדת הוא ערך לכבודה של המלכה נאווה חן (בצילום). סימון נקשר למשתתפי המיבצע, נפרד מהם בדמעות לפני שחזר לגרמניה, שם הוא מתגורר בשנים האחרונות. אפריק, שהגיע במייוחד לארץ כדי להופיע בנשפי מלכת המים שנערכו בכל רחבי הארץ, הוא בעל אולפני הקלטה מהגדולים באירופה.

המתמודדת שרון מאני הפגינה עליצות במשך כל המסיבה, הירבתה לרקוד עם הדוגמן בנצי גרשון, שהציג בתחרויות את אופנת „אנוה" — מבגדי־ים ועד חליפות ערב מהודרות. תצוגות נוספות שליוו את כל התחרויות היו של בית האופנה „מ.ב.", סלון הכלות „אמבר", בגדי־ים וחוף „גוטקס", נעלי „מרנו" ותצוגת תיסרוקות המטופלות בתכשירים של „וולה".

ליאורה ניצן, החיפאית שזכתה בתואר סגנית שנייה למלכת המים 1979, בתחרות אכילה עם הדוגמן בנצי גרשון. הבנות הפגניו עליצות רבה במסיבה, ואלה מביניהן שלא זכו להגיע לגמר, הפגינו רוח ספורטיבית וברכו בחמימות את הזוכות.

מירי זכרוני, ממארגנות התחרות, קיבלה את באי המסיבה במשקאות וכיבוד, שהכין השף של מלון „דיפלומט", הודיעה למתמודדות כי הן יכולות לאכול מבלי להתחשב בדיאטה שלפני תחרות. את העצה קיבלה גם רבקה סגל, המושבניקית ממעונה.

על המסלול

פיקאסו

על הגוף

אופנת הרטרו, שהחלה לפני כעונותיים, עדיין תופסת. פירושה של אופנה זו היא חזרה אל העבר. החצאיות הצרות, הכתפיים הגבוהות והמודגשות, שסעים עמוקים ב־חצאית, מותניים מודגשות, בקיצור, כמו שהלכו פעם.

גם התיסרוקות משתלבות באופנה זו. גלגל־פנימי אסוף, ותלתל באמצע המצח.

סוודר בהשראת פיקאסו
מעוצב על־ידי ימאמוטו

אופנה זו עדיין תופסת. ואת לא צריכה לשבור את ראשך במחשבה מה לעשות עם הבגדים הישנים. הם עדיין שימושיים. אלא מה? יש בכל זאת חידושים גם בתחום זה. הנה, למשל, לקראת עונת המע־בר ממתינים לך סוודרים משגעים, שנעשו בהשפעת יצירות אומנות של גדולי הציי־רים. על מסלולי האופנה של פאריס נראו לאחרונה סוודרים שתוכננו בידי היפאני ימאמוטו, שהושפע מיצירות פיקאסו ומ־אומנות אופטית של שחור־לבן וצורות א־סימטריות, ומאומנות אבסטרקטית.

יצירות פיקאסו נחשבות להשקעה בטו־חה. השנה, לקראת החורף, תוכלי גם את להתפאר, שרכשת פיקאסו והוא צמוד אליך, בעיקר בשעות הערב הקרירות. שי־געון של סוודר.

אבסטראקט של שחור ולבן על הסוודרים החדישים
היפאני קנסאי יאמאמוטו

ישראל

בכל העולם

שבוע אופנה בינלאומי אמיתי, לא כמו כאן, נפתח בשבוע שעבר בדיסלדורף שבגרמניה. תצוגת־אופנה מרהיבה של גוטקס הישראלי היתה אירוע מרכזי שם. בתצוגה נטלו חלק דוגמניות גרמניות ואנג־ליות.

במלון אירופה, אשר בלונדון, נפתח גם כן שבוע אופנה ישראלי. יצ־רנים רבים התמקמו בחדרי המלון והם מציגים את תוצרתם לקהל האנגלי וליור־דים הישראלים. ללונדון יצאו גם דוגמניות ישראליות כקיטי ממון, פינצ'י מור, שרית דמיר ודורין טל.

רק יסתיים שבוע האופנה הישראלי ב־לונדון, ייפתח שבוע אופנה ישראלי באמס־טרדם שבהולנד. גם כאן ישתתפו מיספר יצרני־אופנה, שינסו להחדיר את האופנה שלנו לאותן החנויות שלשם היא עדיין לא חדרה. אז אל תקנאו החודש ביצרנים הישראלים ובדוגמניות הישראליות. הם אמנם מטיילים בעולם, אבל עובדים קשה.

אופנת

הרומנטיקה

אני משתגעת מיצרני האופנה. איך הם מוצאים תמיד אופנה מיוחדת לתקופת החו־פש. והם גם תמיד מוצאים תקופת חופש. אם זה בקייץ, או בסתיו, או אפילו בחו־רף. תמיד יש חופש.

לחופש הנוכחי, כשהרוח כבר נושבת וקריר במיקצת, מציע בית־האופנה הצר־פתי קוראז' מעיל קצר, עשוי מניילון, שבתוכו ביטנה מבד מגבת. מבחוץ יש לו קישוטי־כיסים גדולים וריץ'־רץ' עבה לאורך הז'קט. המעיל לא מחמם במיוחד, אבל זה בדיוק מה שאת צריכה כדי לצאת לשפת־הים להשקיף על הגלים ועל האו־פק ולהיות רומנטית.

לתקופת חופשת הסתיו
מבית האופנה קוראז'

סרבל מכותנה מבריקה מהקולקציה האחרונה
עיצוב טד לפידוס

כפי שאינך רואה...
"אווקס" הרבה יותר טובה
מהתחבושת ההיגיינית שלך.

הפצה: גורי 850978, 03-859819/הפצה לבתי מרקחת: טלמור 256976, 03-217608

במדינה

(המשך מעמוד 74)
טביעת־אצבעות. הוא גם הביא לשימצה את הודאתו של אחד השוטרים, כי נאמר לו באלחוט לחפש מתחת לפח־הזבל המסויים, כדי למצוא את האקדח. מה שמסביר מדוע השוטרים היו כל כך שלווים. הם ידעו בדיוק היכן הנשק.

למרות שבעבירה של החזקת נשק יש חזקה של אשמה, ועל הנאשם להוכיח, כי הנשק אינו שייך לו, זיכה השופט את שוראפי.

„עבודה קלה". בית־המישפט קיבל את כל טיעוני הסניגור, בדבר הבדיקה שלא נעשתה, כדי לאמת את גירסת התביעה ועל כך שלנאשם יש הרבה שונאים, הידיעה המוקדמת של השוטרים מתחת איזה פח נמצא האקדח, עוררה חשדות שונים.

„המישטרה עשתה לעצמה עבודה קלה מדי, ולא הרימה את נטל השיכנוע," אמר השופט. וחאפז שוראפי, שזוכה אחרי שנתיים מהאישום, בנה לו גדר גבוהה בחצרו, קבע בתוכה רסיסי־זכוכית, ונעל את שער הגדר. ליתר ביטחון.

דרכי אדם

כפרח השדה

מעתה אפשר לגדל בבית כדורים לכאב־ראש, עשבים לתה ותבלינים לפיצה. הסיסמה היא „גדל צמחי תבלין בביתך!"

„אני הייתי ילד שהצליח לעבור גם את אייכמן וגם את היטלר," אומר ירח פרלמן. החברים והלקוחות קוראים לו פרחי־כץ, העובדים שלו קוראים לו ירח־הסנדק והוא אומר על עצמו: „אני סתם ירח."

הסתם ירח הזה נותר יחיד ממישפחתו, שחיה ברומניה. הוא נדד כמה שנים ועלה לארץ. היה בין מקימי תימנע, רס"ר בצבא, יושב קבע של בתי־קפה בדיזנגוף. עד שבשנים האחרונות הפך להיות יושב־ראש של ממלכה יפה, שהוא שולט בה בחיוך ובבדיחות.

הוא יושב במישרד מפואר, עם כמה מזכירות וכמה מכשירי טלפון, שלא פוסקים מלהרעיש. השיחות שהוא מקבל הן בין־לאומיים, ומדובר בהן על פרחים ועל עציצים. יש לו חברה לפרחים.

„זה לא רק שלי," הוא אומר עם מעט מאד צניעות. „שליש שלי, שליש של אשתי, שרי, והשליש השלישי של גיסי, חגי. אבל אני המנכ"ל."

שימחת חיים. מנחם כץ, אבי אשתו של ירח, הגיע ארצה מפולין. בדרכו לישראל עבר בגרמניה ולמד אדריכלות־נוף. כשעלה, התיישב בפרדס מחוץ לעיר, ברחוב הנביאים.

הוא התחיל במשתלה קטנה ברחוב הנביאים, מהמשתלה אי אפשר היה להתפרנס, לכן הוסיף פרות. מהחלב אפשר היה לממן את אחזקת הפרחים.

מנחם חילק חלב בבוקר, וטיפל בפרחים כל היום. פעם הגיעה אליו צעירה בשם רות. היא שמעה עליו, כי שניהם נולדו באותה העיר בפולין, ובאה לחפש עבודה. אחרי שנה נישאה לבעל־הבית. היום, בת 74, היא עדיין מתגוררת ברחוב הנביאים, באותו המקום שבו נישאה. עכשיו זה בניין גבוה, ובנה ובתה גרים בקומות העליונות. „כששרי היתה קטנה," מספרת רות, „היא היתה נכנסת לקטוף את הפרחים כשהיה מגיע לקוח. עבדנו קשה, כל המישפחה. אבל היתה שימחת־חיים. היום האנשים לא מבינים מה זאת שימחת־חיים."

את התורה שלמדה במשך 55 שנות עבודה, העבירה לבנה ולבתה. במשך השנים התווסף גם ירח, שנשא את שרי לאשה.

מנחם כץ נפטר כשהיה בן 60, שלושה חודשים לפני שהגיע ירח למישפחה. הוא השאיר אחריו רק חנות אחת.

ירח החליט להתמחות בנושא הפרחים. הוא התחיל כשליח ועבר לתיכנון עציצים בבתים פרטיים. רות לימדה אותו. „הוא היה תלמיד מצטיין," היא אומרת באהבה, „לא היו הרבה כאלה. יש לו כישרונות והוא אוהב את העבודה."

ממציאים המצאות. עם כישרונותיו ואהבותיו הוא החליט לפתח את העסק. היום זו אימפריה החולשת על חמש

עשי זאת בעצמך!

200 ל"י

יותר זול מאינסטלטור

סנו-דריין

למה לשלם לאינסטלטור!
עשי זאת בעצמך!
"סנו" מציעה לך תחליף זול בהרבה: "סנו־דריין".
השימוש בו פשוט: במקרה של סתימה בכיור או באמבטיה, שפכי כף או שתיים מהחומר לתוך פתח היציאה. שפכי שתי כוסות מים חמים. המתיני כשעה ו...שטפי במים.

למניעת סתימות, ולהרחקת ריחות רעים, חזרי על הטיפול כל עשרה ימים.
"סנו־דריין" פותח כמעט כל סתימה במהירות וביעילות. הוא ממיס שאריות שומן, ניירות, שערות וכו'.
"סנו־דריין" מחטא את הצינור ומרחיק ריחות רעים.
קחי אותו לעזרתך ותחסכי מאות לירות!

סנו-לעזרתך תמיד!

Target Adv.

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

הקיץ ב"פלאזה טבריה"
חופשה
בצוותא עם הילדים

הקיץ קחו איתכם את הילדים ובואו לחופשה נפלאה במלון "פלאזה טבריה". חופשה של מנוחה, בילוי והנאה להורים וגם לילדים.
☆ תוכניות מיוחדות לילדים ☆ בריכת שחיה נהדרת ☆
☆ הסעה חינם לחמי טבריה ☆ בידור ☆ סיורים ☆
הזמנות: 067-22626; 067-92233

פלאזה טבריה
CP Hotels

מעוניין לקנות מגרשים
חקלאיים / פרדסים / לבניה
בחיפה והסביבה

בהצעות רציניות ומפורטות
לפנות לת.ד. 33913, חיפה.

מגדל־פרחים פרלמן
גם את אייכמן, גם את היטלר

ביצה עלומה עם אסטרגון — 6 מנות

חומרים הדרושים:

6 ביצים
1 כף חומץ
1 ליטר מים
קורט מלח
6 פרוסות לחם לבן
20 גרם אסטרגון קצוץ
6 פסי אנשובי

אופן ההכנה:

1. מרתיחים את המים עם החומץ והמלח בסיר שטוח.
2. פותחים את הביצים לצלוחיות נפרדות.
3. שופכים את הביצה בזהירות לתוך המים הרותחים כאשר הביצה מתחילה להקריש הופכים אותה לצידה השני. בעזרת כף מנוקבת מוציאים את הביצים לכלי עם מים קרים לשם צינון ומניחים על מפית לחה.
4. את פרוסות הלחם קולים לטוסט. מניחים בכלי הגשה מחרס.
5. על כל פרוסת טוסט מניחים ביצה. קוצצים את האנשובי והאסטרגון ומפזרים על הביצה.

מתכון־תבלינים לדוגמה
גם אסטרגון, גם פילפל לבן

חנויות, עם קשרים בחו״ל ועם הופעות טלוויזיה בארצות־הברית ועם הרבה מאד הזמנות. וגם מעבדות מחקר יש, ומשתלה שעובדת עם אגרונומים ממכון וולקני, ושותפויות עם חקלאים ברחבי הארץ.

אלא שירח ושות׳ לא מסתפקים בפר־

מגדלת־פרחים שרי פרלמן
גם פלסטיק, גם זרעים

חים ובעציצים, הם גם ממציאים המצאות. לדוגמה: שיטת לוואסה (אוויר, מים וחול), שיטה שעובדים עליה כבר עשר שנים, בשיתוף פעולה בין־יבשתי ישראל־שווייץ. עציצים גדולים, בתוכם גבישים עשויים קרמיקה מוקצפת, בתוך העציץ מד מים. משקים — פעם בחודשיים.

ולכל אוהבי הפטנטים: קופסות הגבטה. נכנסים לחנות, קונים קופסה יפה עם ציורים יפאניים על דפנותיה. באים הביתה, פותחים את הקופסה. בפנים: עציץ מפלסטיק מלבני, שקית ניילון עם חומר דמוי־חול ושקית נוספת עם שמונה זרעים. שמים את זה בתוך זה, וזה בתוך זה, מחכים 15 יום. ואם ירצה השם — יש צמח.

לכל הספקנים — גם צמחים זה עניין של אופנה. בשנים האחרונות, ענייני הטבע והבריאות הטבעית הם השלאגר של העולם המערבי. ולא ירח הוא שיישב בצד. ובכן, מהחודש ואילך תוכל הגברת, ויוכל האדון, לגדל בביתו את הכדורים לכאב־ראש שלו, את העשבים לתה ואת התוספת לפיצה, לקציצות ולביצים. בשפה מיקצועית: „גדל צמחי תבלין בביתך!״

לכל מי שעצביו מעורערים — מציעים תה אורגנו (אזובית). וכשנרגעים, אפשר להוסיף את העלים לפיצה, לדגים ולמאכלי־הים הבלתי־כשרים.

ואם, חלילה, תכאב הבטן אחרי מאכלים אלה ואחרים — תה מיודן (אזוב) כמצוות הרופא.

ואחר־כך — אפשר להכין מזה רטבים, להוסיף למאכלי אטריות ולסלטים מתפוחי־אדמה.

קשה לנשום? אין בעיות. קצת מיודן, או קצת קורנית (טימיאן). זה טוב גם למיגרנות, והחולה מרגיש כמו לפני חתונה.

לא התעצל ירח, וגם פנה לאשפי מטבח, ואלה הכינו עבורו מירשמים לצמחי־התבלין שלו. העניין הפך לרב־מכר, האמהות שולחות את ילדיהן, הילדים קונים מתנות לאמהות ולאבות. עומדים בתור. כולם מאושרים. לא כואב יותר כלום, האור־כל משגע, הפרחים צומחים באדניות. עם ישראל אוהב צמחים.

טבק אוריגינל - בפעם השמינית

מוצרי הטיפוח לגבר „טבק אוריגינל״ זכו גם השנה, בפעם השמינית ברציפות, בשני התוארים „המוצר הנבחר״ ו„הקניה הטובה ביותר״. סדרת מוצרי „טבק אוריגינל״ כוללת מבחר מרשים של מוצרים מעולים לגבר המקפיד על הופעתו החיצונית ונוחיות המירבית. מבחר „טבק אוריגינל״ כולל מוצרי גילוח, תכשירי שיער, בשמים ומוצרי ריענון לגוף. את מוצרי „טבק אוריגינל״ ניתן להשיג בחנויות התמרוקים בכל רחבי הארץ וברשתות השיווק הגדולות.

השבוע בפיס!

שני מיליון
בוא עוד היום אל הפינה שלך,
בכל פינה
בכל דוכן-סיכוי לשני מיליון.
שני מיליון ל״י
פרס ראשון
כשלוש מאות אלף
זכיות העולות בגורל!
כשנים עשר מיליון ל״י
סך כל הזכיות!
עשרים וחמש ל״י
מינימום הזכיה בזוטא.

עידן

ערבי צעירים
במועדון 5
לתרבות חדשה
רח׳ הס 5, תל־אביב,
טל׳ 297263
ביום ג׳, 11.9
סרטו של יגאל תיבון
„אל הגבעה״
בתום ההקרנה דיון עם הבמאי

בחזרה מחו״ל!
תן את הסרטים היקרים שצילמת במקומות מרוחקים רק למעבדות הטובות ביותר! לא המהירות, אלא האיכות קובעים! פיתוח ציבעוני במעבדות הטובות בארץ על-ידי „פוטו ברנר״!
◆ אצלנו מבצע הוזלה:
Canon, Pentax, Minolta
נמשך עד סוף המלאי!
בימי שלישי, סגור כל היום.
פוטו-ברנר
חיפה, רחוב החלוץ 31

קול השלום -
הקול שלך!

מעסיק

אל תצמיח חובות

מעסיק,

מלא חובותיך כלפי העובד
שלם בעבורו את דמי הביטוח במועד.

ה-15 בכל חודש הוא המועד!

מעסיק המפגר בתשלומיו, עלול להידרש להחזיר למוסד כל גימלה המגיעה לעובד מהביטוח הלאומי.*

כן עלול הפיגור לגרור:

- הגדלת דמי הביטוח (בשיעור של 20%-50%).
- עיקול רכוש והכנסה.
- קיזוז כספים המגיעים למעסיק מהמוסד.
- פרוק חברה או הכרזה על פשיטת רגל.

המוסד לביטוח לאומי
לאורך כל הדרך.

* התראה לפי סעיף 179 א׳ לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשכ״ח 1968.

נמר של נייר

החלוץ שכינה את פקיד הברון רוטשילד:

„נבוכדנאצר הפלשתינאי" ✶ האלוף הראשון מארצישראל ✶

„הגדר־הטובה" של אנשי ה„הגנה" בעת מרד הדרוזים הגדול

החווייה הישראלית

הגיבור מכלוב האריות

יהואש ביבר, סופר ישראלי, מקדיש את מרבית מרצו לחיבור סידרת ספרי־נוער, המצליחה להביא מעט מקשת הדמויות הססגוניות של דור המייסדים. חלקו של מדור זה מוקדש לכמה מספריו של יהואש ביבר. הראשון בספריו הינו ביוגראפיה מרתקת על **יחיאל מיכאל הלפרין**. השני משרטט את דיוקנו של „המפקד הראשון ליהודה", קולונל **אליעזר מרגולין**. השלישי מספר את קורותיו של פרש, איש ההגנה, במהלך מרידת

יהואש ביבר
עם של סוחרים —

תושבי הר־הדרוזים בשילטון הצרפתי, בראשית שנות ה־20'.

„התיקווה" בקירקס המצרי. על יחיאל מיכאל הלפרין נכתבו כמה ספרים, בידי בנו, **ירמה הלפרין**, בידי **שלמה שבא** ועוד. סיפרו של ביבר הגיבור מכלוב האריות * מציג בפשטות רבה את דמותו, חייו ומאבקיו של אדם, שסימל במשך למעלה משנות דור את עיקשות ההגנה העצמית של היהודים ברוסיה הצארית ובארץ־ישראל, שתחת שילטון התורכים.

סיפור חייו של הלפרין מתחיל באירוע מאוחר בתולדותיו, שהתרחש באביב 1911 ביפו, שהיתה עיר־מחוז תורכית, שעל תושביה נימנו ערבים, טמפלרים, חיילים תורכים, סוחרים יהודים ופועלים עברים. ביפו ביקר באותם ימים, „הקירקס המצרי המפואר", בהנהלתו של אדון בודרוס הגדול, ובכלוביו פילים, קופים, נמרים ואריות. האטרקציה של הקירקס: מיבחן אומץ של הנועזים והאמיצים, המוכנים להיכנס אל כלוב האריות, „שבתוכו רבצו חמישה אריות אפריקאים מזרי־אימה".

חמישה מתנדבים נמצאו לעשות מעשה נועז זה, ומתוך הקהל נשמע קול לעג „למה אין כאן יהודי ?" וקולות אחרים המשיכו : „פחדנים הם היהודים... עם של סוחרים פחדנים..." אבל אז „פרץ ונכנס אל הזירה גבר גבוה ורחב־כתפיים, זקן גדול ופרוע יורד על מידותיו, לראשו רעמת תלתלים זהובים שכבר זרקה בהם שיבה, ועיניו חזקות המבט רושפות אש. לבוש היה כחולצת תכלת ועליה מגן־דויד רקום בחוטי זהב... הקהל הרב הכיר אותו מייד. שייח' אל־יאהוד, שייח' אל־יאהוד..." זה היה יחיאל מיכאל הלפרין.

הלפרין נותר האחרון בכלוב האריות, ואז שאל את הקהל : „מי העז לקרוא לצאצאיהם של יהודה המכבי ובר־כוכבא בני־מוות ? (הוא פנה אל האריות) אף עמי כמוך, מלך החיות, כלוא בתוך כלוב הגלות. אבל הנה יגיע היום ובני עמי יפרצו את כלובם, יכבשו את ארצם ויהיו בני־חורין במולדתם." כשסיים הלפרין את דבריו, פרצה מפיו שירה חזקה של התיקווה. סיפור זה מאפיין את הלפרין, שהזה וחלם את חלום הצבא העברי.

„עם ז'ידים אסור להיאבק !" בפלאש־באק ארוך יוצא יהואש ביבר אל מקורותיו ותולדותיו של הלפרין, מות אביו, המורשת שהוטלה על גבו, ומעבר אמו לעיר הרוסית סמולנסק, שם נישאה לאיש אחר, יהושע זליקין. המחבר מספר כיצד קרא אחד הנערים להלפרין ז'יד (יהודי). הלפרין, הציע לו להתגושש ושאל: „באגרופים או בסכין ?" ותשובת הנער הגוי היתה : „עם ז'ידים אסור להיאבק, צריך לשחוט אותם !" שני הנערים מוצאים דרכם אל תחנת המישטרה, שם הם נעצרים. כאשר מגיעה אמו של יחיאל מיכאל עם פרקליטה, לשחררו, הוא מסרב להשתחרר בטענה ש„אין כאן צדק... אתם מגינים עלי, אבל מי יגן על ואספקה ?..." עד שלבסוף משלמת האם ערבות כספית גם עבור הנער הגוי.

עם התבגרותו מצא עצמו יחיאל מיכאל נלהב מהפלג הקיצוני של התנועה הסוציאל־רבולוציונרית — קבוצה אנארכיסטית, שחבריה התנגדו לכל שילטון שהוא. הוא מחליט להקדיש ממונו למימוש חלומותיו על צדק חברתי. הוא עוזב את בית הוריו „בווילנה הוא סובב בבתי־חרושת לסריגת גרביים, מדבר אל הפועלות שכרן הזעום מפרנסן בקושי ומנסה להשפיע עליהן שיתארגנו נגד מנצליהן. וכאשר נותני העבודה אינם מסכימים להעלות את שכר העבודה, מקים מיכאל בית־חרושת קואופראטיבי לסריגה, קונה מכונות־סריגה למאה פועלות ומעלה את שכר עבודתן. כדי להיטיב עוד יותר את מצבן הוא מדריך אותן כיצד לשבות ולהילחם ואפילו נגד עצמו ; כל זאת — כדי שילמדו את דרך המאבק המקצועי. אבל השביתות פגעו בבית־החרושת שלו, וכאשר אמו סירבה לתת לו עוד מכספי הירושה, נאלץ לסגור את בית־החרושת..."

ב־1881, כאשר מהפכנים רוסיים קטלו את הצאר אלכסנדר ה־2, עורר הדבר פוגרומים בישובי היהודים, ואז החל הרעיון הציוני לתפוס אצל הלפרין את מקום הרעיון המהפכני. הוא החל לחלום על חברה יהודית חדשה בארץ־ישראל, שתיבנה על יסודות של צדק סוציאלי.

בשנת 1887 עולה הלפרין לארץ־ישראל, מגיע לנמל יפו ולגומרוק (בית המכס) התורכי, שם הוא כורע ברך ונושק את אדמת־הקודש. מייד רגז על יהודי הארץ, כפי שנראו לו במיפגש הראשון : „ראית איך הם מתחנפים אל הגוי הממונה על בית־המכס, איך הם דוחפים לידיו שוחד כמו שם, לידיו של הפריץ. והיכן הביל"ויים שהקימו את ראשון־לציון וגדרה... אני בטוח שאלה נראים אחרת. עם שרוצה לחדש את נעוריו, עליו לפשוט בגדי־גולה וללבוש בגדים חדשים..."

הלפרין מתחיל בנדודיו על פני הארץ — ללמוד, לראות ולהכירה. ירושלים מאכזבת אותו. הוא מתחזק בחלום הכוח העברי שלו. בחיפושיו ונדודיו על־פני הארץ הוא פוגש את **ישראל פיינברג**, המכונה לוליק, מי שהתפרסם מאוחר יותר כאביו של גיבור ניל"י, **אבשלום פיינברג**. הלפרין, פיינברג, גיבור ראשון־לציון, עושים יד אחת. באחד מאותם מיפגשים למד הלפרין שיר שאותו חיבר בראשון־לציון משורר אלמוני בשם **נפתלי הרץ אימבר**. השיר הוא התיקווה.

הלפרין הופך בראשון־לציון לפועל עברי, ועד מהרה נוטל חלק בהקמת אגודת פועלים, ומגיע לכדי סיכסוך עם פקידי הברון רוטשילד. במיפגש שנערך בביתו של יוסף פיינברג אומר הלפרין : „אסור להמשיך ככה. האם באנו אל ארץ־אבותינו לחיות בה חיי שיעבוד וכניעה ? לא, חברים ! אנחנו בונים כאן ארץ חדשה וחברה חדשה. אדם לחופש יולד. אין טעם לחיים בלי חירות, חירות הגוף וחירות הרוח. לא ניתן לפקיד לשלוט בנו..."

כותב ביבר על אותו פקיד הברון ועל העימות שבינו לבין הלפרין : „ועוד נודע לאוסביצקי, כי מיכאל הלפרין מתכוון לפרסם מיכתב, בו הוא מכנה את פקיד הברון ,נבוכדנאצר הפלשתינאי'..." אוסביצקי מחליט לדכא את המרד באיבו ולגרש את הלפרין מהמושבה. הוא מפרסם על לוח המודעות את הדברים הבאים: „הודעה לכל הקולוניסטים — ניתנת בזה הוראה כי על מיכאל הלפרין לעזוב באת המושבה תוך כ"ד שעות. אסור לאיש מן הקולוניסטים להלין את הלפרין בביתו או לתת לו דבר מאכל. מי שיעבור על הוראה זו יגורש מייד מן המושבה — יהושע אוסביצקי — פקיד הברון בראשון־לציון".

פקודה זו מחממת את האווירה. העימות הופך מרתק, עד כדי מרידה של תושבי ראשון־לציון. מאוחר יותר, כאשר ביקר הברון בארץ, הרי ש„שמע המרד בראשון־לציון הגיע לאוזניו והוא ערך בה רק ביקור קצר... הוא הודיע לאיכרי ראשון־לציון כי יתמוך בהם בתנאי שירחיקו את המורדים... כמה מן המורדים עזבו את המושבה, ביניהם מישפחות חנקין, לוליק פיינברג ומישפחתו וישראל בלקינד. גם מיכאל נאלץ לעזוב..."

עלילת חייו של יחיאל מיכאל מתפתחת. הוא נושא לאשה את שרה, מקים את נס־ציונה, ולבסוף נאלץ לשוב לרוסיה. שם הוא ממשיך להתגורר, בניגוד לרצונו, עד שבשנת 1905 הוא שב ארצה, משאיר ברוסיה את אשתו, שני בניו ובתו. הוא עוקב אחרי מימוש חלומותיו — כיצד מקימים **יחזקאל חנקין** וידידיו את אירגוני בר־גיורא והשומר. הלפרין עצמו משמש כשומר של גימנסיה הרצליה. מאוחר יותר מגיעים לארץ רעייתו וילדיו, **שולמית, אריה וירמיהו**, מי שנודע ביישוב כ**ירמה הלפרין**, מחולמי חלום הצי העברי. כאשר פורצת מילחמת־העולם הראשונה נופל בנו, אריה, והוא מקונן : „בני נפל בקרב ולא ברח, כמו שברחו רבים אחרים. הוא נפל על אדמת ארץ־ישראל..." כאשר הגדודים העבריים קרבו לארץ הוא אומר לאחד מידידיו : „שחטו אותי, לא רוצים לקבל אותי לגדוד. עמדתי לבדיקה ונפסלתי..." אלא שאיש החלומות זקן, ועבר את גיל הצבא.

החולם ואיש ההזיות הלך לעולמו בצפת, והוא בן 59 שנה. הוא נקבר במחניים, ורק בשנת 1941 הוצבה על קברו מצבה ראויה שעליה נכתב : „יחיאל מיכאל הלפרין, אחד מחולמי ולוחמי הגדולים, מת בי"א כסליו תר"פ".

מצבה נוספת להלפרין העמיד יהואש ביבר, שהצליח לשזור בסיפרו את סיפור החיים המופלא הזה, ולטפח הרבה אהבה לארץ־ישראל, בימים שאין הדבר באופנה.

יחיאל מיכאל הלפרין מניף דגל בקונגרס הציוני שדן בתוכנית אוגנדה *
— צאצאי יהודה המכבי ובר־כוכבא

* רישום של אבנר כץ.

---

* יהואש ביבר — הגיבור מכלוב האריות — סיפור חייו של יחיאל מיכאל הלפרין ; איורים : אבנר כץ ; 148 עמודים ; הוצאת עם עובד (כריכה קשה).

שיחזור

חוג'ה נזר

אחת האגדות המופלאות שידעה ארץ־ישראל היא אגדת הקולונל **אליעזר מרגולין**, המכונה „המפקד הראשון ליהו־

נמר של נייר

(המשך מעמוד 83)
דה", ככותרת ספר אחר של יהואש ביבר *. בדומה לסיפרו על יחיאל מיכאל הלפרין, הרי שגם ספר זה מצליח לשחזר תקופה שלמה באמצעות אדם אחד.

„כשהיה אליעזר בן שבע־עשרה עלו הוריו לארץ־ישראל והתיישבו ברחובות. כאן קנה אביו נחלת אדמה ונטע כרם שקדים. לזר התערה עד מהרה בחיי המושבה... הוא אהב לשיר בקול הבס שלו משיריה ולדקלם משירי משורריה. הוא למד לרכב על סוסה ערבית אצילה, לקלוע ברובה וראשון היה לכל פעולת הגנה..." עד מהרה הוא זכה בכינוי „חוואג'ה נזר". הערבים התקשו לבטא את הלמ"ד שבשמו — לזר. בראש גיבעת האהבה שברחובות, היתה השומרה (מיצפור השמירה) של לזר מרגולין. ומתארו ביבר כך: „לצווארו קשר משרוקית, בה היה מתקשר עם חבריו לשמירה, וביניהם משה סמילנסקי ** שבנה גם הוא שומרה בכרמו..."

חווג'ה נזר הוא מגיבוריה של רחובות בראשיתה, וגם מאנשי התרבות שלה. הוא נמנה על קבוצת השחקנים שחפצו להעלות על קרשי הבמה ברחובות, את המחזה זרובבל, של **משה לייב לילנבלום**, מחזה שקנאי הדת של המושבה הלשינו עליו לקימאקאם *** התורכי וביקשו ממנו להפעיל את הצנזורה (כנראה שהיה זה הצינזור הראשון בתולדות היישוב בארץ־ישראל). לבסוף היה חווג'ה נזר בין אלה שנשלחו לקימאקאם, ובשובם הביאו את הפקודה כי „מחזה 'זרובבל' אושר ל־הצגה".

יום אחד שואל מרגולין את משה סמילנסקי „האם הירדן גדול כמו הדנייפר או הדון?", עד שהשניים נוטלים עימהם חבר שלישי, ויוצאים לחזות במראה הירדן. הם רואים ומתאכזבים, שטים על פני ימת כנרת ונקלעים לסערה, אלא ש„לזר נהג את הסירה ביד אמונה, וזו החליקה בין הגלים הזועפים עד שהגיעה בשלום אל החוף המזרחי, למרגלות הרי גולן הקודרים..." תיאורי הנוף של ביבר

קולונל אליעזר („לזר") מרגולין
יחי הרצל! תחי רחובות!

הינם אהבת ארץ־ישראל אמיתית. המחבר מצליח לתאר נופים בקפידה, שאינה קיימת אצל מרבית הסופרים הישראלים. כוונתי לתיאורים כמו: „מימינם רבץ הר הארבל, זרוע אבנים שחורות, קוצים ודרדרים: כאילו נישרפו האבנים בלהט קרני החמה ועתה הן מלוות את עוברי־האורח כמצבות שרופות..."

בשבוע הראשון של חודש חשוון תרנ"ט (1898) ביקר חוזה המדינה, **ד"ר תיאודור הרצל**, ברחובות. בואו הונצח בתצלום של להקת הרוכבים הדוהרת סביב למרכבתו ומקבלת פניו. מפקדם של הפרשים הללו היה לזר מרגולין, והוא שקצב את הקריאות: „יחי הרצל! תחי רחובות! יחי הרצל! תחי רחובות!" ואכן, ביומנו כתב הרצל את התיאור הבא: „גדוד פרשים רכב לקראתנו לפני המושבה רחובות. הם ערכו לפנינו מין חזיון רכיבה, פרצו בשירים עבריים וסכו כעדת דבורים סביבנו..."

ללזר מרגולין קרה אסון. שני הוריו מתו עליו בחודש אחד. אחותו עבדה כ־מיילדת במושבות, ואת אחיו העיוור סידר בבית ידידים. לזר החליט להגר לאוסטרליה: „שמעתי כי אפשר להקים שם חווה חקלאית ואני רוצה לעבוד את האדמה. אני מקווה מאד שבאוסטרליה אין מלווים בריבית, ואין שילטון עריץ כמו השילטון התורכי המושחת..." ולידידו, משה סמילנסקי, הוסיף ואמר: „אני אהיה חייל בצבא הבריטי, שיבוא לשחרר את ארץ־ישראל מן התורכים..." בשנת 1902 יצא לזר לאוסטרליה.

„אריה, אריה, קום התנדב לגדוד העברי". לויטננט **ולאדימיר זאב ז'בוטינסקי**, מי שהגה את רעיון הגדודים העבריים, עלה במדרגות־בטון של בית־חולים צבאי בלונדון וחיפש את **„קולונל לזר מרקוביץ מרגולין"**, ש־שמו התפרסם במהלך המילחמה העולמית הראשונה, כאשר „לחם בחזית גאליפולי יחד עם הגדוד האוסטרלי ה־16, נפצע פעמים אחדות והועלה לדרגת קפיטן. אחר־כך נשלח עם גדודו לחזית צרפת, נלחם על נהר הסום והועלה לדרגת לויטננט־קולונל; שוב נפצע וזכה בעיטור גבוה, הוא 'אות השירות המצויין'..." ז'בוטינסקי הציג עצמו ואמר: „אנחנו זקוקים לך בגדודים העבריים." הוא סיפר לו כי לפני כמה שבועות נכבשה ירושלים, ולכן עליו להצטרף לגדודים העבריים, שהרי „הוא קצין יהודי שדרגתו גבוהה יותר מדרגת כל קצין יהודי אחר שהכיר. גם נסיון צבאי קרבי רב לו. בהרבה קרבות השתתף. חייליו מספרים עליו כי הוא משוריין בפני כדורים ופצצות."

בפברואר 1918 מונה לזר מרגולין להיות מפקד „הגדוד השלושים ותשעה של קלעי המלך", ויצא בדרכו ליטול את הפיקוד: „על כל אחת מכתפיו הבהיקו שני כוכבי־נחושת — דרגות לויטננט־קולונל. אל שרווליו הוצמדו שני תגים מיוחדים — מגני־דויד על רקע אדום, ועל חזהו התנוססה שורה של אותות־הצטיינות..." היה זה מרגולין שתרם, כעבור כמה שבועות, ללשון האימונים הצבאיים בעברית את הביטוי „רצח בעיניים". הוא טבע את סיגנון המשמעת ולשון תרגילי הסדר. דרך אלכסנדריה וקאהיר הוא הגיע לצומת ה־רכבות של לוד, לא הרחק ממושבת נעוריו, רחובות. „שם קיבל סוס־רכיבה צבאי, העמיס עליו את חפציו, עלה והתיישב באוכף ויצא אל דרך מוכרת מאז — זו המוליכה מלוד אל המושבה ראשון־לציון..." בוזמנית, ברחובות, מספר מישהו לחיל משה סמילנסקי, כי ראה בלוד את לזר מרגולין. הלה „מיהר אל האורווה והוציא את סוסו; הניח אוכף על גבו, הכניס מתג לפיו, עלה עליו בקפיצה; הפנה את הסוס אל שער החצר ויצא אל הלילה."

ואכן, בדמי הליל נתקלו שני הפרשים: „השניים נפלו איש אל בין זרועות רעהו בחיבוק אמיץ וארוך; רק לאחר שעה ארוכה ניתקו והתרחקו זה מזה, כאילו ביקשו לראות מה עשו להם שנות־הפרידה הרבות." ודומה, כי מילות שיר המתנדבים הארצישראליים, „אריה, אריה, קום התנדב לגדוד העברי" קיבלו ממד חדש. החיילים אהבו את מרגולין. מי שהיה מייסד ומפקד ההגנה, **אליהו גולומב**, הגדירו: „טיפוס של קצין יהודי גאה, השומר על כבודו, היודע את מלאכתו ויחד עם זאת ליבו לב יהודי נאמן וחם."

חייליו של מרגולין לא היו רק חיילים יצוגיים. הם השתתפו בקרב הנודע על מעברות הירדן, באום־שורט. הספר מתאר את ז'בוטינסקי בקרב זה כך: „מחלקתו של לויטננט ז'בוטינסקי התקדמה עד אל הגשר, הציבה שם מקלע לואיס ופתחה באש. במהרה התברר כי הצבא התורכי נסוג..." מרגולין הפך למושל אל־סלט.

לאחר תום המילחמה היה זה מרגולין, שאירגן בעזרת חיילי הגדוד את הגנתן של המושבות, והוא היה למפקדן עד לפרוץ המאורעות, ב־1 במאי 1921. אז הורה ל־חייליו לצאת ולהגן על תל־אביב, בניגוד להוראות מפקדיו הבריטיים. הדבר התרחש לאחר הריגת **י"ח ברנר** וחבריו **לואידור וש"ץ**. מרגולין גם גייס את הגדודאים שכבר שוחררו, והיה מפקדו של גיוס המילואים הראשון בארץ־ישראל.

אחרי החקירה הצבאית אמר לזר מרגולין לחייליו: „במיפקדה הצבאית הראשית (הבריטית) רוצים להעמיד את כולכם למישפט צבאי, על שפעלתם ללא פקודה. אך אני נטלתי על עצמי את כל האחריות למעשה. כבר הגשתי את כתב־ההתפטרות שלי. מהיום יהיה מייג'ור גייל המפקד שלכם." ואכן, המושל הצבאי הבריטי של ארץ־ישראל החליט לאשר את פיטוריו של מרגולין ולא להעמידו לדין, בתנאי שיעזוב את הארץ. באותו החודש יוצא מרגולין לאוסטרליה. ב־2 ביוני 1944 הלך לעולמו והוא בן 69.

בראשית חורף 1950 עגנה אוניית הנוסעים קמפידיליו בנמל חיפה, ליד שובר הגלים. ספינת־חופים של חיל־הים, מ"ח 14, ועל סיפונה מישמר כבוד של מלחים, נטלה ארון עץ שדגל כחול־לבן פרוש עליו. על הדגל היו מונחים כובעו של קצין, שסמל מנורה והמילה „קדימה" צמודים אליו, וחרב פרשים בתוך נדן שחור. „המפקד מרגולין חוזר אל ארצו ואל מולדתו.." מילמל גדודאי כבן שישים.

עוד פרק מפואר בסאגה הארצישראלית החדשה.

* יהואש ביבר — **המפקד הראשון ליהודה**; הוצאת יוסף שרברק; 139 עמודים (כריכה קשה).

** הלא הוא חווג'ה מוסה, דודו של הסופר ס. יזהר.

*** כינויו של המושל התורכי.

תיזכורת

ירמיהו ואיסמעין

ועוד ספר של יהואש ביבר, שהוא על גבול הבדייה והאמת, הספר מרד הדרוזים*, בו מתואר מסעם של שליחי ההגנה אל לב שטח הקרבות בהר־הדרוזים (ג'אבל דרוז), במהלכו של מרד הדרוזים בכובש הצרפתי. קבוצת היהודים הקיפה את ירמיהו הנגבי, המכונה ירמי, את שלמה, המכונה שלמה הצפתי, או „פרש הגליל" (שהערבים כינוהו אבו־שאול) ועוד. אליהם הצטרף גם גידעון.

מפקדם בהגנה, יהושע, מטיל עליהם משימה: „הדרוזים שואפים להקים להם מדינה משלהם, וגדול הלוחמים שלהם ומנהיגם הוא סולטן אל־אטרש... אנחנו רוצים לבוא במגע עם ראשי המורדים הדרוזים...". כתוצאה מאותה פגישה „ארבעה פרשים רוכבים צפונה", לכיוון צפון־מזרח למושבה מטולה, דרך העיירה חצבייה שבמורדות החרמון. תוך כדי תנועה ניתנת סקירה עניינית ופשוטה על ה־דרוזים, מתובלת בתיאורי נופים בעברית חסכנית, עניינית ומרתקת.

ההרפתקה הראשונה מתרחשת כאשר ירמי הנגבי מחלץ את איסמעין אל־אטרש מידי רודפיו הצרפתיים, מרפאו, ושולחו לדרכו. בדרך לעיירה סואידה מגיעים ארבעת שליחי ההגנה לביקעה הלבנה. שם הם רואים את „סיירי הטור הצבאי של הגנראל מישו המפורסם. החיילים היו לבושים מדים כחולים־דהים... פתאום פצחו את הדממה השלווה יריות פרועות של רובים. הביקעה, שלפני רגע קט דממה ושקטה, מלאה עתה קולות עמומים של הרבה יריות. בין הפרשים והרגלים נפלו חללים ופצועים..." תגובת שליחי ההגנה היא: „'אני שמח שהדרוזים ניצחו,' אמר מאירק'ה שהחריש כל הזמן. 'אוהבי חירות הם ונאבקים על הזכות לחיות כרצונם בארצם. אין מילחמה נעלה יותר מן המילחמה לחרות, למולדת! מי כמונו, היהודים, יודעים זאת. נזכור לשם מה אנו נלחמים בארץ־ישראל.' החרשנו. מאירק'ה צדק מאד. המזרח התיכון נחלק בין ה־מעצמות הגדולות, אנגליה וצרפת, לפי ה־חוזה של סייקס־פיקו, בלי לשאול לדעת העמים היושבים במזרח־התיכון."

מוטב, אולי, לעצור כאן, ולאפשר לקורא להיכנס לאותה הרפתקה מופלאה בכוחות עצמו. גם בספר זה, שבו חרג ביבר מעיסוקו בדמויות קיימות של החווייה ה־ארצישראלית, הוא מצליח לכבוש את החומר, להפכו למרתק שבמרתקים, עד שגם למבוגר אין מפריעות עוד האותיות ה־מנוקדות. עוד ספר על מדף המופת של הספרות הארצישראלית.

* יהואש ביבר — **מרד הדרוזים**; הוצאת עם עובד; 133 עמודים (כריכה קשה).

בחטף

ס. יזהרכארט

●● מינויי חב' ישראכארט/יורוקרד זכו השבוע בנספח לחשבונותיהם, בעל אופי תרבותי, כשירות מטעם חברת האשראי הנ"ל. המדובר במיבצע החתמה מיוחד של הורים להורים במחירי הנחה מיוחדים. גולת הכותרת של המיבצע הם שני מאמרים, האחד של הסופר הרחובותי ס(מילנסקי) **יזהר**, על חינוך לקריאה, והשני של המלחין הוותיק **נועם שריף**, על חינוך למוסיקה. הגיב על כך משורר גודע: „ס. יזהרכארט ויורשריף בתשלומים לעם קדוש" ●● סיפרו של הסופר הירושלמי **אורי אורלב**, חיילי עופרת,

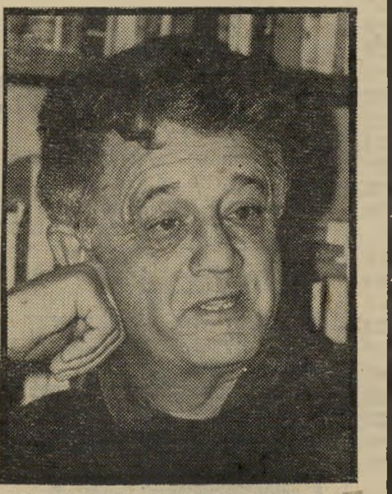

ס. יזהר
על חינוך לכסף

שראה אור בחודש שעבר בתרגום לאנגלית, של **הלל הלקין**, זכה לשבחי הביקורת הבריטית. **אליזבט ברידג'**, מבקרת ה־דיילי טלגראף, כתבה: „הספר הוא מחוות־כבוד נהדרת לרוח אנוש הלא־מנוצחת. הוא משאיר עלינו רושם חזק דווקא משום שנכתב באיפוק רב, בחוש הומור ואיפיון, מעודן של הדמויות..." חיילי עופרת, הוסרט בשעתו כמחזה עבור הטלוויזיה הישראלית, והוקרן בה כמה פעמים. בשנים האחרונות מתמסר אורלב לחיבור ספריי־ילדים, שהאחרון שבהם, קשה להיות אריה, ראה אור החודש בהוצאת עם עובד ●● מנהלה של הוצאת כתר, **נחמן אוריאלי**, נבחר ליושב־ראש מרכז הספר והדפוס. כסגנו נבחר **יהושע לוי** מדפוס ג'רוסלם פוסט ●● לפני שבועיים, כאשר הלך לעולמו האיש שהיה לאגדה בחייו, **אברהם סורמאללו**, אביו מולידו של סיגנון **דן בן־אמוץ** בשנות החמישים, היו שנזכרו כי לפני שנתיים, בעיקבות שמועת שווא, הספיד הסופר **בנימין תמוז** את סורמאללו במוסף לספרות של הארץ. אחרי שבוע פירסם התנצלות, על כי סורמאללו עודנו חי ●● כתב ידיעות אחרונות, **אליהו עמיקם**, כתב בשבוע שעבר על תוכנית לימודי הספרות בבתי־הספר: „מן השירים המופיעים בתוכנית עולה, למשל, כי אצ"ג **(אורי צבי גרינברג)** הוא כופר, מחלל־שם ופאציפיסט, כימעט כמו **נתן זך, עמוס עוז** או **ברונו**. מלבישים אותו בתלבושת אחידה, שייראה בבית־הספר כפי שהם רוצים שייראה..." ●● בדיקה שערכה קבוצת סופרים, שחיפשה את הכתובת הרשמית של פא"ן קלוב ישראל (הסניף הישראלי של אירגון הסופרים העולמי), העלתה כי ה־כתובת היא כתובתו הפרטית של העסקן והצנזור **חיים תורן**, יו"ר פאן קלוב הישראלי מזה מחצית דור: חיים תורן, רח' שמריהו לווין 19, ירושלים. השמועה מספרת, כי קרוב למאה סופרים ומחברים עברים וערבים מתכוונים לפנות לכתובת זו, כדי לבקש להתקבל כחבר בפא"ן קלוב הישראלי, ולהפכו על־ידי כך לאירגון ה־סופרים הישראלי הרשמי ●●

מאת דן עומר

״כרטיס האשראי״ היעיל ביותר בעולם

גם באריזות שי מהודרות

טבק אוריגינל הוא LEADER*
וכך גם אתה.
אם אתה גבר של ״טבק אוריגינל״— אתה זוכה לאשראי בלתי מוגבל בחברה, בעסקים ו... אצל נשים.

*מוצרי הטיפוח לגבר ״טבק אוריגינל״ זוכים מזה שמונה שנים ברציפות בתוארים ״המוצר הנבחר״ ״והקניה הטובה ביותר״

מי קולון, אפטר שייב, פרי אלקטריק שייב, (לפני גילוח חשמלי) דיאודורנט ספריי, מקלון דיאודורנט (סטיק), אנטי פרספירנט ספריי, טלק, מי שיער, קרם לשיער, משחת גילוח, קצף לגילוח, תכשיר לחות לגוף, סבון תפנוקים.

TABAC ORIGINAL

שוש וסרמן/יקי הלפרין

פרסום צימט

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקדיש כתבת תחקיר נרחבת לנושאי־המיזרח־התיכון, תחת הכותרת „מעצמה אחת סביבנו". הכתבה בחנה את התחזקותה של המהפכה המצרית ואת השפעתה הישירה והעקיפה על שאר מדינות המרחב. כתבו המשוטט של „העולם הזה" באירופה, עמוס קינן, החל בפירסום מדורו השבועי „הסכין המשוטט" בנוסף למדורו הקבוע „סכין בגב", שבמיסגרתו פירסם את הסאטירות שלו.

מדור התיאטרון של השבועון המליץ על הצגת „קזבלן" כתיאטרון הקאמרי, בכיכובו של יוסף ידין. להצגה זו הוקדש מדור העורך וכתבה בת שני עמודים מצולמים.
בשער הגיליון: אופננית יעל ויינגרטן.

פרופסור סמואלסון בישראל ✶ יוסף ידין והאשכנזים ✶

שמואל רוזן והמיקרופון ✶ עמיקם גורביץ' וחוף הים

העם

35 אלף אזרחים חשובים

שאר האזרחים לא שמו לב לכך. הם הלכו באותו היום לעסקיהם, כאילו לא קרה כלום. הם התלוננו על הקיץ שאין לו קץ, שמחו על הקיץ שנגמר סופכלסוף, קראו על רעידת־האדמה באלג'יר ועל ההכנות לפלישה לאי קמוי, ליד פורמוזה. כאילו היה זה יום רגיל.

אולם אותו יום ראשון, השבוע, התכוננו 35 אלף אזרחים ואזרחיות ליום החשוב ביותר של חייהם. מכיוון שכולם היו רווקים ורווקות, לא יכלו להשוות את המאורע ליום הכלולות. מכיוון שאיש מהם לא שירת עדיין בצה"ל, לא יכלו להשוותו ליום הגיוס. אולם גם בלי זה ידעו היטב את חשיבות המאורע.

אזרחים אלה לא היו בני־חורין לבטא את רגשותיהם. מגילת־העצמאות טרם חלה עליהם. לכל אחד מהם היה שליט בביתו, שהוביל אותו בידו.

בכל זאת היו הם האזרחים החשובים ביותר של מדינת־ישראל: תלמידי כיתה א', שטעמו השבוע את טעמו של יום לימודים ראשון. הם היו חיל המאסף של 236 אלף תלמידי בתי־הספר העממיים.*

אזרחים אחרים יכלו להתבונן בהם מלמעלה למטה, לחשוב עצמם לאנשים גדולים. לילדים זה לא היה איכפת, הם יכלו להמתין. אומנם הם לא היו בעולם כשנולדה מדינת־ישראל, ועל כן לא יכלו להחשב לוותיקים, אבל הם ידעו, בסתר לבם: צוחק הצוחק אחרון.

כספים

סיבה קרובה יותר

„הכלכלה של ימינו דומה לגוף־אדם. כאשר נפגע אחד מתאי־הגוף, חש הגוף כולו כאבים." השבוע דומה היה כי אימרה זו של הכלכלן האמריקאי, פרופסור סמואלסון,** נתאמתה בישראל. הרחק מן הארץ, ליד חופי־סין, נתעבו חשרות סופה ותותחים רעמו מעל לאי קומוי. מפציצי סין־הלאומנית חלפו בשמי סין־העממית — ובו בזמן הורגשה תנועה בלתי־רגילה בבורסה התל־אביבית: הסובריין (מטבע הזהב), אשר נמצא בשפל מזה זמן רב, התחיל לעלות והגיע ל־25,5 ל"י היחידה. הדולר הירקרק הלך בעיקבות אחיו הזהוב, ועלה תוך זמן קצר ל־2,55 ל"י הדולר.

אנשי הבורסה הסבירו את העלייה לפי שיטת־סמואלסון. אחרים הטילו ספק בכך, ותלו את העלייה בשער מטבע זר בסיבה אחרת, קרובה יותר: המלצת הממשלה על פתיחת בנק ממלכתי (בנק ישראל) והשמועות על הדפסת שטרות־כסף ישראליים חדשים. אולם כל ההסברים לא שינו את העובדה: שער המטבע עלה.

---

* בני שנתון זה שירתו במילחמת 1967 כחיילים סדירים.

** מחבר ספר היסוד בלימודי הכלכלה, מבוא לכלכלה.

מזון

החג הושבת

בכל העולם מתחילים החגים בערב־החג ומסתיימים במוצאי־החג. בישראל הסתיים חג מייוחד במינו, דווקא בערב ראש־השנה.

חג זה ראוי לכינוי חג־הסוכר, או חג הצרכנים. הוא התחיל בפסח 1954, כאשר הוגדלה קיצבת הסוכר, והועמדה על 1200 גרם לנפש, בתוספת 500 גרם לתינוק עד גיל שנתיים. המנה לא הוקטנה אפילו לאחר שחדלו האזרחים לאכול מצות, ושבו לאכול חמץ — עובדה שעוררה תימהון רב.

למעשה, לא היה על מה לתמוה: טיב מנת הסוכר המוגדלת היה גרוע ביותר, ומישרד־הקיצוב רצה לתת פיצוי לאזרחים אוכלי הסוכר הכהה והלח.

אולם מישרד־האוצר לא היה מוכן לתת פיצויים לאיש: הגדלת מנת הסוכר הגדילה גם את הוצאותיו. הוא לחץ על מישרד־המיסחר־והתעשייה, ולחצו נשא פרי: השבוע קוצצה מנת־הסוכר ב־200 גרם לנפש.

הצרכנים מחו קשות על השבתת חגם דווקא בערב החג. אולם מישרד־המיסחר־והתעשייה השיב להם תשובה חגיגית: מי שמשתכר בכל ימות השנה, אל ישתה בפורים.

הווי

התפוח מעץ הדעת

בתל־אביב נאסר גורי עמרם, לאחר שקטף שני רימונים בפרדס, הסביר לשוטרים: „אף פעם לא ראיתי פירות כאלה. רציתי לדעת מה יש בתוכם."

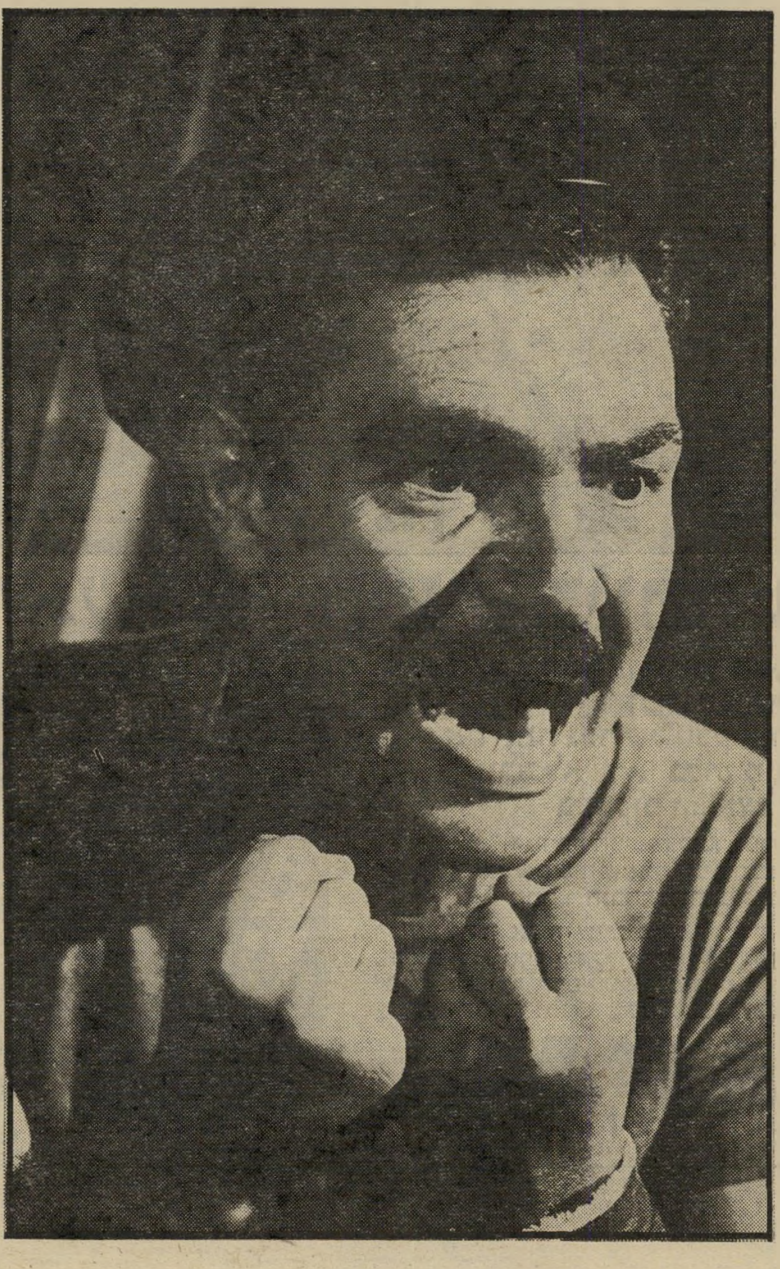

השחקן יוסף ידין בדמות קזבלן
„כל האשכנזים עברו ולא נעצרו..."

„העולם הזה" 882
תאריך: 15.9.54

ברוך השם

בסן־פרנציסקו, ארצות־הברית, הומתק פסק־דינו של פרנאק אבילז, שנאשם באונס ורצח, מ־400 ל־360 שנות מאסר, לאחר שהוא עירער לפני בית־הדין העליון.

סיר הסירים

בחיפה, גנבו אלמונים סיר חלב, שניצב בפתח דירתה של חנה רוזנברג, השאירו לחלבן הזמנה למנת חלב כפולה בשביל יום המחרת.

צלחות מעופפות

בתל־אביב, ברחוב המלך ג'ורג', פרצה מכונית לתוך מסעדה, שברה מיספר רב של צלחות, פצעה שניים מן הלקוחות.

כמו בבית

בקרבת רמלה, נמצא אברהם גראומן ישן בתוך מכונית חונה, הסביר לשוטרים, שחקרו אותו: „אשתי עשתה לי צרות. ישבתי במכונית ונסעתי לישון בחוץ."

הצגה שניה

בריו־דה־ז'אנירו, ברזיל, נעצר הכייס קרלוס דה־סנטוס לחקירה שיגרתית, שוחרר, נעצר שנית, לאחר שנתגלה כי ארנקו של אחד הבלשים נעלם בעת החקירה.

הקטנה בין שתי הרעות

בזיינסוויל, ארצות־הברית, פירסם סוחר עשיר בעיתון את מיספרי החיוג לפתיחת קופת הפלדה שלו, לאחר שהעבירו גנבים את הקופה לאי־שם, הודיעו לו במכתב רשום: „אם תמסור לנו את המיספרים לפתיחת הקופה, נחזיר לך אותה ריקה ושלמה, אחרת נצטרך לפוצץ אותה בדינמיט."

אנשים

● אפתעה נעימה מחכה למשה שמיר: ח"כ מפא"י וחובב הארכיאולוגיה עקיבא גוברין מחפש מטבע מתאים מימי המכבים, כדי לתת לו כשי עבור ספרו מלך בשר ודם.

● הופתע באורח נעים השחקן יוסף ידין, מהתיאטרון הקאמרי, עבה הקול, אשר נסע לחיפה, לבוש בתלבושתו במחזה קזבלן, ואסף בדרך שתי טרמפיסטיות בנות עדות־המזרח. ידין זכה למחמאה מקורית: „ברוך השם! כל האשכנזים האלה עברו ולא נעצרו, ועכשיו באת אתה ולקחת אותנו."

● סירב להפעיל את שפתיו שמואל רוזן, החידונאי הישראלי, המבלה כעת את חופשתו בנהריה. כאשר נתבקש רוזן לתת ראיון מוקלט לקול־ציון לגולה, הניד בראשו בשלילה ואמר: „כאשר יש לי חופשה, איני יכול להסתכל על המיקרופון."

● בנהריה יושב גם עמיקם גורביץ', מי שהיה קריין קול ישראל, המשתתף בסרט גיבעה 24 אינה עונה, המוסרט בעכו הסמוכה. כאשר נשאל גורביץ' כיצד הוא מרגיש את עצמו בפנסיון המקומי, השיב בחיוך מריר: „איזה פנסיון? המשכורת מספיקה לי רק כדי לישון על שפת־הים."

● סיפר שחקן תיאטרון אוהל, יורם מטמור, לאחר סיום הסרטת הסרט גיבעה 24 אינה עונה, כי כאשר צולמו קטעי הסרט בעכו, ראתה ערבייה זקנה שני לגיונרים ירדניים (מבין משתתפי הסרט) ופרצה בזעקת־שימחה: „אל־חמד אל־אללה, סוף־סוף באתם!"

גרינבאום יונה / בינג-לינקס

"בזק" - סדרת מוצרי הנקוי של עץ הזית

עץ הזית

בזק

הנקיון חוגג בבית

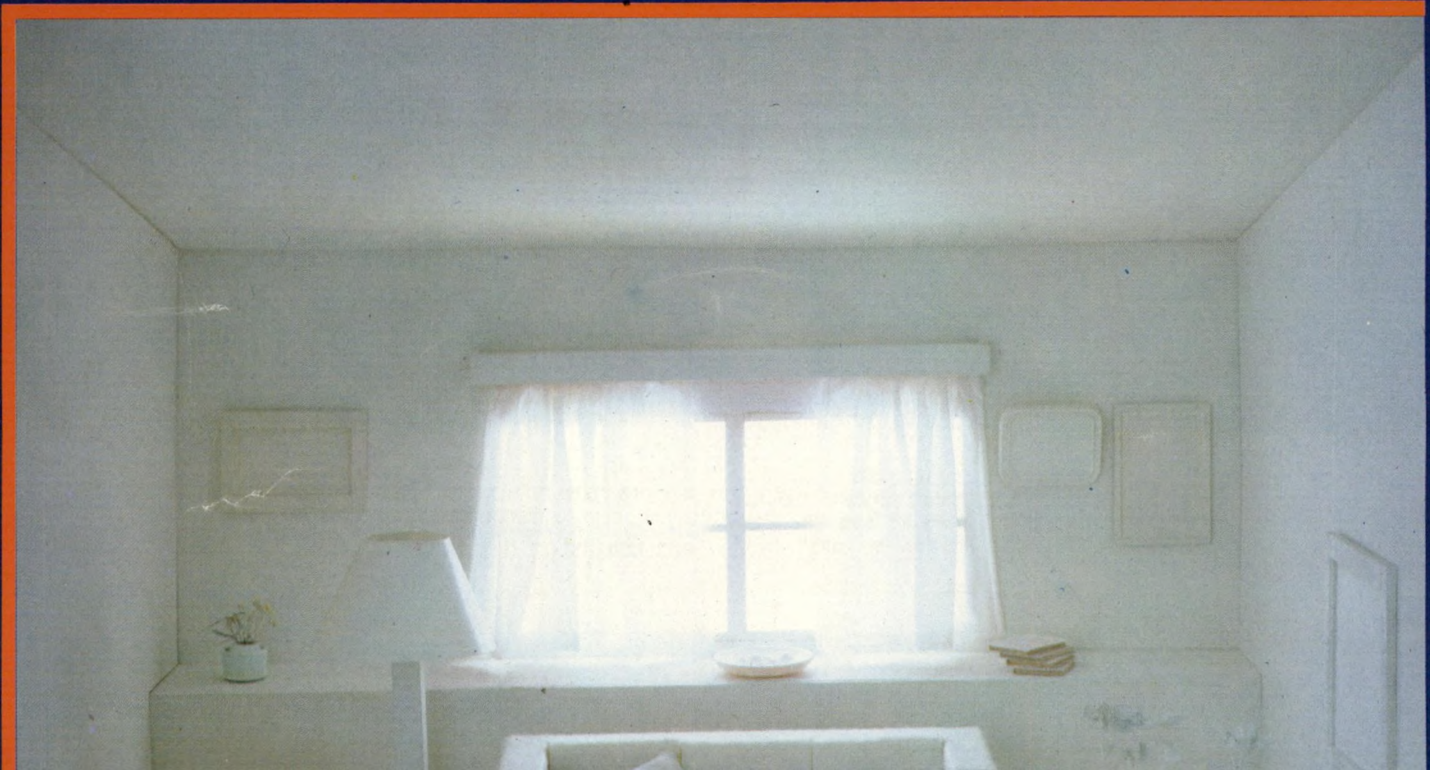

כ' אלול תשל"ט, 12.9.79 מספר 2193 88 עמודים שנה 43 המחיר: 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

ראיון מיוחד עם ג'יהאן סאדאת הבת